

IESNIEGUMS

Studiju virziena "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" novērtēšana

Studiju virziens	<i>Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība</i>
Augstākās izglītības iestāde	<i>Transporta un sakaru institūts</i>
Reģistrācijas kods	<i>3343801782</i>
Juridiskā adrese	<i>LOMONOSOVA IELA 1, LATGALES PRIEKŠPILSĒTA, RĪGA, LV-1019</i>
Tālrunis	<i>67100665</i>
E-pasts	<i>tsi@tsi.lv</i>

**TRANSPORTA
UN SAKARU
INSTITŪTS**

Pašnovērtējuma ziņojums

Studiju virziens "Vadība, administrēšana un nekustamo
īpašumu pārvaldība"

Transporta un sakaru institūts

Pašnovērtējuma ziņojums	2
Studiju virziena informācija	6
I - Informācija par augstskolu/koledžu	6
II - Studiju virziena raksturojums (1. Studiju virziena pārvaldība)	19
II - Studiju virziena raksturojums (2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte)	48
II - Studiju virziena raksturojums (3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums)	57
II - Studiju virziena raksturojums (4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade)	85
II - Studiju virziena raksturojums (5. Sadarbība un internacionalizācija)	101
II - Studiju virziena raksturojums (6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana)	110
Pielikumi	112
Citi pielikumi	114
Aviācijas vadība	115
Studiju programmas informācija	119
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)	119
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)	121
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)	131
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)	134
Pielikumi	140
Uzņēmējdarbība un vadība	141
Studiju programmas informācija	147
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)	147
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)	151
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)	165
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)	167
Pielikumi	176
Uzņēmējdarbība un vadība	177
Studiju programmas informācija	182
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)	182
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)	186

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)	200
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)	202
Pielikumi	212

I - Informācija par augstskolu/koledžu

1.1. Pamatinformācija par augstskolu/ koledžu un tās stratēģiskajiem attīstības virzieniem, ietverot šādus punktus:

Īss augstskolas raksturojums

Transporta un sakaru institūts (turpmāk arī – TSI) ir Latvijā vienīgā privātā universitātes tipa tehniskā augstskola, kurā iespējams iegūt pilna cikla augstāko izglītību transportā un loģistikā, aviācijā, vadībzinātnē, datorzinātnēs un elektronikā.

Institūta vēsture aizsākās 1919. gadā Kijevā, kad savu darbību sāka Aviācijas tehniķu –mehāniķu skola, tad mācību iestāde „pārcēlās” uz Petrogradu (Sanktpēterburgu), bet 1945. gadā – uz Rīgu, kur 1967. gadā tika pārdēvēta par Rīgas Civilās aviācijas inženieru institūtu (RCAII). 1992. gadā augstskola nonāca Latvijas valsts jurisdikcijā un atkal tika nomainīts tās nosaukums – to pārdēvēja par Rīgas aviācijas universitāti (RAU). 1999. gada augustā Ministru kabinets pieņēma lēmumu par RAU kā valsts augstskolas likvidāciju.

1999. gada 6.septembrī tika reģistrēta akciju sabiedrība „Transporta un sakaru institūts”. Šis datums arī kļuva par TSI Dzimšanas dienu un pašlaik saskaņā ar TSI satversmi ir TSI svinama diena.

Izglītības iestādes reģistrācijas apliecību TSI saņēma 2001.gada 21.novembrī, reģistrācijas apliecības Nr.3343801782. 2002.gada 25.janvārī TSI tika akreditēta uz neierobežotu laiku, akreditācijas lapas Nr. 032.

Kopējais institūta absolventu skaits jau pārsniedzis 7500. TSI mācās studenti no Latvijas, Krievijas, Kazahstānas, Uzbekistānas, Moldovas, Ukrainas, Azerbaidžānas, Indijas un citām valstīm.

Mācības notiek 3 valodās- latviešu, angļu un krievu. Saskaņā ar 2018.gada 21.junija grozījumiem Augstskolu likumā studējošo uzņemšana apmācībām krievu valodā pēc 2019.gada 1.janvāra nenotiek, bet esošie studējošie turpina studijas krievu valodā līdz 2022.gada 31.decembrim.

TSI norit daudzpusīga zinātniski pētnieciskā darbība. Kā zinātniska institūcija Zinātnisko institūciju reģistrā Transporta un sakaru institūts reģistrēts 2006.gada 27.februārī, reģistrācijas apliecības Nr.432062.

2013.gadā notikušajā Latvijas zinātnisko institūciju starptautiskajā izvērtējamā, Transporta un sakaru institūts kā vienīga privātā zinātniskā institūcija (starp 150 novērtētajam ZI un augstskolu struktūrvienībām) iekļuva starp 15 visaugstāk novērtētajam. Eksperti novērtēja ar „4”, kas nozīmē: „spēcīgs starptautisks spēlētājs” (labs sniegums, darbība turpināma).

TSI vīzija ir kļūt par Eiropas līmeņa universitāti, kas piedāvā izglītību un zinātniskos pētījumus IKT un transporta nozarēs.

TSI misija ir radīt un izplatīt progresīvas zināšanas sabiedrības dzīves kvalitātes uzlabošanai.

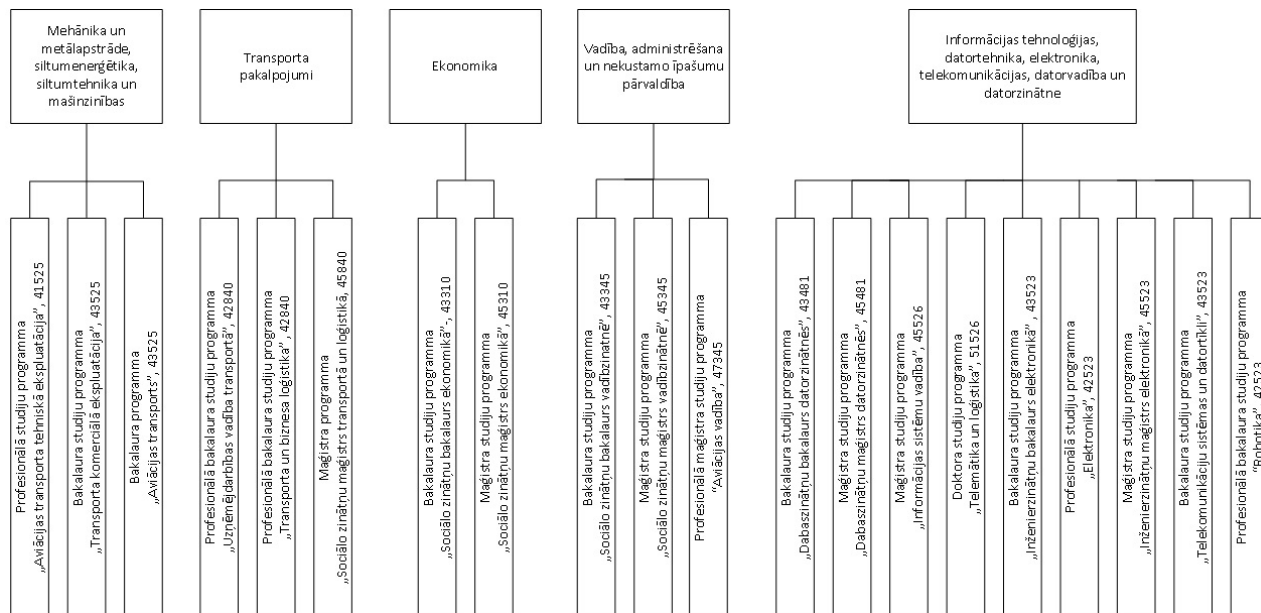
TSI īstenotie studiju virzieni un programmu skaits

Transporta un sakaru institūtā trīs fakultātēs pašlaik tiek īstenotas akadēmiskas un profesionālas studiju programmas 5 studiju virzienos (1.att.):

- Informācijas tehnoloģijas, datortehnika, elektronika, telekomunikācijas, datorvadība un datorzinātne – 5 pamatstudiju, 3 maģistra un 1 doktora programma;
- Mehānika un metālapstrāde, siltumenerģētika, siltumtehnika un mašīnzinības - 3

amatstudiju programmas;

- Transporta pakalpojumi- 2 amatstudiju un 1 maģistra programma;
- Ekonomika – 1 amatstudiju un 1 maģistra programma;
- Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība- 1 amatstudiju un 2 maģistra programmas.

1.att. TSI īstenotie studiju virzieni

Vispārīga informācija par augstskolas filiālēm

TSI ir viena filiāle, kuru 2003.gadā atvēra otrajā lielākajā Latvijas pilsētā – Daugavpilī (reģistrācijas apliecībā izdota 2003.gada 23.maijā, reģistrācijas Nr.2744802383). No 2005.gada 9.septembra Latgales filiāle atrodas Sarkanā krusta slimnīcas vecajā ēkā (celta 1913.g.), kurai ir piešķirts vietējās nozīmes arhitektūras pieminekļa statuss. Mācību korpusu veido divas divstāvu ēkas ar kopējo platību 1128,3m². Mācību auditorijas un kabineti iekārtoti ar mūsdienīgu aprīkojumu, kas nodrošina kvalitatīvu mācību norisi un informācijas pieejamību ikvienam studentam. 2019.gadā augstskola ar jauniem datoriem aprīkoja divas datorklases, ierīkojot studentiem 24 darba vietas. Studiju procesa metodiskais un informatīvais nodrošinājums ir vienots visā augstskolā, tostarp, filiālē (skat. II.daļas 3.3.apakšpunktu).

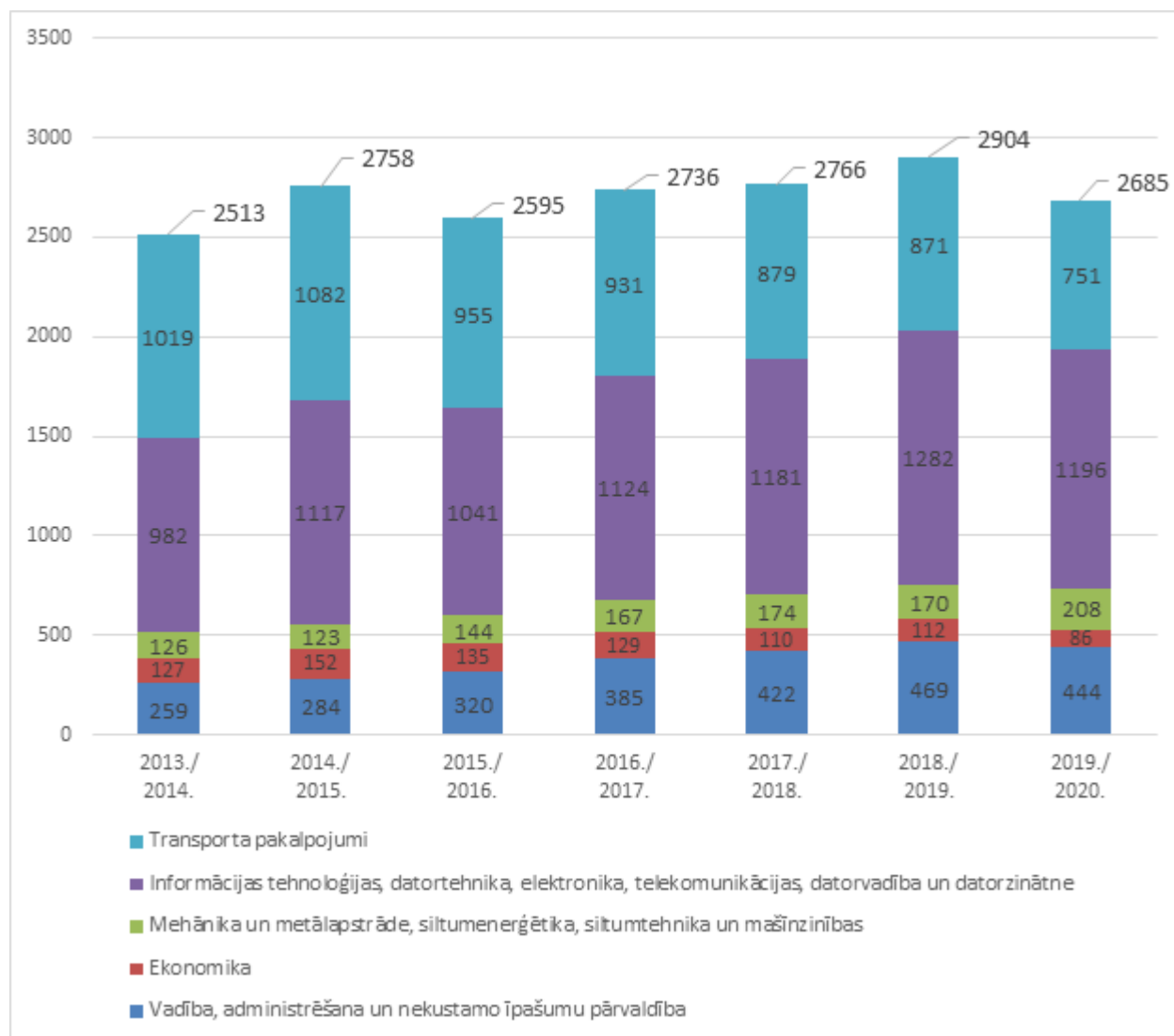
Latgales filiāle realizē bakalaura programmas „Dabaszinātņu bakalaura datorzinātnēs” un „Sociālo zinātņu bakalaura ekonomikā”, profesionālo bakalaura programmu „Transporta un biznesa loģistika”; un maģistra studiju programmu „Informācijas sistēmu vadība”.

Līdz ar potenciālo studēt gribētāju skaita samazināšanos sakarā ar demogrāfisko situāciju valstī, Latgales iedzīvotāju migrāciju un cilvēku intelektuālā potenciāla aizplūšana uz citām pasaules valstīm, pēdējos pāris gados novērojama strauja studējošo skaita samazināšanās. Tāpēc pašlaik filiāle nodrošina tikai nepilna laika studijas pēc īpaša studiju grafika, kad studijas organizētas 5 moduļos semestra laikā: piektdienas pēcpusdienā no 15.35 līdz 21.30; sestdiena – visu dienu pēc nodarbību saraksta no 8.45 līdz nodarbību beigām; svētdiena – dienas pirmajā pusē no 8.45 līdz nodarbību beigām, parasti līdz 12.00, lai studenti paspētu tikt mājās un sagatavoties darba nedēļai. Tas ļauj piesaistīt studentus, kas dzīvo tālu no Daugavpils. Kopējais studējošo skaits 2019.gada septembrī ir 85 studējošie.

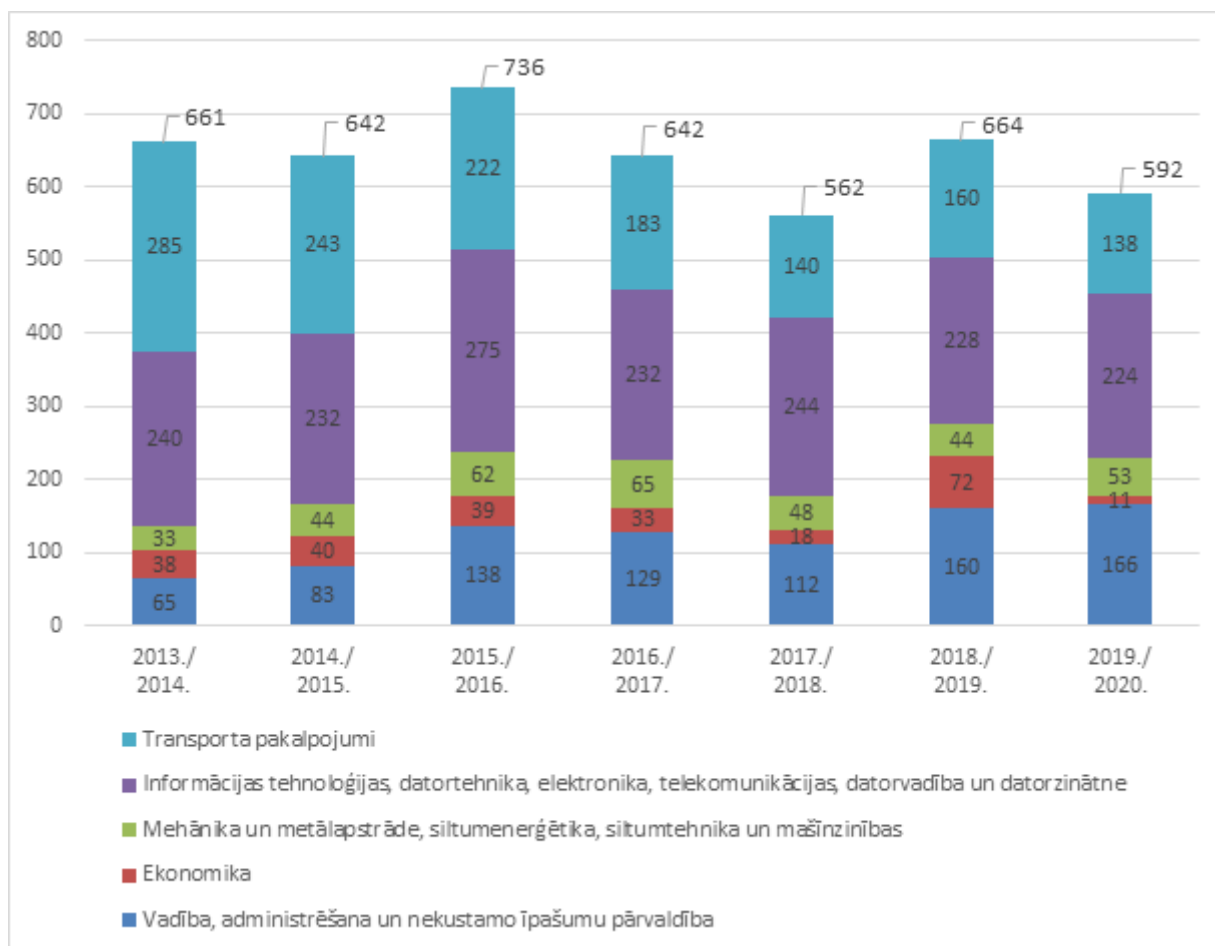
Studējošo skaita augstskolā dinamika novērtēšanas periodā

Neskatoties uz demogrāfisko krīzi un kopējo reflektantu skaita samazināšanos, TSI attīstības stratēģija un īstenotā pieeja studiju programmu pārvaldībai veicinājusi kvalitatīvu un aktuālu studiju programmu nodrošinājumu, ko apliecina līdz šim akadēmiskajam gadam pieaugošais studējošo skaits TSI īstenotajos studiju virzienos (2., 3.att.).

Studējošo skaita samazinājums 2019./2020.ak.gadā saistīts ar 2018.gada 21.jūnija grozījumiem LR Augstskolu likumā, kas nosaka, ka augstskolām, kuru studiju programmu īstenošanas valoda neatbilst šā likuma 56. panta trešās daļas nosacījumiem, ir tiesības turpināt studiju programmu īstenošanu attiecīgajā valodā līdz 2022. gada 31. decembrim. Pēc 2019. gada 1. janvāra studējošo uzņemšana studiju programmās ar īstenošanas valodu, kas neatbilst šā likuma 56. panta trešās daļas nosacījumiem, nav atļauta. Tādējādi pēdējie studenti studijām krievu valodā TSI tika uzņemti 2018./2019.gadā.

2.att. Studentu skaits TSI īstenotajos studiju virzienos pārskatā periodā

3.att. Imatrikulēto studentu skaits TSI īstenotajos studiju virzienos pārskatā periodā

Mūsdienu dinamiskajā un mainīgajā vidē arvien aktuālāks kļūst jautājums par augstskolu konkurētspējas un efektivitātes paaugstināšanu. Reaģējot uz šiem izaicinājumiem, Transporta un sakaru institūts ir formulējis savus **ilgtermiņa stratēģiskos mērķus**:

- *Zinātniskās darbības izcilība* – kvalitatīvi zinātniskie pētījumi integrēti studiju procesā ar plašu iesaisti starptautiskajās, valsts un nozaru pētniecības programmās, kas sekmē tehnoloģiju pārnesei un inovāciju attīstību.
- *Studiju izcilība* – augstas kvalitātes, prestižas, starptautiski atzītas studijas, kas iemāca kritiski uztvert un radoši apstrādāt informāciju, analītiski domāt, attīstīt jaunrades spējas un pašizglītoties mūža garumā, sagatavojot starptautiskajā darba tirgū konkurētspējīgus speciālistus.
- *Organizācijas izcilība un atpazīstamība* – demokrātiska, efektīva un moderna augstskolas darba organizācija, kas veicina studiju un zinātniskās darbības izcilību, kā arī TSI atpazīstamību pasaulē.
- *Infrastruktūras izcilība* – integrēts un moderns studiju un zinātnisko darbību veicinošs informatīvais un teritoriālais komplekss.

Atbilstoši šiem mērķiem, ir noteikti sekojoši stratēģiskās attīstības virzieni:

- Mūsdienīga studiju programmu satura veidošana, orientējoties uz tā digitalizāciju un perspektīvu “ciparu” tehnoloģiju apgūšanu.
- Studiju procesa digitalizācija (pārveidojot “ciparu” formā pasniegšanas metodes, mācību materiālus studiju procesa vadības sistēmu u.c.).
- Kvalitatīvu, prestižu un darba tirgus prasībām atbilstošu multidisciplināru studiju programmu izveidošana ar dažādām specializācijām, kuras ļauj realizēt galvenās Transporta un sakaru institūta stiprās puses un kompetences (IKT, transporta un loģistikas jomā).

- Sadarbības stiprināšana ar darba devējiem un TSI absolventiem, lai ņemtu vērā darba tirgus gaidāmās prasības attiecībā uz gatavojamo speciālistu prasmēm un kompetencēm un pilnveidotu studiju programmu kvalitāti.
- Starptautiskās sadarbības paplašināšana ar ārvalstu partneriem, ar mērķi uzlabot realizējamo studiju programmu un augstskolas kopējo konkurētspēju.
- Augstskolas akadēmiskā personāla turpmāka profesionālā pilnveidošana un starptautiskās konkurētspējas nodrošināšana.

Minēto attīstības virzienu realizācija ietver sevī trīs būtisku un savstarpēji saistītu elementu sinerģiju TSI turpmākās pilnveides procesā:

- izglītība,
- zinātne,
- business.

Šī sinerģija ir saskaņoti jārealizē visos augstskolas darbības segmentos – nosakot nākotnes prioritāros attīstības uzdevumus, veidojot tās pārvaldes struktūru un personāla politiku, modernizējot realizējamo studiju programmu paketi, veidojot mūsdienīgu studiju vidi, monitorējot un uzlabojot iekšējo augstskolas darba kvalitātes līmeni utt.

Lai realizētu savu nākotnes vīziju un sasniegtu definētos ilgtermiņa stratēģiskos mērķus, Transporta un sakaru institūts ir izvirzījis 5 savstarpēji saistītus vidēja termiņa **mērķus**:

1. Nodrošināt Latvijas un Eiropas tautsaimniecību ar pieprasītiem speciālistiem – inženieriem, IKT jomas speciālistiem, pētniekiem, analītiķiem, menedžeriem, kas apveltīti ar kompetencēm atbilstoši labākajiem intelektuālo un pārvaldības resursu paraugiem.
2. Izveidot Eiropas līmeņa zinātnisko pētījumu centru ar specializāciju IKT, transportā un loģistikā.
3. Piedalīties inovatīvu zināšanu un pieredzes izplatīšanā.
4. Izveidot personāla sastāva bāzi, kāda nepieciešama pētniecības universitātes darbībai.
5. Izveidot izglītības un zinātnisko pētījumu infrastruktūru labāko zinātnes - izglītības centru līmenī.

Būtisks stratēģiskās attīstības uzdevums un vienlaikus iespēja, kurai TSI pastāvīgi pievērš uzmanību, ir starptautiskā pedagoģiskā un zinātniskā sadarbība ar ārvalstu partneriem. Šī sadarbība ir vērsta uz sekojošu rezultātu sasniegšanu:

- Akadēmiskās mobilitātes attīstība (tai skaitā arvien plašāk izmantojot programmas ERASMUS+ sniegtās iespējas) veicot studentu apmaiņu, organizējot TSI mācībspēku lekciju docēšanu ārvalstu augstskolās un uzaicinot mācībspēkus no sadarbības augstskolām nodarbību docēšanai TSI.
- Jaunu kopprogrammu vai dubultā diploma programmu izveide un ieviešana.
- Piedalīšanās sadarbības partneraugstskolu ikgadējās zinātniskās konferencēs un semināros.
- Kopīgu zinātnisko publikāciju sagatavošana ar ārvalstu augstskolām.
- Kopīgu zinātnisko pētījumu un inovatīvu līgumprojektu sagatavošana un realizācija.

TSI izvirzīto mērķu sasniegšana notiek realizējot konkrētas rīcības programmas.

Pilns TSI attīstības stratēģijas 2015.-2020. gadam teksts ir pieejams TSI mājas lapā latviešu un angļu valodās <http://www.tsi.lv/lv/content/oficialie-dokumenti> (skat. 2.pielikums.TSI attīstības stratēģija 2015.-2020.).

Vienlaikus atzīmējam, ka pašreiz, sadarbībā ar starptautiskiem konsultantiem, top jauna TSI attīstības stratēģija nākamajiem pieciem gadiem. Tā tiks pabeigta līdz 2019. gada beigām, un 2020. gada pirmajā ceturksnī stratēģija tiks izskatīta Transporta un sakaru institūta Senātā.

1.2. Augstskolas/ koledžas pārvaldības struktūras, galveno lēmumu pieņemšanā iesaistīto institūciju, to sastāva (procentuāli pēc piederības, piemēram, akadēmiskais personāls, administrācijas pārstāvji, studējošie) un šo institūciju pilnvaru raksturojums.

TSI pārvaldības struktūras raksturojums

Transporta un sakaru institūta vispārīgā struktūra, apstiprināta 17.04.2019. TSI Senāta sēdē, protokols Nr. 01-7/8, publicēta latviešu un angļu valodā TSI mājas lapā: <http://www.tsi.lv/lv/content/galvena-informacija>.

TSI struktūra latviešu un angļu valodās publicēta TSI mājas lapā.

TSI galveno lēmumu pieņemšanā iesaistīto institūciju raksturojums

TSI darbību reglamentē Transporta un sakaru institūta Satversme, apstiprināta 23.04.2003. ar Ministru Kabineta rīkojumu Nr.238, ar 29.07.2008.grozījumiem, Ministru kabineta rīkojums Nr. 444, Augstskolu likums un citi ārējie un iekšējie tiesību akti. Saskaņā ar to, TSI lēmumu pieņemšanu nodrošina: Satversmes sapulce, Senāts, Revīzijas komisija, Akadēmiskā šķīrējtiesa, Valde, rektors, prorektori, Studējošo pašpārvalde, fakultāšu domes, Studiju virzienu padomes.

TSI augstākā lēmēj institūcija stratēģiskos un finanšu jautājumos ir dibinātāju iecelta akciju sabiedrības „Transporta un sakaru institūts” Padome. Savukart, akciju sabiedrības Valde nodrošina Padomes lēmumu izpildi, akciju sabiedrības operatīvā darba vadību un kontroli.

Augstākā pārstāvības un vadības institūcija un lēmēj institūcija akadēmiskajos un zinātniskajos jautājumos ir Satversmes sapulce. Satversmes sapulce pieņem un groza TSI Satversmi, ievēlē un atceļ Rektoru, Revīzijas komisiju, Akadēmisko šķīrējtiesu un Senātu (saskaņā ar Satversmes sapulces nolikumu). Satversmes sapulce sastāv no 50 personām, no kuriem 30 cilvēki (t.i.60%) ir akadēmiskā amatā ievēlētas personas, 10 (t.i. 20%) - vispārējā personāla pārstāvji un 10 (t.i. 20%) studējošo pārstāvji.

Senāts ir TSI personāla koleģiāla vadības institūcija un lēmēj institūcija, kas apstiprina kārtības un nolikumus, kuri regulē visas TSI darbības jomas. Saskaņā ar Senāta nolikumu, Senāta sastāvā ietilpst Senāta pastāvīgās komisijas: Attīstības komisija, Mācību komisija, Normatīvo aktu un Konkursa komisijā. Senātā sastāvā ir 20 senatori, no tiem 75% - ievēlētais akadēmiskais personāls, studējošo īpatsvars - ne mazāk par 20%, kā arī zinātnisko un administratīvo struktūrvienību darbinieku pārstāvji.

Saskaņā ar Revīzijas komisijas nolikumu, Revīzijas komisiju ievēl TSI Satversmes sapulce no visu pastāvīgo darbinieku un studējošo pašpārvaldes pārstāvju vidus, izņemot administratīvo personālu. Revīzijas komisijai ir tiesības pārbaudīt TSI finanšu un saimnieciskās darbības dokumentāciju, un izvērtēt tās atbilstību LR likumdošanai un par pārbaudes rezultātiem ziņot valdei.

Akadēmiskā šķīrējtiesa, saskaņā ar Akadēmiskās šķīrējtiesas nolikumu, sastāv no studējošo pašpārvaldes un akadēmiskā personāla pārstāvjiem. Akadēmiskā šķīrējtiesa izskata institūta izdotos administratīvos aktus, akadēmiskā personāla iesniegumus vai viņu faktisko rīcību par Satversmē noteikto akadēmiskās brīvības un tiesību ierobežojumiem, un pieņem lēmumus, kas ir saistoši TSI personālam.

Rektors, saskaņā ar TSI Satversmi, īsteno vispārējo administratīvo darbību TSI akadēmiskajā un zinātniskajā jomā. Finanšu jomā Rektors pārstāv augstskolu, šādas darbības saskaņojot ar TSI valdi. Rektors atbild par izglītības un zinātnes kvalitāti un veicina personāla attīstību un akadēmisko

brīvību.

Efektīvu pārvaldību un operatīvo uzdevumu pārraudzību TSI īsteno Mācību prorektors un Zinātņu un attīstības prorektors, kā arī Administratīvais direktors, un viņu pakļautībā esošās studiju, zinātnes un administratīvās struktūrvienības.

Studējošo pašpārvalde - vēlētā, neatkarīga studējošo tiesību un interešu pārstāvības institūcija. Tā darbojas saskaņā ar Studējošo pašpārvaldes nolikumu. Studējošo pašpārvalde pārstāv studējošo intereses Satversmes sapulcē, Akadēmiskajā šķīrējtiesā, Senātā, fakultāšu domēs, Studiju virzienu padomēs. Senātā studējošo pārstāvjiem ir veto tiesības jautājumos, kas skar studējošo intereses.

Fakultātes dome, saskaņā ar Fakultātes nolikumu, ir fakultātes vadības koleģiāla institūcija, kuras sastāvā ietilpst: fakultātes vadītājs, fakultātes katedru vadītāji, ārējie darba devēji un studējošo pašpārvaldes pārstāvji. Domi ievēl fakultātes kopsapulce. Dekāns iesaka darba devēju kandidatūras ievēlēšanai fakultātes domē. Domi vada tās priekšsēdētājs, un tā organizē dekāna vēlēšanas, veic realizēto studiju programmu metodisko nodrošināšanu, ārējo sadarbību (fakultātes darbības ietvaros) un studiju programmu attīstības plānošanu. Dome izskata un risina jautājumus saistībā ar fakultātes darba plānošanu.

Studiju virzienu padomes (saskaņā ar Studiju virziena padomes nolikumu) vērtē studiju programmu atbilstību likumdošanas un darba tirgus prasībām, apspriež ārējo ekspertu sniegtos vērtējumus un saskaņo plānus trūkumu novēršanai, apspriež un saskaņo studiju virzienu un studiju programmu attīstības plānus. Studiju virziena padomes sastāvu apstiprina ar rektora rīkojumu.

Ārējo partneru līdzdalība lēmumu pieņemšanā

Ārējie partneri iesaistīti Studiju virzienu padomes, fakultātes domes darbā, kā arī Absolventu asociācijā un Starptautiskā zinātniskā konsultatīvā padomē.

Studiju virzienu padomē ir attiecīgās nozares augstskolas sadarbības partneri.

Darba devēji iesaistīti arī fakultātes domes sastāvā. Fakultātes dome izskata un risina jautājumus saistībā ar fakultātes darba plānošanu.

TSI Absolventu asociācija, dibināta 2016. gada 30.janvārī, veicina saikni starp institūtu un absolventiem, nodrošinot labvēlīgu vidi pieredzes un biznesa kontaktu apmaiņai, piedāvājot kvalifikācijas paaugstināšanas iespējas, popularizē un atbalsta TSI, tādējādi atbalstot izglītības procesus augstskolā.

Starptautiska zinātniska konsultatīvā padome, kuras sastāvu veido vadošie starptautiskie eksperti un pētnieki zinātnes nozarēs, kas saistītas ar TSI pētniecības programmas īstenošanu. Padomes locekļus apstiprina ar TSI rektora rīkojumu. Padome veic TSI pētnieciskās darbības izvērtēšanu un konsultē par pētniecības globālajiem un stratēģiskajiem virzieniem.

Struktūrvienību līdzdalība lēmumu pieņemšanā

TSI struktūrvienības ir fakultātes, katedras, zinātniskās un mācību laboratorijas, administratīvie departamenti un nodaļas, kuri savu darbību veic saskaņā ar Senātā apstiprinātiem nolikumiem.

Fakultātes sastāvā ietilpst viena zinātnes vai profesionālā virziena, vai vairāku virzienu struktūrvienības, un to vada dekāns. Dekānu ievēl fakultātes dome.

Struktūrvienību līdzdalība lēmumu pieņemšanā un budžeta plānošanā TSI notiek saskaņā ar finanšu pārvaldības plānu, un Finanšu atbildības centru vadītāji veic tā izpildes kontroli un analīzi.

Budžeta veidošana, pamatojoties uz atbildības centru vajadzībām, un tā sadalījums notiek pēc apstiprināta plāna. Finansēšanas plānā paredzēts atsevišķs attīstības fonds, kas tiek novirzīts

zinātniskās darbības atbalstam. Notiek ikgadēja darba un budžeta plāna izstrāde struktūrvienību griezumā, pamatojoties uz tekošā gada realizācijas rezultātiem.

Struktūrvienības budžeta plānu sastāda tās vadītājs, izvērtējot resursu izmantošanas lietderību gan tehniskā, gan cilvēkresursu ziņā, turklāt to veic sadarbībā ar savas struktūrvienības darbiniekiem, piesaistot un konsultējoties ar citu struktūrvienību personālu. Šos plānus struktūrvienību vadītājs saskaņo ar savu tiešo vadītāju, saskaņā ar institūta struktūrshēmā norādīto pakļautības shēmu.

Līdzīgā kārtībā tiek sastādīts arī ikgadējais darba plāns, kurā struktūrvienības vadītājs apkopo informāciju, gan par tekošiem darba procesiem (kas vairāk attiecināmi uz pamatfunkcijām), gan stratēģiski pamatotiem projektiem, kas veicina struktūrvienības attīstību un paaugstina efektivitāti. Savukārt fakultāšu darbu un budžeta plānošanu, kā arī kontroli veic dekāni, kā jau tas minēts iepriekš, saskaņā ar fakultātes nolikumu.

Līdz ar detalizētu budžeta izstrādi tiek precīzi nodalītas atbildība, jo struktūrvienībām jādarbojas apstiprināto budžetu ietvaros. Jaunu projektu un inovāciju ieviešanai tiek veidotas darba grupas, diskusijas un semināri, tādējādi pēc iespējas veicinot darbinieku un tiešo vadītāju iesaisti lēmumu pieņemšanā.

2.pielikums. TSI attīstības stratēģija 2015.-2020.

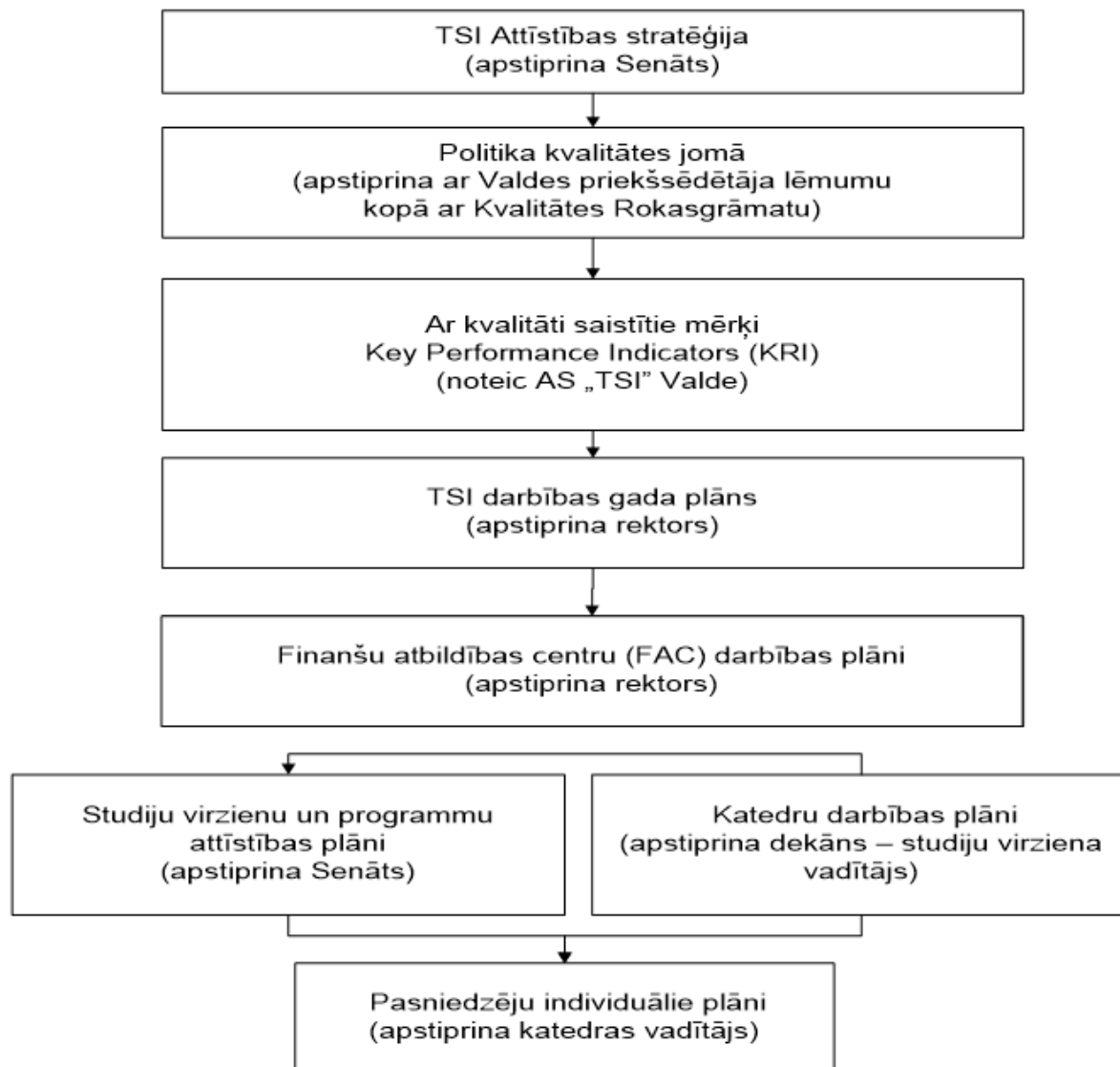
3.pielikums. TSI iekšējo normatīvo aktu saraksts: TSI galvenie iekšējie normatīvie akti.

1.3. Kvalitātes politikas īstenošanas mehānisma raksturojums un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai. Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādē un pilnveidē iesaistīto pušu un to lomas raksturojums.

Kvalitātes politika ir TSI vadības deklarācija par mērķiem kvalitātes jomā un principiem, kuriem vadība seko organizējot izglītības produktu un studiju procesu attīstību. Kvalitātes politika ir dokumentēta un apstiprināta Kvalitātes rokasgrāmatas ietvaros. *Kvalitātes rokasgrāmata* ir TSI kvalitātes pārvaldības sistēmas galvenais dokuments. (skat. 3. pielikums. Galvenie iekšējie normatīvie akti. Kvalitātes vadības rokasgrāmata.)

Kvalitātes politika ir balstīta uz TSI attīstības stratēģiju. Kvalitātes politika ir pieejama TSI mājaslapā latviešu un angļu valodā.

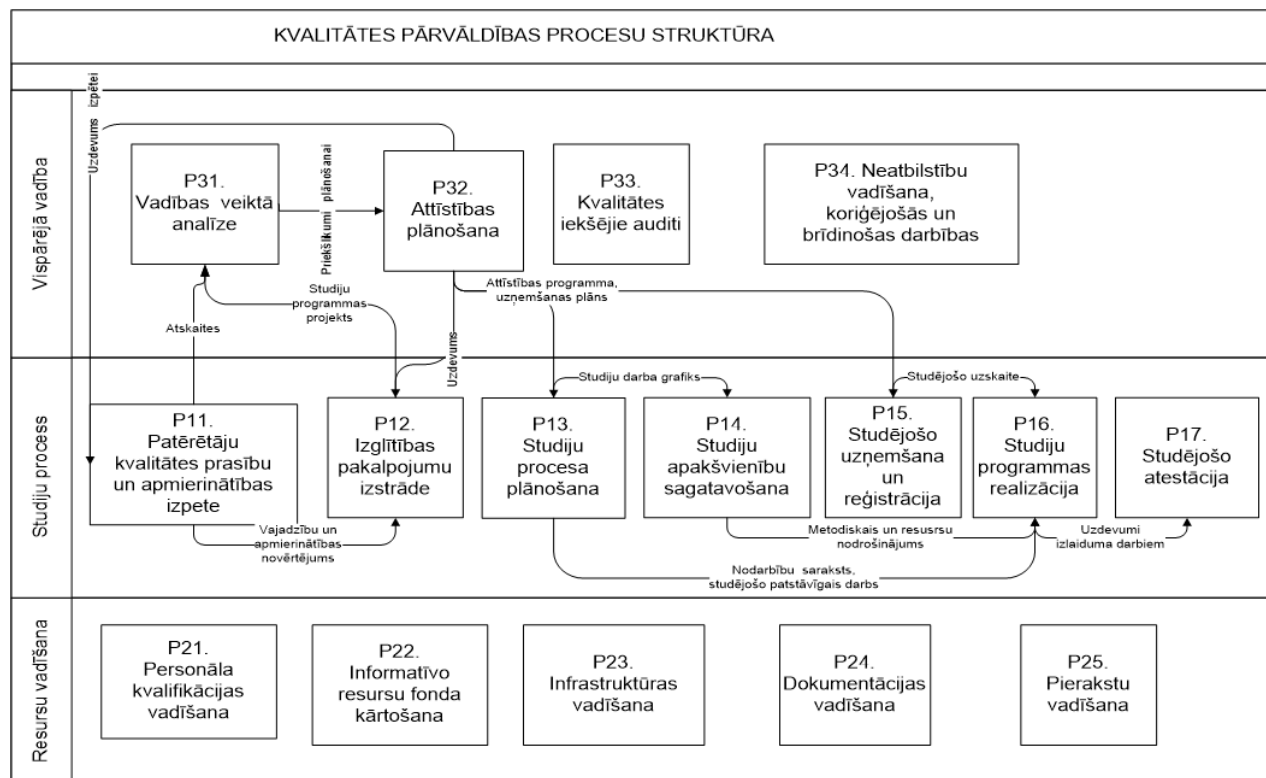
Kvalitātes politikas realizācijas plānošanas process ir atspoguļots shēmā (4.att.)

4.att. TSI kvalitātes politikas īstenošanas shēma

Procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai

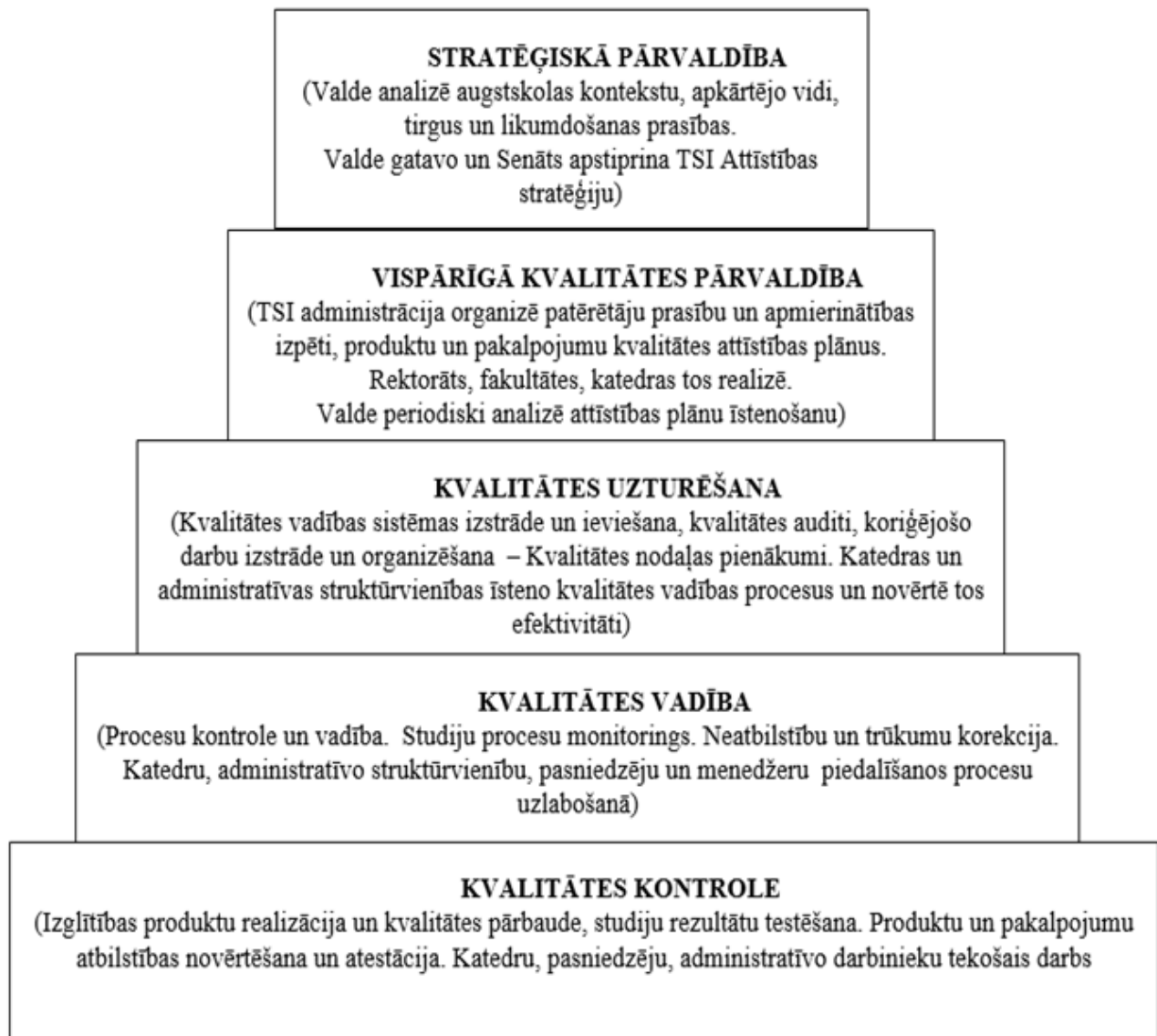
TSI izglītības pakalpojumu kvalitātes nodrošināšana ir balstīta uz kvalitātes pārvaldības sistēmu, kas ir izstrādāta saskaņā ar ISO 9001 standarta prasībām. Tā sastāv no procesiem, kuru struktūra ir atspoguļota 5.att.

5.att. Kvalitātes pārvaldības procesu struktūra

Atbilstoši ISO 9001:2015 standartam “Kvalitātes vadības sistēmas prasības” TSI kvalitātes nodrošināšanas un pilnveidošanas procesi notiek dažādos līmeņos.

Zemākā līmenī novērtē studiju rezultātus (eksāmeni, ieskaites, gala pārbaudījumi). Nākošajā līmenī kontrolē nodarbību procesus (resursu un metožu atbilstību prasībām). Trešais līmenis – vadības procesu kontrole un auditi. Ceturtajā līmenī vadība novērtē izglītības produktu un pakalpojumu atbilstību tirgus un darba dēvēju prasībām, likumdošanai un tos izmaiņu tendencēm. Augstākajā, piektajā līmenī notiek resursu un iespēju analīze un attīstības stratēģijas izstrāde. Grafiski tas parādīts 6.att.

6.att. TSI kvalitātes nodrošināšanas un pilnveidošanas procesi

1.4. Aizpildīt tabulu par augstskolas/ koledžas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstību Augstskolu likuma 5. punkta 2.1daļā norādītajam. Sniedzot pamatojumu norādītajai atbildei, t.sk. iespējams norādīt uz atbilstošo pašnovērtējuma ziņojuma nodaļu, kurā iekļautā informācija liecina par konstatēto atbilstību, neatbilstību vai daļējo atbilstību.

1.	Iedibināta politika un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai	Atbilst
		Izstrādāta un ieviesta kvalitātes vadības sistēma, kas atbilst ISO 9001:2015 standarta prasībām. Tās ietvaros ir noteikta Politika kvalitātes jomā un kvalitātes vadības procesu struktūra. Vairāk informācija I.daļas 1.3.apakšnodaļā.

2.	<p>Izstrādāts mehānisms augstskolas/koledžas studiju programmu veidošanai, iekšējai apstiprināšanai, to darbības uzraudzīšanai un periodiskai pārbaudei</p>	<p>Atbilst</p> <p>Studiju programmu izstrādes, iekšējās apstiprināšanas, izmaiņu veikšanas un programmu periodiskas pārbaudes kārtība noteikta Studiju virzienu un studiju programmu vadības nolikumā, apstiprināts 2019.gada 21.maija Senāta sēdē. Kolektīvu studiju programmu izstrādes un realizācijas vadību nodrošina Studiju virzienu padomes. Nolikums par studiju virzienu padomēm, apstiprināts 2019.gada 21.maija Senāta sēdē. Studenti, absolventi, darba devēji, ārējie eksperti ir iesaistīti studiju programmu izstrādē, ikgadējā novērtēšanā un programmu pilnveidošanā, darbojoties studiju virzienu padomēs, fakultātes domēs, Senāta komisijās, Senātā, aizpildot aptaujas anketas.</p> <p>Studenti, absolventi, darba devēji ir iesaistīti studiju programmu izstrādē un studiju virzienu pilnveidē programmu pašnovērtēšanas procedūras ietvaros. Periodiska programmas pārbaude notiek ikgadējā pašnovērtējuma laikā. Ikgadējo pašnovērtējumu norisi, termiņus un atbildīgos katru gadu apstiprina ar rīkojumu septembra mēnesī.</p> <p>Vairāk informācija II.daļas 2.2.apakšnodaļā.</p>
----	---	---

3.	<p>Izveidoti un publiskoti tādi studējošo sekmju vērtēšanas kritēriji, nosacījumi un procedūras, kas ļauj pārlicināties par paredzēto studiju rezultātu sasniegšanu</p>	<p>Atbilst</p> <p>Studējošos par zināšanu vērtēšanas kritērijiem un metodēm docētāji informē pirmajās nodarbībās. Studiju rezultātu vērtēšanas metodes un kritēriji ir iekļauti studiju kursa aprakstā, kas studentiem pieejami e-studiju sistēmā.</p> <p>Studiju programmas, kurās ietverta prakse, veidotas tā, lai prakses laikā students nostiprinātu studijuursos gūtās zināšanas un attīstītu praktiskās iemaņas.</p> <p>Studiju darbu, prakšu atskaišu un noslēguma pārbaudījumu vērtēšanai ir izveidotas komisijas, dalībai tajās ir pieaicināti arī darba devēju pārstāvji. Komisijas locekļi ir informēti par vērtēšanas pamatprincipiem.</p> <p>Studiju programmas apguves rezultātā iegūstamos grādus un profesionālo kvalifikāciju reglamentē augstākās izglītības valsts standarti. Nolikumā par profesionālā bakalaura grāda, profesionālā maģistra grāda un profesionālās kvalifikācijas piešķiršanu Transporta un sakaru institūtā aprakstīta kārtība noslēguma pārbaudījumu organizēšanai, noteikti studentu un darbinieku pienākumi, darbības un termiņi.</p> <p>Gala pārbaudījumu vērtēšanas kritēriji un metodes ietverti Metodiskajos materiālos gala pārbaudījuma darba izstrādei, Nolikumā par bakalaura un maģistra akadēmisko grādu piešķiršanu, Nolikumā par profesionālā bakalaura grāda, profesionālā maģistra grāda un profesionālās kvalifikācijas piešķiršanu. Iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtie studiju rezultāti tiek atzīti atbilstoši Nolikumam par iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu novērtēšanu un atzīšanu TSI.</p> <p>Procedūras aprsktītas Gala pārbaudījumu noteikumos, Studiju kārtības noteikumos, kur aprakstīta arī studiju rezultātu vērtēšanas sistēma ERASMUS+ programmas laikā iegūto studiju rezultātu atzīšanu reglamentē TSI ERASMUS+ programmas stipendiju konkursa instrukcija.</p> <p>TSI iekšējā informācijas sistēmā Intranets katram studentam ir izveidota personas kartiņa, kas atspoguļo visu informāciju par studenta studiju gaitu, viņa studiju plāns visam studiju periodam, un studiju rezultātu vērtējumus, kas pašam studentam ļaujot kontrolēt studiju plāna izpildi un programmā paredzēto studiju rezultātu sasniegšanu.</p> <p>Vairāk informācija II.daļas 1.6., 3.3.apakšnodaļā.</p>
----	---	---

4.	Izveidota iekšējā kārtība un mehānismi akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai	<p>Atbilst</p> <p>Augstskolā apstiprināti akadēmisko amatu apraksti, Nolikums par ievēlēšanu akadēmiskajos amatos. Augstskolā izveidota akadēmiskā personāla periodiskas atestācijas procedūras un kritēriji.</p>
5.	Nodrošināts, ka tiek vākta un analizēta infor-mācija par studējošo sekmēm, absolventu nodarbinātību, studējošo apmierinātību ar studiju programmu, par akadēmiskā personāla darba efektivitāti, pieejamiem studiju līdzekļiem un to izmaksām, augstskolas darbības būtiskiem rādītājiem.	<p>Atbilst</p> <p>Informācija par studējošo sekmēm pieejama TSI iekšējā informācijas sistēmā. Informāciju par sekmības rādītājiem apkopo un analizē Studiju daļa, analīzes rezultāti regulāri tiek izskatīti rektorāta sēdēs.</p> <p>Informācija par studentu apmierinātību tiek apkopota anketēšanas laikā un analizēta katedru, fakultāšu un augstskolas vadības līmenī.</p> <p>Ikgadējās atestācijas laikā tiek vērtēta akadēmiskā personāla darba efektivitāte. Kritēriji ietver metodiskā darba rādītājus, studentu atsauksmes, dalības novērtējumu augstskolas vadības procesos.</p> <p>Mācību līdzekļi, kas tiek izmantoti studiju programmu īstenošanā, aprakstīti un novērtēti studiju programmu pašnovērtējuma laikā.</p> <p>Noteikti augstskolas galvenie darbības rādītāji KPI.</p> <p>Periodiski tiek vērtēti augstskolas un tās struktūrvienību darba rezultāti pēc KPI.</p> <p>Izstrādāti Noteikumi par studentu, absolventu, darba devēju anketēšanu.</p> <p>Vairāk informācija II.daļas 1.6., 2.1., 2.4., 3.1., 3.2., 3.5.apakšnodaļās.</p>
6.	Augstskolas vai koledžas, īstenojot kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, garantē studiju virziena nepārtrauktu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti	<p>Atbilst</p> <p>Katru gadu Senāts apstiprina studiju virzienu pašnovērtējumu ziņojumus un pieņem lēmumus par studiju programmu un studiju virzienu atbilstību valsts akreditācijas nosacījumiem.</p> <p>Katram studiju virzienam izstrādāta sava attīstības programma, kas atbilst augstskolas attīstības stratēģijai.</p> <p>Vairāk informācija II.daļas 1.4.,1.2.apakšnodaļā un 6.pielikumā.</p>

II - Studiju virziena raksturojums (1. Studiju virziena pārvaldība)

1.1. Studiju virziena un tajā iekļauto studiju programmu izveides ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, studiju programmu savstarpējās sasaistes novērtējums, kā arī

analīze par studiju programmu nozīmi (unikalitāti) salīdzinājumā ar citām līdzīgām studiju programmām Latvijā un ārvalstīs.

Studiju virzienā "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" ietilpst studiju programmas, kas atbilst Latvijas izglītības klasifikācijas tematiskajai jomai *Komerczinības un administrēšana*.

Transporta un sakaru institūta akreditētais studiju virziens "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" dod tiesības īstenot vienu pamatstudiju, vienu akadēmiskā maģistra un vienu profesionālā maģistra studiju programmu:

- **bakalaura programma "Uzņēmējdarbība un vadība"** (iepriekšējais nosaukums "Sociālo zinātņu bakalaurs vadībizinātnē"), izglītības klasifikācijas kods 43345, licencēta gada 13. oktobrī;
- **maģistra programma "Uzņēmējdarbība un vadība"** (iepriekšējais nosaukums "Sociālo zinātņu maģistrs vadībizinātnē"), izglītības klasifikācijas kods 45345, licencēta 1999. gada 13. oktobrī.
- **profesionālā maģistra programma "Aviācijas vadība"**, izglītības klasifikācijas kods 47345, licencēta 2017. gada 25. oktobrī.

Studiju virziena abas akadēmiskās programmas veidotas atbilstoši 2014. gada 13. maija Ministru kabineta noteikumiem Nr. 240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu", profesionālā maģistra studiju programma ir veidota saskaņā ar 2014. gada 26. augusta Ministru kabineta noteikumiem Nr. 512 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” un *Organizācijas vadītāja* profesijas standartu (profesijas kods 1120), apstiprināts Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes sēdē 2019. gada 18. septembrī (pieejams: Valsts izglītības saturs centra <https://visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-114.pdf>).

Studiju virziena un studiju programmu attīstības pamatprincipi ir balstīti uz augstskolas vērtībām un kopējo augstskolas attīstības stratēģiju, kā arī, ievērojot normatīvo aktu prasības un nacionālajos un starptautiskajos politikas plānošanas dokumentos noteiktās prioritātes. Studiju virziena un studiju programmu realizācija notiek, par pamatu ņemot vairākas Eiropas Savienības un Latvijas pamatnostādnes, politikas plānošanas procesus, t.sk. Boloņas, augstākās izglītības jomā nākamajiem periodiem, kur studenti tiek uzskatīti par zināšanu sabiedrības veidošanas pamatu, tāpēc studentu viedokļu izziņāšana ir svarīga, lai novērtētu esošo augstākās izglītības procesu un veidotu tādu studiju virziena attīstību, kas vērsta uz efektīvāku un atbildīgāku studiju procesu.

Perspektīvais novērtējums no Latvijas Republikas interešu viedokļa

Studiju virziena attīstībā un realizācijā tiek respektēti šādi dokumenti: Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014. - 2020. gadam, Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014. - 2020. gadam (NAP 2020), Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam (Latvija 2030), Latvijas nacionālo reformu programma "ES 2020" stratēģijas īstenošanai (NRP), Zinātnes, tehnoloģiju attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2014. - 2020. gadam, Latvijas augstākās izglītības un augstskolu attīstības koncepcija 2013. - 2020. gadam, Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādnes 2014. - 2020. gadam, Viedās specializācijas stratēģija (RIS3).

Analizējot dažādus Latvijas politikas plānošanas normatīvos dokumentus:

1. Izglītības attīstības pamatnostādnēs 2014. - 2020. gadam kā viena no prioritātēm minēta *Augstākās izglītības internacionalizācija un starptautiskā konkurētspēja*. Augstākās izglītības

atvērtības starptautiskai sadarbībai un informācijas apmaiņai veicināšana, kā arī eksportspējas kāpināšana ir viens no prioritārajiem augstākās izglītības attīstības rīcības virzieniem. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam ir definēts mērķis palielināt ārvalstu studentu īpatsvaru augstskolās Latvijā līdz vismaz 10% no kopējā studējošo skaita. Transporta un sakaru institūtā aktīvi notiek internacionalizācijas procesi un ārvalstu studentu piesaiste. 2019./2020. ak. gadā studiju virzienā "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" ir 28% ārvalstu studējošo.

2. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam kā viena no prioritātēm noteikta *Kvalitatīva un pieejama izglītība mūža garumā*. Minētās prioritātes mērķis – "Izveidot vienu no labākajām izglītības sistēmām ES un kļūt par vienu no līderēm pieaugušo izglītības pieejamības un izmantošanas ziņā". Pateicoties TSI nodrošinātajiem materiāltehniskajiem un cilvēkresursiem, studiju virzienā studējošiem ir iespēja iegūt kvalitatīvu un pieejamu izglītību no jebkuras vietas pasaulē un jebkurā, tiem ērtā laikā izmantojot tālmācības studiju formu. Saskaņā ar Augstskolu likuma 59.² pantu „Studijas ārpus studiju programmām” klausītājam ir tiesības uzkrāt ar apliecībām apstiprinātu studiju darba apjomu un, ja viņam ir atbilstošā iepriekšējā izglītība, pieprasīt, lai augstskola vai koledža izvērtē apgūto studiju kursu darba apjoma atbilstību studiju programmām vai to posmiem, piešķirot par to kredītpunktus. TSI studiju kursa beidzēji saņem apliecību, kurā iekļauj ziņas par tās saņēmēju, studiju kursa nosaukumu un apjomu kredītpunktos, studiju kursa docētāja vārdu, uzvārdu, un kvalifikāciju, studiju kursa vērtējumu. Šādā veidā TSI piedāvā apgūt studiju kursus, kuri būtu noderīgi profesionālajā karjerā vai arī turpinot studijas nākamajos izglītības līmeņos. TSI ir arī Mūžizglītības centrs, kas piedāvā pieaugušo izglītībai dažādus studiju kursus (piemēram, Finanšu pratība).
3. Izglītības attīstības pamatnostādņēs 2014. - 2020. gadam noteiktais rīcības virziens "21. gadsimtam atbilstīgas izglītības vides un izglītības procesa nodrošināšana" ir saistīts ar izglītības vides un izglītības procesa nodrošināšanu atbilstoši 21. gs., paredzot digitālo mācību līdzekļu un resursu izmantošanu, kuros ir iekļauts izglītības programmas īstenošanai nepieciešamais saturs. Kā viena no pirmajām augstskolām Latvijā, 2011./2012. ak. gadā TSI uzsāka maģistra programmas īstenošanu tālmācībā, bakalaura programmu tālmācībā sāka īstenot 2013./2014. ak. gadā.
4. Latvijas viedās specializācijas mērķi ir noteikti Viedās specializācijas stratēģijā (RIS3) (Viedās specializācijas stratēģija. Pieejams:

petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/file/IZM_Viedas_Specializ_strategija.doc).

Tā ir ekonomiskās attīstības stratēģija, kura paredz, ka pētniecības un inovāciju resursus mērķtiecīgi fokusē tajās zināšanu specializācijas jomās, kur valstij ir salīdzinošās priekšrocības vai arī eksistē aktīvi, uz kuru bāzes šādas priekšrocības var radīt. Viena no būtiskām RIS3 sastāvdaļām ir cilvēkkapitāla kapacitātes veidošana Latvijai svarīgās zināšanu jomās, ņemot vērā esošo tautsaimniecības sektoru attīstības potenciālu, kā arī pētniecības un izglītības sektora modernizācijas nolūkā panākt augstāku šo sektoru mobilitāti.

5. Darba vidē balstītas profesionālās izglītības nodrošināšanā šobrīd ir augsta līmeņa ES, t.sk. Latvijas, izglītības un nodarbinātības politikas prioritāte, kas ir noteikta Izglītības attīstības pamatnostādņēs 2014. - 2020. gadam. Ņemot vērā TSI ciešo sadarbību ar aviācijas nozari, jo augstskolā tiek īstenotas pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības un bakalaura līmeņa aviācijas programmas, un tiek nodrošināts Akadēmiskā un profesionālā aviācijas centra darbs, konsultācijās ar darba devējiem tika lemts par profesionālās maģistra studiju programmas "Aviācijas vadībā" izveidi, kas nodrošina vispusīgu tieši ar aviāciju saistīto uzņēmumu un iestāžu vadītāju profesionālu sagatavošanu. Programma "Aviācijas vadība" tika licencēta 2017. gadā, un tās izveidē un īstenošanā ir iesaistīti starptautiski atzīti nozares

speciālisti Latvijā.

6. Salīdzinot studiju virziena mērķus un tā prioritātes ar Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030. gadam var secināt, ka studiju virziens:

- nodrošina Latvijas galvenā kapitāla - cilvēku spēju, zināšanu un talantu attīstību;
- attīsta radošumu un spēju sadarboties;
- izglīto jauniešus, lai tie būtu spējīgi iekļauties globālajā darba tirgū nepametot Latviju un spējot piedāvāt savas zināšanas un spējas virtuālā vidē;
- dod iespēju spējīgiem un talantīgiem cilvēkiem iegūt pasaules līmeņa zināšanas nepametot Latviju;
- realizē visus galvenos Latvijas stratēģiskās attīstības principus: jaunradi, toleranci, sadarbību un līdzdalību;
- spēj veicināt cilvēkkapitāla produktivitāti un līdzdalību darba tirgū;
- nodrošina izglītības pakalpojumu efektivitāti;
- nodrošina kvalitatīvu, visa mūža garumā pieejamu un uz radošumu orientētu izglītību;
- sniedz atbalstu jaunu ideju radīšanai un komercializēšanai;
- nodrošina zināšanu pārnesi un lietotāju virzītu pētniecību, inovācijas.

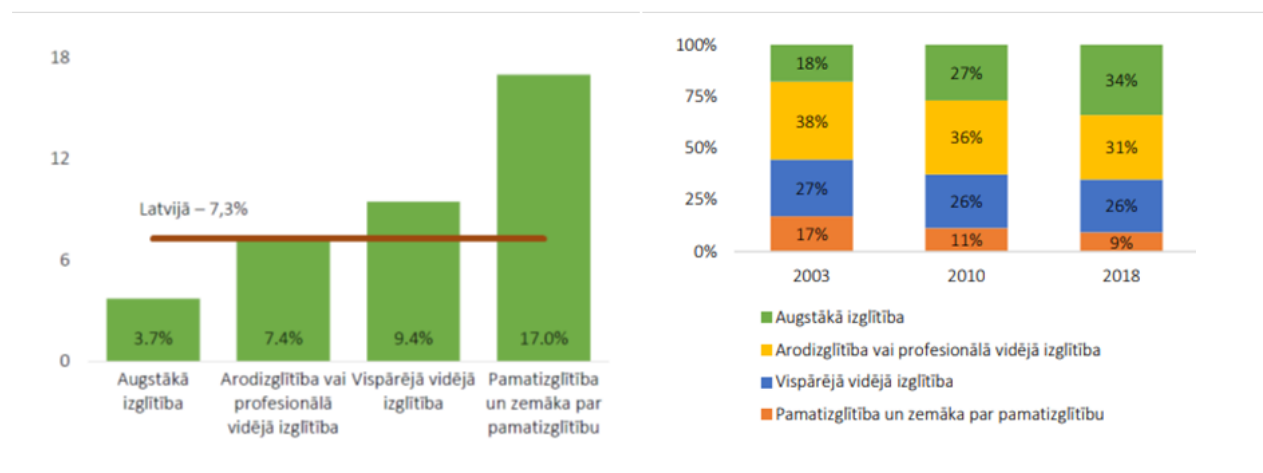
EK izstrādātais "Europe 2020" attīstības plāns - ES 10 gadu nodarbinātības un izaugsmes stratēģija - definē vadlīnijas nodarbinātības politikas attīstībai Eiropas Savienības dalībvalstīs. Tajā kā viens no prioritārajiem mērķiem minēts pieejamā darbaspēka, prasmju un kompetenču palielināšana, lai līdz 2020. gadam paaugstinātu kopējo nodarbinātības līmeni Eiropas Savienībā vecuma grupā no 20 līdz 64 gadiem līdz 75%. Lai nodrošinātu, ka mērķis tiek sasniegts, CEDEFOP sadarbībā ar EK ir izstrādājis instrumentu nākotnē nepieciešamo prasmju prognozēšanai - Prasmju Panorāma (Skills Panorama). Skills Panorama informācija par prasmēm nav saistīta ar noteiktiem amatiem, vai noteiktām nozarēm - tiek pieņemts, ka visi darbinieki, neņemot vērā nozari, pielieto spējas, kuras iedalāmas pamatprasmēs, transversālajās jeb caurviju un tehniskajās prasmēs. Transversālās jeb caurviju prasmes ir komunikācijas prasmes, prasme darboties komandā, klientu apkalpošanas prasme, problēmu risināšanas prasme, prasme mācīties, plānošanas un organizēšanās prasmes, un tās studenti apgūst augstākās izglītības iestādēs. Visas iepriekšminētās transversālās jeb caurviju prasmes ir noteiktas kā studiju virziena ietilpstošo studiju programmu apguves rezultāts.

Analizējot Latvijas ekonomikas attīstību, tiek atzīmēts, ka Latvijā turpinās stabila ekonomiskā izaugsme, laika posmā no 2011. līdz 2018. gadam ekonomika ir augusi par vidēji 3,6% ik gadu, turklāt pēdējos 2 gados izaugsme ir bijusi tuvu 5%, līdz ar to gandrīz divkārt pārsniedzot ES vidējos izaugsmes rādītājus. Vienlaikus darbinieku piesaiste straujāk augošos darba tirgus segmentos kļūst arvien sarežģītāka. Par pieaugošo darbaspēka nepietiekamību liecina arī vakanču dinamika - Nodarbinātības valsts aģentūrā. Līdz ar ekonomisko aktivitāšu pieaugumu paveras arvien vairāk jaunas darba iespējas, tādejādi veicinot iedzīvotāju nodarbinātības pieaugumu un bezdarba mazināšanos. Analizējot Ekonomikas ministrijas 2018. gadā izstrādātos pārskatus "Mazkvalificētais darbaspēks Latvijā" un "Informatīvā ziņojumā par darba tirgu" atspoguļotos rādītājus par Latvijas nodarbinātību un bezdarbu, var secināt, ka:

1. Ne visas iedzīvotāju grupas uzlabojumus darba tirgū izjūt vienmērīgi, bezdarba līmenis starp iedzīvotājiem ar pamatzglītību un zemāku izglītības līmeni ir par gandrīz 10 procentpunktiem augstāks nekā vidēji valstī, kā arī bezdarba plaša (bezdarba līmeņa starpība) starp iedzīvotājiem ar pamatzglītību un augstāku izglītības līmeni ir pieaugusi vidēji par 3-4 procentpunktiem, salīdzinot ar periodu no 2005. - 2006. gadam, kad vidējais bezdarbs Latvijā bija līdzīgs kā pašlaik. Līdz ar to iedzīvotājiem ar zemu izglītības līmeni aizvadītajos gados ir kļuvis ievērojami grūtāk atrast savām prasmēm atbilstošu darbu;

2. Iedzīvotāju īpatsvars vecumā no 25-64 gadiem ar augstāko izglītību laika posmā no 2003. - 2018.

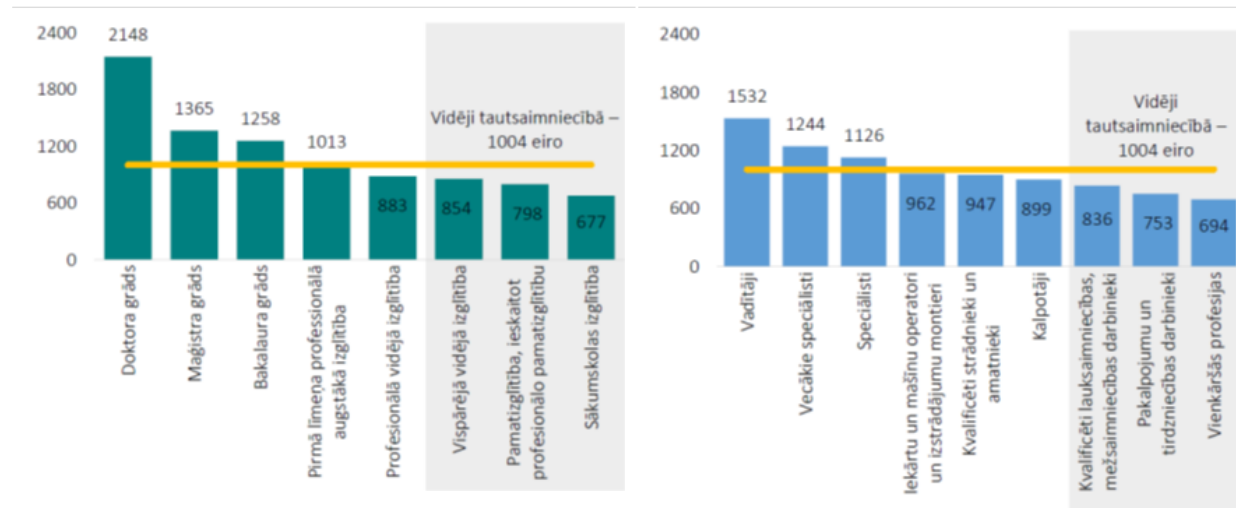
gadam ir gandrīz divkāršojies un turpina pieaugt.

7. att. Bezdarba līmenis Latvijā pēc iegūtās izglītības 2018. gadā, procentos no ekonomiski aktīvajiem vecumā no 25-64 gadiem (Mazkvalificētais darbaspēks Latvijā. Ekonomikas ministrija. 2019.)

8. att. Iedzīvotāju sadalījums Latvijā pēc iegūtās izglītības vecumā no 25-64 gadiem, procentos (avots: Mazkvalificētais darbaspēks Latvijā. Ekonomikas ministrija. 2019.)

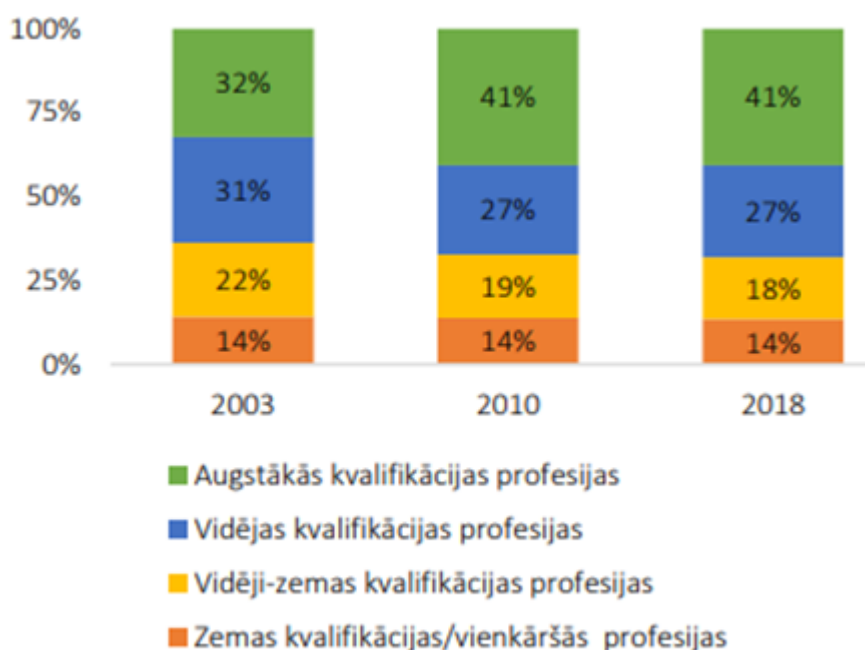
3. Augsts izglītības līmenis un atbilstošas prasmes ietekmē ne tikai nodarbinātības iespējas, bet arī ienākumu līmeni. Vidējā bruto darba alga nodarbinātajiem ar augstāko izglītību ievērojami pārsniedz vidējās algas tautsaimniecībā, tāpat kā vadītāju, vecāko speciālistu un speciālistu algas. Salīdzinot 2018.gada bruto darba samaksu atkarībā no izglītības un specialitātes var konstatēt, ka ar bakalaura izglītību iedzīvotāji vidēji pelna par 24%, ar maģistra - par 35% vairāk, bet vadītāji par 52% vairāk kā vidēji tautsaimniecībā.

9. att. Vidējā mēneša bruto darba samaksas pēc iegūtās izglītības Latvijā 2018.gadā (avots: Mazkvalificētais darbaspēks Latvijā. Ekonomikas ministrija. 2019.)

10. att. Vidējā mēneša bruto darba samaksas pēc profesiju grupām Latvijā 2018.gadā (avots: Mazkvalificētais darbaspēks Latvijā. Ekonomikas ministrija. 2019.)

4. Pieprasījums pēc augsti kvalifikācijas profesijas darbiniekiem salīdzinot 2003. gadu un 2018. gadu ir palielinājies par 28%.

11. att. Nodarbināto sadalījums pēc profesijas kvalifikācijas līmeņa procentos
(avots: Mazkvalificētais darbspēks Latvijā. Ekonomikas ministrija. 2018.)

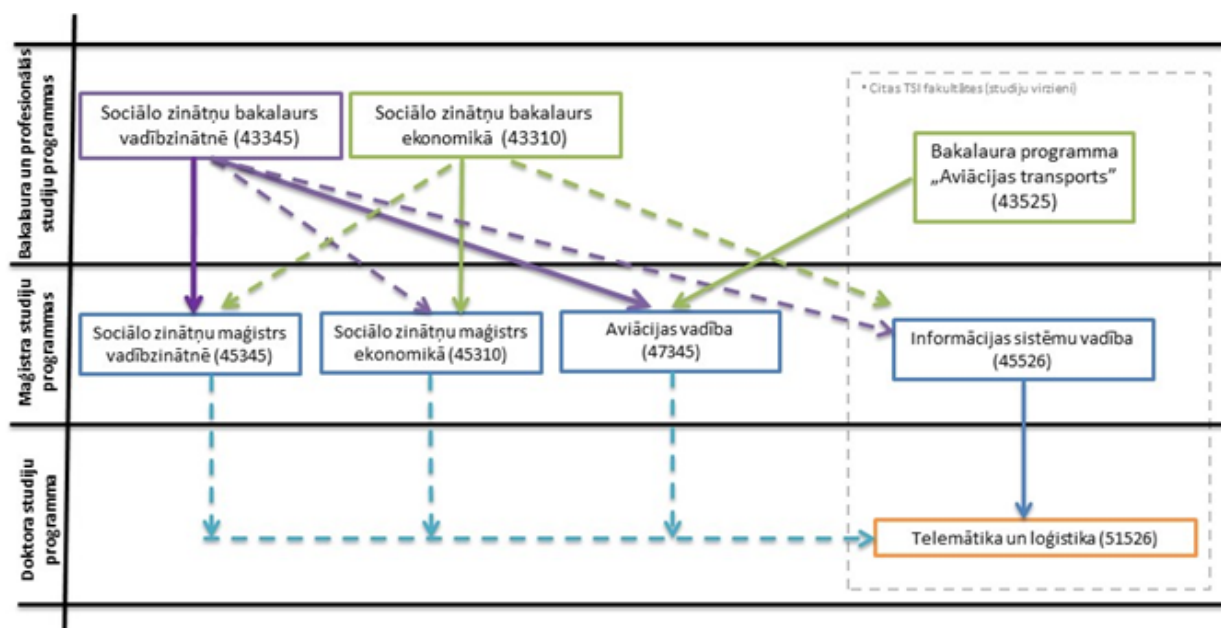
5. Latvijas Nodarbināto skaita izmaiņas tautsaimniecības nozarēs sadalījumā pa profesiju grupām, augstākās kvalifikācijas profesijās nodarbināto personu grupā 2017. gadā bija par 8 tūkst. vairāk nodarbināto (t.sk. vadītāju pieaugums 7,5 tūkst.) jeb par 2,2% salīdzinot ar 2016. gadu, ja salīdzina ar 2010. gadu pieaugums bija par 10,4%. Pieaugums vadītāju profesijā ir visās tautsaimniecības nozarēs, izņemot lauksaimniecību.

Prasmes, kuras attīsta studējošie, studējot vadībizinības, ir pievilcīgas daudziem darba devējiem. Studiju virzienā īstenoto programmu absolventi strādā dažādās nozarēs, gan finanšu sektorā, gan ražošanas sektorā, gan tirdzniecības uzņēmumos, gan valsts pārvaldē, pārstāvot gan lielos uzņēmumus, gan mazos, kā piemēram, A/s Swedbank, SIA Conexus Baltic Grid, Cita Santehnika, leslodzījumu vietu Pārvalde, Aspect SIA, SIA CREAMFINANCE LATVIA, Baltic Container Terminal, AS Drogas, AS "NORVIK BANKA", AAS "Baltikums", kā arī dibina savas komercsabiedrības. kopumā vairāk kā 70 % no aptaujātiem studiju absolventiem strādā ar studijām saistītajā jomā vai nozarē.

No augstākminētā var secināt, ka studiju virziens un tajā iekļauto studiju programmu izveides mērķi saskan ar Latvijas politikas plānošanas dokumentos noteiktajām prioritātēm, ir pamatoti ar Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2014. – 2020. gadam un Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030. gadam.

Transporta un sakaru institūtā īstenotās programmas veidotas un tiek realizētas, ievērojot pēctecības principu attiecīgajā studiju virzienā un visas augstskolas līmenī. Studiju virzienā "Vadība, administrēšana un nekustamā īpašuma" pārvaldība studējošies, absolvējot bakalaura programmu, var turpināt studijas maģistratūrā, sasniedzot EKI 7. līmeni, gan virziens ietvaros divās maģistra programmās, gan turpinot studijas virziens "Informācijas tehnoloģijas, datortehnika, elektronika, telekomunikācijas, datorvadība un datorzinātne" īstenotajā programmā "Informācijas sistēmu vadība". Kā jau minēts iepriekš, programma "Aviācijas vadība" tika veidota kā starpnozaru, un tajā studijas var turpināt arī bakalaura programmas "Aviācijas transports" absolventi.

TSI tiek īstenota viena doktora programma “Telemātika un loģistika”, kurā iespējams turpināt studijas arī pēc studiju virziena “Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” maģistra programmu absolvēšanas. Fakultātē īstenoto studiju programmu sasaiste un pēctecība sniegta 12.attēlā.

12.att. Studiju programmu pēctecība TSI

Bakalaura studiju programmas struktūra tiek veidota, ievērojot pēctecības principu – bakalaura programmas pirmajā studiju gadā apgūstot pamatkursus, kā matemātika, IT, mārketingu un mikro-makro ekonomika. Savukārt pēdējā studiju gadā jau ir iespēja specializēties, izvēloties studentam vēlamāko specializāciju “Biznesa digitālā pārvaldība” vai “Vadības ekonomika”. Maģistra studiju programmas pirmajā studiju gadā ir iekļauti pētniecības analīzes studiju kursi (Zinātnisko pētījumu metodoloģija, Kvantitatīvās metodes vadībizinātnē u.c.), bet otrajā studiju gadā ir iespējams izvēlēties vienu no divām specializācijām: “Business un pārmaiņu vadība” vai “Business un finanšu vadība”. Katrā studiju programmā iekļautie studiju kursi nodrošina programmas kopējo studiju rezultātu sasniegšanu.

Vadībizinātnes jomas studiju programmas tiek īstenotas daudzās Latvijas augstskolās, TSI īsteno trīs studiju programmas. Akadēmiskajām studiju programmām atbilstoši starptautisko ekspertu rekomendācijām, lai novērstu programmas nosaukuma un piešķiramā akadēmiskā grāda dublēšanos, tiek mainīti programmu nosaukumi:

- bakalaura programma “Sociālo zinātņu bakalaurs vadībizinātnē”, 43345, uz bakalaura studiju programmu “Uzņēmējdarbība un vadība” (Business and Management)
- maģistra programma “Sociālo zinātņu maģistrs vadībizinātnē”, 45345, uz maģistra studiju programmu “Uzņēmējdarbība un vadība” (Business and Management)
- profesionālā maģistra programma „Aviācijas vadība”, 47345 (Aviation Management)

Lai nodrošinātu programmas atbilstību ES augstskolu praksei, kā arī veiktu programmu salīdzināšanu, tika veikta Latvijas un ārvalstu augstskolu piedāvāto studiju programmu salīdzināšana, salīdzinot studiju ilgumu, iegūstamo grādu, programmas struktūru un programmas realizācijas metodes (skat. 4.pielikums).

1. *Bakalaura akadēmiskā studiju programma ar nosaukumu „Uzņēmējdarbība un vadība”(Business and Management)* tiek realizēta Latvijas izglītības tirgū arī RTU, kā arī ar līdzīgu nosaukumu citās augstskolās, bet tās ir profesionālā bakalaura studiju programmas. TSI realizētajā studiju programmā ir plānotas specializācijas “Biznesa digitālā pārvaldība” un

“Vadības ekonomika”, kādas netiek realizētas citās studiju programmās Latvijā. Starptautiskajam salīdzinājumam tika analizētas Zviedrijā, Vācijā, Lielbritānijā īstenotās studiju programmas, kuras ietver līdzīgus studiju kursus un programmas kopējo apjomu.

Kopumā var secināt, ka TSI bakalaura studiju programmas absolventiem ir nepieciešamās teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas, kas dod viņiem iespējas veiksmīgi turpināt studijas Latvijā un ārzemēs. Zināšanu, prasmju un kompetenču līmenis ļauj absolventiem atrast darba vietas gan mītnes valstī, gan ārzemēs atbilstoši iegūtai izglītībai un veidot tajā savu karjeru. Bakalaura studiju programma “Uzņēmējdarbība un vadība” (Business and Management) ar specializācijām “Biznesa digitālā pārvaldība” un “Vadības ekonomika” ir unikāla Latvijas izglītības tirgū un moderna salīdzinājumā ar Rietumu izglītības tirgu, kur šādas bakalaura programmas tiek sekmīgi īstenotas.

2. *Maģistra studijas programmai „Uzņēmējdarbība un vadība” (Business and Management) ir starpdisciplinārs raksturs, kas ļauj absolventiem apgūt kompetences, kuras nepieciešamas ekonomisko, politisko un sabiedrisko problēmu risināšanai, un sagatavoties nākotnes pārmaiņām. Spēja vadīt pārmaiņas ir aktuālākais uzdevums mūsdienu vadītāja darbībā; tas palielina nepieciešamību sagatavot šādus speciālistus mūsdienu Latvijas darba tirgum. Programmai ir paredzētas divas specializācijas: “Bizness un pārmaiņu vadība” un “Bizness un finanšu vadība”.*

Lai salīdzinātu TSI īstenoto programmu ar citās Latvijas augstskolās īstenotām studiju programmām tika kritiski-konstruktīvi izvērtētas līdzīgas studiju programmas. Pašlaik tāda veida studiju programmas Latvijā netiek realizēta, kaut gan tiek piedāvātas līdzīgas studiju programmas, bet ar citu novirzienu un ar citām specializācijām vadībiznības jomā. Salīdzinājumam ar citām ES dalībvalstīs īstenotām studiju programmām tika izvēlētas Bocconi universitāte (Milāna, Itālija), Bristoles universitātes (Lielbritānija) un Roterdamas vadības augstskolas (Nīderlande) maģistra programmas, kuras ietver līdzīgus studiju kursus, studiju laiku un studiju rezultātus.

Kopumā var secināt, ka TSI maģistra studiju programmas absolventiem ir nepieciešamās teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas salīdzinājumā ar Latvijas un ES valstu augstskolām, kas dod viņiem iespējas turpināt veiksmīgi mācīties Latvijā un ārzemēs. Zināšanu, prasmju un kompetenču līmenis ļauj absolventiem atrast darba vietas gan iekšzemē, gan ārzemēs atbilstoši iegūtai izglītībai un veidot tajā savu karjeru. Paredzētās specializācijas atspoguļo aktuālās mūsdienu ekonomikas un darba tirgus attīstības tendences.

3. *Profesionālās maģistra studijas programmas „Aviācijas vadībā” (Aviation Management) salīdzinājums tika veikts ar līdzīgām studiju programmām ārvalstu augstākās izglītības iestādēs, ņemot vērā to, ka ne Latvijā, ne arī pārējās Baltijas valstīs šāda veida studiju programma netiek realizēta. Lielākajā daļā augstskolu ir pieejamas uzņēmumu un biznesa vadības programmas, bet neviena augstskola Latvijā nepiedāvā profesionālu maģistra studiju programmu aviācijas vadības jomā. Līdz ar to TSI studiju programma ir unikāla Latvijas un Baltijas augstākās izglītības tirgū, jo koncentrējas uz profesionālu vadītāju sagatavošanu tieši aviācijas nozares vadības jomā. Salīdzinājums tika veikts ar Vācijas, Lielbritānijas, kā arī Austrālijas augstskolu studiju programmām, lai varētu veikt salīdzinājumu ne tikai Eiropā, bet arī pasaulē.*

Kopumā var secināt, ka TSI profesionālā maģistra studiju programmas “Aviācijas vadība” absolventi iegūst unikālas zināšanas Baltijas tirgū, salīdzinājumā ar citām ES valstu augstskolām, absolventiem iegūst gan nepieciešamās teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas, gan profesionālo kvalifikāciju. Tā kā aviācijas nozare ir strauji augoša, var secināt, ka programma sniedz iespēju paaugstināt gan savas profesionālās, gan akadēmiskās zināšanas aviācijas nozarē strādājošajiem, kā arī tiem, kas tikai plāno savu darbību saistīt ar aviācijas nozari.

4. Pielikums. Studiju virzienā īstenoto programmu salīdzinājumi ar citu augstskolu studiju programmām

1.2. Studiju virziena mērķi un to atbilstība augstskolas/ koledžas darbības jomai, stratēģiskās attīstības virzieniem, sabiedrības un tautsaimniecības attīstības vajadzībām un attīstības tendencēm.

Kā viens no svarīgākajiem priekšnosacījumiem ekonomiskai un sociālai attīstībai ir augsts sabiedrības izglītības līmenis, ko atspoguļo arī Latvijas darba tirgus ilgtermiņa prognozes. *Izglītības attīstības pamatnostādņēs 2014. – 2020. gadam* ir teikts, ka pieaugot globālajai konkurencei augstākajā izglītībā un zinātnē un vienlaikus samazinoties potenciālajam studējošo skaitam Latvijā, aktualizējas nepieciešamība izveidot elastīgu augstākās izglītības sistēmu, kas ir starptautiski atvērta, plaši pieejama, kvalitatīva, t.i., tāda, kas spēj apmierināt pieprasījumu pēc atbilstošas kvalifikācijas speciālistiem saskaņā ar Latvijas tautsaimniecības attīstības vajadzībām un globālā izglītības tirgus tendencēm un vienlaikus veicina indivīda personības izaugsmi un sabiedrības attīstību. Pamatnostādnes nosaka tādas pamatprioritātes kā cilvēkorientēta izglītība, izglītība ilgtspējīgai attīstībai un uz zināšanām balstītu sabiedrību veicinošā izglītība.

Valsts ilgtermiņa prioritātes un mērķi ir definēti Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam, kuras mērķis ir panākt, ka 2030. gadā Latvija ir plaukstoša aktīvu un atbildīgu pilsoņu valsts, kuras stiprums sakņojas mantotajās, iepazītajās un jaunradītajās kultūras un garīgajās vērtībās, latviešu valodas bagātībā un citu valodu zināšanās. Tas vieno sabiedrību jaunu, daudzveidīgu un neatkārtojamu vērtību radīšanai *ekonomikā, zinātnē* un kultūrā. Stratēģijā ir izvirzītas vairākas savstarpēji saistītas prioritārās jomas: kultūras telpa, *cilvēkkapitāls, izglītība, ekonomika, daba, telpiskā attīstība, pārvaldība* un sabiedrības līdzdalība. Katru no jomām var uzlūkot kā svarīgu elementu inovāciju ķēdē, taču arī katrā atsevišķajā jomā ir identificējami attīstības šķēršļi, kuru mazināšanai nepieciešamas inovācijas.

TSI savā darbības stratēģijā līdz 2020. gadam seko šiem valsts stratēģiskajos dokumentos noteiktajiem principiem. Akadēmiskās programmas kompleksi ietver uzņēmējdarbības un vadībizinību, kā arī ekonomikas studiju kursus. Tas ir ļoti būtiski, jo studenti tiek gatavoti strādāt jebkurā tautsaimniecības nozares uzņēmumā, kura darbība saistīta ar uzņēmējdarbības un vadībizinību jomām, tāpēc tiem ir jāizprot visdažādākie jautājumi, kas ir saistīti ar ekonomikas vispārējo attīstību, gan jāspēj veikt konkrētus aprēķinus un pieņemt efektīvas vadības lēmumus.

Saskaņā ar *TSI attīstības stratēģiju 2015. – 2020. gadam* TSI izglītības programmas mērķis ir sagatavot starptautiski konkurētspējīgus speciālistus: inženierus, IKT jomas speciālistus, pētniekus, analītiķus, menedžerus, kas apveltīti ar kompetencēm un iemaņām, kas nepieciešamas uz zināšanām balstītai ekonomikai, tostarp, paredzot jaunu starpdisciplināru programmu un programmu specializāciju izveidi, reaģējot uz pārmaiņām darba tirgū, kas pieprasa jaunas profesionālās iemaņas pieaugošas konkurences apstākļos. *TSI pētniecības programmā 2015. – 2020. gadam* (pieejams:

http://www.tsi.lv/sites/default/files/editor/transport_and_telecommunication_institute_research_programme_final_website.pdf) noteiktas 3 stratēģiskās pētījumu jomas, no kurām viena veltīta digitālajai sabiedrībai un ekonomikai.

Studiju virziena "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" programmās ir veiktas

izmaiņas, pamatojoties uz izmaiņām Latvijas Republikas normatīvajā regulējumā, un ņemot vērā darba devēju, ārējo ekspertu un studējošo ieteikumus.

1. Pamatojoties uz OECD zinātnes nozaru klasifikāciju, 2018. gada 23. janvārī Ministru kabinets apstiprināja Latvijas zinātnes un apakšnozares (MK noteikumi Nr. 49 "Noteikumi par Latvijas zinātnes nozarēm un apakšnozarēm"). Atbilstoši Eiropas Vienotās pētniecības telpas standartiem *Sociālās zinātnes* ietver apakšnozari *Ekonomika un uzņēmējdarbība*, apvienojot tajā vairākas līdzšinējās radnieciskās nozares. Atbilstoši jaunajai zinātnes nozaru un apakšnozaru klasifikācijai, TSI veiktas izmaiņas studiju programmu nosaukumos, *precizējot programmu nosaukumus no "Sociālo zinātņu bakalaura vadībzinātnē" un "Sociālo zinātņu maģistrs vadībzinātnē" uz "Uzņēmējdarbība un vadība" gan bakalaura, gan maģistra studijās*, tādējādi to saskaņojot ar iepriekš minēto zinātnes nozaru un apakšnozaru klasifikāciju.
2. Atbilstoši TSI attīstības stratēģijai, paredzēta TSI otra īstenotā sociālo zinātņu studiju virziena "Ekonomika" pakāpeniska integrācija studiju virzienā "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība", tādā veidā pilnveidojot studiju virziena abiturientu kompetences labākai resursu pārvaldīšanai. Šim nolūkam virzienā "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" īstenotās akadēmiskās programmas tiek pilnveidotas un modernizētas, atverot attiecīgas specializācijas: bakalaura līmeņa studijās - *biznesa digitālā pārvaldība un vadības ekonomika*, bet maģistra līmeņa studijās - *bizness un pārmaiņu vadība un bizness un finanšu vadība*.

Studiju virziena mērķi un attīstības uzdevumi tika izstrādāti iesaistot TSI vadību, mācībspēkus, studentu pašpārvaldes pārstāvjus, kā arī darba devēju pārstāvjus fakultātes Domes sēdes, tādējādi nodrošinot, ka tiek ir ņemtas vērā visu ieinteresēto pušu vajadzības. Virzienā īstenoto studiju programmu satura novērtēšanā tika iesaistīti nozares darba devēju eksperti (skat. 5. pielikums. Nozares ekspertu atzinumi). Kā arī studiju virziena ex-ante novērtēšanā tika izmantota politikas novērtēšanas pieeja analizējot augstākās izglītības pieejamību jauniešiem no dažādām sociālajām grupām: mobilitāti (arī starptautisko mobilitāti, to ietekmējošos faktoros, t.sk. studentu ekonomiskais stāvoklis, nodarbinātība), studiju maksas politiku, studējošo laika budžetu (lekcijas un patstāvīgais darbs, kas saistīts ar pilna/nepilna laika studijām un nodarbinātību), studējošo studiju novērtējumu un nākotnes plānu novērtējumu. Līdz ar to studiju virziena attīstība tiek balstīta ne tikai uz TSI izstrādātiem ilgtermiņa stratēģiskiem mērķiem, bet arī sabiedrības novērtējumu, līdz ar to studiju virziena „Vadība, administrēšana un nekustāma īpašumu pārvaldība” mērķis ir pakārtots TSI attīstības stratēģijā un pētniecības programmā noteiktajam.

Studiju virziena mērķis – studējošajiem nodrošināt ilgtspējīgu augstas kvalitātes izglītību vadībzinību jomā, nodrošinot konkurētspējīgas karjeras attīstību Latvijas un starptautiskajā darba tirgū un sagatavojot starptautiski atzītus, augsti kvalificētus mūsdienu darba devēju tirgus prasībām atbilstošus speciālistus dažādās vadības un administrēšanas jomās, izmantojot attiecīgo zinātnes nozaru pētījumu rezultātus.

Studiju virziena apakšmērķi ir

1. veidot, uzturēt un attīstīt daudzpakāpju, ilgtspējīgu pētniecībā un sadarbībā ar uzņēmējdarbības speciālistu atbalstītu izglītību;
2. nodrošināt studiju procesu, kas atbilst normatīvo aktu un darba tirgus prasībām, kā arī studentu centrētai pieejai augstākajā izglītībā.
3. nodrošināt mācībspēku kvalifikāciju pedagoģiskajā un zinātniskajā jomā.
4. nodrošināt un attīstīt infrastruktūru un materiāli tehnisko bāzi atbilstoši studiju programmas īstenošanas vajadzībām.
5. attīstīt starptautisko sadarbību ar radniecīgām augstākās izglītības iestādēm, uzņēmumiem un organizācijām.

6. nodrošināt studējošiem transversālās jeb caurviju prasmes.

TSI īsteno tā "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" studiju virziena **attīstības principi** ir šādi:

- atbilstība Transporta un sakaru institūta, Latvijas, Eiropas un starptautiskās telpas tiesību aktiem, prasībām, vadlīnijām, stratēģijām;
- vadītāja standartam atbilstošu studiju kursu izstrāde un realizācija;
- sadarbība ar studējošiem, darba devējiem, profesionālām organizācijām;
- augsti kvalificēta mācībspēku piesaiste, tā attīstība;
- studiju procesa kvalitātes kontrole un realizēšana visos līmeņos;
- nemitīga studiju procesa un studiju kvalitātes pilnveide;
- sadarbība ar citām augstskolām, universitātēm un zinātniskajām institūcijām gan Latvijā, gan ārpus Latvijas.

Visu studiju programmu mērķi ir pakārtoti, lai studējošie iemācītos izveidot efektīvu vadības lēmumu pieņemšanas loģiku; sniegt tiem zināšanas par uzņēmuma vadību, novērtējumu un darbības optimizāciju, lai sasniegtu uzņēmuma darbības stratēģisko mērķi un misijas izpildi.

Papildus objektīvajām ekonomiskajām problēmām liela nozīme ir mūsdienu mainīgajai biznesa videi, ko ietekmē straujās tehnoloģiju izmaiņas, informācijas tehnoloģiju attīstība, kas saistītas gan ar izmaiņām pašos produktos, gan to ražošanā, gan to izmantošanu. Informācijas tehnoloģiju izmantošana saimnieciskajā darbībā ļauj daudz efektīvāk izmantot ražošanas faktorus, veicinot augstāku produktivitāti. Kā arī arvien lielāka nozīme preču un pakalpojumu konkurētspējā ir to kvalitātei un atbilstībai vides aizsardzības prasībām. Pieaug pieprasījums pēc augsti kvalificēta darbaspēka, kas ir spējīgs ātri uztvert jauninājumus un tos apgūt. Daudznacionālā uzņēmuma "Deloitte" ziņojumā "Doing business in the digital age: the impact of new ICT developments in the global business landscape" (2015) atzīmē pieprasījuma pieaugumu pēc jaunās paaudzes speciālistiem- vadītājiem. Tādu vajadzību rada pieaugošā digitālo tehnoloģiju loma, kas ir vissvarīgākais valstu ekonomikas izaugsmes avots. Digitālās tehnoloģijas maina pasauli, organizācijas, biznesu, sabiedrību un izvirza jaunas prasības speciālistu izglītībai. Šajā sakarā Eiropas Komisija noformulējusi šādu darba tirgus vīziju: "Eiropas mērķis ir paātrināt uzņēmējdarbības vides pārveidi, attīstot un gudri izmantojot digitālās tehnoloģijas, lai paātrinātu izaugsmi un radītu darba vietas." Šī mērķa sasniegšanai izvirzīti trīs uzdevumi:

- kļūt par augsti kvalificētu talantu "magnētu" un lielisku vietu uzņēmējdarbībai;
- izveidot uzņēmējdarbības kultūru, lai izmantotu Eiropas ekonomikas digitālo potenciālu, koncentrējoties uz mazajiem un vidējiem uzņēmumiem;
- aktīvi uzturēt un attīstīt saikni starp tradicionālajām nozarēm un digitālo ekonomiku.

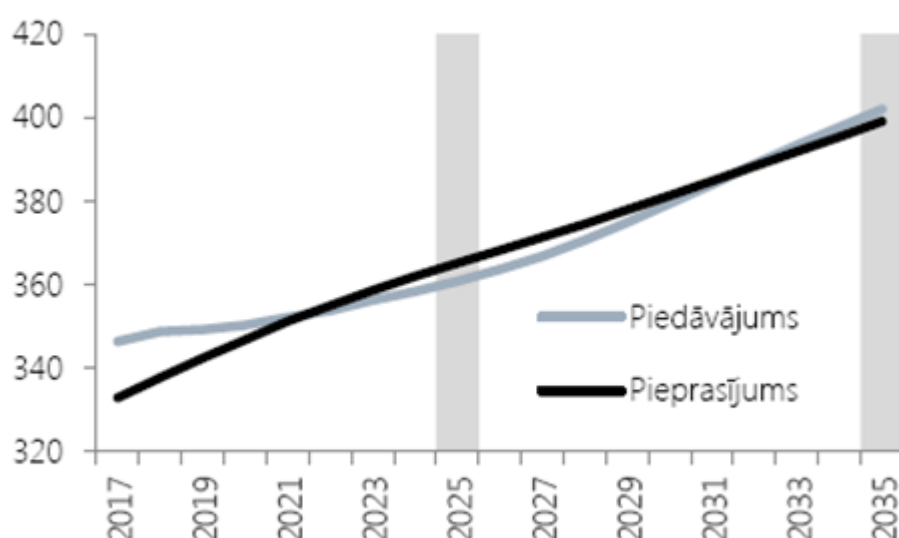
Ar kādam kompetencēm jābūt apveltītiem mūsdienu vadītājiem, lai būtu konkurētspējīgi Eiropas tirgū? Latvijas zinātnieku veiktajā pētījumā "Employers' Needs and Expectations for Qualified Employees", kas tika veikts sadarbībā ar Erasmus University Rotterdam, profesores B.Slokas vadībā, identificētas galvenās kompetences, kuras Latvijas darba devēji pieprasa jaunajiem speciālistiem. Tās ir: lojalitāte uzņēmumam un biznesam, spēja plānot savu laiku, spēja patstāvīgi veikt uzņēmējdarbību, komunikabilitāte un vēlme pilnveidoties. Šī pētījuma rezultāti sasaucas ar Latvijas Darba devēju konfederācijas Izglītības un nodarbinātības vadītājas Anitas Līces teikto 12th European Quality Assurance Forum (2017.gads.). Pēc darba devēju domām, vadītāja darbam nepieciešamās kompetences ir atbildība par lēmumu pieņemšanu, prasme strādāt komandā, komunikācijas spējas, spēja strādāt patstāvīgi, datorprasmes.

Pieaugošo nepieciešamību pēc vadītāju apmācības globālā kontekstā pierāda starptautisko

pētījumu rezultāti. Starptautiskās bezpeļņas organizācijas Graduate Management Admission Council veiktā pētījuma rezultāti, kas publicēti “*Application Trends Survey Report 2018*” pierāda, ka 2018. gadā Eiropā biznesa studiju programmās pieaug uzņemto studentu skaits MSc in Management un MSc in Finance grāda programmās. Kopējais pieprasījums pēc biznesa vadības programmām ir stabils, un studējošo starptautiskā mobilitāte ir galvenais faktors, kas nosaka pieaugošo interesi par vadītāju izglītības programmām. (Avots: Graduate Management Admission Council, GMAC (2018), *GMAC Application Trends Survey Report 2018*, <https://www.gmac.com/-/media/files/gmac/research/admissions-and-application-trends/gmac-application-trends-survey-report-2018.pdf>).

Analizējot darba tirgus attīstības iespējas Latvijā, ko apkopojusi Ekonomikas ministrija *Informatīvā ziņojumā par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm*, datus:

- Iedzīvotāju skaits ar augstāko izglītību darba tirgū ilgtermiņā pakāpeniski palielināsies, ik gadu tiek plānots pieaugums par 1%, tas ir neskaitot darbaspēka novecošanās tendences;

13.att. Latvijas darbaspēka ar augstāko izglītību piedāvājuma un pieprasījuma attiecība 2025. gadā, tūkst (avots „*Informatīvs ziņojums par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm*”, Ekonomikas ministrija, 2018, 54 lpp.)

- Latvijas Nodarbināto skaita izmaiņas tautsaimniecības nozarēs sadalījumā pa profesiju grupām, augstākās kvalifikācijas nodarbināto personu, tai skaitā vadītāju, īpatsvara vidēja termiņa un ilgtermiņa prognozes 2025. un 2035. gadam attiecībā pret 2017. gadu ir ar palielinājumu 3,9% - 2025. gadā, un 5,0% - 2035. gadā;
- saglabājoties līdzšinējai izglītības piedāvājuma struktūrai, vislielākais darbaspēka pieaugums ar augstāko izglītību sagaidāms, sociālo zinātņu, komerczinību un tiesību zinību jomās. Atbilstošās kvalifikācijas darbaspēka piedāvājuma pieaugums līdz 2035. gadam veidos aptuveni 63% no kopējā darbaspēka pieauguma ar augstāko izglītību. 2025. gadā sociālās, komerczinības un tiesību zinībās ar augstāko izglītību strādās 16,1% nodarbināto, tad jau 2035. gadā prognozēts tiek 18,6% no kopējā nodarbināto skaita

Sociālās zinātnes, komerczinības un tiesības

14. att. Darbaspēka piedāvājuma un pieprasījuma prognozes ar augstāko izglītību sadalījumā pa izglītības tematiskajām grupām procentos "sociālās zinātnes, komerczinības un tiesības, pieprasījums pret piedāvājumu 2025. gadā (avots „Informatīvs ziņojums par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm”, Ekonomikas ministrija, 2018.)

Transporta sakaru institūts kā augstskola ar augsti novērtētu inženiertehnisko bloku saitē ar vadībzinātnēm, atbilstoši TSI attīstības stratēģijā atzīmētajām RIS3 ekosistēmām "Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas" un "Viedie materiāli, tehnoloģijas un inženiersistēmas", rada perspektīvas starpdisciplināriem zinātnes pētījumu virzieniem, kas var veicināt jaunu produktu ar augstu pievienoto vērtību radīšanu, viedo materiālu pētniecību. Tas paver iespējas atrast inovatīvus risinājumus un ar organizatorisko un ekonomisko zināšanu palīdzību veicināt dažādu jaunu tehnoloģiju ieviešanu praksē.

Ņemot vērā tautsaimniecības transformāciju no darbietilpīgas un resursu ietilpīgas ekonomikas uz zināšanu un tehnoloģiju ietilpīgu aprites ekonomiku, un pamatojoties uz TSI stratēģiskajiem zinātnisko pētījumu virzieniem, kur viens no virzieniem veltīts digitālajai sabiedrībai un ekonomikai, studiju virzienā "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" īstenotajās akadēmiskajās programmās tika veiktas izmaiņas, atverot atbilstošas specializācijas.

- Bakalaura programmā "Uzņēmējdarbība un vadība": "Biznesa digitālā pārvaldība" un "Vadības ekonomika";
- Maģistra programmā "Uzņēmējdarbība un vadība": "Business un pārmaiņu vadība" un "Business un finanšu vadība".

Pieaugot pasaules globalizācijai un ekonomiskās vides attīstības procesam, pārvadājumu liberalizācijai, ļoti strauji attīstās aviācijas nozare, vadītāja loma aviācijas nozarē ir saistīta ar nozares specifiku, kas pirmkārt ir saistīta ar drošības politiku, kā arī saskaņā ar Starptautiskās lidostu padomes (ACI Europe - Airport Council International Europe) 2015.gadā publicēto pētījumu par Eiropas lidostu ekonomisko ietekmi, Aviācijas nozares tiešā un netiešā ietekme (tai skaitā, inducētā un katalītiskā ietekme) uz Latvijas ekonomiku ir izmērāma 770 miljonos EUR jeb 3,3% no IKP un 31 500 darbavietās. Pētījumu autori, veicot nodarbinātības aprēķinus, ņēma vērā gan Latvijas aviācijas nozares uzņēmumos (lidostās, aviosabiedrībās, virszemes pakalpojumu sniedzējos, u.c.) nodarbināto cilvēku skaitu (4 200 nodarbināto), gan arī ar nozari saistīto uzņēmumu, kā, piemēram, tūrisma aģentūru, aviācijas degvielas ražotāju, aviācijas kravu un loģistikas uzņēmumu, aviācijas mācību iestāžu nodarbinātos cilvēkus.

Balstoties uz Starptautiskās lidostu padomes pētījumā izmantoto metodoloģiju, Starptautiskā lidostu padome ir publicējusi Ekonomiskās ietekmes kalkulatoru, kas ļauj ikvienam izvērtēt nozares ietekmi uz valsts ekonomiku. Atbilstoši šim kalkulatoram, ņemot vērā 2016. gada Latvijas aviācijas

nozāres rādītājus, Latvijas aviācijas uzņēmumos 2016. gadā bija tieši nodarbināti 5 281 cilvēks (+ 25,7% pret 2014. gadu), bet ar tiem saistītajos uzņēmumos bija nodarbināti 34 823 cilvēki.

Saskaņā ar Latvijas Nacionālā attīstības plāna 2014. - 2020. gadam Rīcības virziena "Izcila uzņēmējdarbības vide" mērķa 2 "Nodrošināt Latvijas starptautisko sasniedzamību" mērķa sasniegšanas rādītājiem, 2020. gadā lidostā "Rīga" būtu jāapkalpo 8,5 miljoni pasažieru, bet 2030. gadā 12 miljoni.

2.tabula. Lidostas „Rīga” apkalpoto pasažieru skaits (milj. cilvēku)

	2011	2017	2018	2020*	2030*
Apkalpoto gaisa satiksmes pasažieru skaits gadā	5,10	6,1	7,06	8,5	12

* prognoze Avots: Latvijas Nacionālās attīstības plāns 2014.-2020. gadam

Starptautiskā aviācijas transporta asociācijas (IATA - International Air Transport Association) prognozē, ka 2036. gadā ar gaisa transportu ceļos 7,8 miljrd. cilvēku, kas ir gandrīz divas reizes vairāk nekā 4 miljardi pasažieru 2017. gadā. Prognozes pamatā ir 3,6% no vidējā kopējā gada pieauguma līmeņa (CAGR), atzīmēts jaunākajā 20 gadu prognozes atjauninājumā. Kā liecina Starptautiskās lidostas „Rīga” pusgada pārskats, 2019. gada pirmajos sešos mēnešos pasažieru skaits lidostā „Rīga” pieaudzis gandrīz par 10% (jau 2018. gada nogalē jau tika pārvadāti 7 miljoni pasažieru).

Iepriekšminētais nozīmē, ka piepildoties Latvijas Nacionālās attīstības plānā 2014. - 2020. gadam minētajām pasažieru prognozēm, 2020. gadā Latvijas aviācijas nozarē būs pieprasījums pēc 8 090 nodarbinātiem darbiniekiem (2030. gadā - 10 248), un 42 970 ar nozari saistīto uzņēmumu darbiniekiem (2030. gadā - 49 227).

2016. gadā VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" vidēji bija nodarbināti 1100 cilvēki, no kuriem 65 bija dažādu līmeņu struktūrvienību vadītāji. Tas ļauj secināt, ka vidēji uz 17 nodarbinātajiem šajā uzņēmumā ir viens vadītājs. Ja šo rādītāju attiecina uz visiem nozarē nodarbinātajiem, tad var pieņemt, ka 2016. gadā aviācijas nozarē bija nodarbināti 311 dažāda līmeņa vadītāji, bet to skaits līdz 2020. gadam proporcionāli pasažieru skaita pieaugumam varētu palielināties par 53%, bet līdz 2030. gadam par 94%.

3.tabula. Aviācijas nozarē nodarbināto darbinieku un vadītāju skaits Latvijā

Gads	2016	2020*	2030*
Nodarbināto skaits	5 281	8 090	10 248
Vadītāji	311	476	603

* prognoze

2019. gada oktobrī VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" nodarbināti bija jau 1250 cilvēki, no kuriem 70 bija dažādu līmeņu struktūrvienību vadītāji, divu gadu laikā pieaugot nodarbināto skaitam par 150 darbiniekiem

Minētais uzskatāmi liecina, ka aviācijas nozare pasaulē un arī Latvijā piedzīvo strauju izaugsmi. Tiek prognozēts, ka šāda tendence saglabāsies arī ilgtermiņā, līdz ar to pieprasījums pēc aviācijas nozares speciālistiem tikai pieaugs. Tajā pat laikā aviācijas nozarē ir vērojama daudzu uzņēmumu apvienošanās un kopuzņēmumu veidošanās, kā rezultātā tiek optimizēta un centralizēta šo

uzņēmumu vadība. Līdz ar to, ņemot vērā nozares specifiku, prognozējams, ka vislielākais pieprasījums nozarē būs tieši pēc tiem nozares profesionāļiem, kuriem ir nepieciešamās specifiskas, šauri specializētas un padziļinātas zināšanas, tostarp dažāda līmeņa vadītājiem.

5. pielikums. Nozares ekspertu atzinumi

1.3. Studiju virziena SVID analīze attiecībā uz izvirzītajiem mērķiem, ietverot skaidrojumus, kā augstskola/ koledža plāno novērst/ uzlabot vājās puses, izvairīties no draudiem, izmantot iespējas u.c. Vērtējums par studiju virziena attīstības plānu nākamajiem sešiem gadiem un attīstības plāna izstrādes procesu. Ja attīstības plāns nav izstrādāts vai mērķi/ uzdevumi noteikti īsākam laika periodam, sniegt informāciju par studiju virziena attīstības plāna izstrādi nākamajam periodam.

Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none"> • TSI izglītības pakalpojumi ir sertificēti atbilstoši standartam ISO 9001:2015 un ir ieviesta studiju programmu kvalitātes pārvaldības sistēma; • Mūsdienu prasībām atbilstoša informācijas tehnoloģiju infrastruktūra, studiju procesa tehniskais nodrošinājums Moodle vide; • Studentiem un docētājiem ir pieejama moderna elektroniskā bibliotēka un tiek abonētas starptautiskas datu bāzes; • Studijas ir pieejamas klātienē un neklātienē formā, tai skaitā tālmācības studiju forma angļu valodā; • Studiju virziens orientēts uz mūsdienīgu un kvalitatīvu izglītību, kā arī labām karjeras izaugsmes iespējām; • Kvalificēts akadēmiskais personāls (fakultātē ievēlēto docētāju skaits ar doktora grādu - 73 %, savukārt no kopējā docētāju skaita (t.sk. praktiķu) 53% ir ar doktora grādu), kas nodrošina teorētisko, pētniecisko un praktisko pielietojumu studiju procesā; • Apmācību process tiek nodrošināts arī angļu valodā (lekcijas, praktiskās nodarbības u.tml.), kas dod iespēju piesaistīt studentus no ārvalstīm; • Nodibināta sadarbība un izveidots plašs kontaktu loks ar darba devējiem, uzņēmējiem, valsts institūcijām un citām augstskolām gan Latvijā, gan ārvalstīs; • Daudzveidīga un sekmīga sadarbība starp TSI fakultātēm, kas nodrošina starpdisciplināru studiju procesu 	<ul style="list-style-type: none"> • Nav kopēju studiju programmu vai dubultā diploma programmu ar Latvijas un ārvalstu augstskolām; • Nepietiekīga pedagoģiskā sastāva atjaunošanas dinamika; • Nepietiekama zinātniskā darbība ekonomikā un uzņēmējdarbībā; • Vairums studentu paralēli mācībām strādā, lai nodrošinātu finansējumu mācībām, kas samazina mācību rezultātus; • Nav TSI doktora studijas un profesoru padomes ekonomikā un uzņēmējdarbībā, kas kavē personāla atjaunošanos; • Pedagoģiskā personāla atalgojums ir mazāks kā nozarē praktiķiem, kas nesekmē praktiķu piesaisti akadēmiskai videi.

Lai saglabātu stiprās puses, jāpilnveido materiāli tehniskā bāze un e-studiju vide atbilstoši vajadzībām un aktualitātēm, jāmotivē docētājus uzturēt un pilnveidot savu kvalifikācijas un profesionālisma līmeni, jāpiesaista jauni docētāji.

Balstoties uz darba tirgus un pašu studējošo pieprasījumu, jāturpina kvalitatīvi nodrošināt plaša spektra zināšanu, prasmju un kompetenču ieguvī, sniedzot iespēju absolventiem nākotnē sekmīgi darboties dažādos amatos. Tāpat jau bakalaura studiju programmas apguve laikā jāpopularizē iespēja iegūt padziļinātas zināšanas attiecīgajā jomā aktuālajos jautājumos maģistra līmenī, tādējādi iegūstot konkurētspējīgāku izglītību.

Lai mazinātu vājās puses, TSI Vadībinātņu un ekonomikas fakultātē studiju virziena uzlabošanai īsteno sekojošus pasākumus:

- turpina veikt zinātniskos pētījumus un sniedz konsultācijas ekonomikas un vadībinātņu jautājumos, kas saistīti zināšu un tehnoloģiju pārnesei transporta, loģistikas, informācijas-komunikācijas tehnoloģijas jomās, tādā veidā integrējot teorētiskās zināšanas praktiskā pielietojumā;
- gadā plānots uzsākt pārrunas par kopīgas studiju programmas izveidi gan maģistra studijās, gan bakalaura studijās.
- TSI sekmē akadēmiskā personāla mācības doktorantūrā, veicot līdzfinansējumu doktora studijām, piesaista ārvalstu docētājus, izmantojot ES finansētus projektus;

- gada sākumā tiek plānots veidot apvienoto profesoru padomi ekonomikas un uzņēmējdarbības virzienā ar Banku augstskolu un Biznesa augstskolu "Turība".
- akadēmiskā personāla iesaistes zinātniskajā darbībā īstenošana caur ESF finansējumu (piem. pēcdoktorantūra, COST projekti utt.).

Iespējas	Draudi
<ul style="list-style-type: none"> • Fokusēties uz Rietumeiropas un Āzija studentu piesaisti, jo mācību maksa ir konkurētspējīgāka salīdzinot ar konkurējošām Rietumeiropas valstīm; • Pieprasījums pēc augstas kvalifikācijas speciālistiem, t.sk. vadītājiem palielinās; • Darba tirgū akūta nepieciešamība pēc jauniem speciālistiem un vadītājiem aviācijas nozarē; • Paplašinoties sadarbībai ar darba devējiem būs iespējams ņemt vērā viņu prasības attiecībā uz gatavojamo speciālistu prasmēm un kompetencēm, un attiecīgi uzlabot studiju programmu kvalitāti; • Veidojot dubultā diploma programmas ar Latvijas vai ārvalstu augstskolām, uzlabosies studiju virziena konkurētspēja; • Iespēja piedalīties Eiropas Savienības fondu īstenošanā piesaistot papildus līdzekļus augstskolai; • Sociālo zinātņu - īpaši finanšu lietpratības pieprasījums mūžizglītībā. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nacionālās likumdošanas nevienlīdzīgā attieksme pret privātajām izglītības iestādēm un privātajām zinātniskajām institūcijām • Valsts budžeta finansējuma nepieejamība mācību maksas segšanai privātajās augstskolās studējošiem; • Potenciālo studēt gribētāju skaita samazināšanās sakarā ar demogrāfisko situāciju valstī, migrācija un cilvēku intelektuālā potenciāla aizplūšana uz citām pasaules valstīm; • Studentu maksātspējas samazināšanās un ierobežojumi studiju kreditēšanā, vienlaikus palielinoties studiju maksai un inflācijas līmenim • Privāto un valsts augstākās izglītības iestāžu atšķirīgas piekļuves iespējas valsts un ES fondu līdzekļiem un cilvēkresursu un zinātnisko pētījumu programmu finansējumam; • Dažāds studentu sagatavošanas līmenis vidējās izglītības iestādēs

Lai mazinātu draudus un mazinātu risku, TSI Vadībzinātņu un ekonomikas fakultātē studiju virziena uzlabošanai ir jāveic sekojoši pasākumi.

- Aktīvs darbs ārvalstīs reklamējot studiju virziena programmas. Papildus abiturientiem tiek piedāvāti sagatavošanas kursi (Foundation courses), lai papildus apgūtu angļu valodas un matemātikas zināšanas.
- Sakarā ar potenciālo studēt gribētāju skaita samazināšanos demogrāfiskās situācijas rezultātā, migrāciju un cilvēku intelektuālā potenciāla aizplūšanu uz ārzemēm, ir jāveic ārzemju studentu piesaiste, īstenojot aktīvu marketinga politiku Āzijas tirgū, Rietumeiropas kā arī postpadomju valstīs.
- TSI piedalās dažādos ES projektos. 2019. – 2021. gadā piedalās ESF finansētajā projektā 8.2.2.0/18/A/011: "Transporta un sakaru institūta akadēmiskā personāla stiprināšana stratēģiskās specializācijas jomās", 8.2.2. specifiskais atbalsta mērķis "Stiprināt augstākās izglītības institūciju akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās". Ar šī projekta palīdzību tiek piesaistīti ārvalstu docētāji un paaugstināta augstskolas akadēmiskā personāla kvalifikācija.
- Augstskolai ir sadarbība ar nozares uzņēmumiem, kā arī aktīvi tiek izmantota atlaižu – lojalitātes sistēma, lai segtu vai samazinātu studentu mācību maksu.
- TSI darbojas Mūžizglītības mācību centrs, kurā jebkurš interesents var pieteikties apgūt studiju kursus kā klausītājs, gūstot papildus zināšanas visa mūža garumā, kā arī augstskola īsteno vairākus VIAA līdzfinansētus Mūžizglītības studiju kursus.

Studiju virziena "Vadība, administrēšana un nekustamā īpašuma pārvaldība" attīstības virzieni un uzdevumi ir pakārtoti Transporta un sakaru institūta ilgtermiņa stratēģiskiem mērķiem: studiju izcilība, zinātniskās darbības izcilība, organizācijas izcilība un atpazīstamība, infrastruktūras izcilība, un aptver šādus veicamos pasākumus:

1. Piedalīties virziena un fakultātes stratēģijas izstrādē un stratēģijas realizācijā ar konkrētiem darbiem izvēloties svarīgākos no mērķiem, kurus iespējams reāli sasniegt.

Uzdevumi:

- Ikgadējas programmas satura izvērtēšana un izmaiņu atspoguļošana pašnovērtējuma ziņojumos
- Programmas satura pilnveidošana atbilstoši darba tirgus prasībām

2. Studiju vides un satura pilnveidošana un attīstība

Uzdevumi:

- Pilnveidot studiju kursu programmas (studiju satura metodoloģiskā nodrošinājuma pilnveide, studiju realizācijas metožu uzlabošana aktīvāk ieviešot interaktīvos mācību paņēmienus, kas uzlabos izglītības pakalpojuma kvalitāti iekļaujot informāciju par jaunākajiem pētījumiem) ņemot vērā pieprasījumu darba tirgū un Latvijas un ES ekonomikas attīstības tendences, un nodrošināt to savlaicīgu pieejamību e-vidē.
 - Eiropas un pasaules vadošo universitāšu pieredzes izpēte vadībizinātnes un ekonomikas mācīšanās nodrošinot mūsdienīgu izglītības programmu realizācijas formu īstenošanu studiju procesā (tālmācība, e-studiju attīstība, moduļu un starpdisciplinārais princips, tīkla formas u.c.).
 - Pastāvīgi pilnveidot studiju rezultātu vērtēšanas sistēmu, sekmējot objektivitātes un operativitātes nodrošināšanu.
 - Pilnveidot studiju procesa plānošanu, ņemot vērā ārzemju studējošo skaita pieaugumu (noslogojuma vienmērīgums, pārbaudījumu starplaiki).
 - Nodrošināt pastāvīgu un intensīvu starppriekšmetu saikni, daudzveidot un pilnveidot studiju metodes.
 - Pastāvīgi strādāt pie akadēmiskā personāla kvalifikācijas celšanas.
 - Studējošo līdzdalības nodrošināšana TSI pētnieciskajā darbā.
 - Pastāvīgi veikt studentu un absolventu apmierinātības ar studiju procesu un studiju rezultātiem pētījumus
3. Attīstīt kontaktus ar darba devējiem un profesionālām organizācijām, lai pārnestu zināšanas un prasmes studiju rezultātu definēšanai.

Uzdevumi:

- Prakses programmas optimizācija atbilstoši darba tirgus prasībām un prakses vietu iespējām
 - Pilnveidot iekšējās kvalitātes nodrošināšanas pasākumus (darba devēju, akadēmiskā personāla, studējošo ikgadējās aptaujas)
 - Informēt studiju programmas absolventus par tālākizglītošanās iespējām.
 - Veikt absolventu un viņu darba devēju aptaujas, iesaistot viņus studiju virziena attīstībā un programmas kvalitātes pilnveidē;
 - Mūžizglītības attīstība atbilstoši darba tirgus prasībām un personīgām interesēm un vajadzībām - Sadarbībā ar darba devējiem, nozaru apvienībām;
 - studiju procesā iesaistīt uzņēmumu vadītājus un speciālistus, tai skaitā no ārzemēs, lai notiktu pastāvīga akadēmiskās vides sadarbība ar nozari.
4. Attīstīt sadarbību ar augstākās izglītības un pētniecības institūcijām Latvijā un ārvalstīs

Uzdevumi:

- sadarbības pilnveidošana ar citām AII, noslēdzot sadarbības līgumus ar mērķi izveidot starpaugstskolu sadarbību uzņēmējdarbības un ekonomikas nozarē, veidot kopējas doktora studijas, profesoru padomes, pasniedzot kopējus studiju kursus, kā arī veidot kopīgu studiju programmu sadarbībā ar Latvijas un ārvalstu augstskolām (piemēram, "divi diplomi" formātā")
 - Sadarbības attīstība ar citām radnieciskām AII Latvijā un ārzemēs, t.sk. ārzemju augstskolu docētāju piesaiste studiju procesam, vadot kopīgas nodarbības, meistarklases.
5. Zinātniskā un akadēmiskā personāla karjeras plānošana, kompetenču un kvalifikācijas pilnveides

Uzdevumi:

- Kadru potenciāla attīstība (orientēta uz docētāju kvalifikācijas celšanu, radot apstākļus profesionālajai mobilitātei, vieslekcijām, stažēšanās Eiropas augstskolās)

6. Veicināt akadēmiskā personālā atdevi sakārtojot un pilnveidojot mācību procesa organizāciju

Uzdevumi:

- Pastāvīgi sekot izmaiņām ārējos normatīvajos dokumentos un nodrošināt to saskaņošanu ar iekšējiem normatīvajiem dokumentiem

7. Jaunu zināšanas pārvaldības tehnoloģiju ieviešana studiju procesā

Uzdevumi:

- Veicināt studiju kursu mācību grāmatu, brošūru un lekciju materiālu sagatavošanu un publicēšanu e-vidē
- Papildināt bibliotēkas fondus ar jaunākajiem mācību līdzekļiem un uzziņas materiāliem
- Motivējot TSI akadēmisko personālu, turpināt izstrādāt jaunus studiju materiālus un nodrošināt to pieejamību e-vidē
- Akadēmiskā personāla dalības veicināšana starptautiskajās, valsts un nozaru pētniecības programmās vadībzinības jomā un projektu rezultātu integrēšana studiju procesā.

8. Studiju virziena kvalitātes pārvaldības sistēmas pilnveidošana

Uzdevumi:

- Studiju programmas iekšējā audita nodrošināšana (starpriekšmetu saiknes, studiju kursu pēctecība, satura aktualizēšana), balstoties uz iekšējās kvalitātes novērtēšanas pasākumiem; darba tirgus prasībām un vadītāja profesijas standartu;
- Studentu, absolventu, darba devēju piedalīšanās studiju programmu kvalitātes vadīšanā;
- Īstenojot studiju ētikas normu ievērošanas pārbaudi paplašināt Antiplaģiāta sistēmas pielietojumu.

9. Organizācijas struktūras pilnveidošana vadības efektivitātes paaugstināšana

Uzdevumi:

- Organizācijas struktūras attīstība, finanšu un vadības administratīvās sistēmas modernizēšana, TSI zīmola pozicionēšana un virzīšana, fakultātes prezentēšana mērķauditorijai
- Studiju programmas reklamēšana Latvijā, sadarbojoties ar darba devējiem un studiju programmas absolventiem. Organizējot skolu apmeklējumus un dalību skolēnu olimpiādēs.
- TSI un Studiju programmas reklamēšanas un popularizēšanas pasākumi ārzemēs.
- Pastāvīgi uzlabot dokumentu aprites shēmu ar mērķi nodrošināt savlaicīgu un kvalitatīvu informācijas saņemšanu, t.sk. elektroniski.

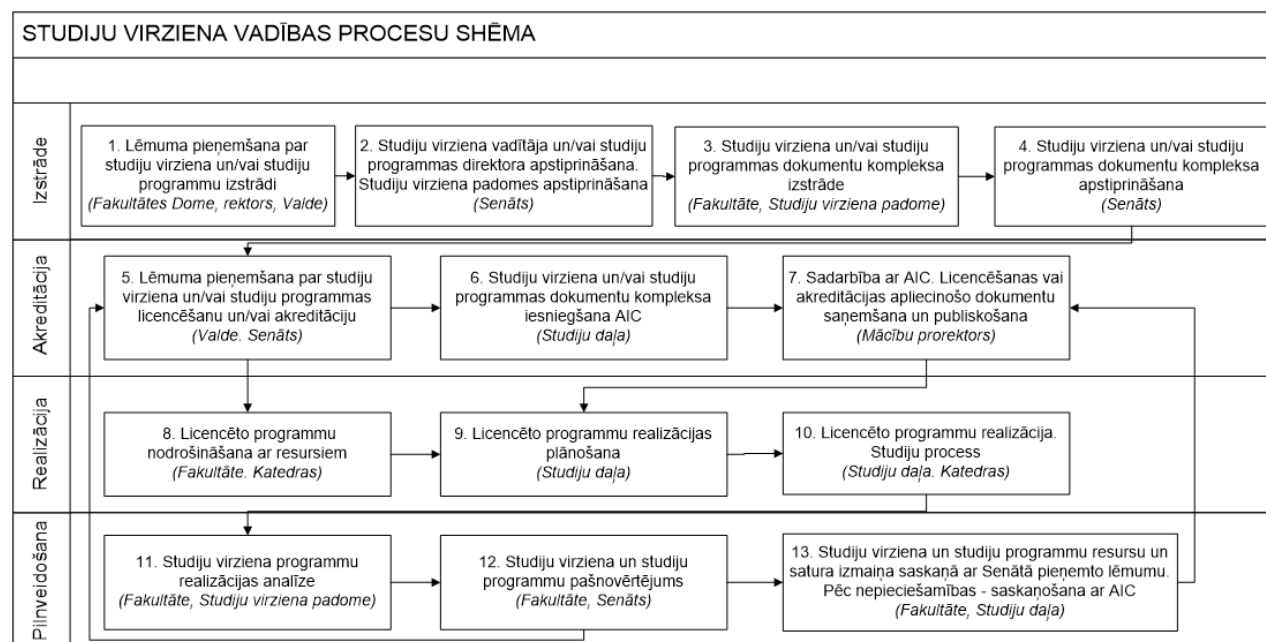
6. pielikums. Studiju virziena attīstības plāns

1.4. Studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu vadības (pārvaldības) struktūra, tās efektivitātes analīze un novērtējums, tajā skaitā studiju virziena vadītāja un studiju programmu vadītāju loma, atbildības un sadarbības ar citiem studiju programmu vadītājiem, augstskolas/ koledžas administratīvā un tehniskā personāla studiju virziena ietvaros sniegtā atbalsta novērtējums.

Vispārīgie studiju virzienu vadības noteikumi

Saskaņā ar *Studiju virzienu un studiju programmu vadības nolikumu*, atbildīga par studiju virziena vadību ir fakultāte. TSI struktūrā iekļautās institūcijas piedalās TSI studiju virzienu vadībā. TSI studiju virzienu pārvaldības struktūra sniegta 7. pielikumā.

Studiju virziena vadības procesu vizualizācija sniegta 15. att.

15. att. Studiju virziena vadības procesu shēma

Tāda studiju virzienu un studiju programmu vadības procesu struktūra ir efektīva, jo galvenā loma struktūrā ir koleģiālajiem orgāniem - fakultātes Domei un Senātam, kas novērtē studiju programmu direktoru un studiju virzienu vadītāju darba efektivitāti:

Atbilstoši studiju virziena vadības procesu shēmai (15.attēls), Senāts piedalās 1., 2., 4., 5., 12. procesos. Studiju virzienu padome un fakultātes Dome piedalās 1., 3., 11., 12. procesos.

Koleģiālie orgāni periodiski pieprasa no virzienu vadītājiem – dekāniem pārskatus par virzienu atbilstību akreditācijas prasībām un augstskolas attīstības mērķiem, novērtē studiju programmu un studiju virzienu vadības efektivitāti un pieņem lēmumus par tās paaugstināšanu.

Studiju virzienu vadītājs, saskaņā ar *Fakultātes nolikumu* (apstiprināts TSI Senātā 09.05.2013., ar grozījumiem 20.09.2016., pieejams TSI Lietvedības sistēmā), ir fakultātes dekāns. Studiju virziena vadītājs: plāno studiju virzienu attīstību; plāno, kontrolē un novērtē studiju programmu direktoru darbu; periodiski analizē studiju programmu kvalitāti un efektivitāti; organizē studiju programmu un studiju virzienu pašvērtējumu sagatavošanu; nodrošina jaunu programmu izstrādi, un veic esošo programmu modernizāciju, apkopo studiju virzienu akreditācijai un studiju programmu licencēšanai nepieciešamo dokumentāciju.

Studiju virzienā iekļautās programmas vada *studiju programmas direktori*, kuri darbojas saskaņā ar *Nolikumu par studiju programmas direktoru* (apstiprināts TSI Senātā 29.04.2014., pieejams TSI Lietvedības sistēmā) un studiju programmas direktora amata aprakstu. Studiju programmas direktoram ir nozīmīgākā loma programmas izstrādē un turpmākajā īstenošanā. Direktora galvenie uzdevumi:

- nodrošināt studiju programmas izstrādi atbilstoši zinātnes nozares aktuālajām prasībām un

- studiju procesu reglamentējošiem normatīvajiem aktiem;
- analizē studiju kursu vietu studiju programmā un kontrolēt starpdisciplīnu sakarus;
- izstrādāt metodiskos norādījumus par programmas beidzēju kompetences noslēguma pārbaudījumiem (valsts eksāmena jautājumi, prasības noslēgumu darba uzdevumiem un saturam, tā novērtēšanas kritēriji);
- sekot līdzi studiju kursu aprakstu aktualizēšanai, kā arī novērst studiju kursu dublēšanos;
- nodrošināt studiju programmu ikgadējā pašnovērtējuma ziņojuma sagatavošanu;
- sadarboties ar katedru vadītājiem, studiju virziena vadītāju un koriģēt studiju darba plānu nākamajam studiju gadam atbilstoši plānoto studiju rezultātu sasniegšanai;
- veikt nepieciešamās darbības studiju virziena akreditācijas nodrošināšanai sadarbībā ar studiju virziena vadītāju;
- analizēt un apkopot studējošo, absolventu un darba devēju aptaujas rezultātus un organizēt atklāto trūkumu novēršanu un programmas pilnveidošanu;
- piedalīties TSI vai citās augstākajās mācību iestādēs studentu agrāk apgūto studiju kursa apjoma un satura atbilstības konkrētajai studiju programmai izvērtēšanā un salīdzināšanā;
- sadarbībā ar Marketinga daļu iesaistīties reklāmas kampaņās.

Kā atbalsts studiju virziena un studiju programmu attīstībai darbojas Studiju virziena padome (SVP). Tā darbojas saskaņā ar TSI Senātā apstiprināto *Studiju virzienu padomes nolikumu* (skat. 3. pielikums. TSI galvenie iekšējie normatīvie akti.). SVP izvērtē studiju virziena un programmas izveides nepieciešamību saskaņā ar tendencēm darba tirgū Latvijā un ES, sniedz priekšlikumus neatkarīgo ekspertu (darba devēju) piesaistei programmas aktualitātes un satura kvalitātes izvērtēšanai, apspriež un saskaņo studiju virzienu un studiju programmu attīstības plānus, apspriež priekšlikumus līdzdalībai projektos, kas saistīti ar kopīgu programmu izstrādi ar Latvijas un ārvalstu augstskolām un kopīgu programmu īstenošanu, koordinē starpfakultāšu sadarbību un saskaņo kopīgus studiju virziena realizācijas jautājumus ar visām fakultātēm, kuras piedalās studiju virziena kursu pasniegšanā.

SVP sastāvs tiek apstiprināts ar rektora izdotu rīkojumu, iesaistot tajā attiecīgo dekānu- studiju virziena vadītāju, studiju programmas direktorus, fakultātes domes priekšsēdētāju, vadošos pasniedzējus no citām fakultātēm, kas piedalās studiju virziena kursu pasniegšanā, kā arī darba devējus un studējošos.

Fakultātes dome, saskaņā ar TSI Nolikumu par fakultāti, sastāv no 14 locekļiem, tajā skaitā 7 fakultātes pastāvīgā personāla pārstāvji, 3 studējošo pašpārvaldes pārstāvji un 4 ārējie speciālisti.

Fakultātes dome apspriež un pieņem priekšlikumus jaunu studiju programmu izstrādei, izskata studiju virzienu un studiju programmu attīstības plānus, programmu direktoru un dekānu pārskatus par studiju programmām un studiju virzieniem.

Studiju procesa nodrošināšanā, studiju virzienu un studiju programmu īstenošanā ir iesaistītas sekojošas struktūrvienības:

- Visas TSI katedras
- Studiju nodaļa - plāno studiju procesu (nodarbību plānojumu, docētāju darbu u.tt.) un uzskaita studiju sekmes
- Tālmācības daļa - nodrošina tālmācības kursu materiālu izstrādi un izvietojumu un organizē tālmācības studentu studiju procesu
- Akadēmiskais personāls -veic studiju kursu aprakstu un satura izstrādi un pilnveidi, studiju materiālu sagatavošanu, literatūras atjaunināšanu, vērtēšanas kritēriju noteikšanu. Studiju darba ietvaros lasa lekcijas, vada seminārus un praktiskās nodarbības, pieņem pārbaudījumus, organizē konsultācijas veic citus darba pienākumus, kuri saistīti ar mācību darba organizēšanu

- Bibliotēka - nodrošina studentus un docētājus ar mācību un zinātnisko literatūru

Studiju virziena “Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” vadības raksturojums

TSI studiju virziena “Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” vadību nodrošina Vadībzinātņu un ekonomikas fakultāte (VEF). Studiju virziena vadītāja ir Dr.sc.administr., Ilze Sproģe.

Virziena attīstības stratēģijas jautājumus izskata un apspriež VEF Dome.

8.pielikumā sniegts studiju virziena “Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” padomes sastāvs.

1.5. Studējošo uzņemšanas prasību un sistēmas raksturojums un novērtējums, citastarp norādot, kas nosaka studējošo uzņemšanas kārtību un prasības. Novērtēt studiju perioda, profesionālās pieredzes, iepriekš iegūtās formālās un neformālās izglītības atzīšanas iespējas studiju virziena ietvaros, sniegt konkrētus procedūru piemērošanas piemērus.

TSI uzņemšana notiek, balstoties uz TSI Senāta apstiprinātiem Uzņemšanas noteikumiem, kas ir paredzēti konkrētam akadēmiskajam gadam. Uzņemšanas noteikumi 2020. - 2021. ak. gadam apstiprināti TSI Senātā 2019. gada 29. oktobrī (pieejams: http://www.tsi.lv/sites/default/files/editor/1.pielikums._uznemsanas-noteikumi-2020_-2021_jk_2.pdf, angļu valodā pieejams http://www.tsi.lv/sites/default/files/editor/admission_rules-2020-2021_jk_2_eng.pdf). Uzņemšanas noteikumi izstrādāti un pati uzņemšana notiek saskaņā ar ārējiem tiesību normatīvajiem aktiem – Augstskolu likumu, Ministru kabineta 2006. gada 10. oktobra noteikumiem Nr. 846 “Noteikumi par prasībām, kritērijiem un kārtību uzņemšanai studiju programmās”, Ministru kabineta 2015. gada 29. septembra noteikumiem Nr. 543, “Noteikumi par svešvalodas centralizētā eksāmena vispārējās vidējās izglītības programmā aizstāšanu ar starptautiskas testēšanas institūcijas pārbaudījumu svešvalodā”, kā arī citiem ārējiem tiesību normatīvajiem aktiem un TSI Satversmi.

Uzņemšana vēlākos studiju posmos TSI notiek, pamatojoties uz Ministru kabineta 2004. gada 16. novembra noteikumiem Nr. 932 “Studiju uzsākšanas kārtība vēlākos studiju posmos” un Ministru kabineta 2018. gada 14. augusta noteikumiem Nr. 505 “Ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas noteikumi”, TSI “Nolikumu par Ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu”, TSI “Kārtība studiju uzsākšanai vēlākos studiju posmos” un citiem ārējiem tiesību normatīvajiem aktiem.

Latvijas Republikas pilsoņiem un nepilsoņiem, kā arī ārvalstniekiem, kuriem ir pastāvīgās uzturēšanās atļauja Latvijā, uzņemšanas termiņi un procedūra ir noteikti atbilstoši vispārējai kārtībai un Ministru kabineta 2006. gada 10. oktobra noteikumu Nr. 846 „Noteikumi par prasībām, kritērijiem un kārtību uzņemšanai studiju programmās” 7. punktam. To ārvalstnieku tiesības studēt augstskolā, kuriem nav izsniegta pastāvīgas uzturēšanās atļauja, nosaka Augstskolu likuma 83., 84. un 85. panta prasības. Ārvalstniekiem, kuri piesakās studijām tālmācībā, nav nepieciešamas

pastāvīgās vai termiņuzturēšanās atļaujas (studējošie Transporta un sakaru institūtā klātienē ierodas tikai uz noslēguma darba aizstāvēšanu).

Lai nodrošinātu uzņemamo studentu zināšanu augstāku kvalitāti, ārvalstu reflektantiem, kas vēlas studēt pamatstudiju programmās, ir jākārtoto pārbaudījumi angļu valodā (sociālo zinātņu programmās) vai angļu valodā un profilpriekšmetā/-os (inženierzinātņu programmās).

Uzņemšanas noteikumos ir noteikta dokumentu iesniegšanas kārtība, termiņi, konkursa norise, apelācijas un ar uzņemšanu saistītu lēmumu apstrīdēšana un pārsūdzēšana, kārtība, kā norisinās studiju līguma noslēgšana un imatrikulācija, ir noteiktas reflektanta un TSI tiesības un pienākumi. Uzņemšanas noteikumu pielikumos ir precīza informācija par katru studiju programmu, kurā ir plānota uzņemšana konkrētajā akadēmiskajā gadā, tai skaitā uzņemšanas prasības, iesniedzamie dokumentu u. c. Uzņemšanas noteikumi tiek apstiprināti TSI Senātā un publiskoti TSI mājaslapā www.tsi.lv un ir apskatāmi ikvienam interesentam. Augstskolas mājaslapā tiek izvietota aktuālā informācija par studiju programmām, uzņemšanas periodu, studiju maksu, atlaidēm un stipendijām.

TSI nodrošina taisnīgu iepriekšējās izglītības un profesionālās pieredzes atzīšanu, lai reflektants varētu pretendēt uz studijām vēlākos studiju posmos. Šis process tiek īstenots, ievērojot faktu, ka studenti ir mobili gan augstākās izglītības sistēmas ietvaros, gan starp izglītības sistēmām.

Studiju daļā topošie studenti var saņemt konsultācijas par uzņemšanas procesu, tostarp uzņemšanas prasībām, uzņemšanas rezultātu apstrīdēšanu, reflektantu tiesībām un pienākumiem. Studiju daļa pakalpojumus sniedz, izmantojot e-pastu, tālruni, kā arī tiekoties ar personām klātienē. Tāpat konsultācijas par uzņemšanas prasībām, piemēram, iestājpārbaudījumiem un to specifiku, sniedz studiju programmu vadītāji, tādējādi nodrošinot reflektantiem maksimālu informētību un sagatavotību uzņemšanai TSI.

TSI izziņo uzņemšanas rezultātus atbilstīgi uzņemšanas noteikumos noteiktajam un organizē studiju līgumu noslēgšanu ar reflektantiem, kuri izturējuši konkursu. Pēc studiju līgumu noslēgšanas un noteikto reflektanta saistību izpildes TSI nodrošina šo reflektantu imatrikulāciju.

Procedūra reflektantu uzņemšanai un reģistrēšanai pirmajā studiju gadā, neattiecinot to uz uzņemšanu vēlākajos studiju posmos, aprakstīta *“Reflektantu uzņemšanas un reģistrēšanas kārtība”* (apstiprināts 29.10.2019., pieejams TSI Lietvedības sistēma). Dokumentā noteikti darbības posmi, termiņi un izpildītāji, kā arī sniegta uzņemšanas procesu shēma, atsevišķi iezīmēti procesi, kas attiecas tikai uz ārvalstu studējošo uzņemšanu.

Programmas apguves rezultāta iegūtais akadēmiskais grāds un/vai kvalifikācija ir noteikta studiju virzienu akreditācijas un studiju programmu licencēšanas dokumentos, studiju programmu un virzienu raksturojumos, uzņemšanas noteikumos un diplomos.

Diplomu izsniegšanu TSI īsteno saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 202 “Kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinājošus dokumentus”, kuros noteikti kritēriji un kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinājošus dokumentus par akreditētas studiju programmas apguvi, kā arī minēto dokumentu paraugus. Programmu apguves rezultātā izniedzamo diplomu un diplomu pielikumu paraugi sniegti 32., 42. un 51.pielikumos.

Diplomu izsniegšanas kārtība tālmācības absolventiem ir specifiska, jo tālmācības studenti TSI ierodas tikai uz aizstāvēšanās periodu, un var nesagaidīt oficiālo izlaidumu un diplomu izsniegšanas momentu. Tādā gadījumā saskaņā ar “Diploma saņemšanas un nosūtīšanas kārtība transporta un sakaru institūta studentiem, kuri mācās tālmācības studiju formā” (apstiprināts 11.07.2019., rīkojums Nr. 01-12.1/71., pieejams TSI Lietvedības sistēma), uz studējošā iesnieguma pamata diploms un tā pielikums tiek nosūtīts ar kurjerpastu uz iesniegumā norādīto pasta adresi.

Iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas procedūru reglamentē:

- ārējie normatīvie akti: Augstskolu likums – 59.2. un 59.3. pants; Ministru kabineta 2018. gada 14. augusta noteikumi Nr. 505. “Ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas noteikumi”;
- iekšējie normatīvie akti: Nolikums par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu (skat. 3. pielikums. TSI galvenie iekšējie normatīvie akti.)

Saskaņā ar MK 2018. gada 14. augusta noteikumiem Nr. 505 “Ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas noteikumi” personai ir tiesības vērsties TSI ar iesniegumu par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču, kā arī iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu.

Lēmuma pieņemšanai par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču, kā arī iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu, TSI izveidota viena komisija, nodrošinot attiecīgā studiju programmas direktora un katedras vadītāja, uz kuriem attiecas konkrētās studiju programmas vai tās daļas sasniegtu studiju rezultātu atzīšana, piesaisti. Vienas komisijas izveide visām izglītības tematiskajām jomām ļauj nodrošināt vienotu pieeju visā augstskolā, netiek veidota atšķirīga interpretācija, nodrošinot personām arī vienādu attieksmi.

Komisijas tiesības un pienākumi noteikti *Nolikumā par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu*.

Lai tiktu sākta ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču atzīšana, komisijai jāiesniedz: iesniegums; dokumenti, kas apliecina ārpus formālās izglītības apgūtās vai profesionālajā pieredzē iegūtās zināšanas, prasmes un kompetences; bankas maksājuma uzdevums par veikto maksājumu.

Komisija izvērtē personas ārpus formālās izglītības apgūtās vai profesionālajā pieredzē iegūtās zināšanas, prasmes un kompetences un, ja tās atbilst attiecīgajā studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem, atzīst tās, kā arī piešķir attiecīgus kredītpunktus. Iesnieguma izskatīšana un lēmuma pieņemšana atbilstoši Augstskolu likuma 59.3. panta pirmajai daļai notiek četru mēnešu laikā kopš iesnieguma saņemšanas.

Lai tiktu uzsākta iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšana, komisijai jāiesniedz: iesniegums, apliecība par augstskolā vai koledžā apgūtajiem studiju moduļiem vai studiju kursiem, ko persona apguvusi kā klausītājs; bankas maksājuma uzdevums par veikto maksājumu. Iesnieguma izskatīšana un lēmuma pieņemšana notiek Administratīvā procesa likumā noteiktajā termiņā, t. i., viena mēneša laikā kopš iesnieguma saņemšanas.

Studiju virzienā “Vadība, administrēšana, nekustamā īpašuma pārvaldība” līdz šim neviens nebija izmantojis iespēju rakstīt iesniegumu par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču, kā arī iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu. Dokumenta sagatavošanas momentā - 2019. gada oktobrī, tika saņemti trīs iesniegumi par profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču atzīšanu profesionālā maģistra studiju programmā “Aviācijas vadība”. Pretendenti lūdza, lai viņu profesionālajā pieredzē sasniegtie studiju rezultāti tiktu pielīdzināti studiju programmā paredzētajam studiju kursam “Prakse - 2”. Lai profesionālajā pieredzē sasniegtie studiju rezultāti

tiktu atzīti, pretendenti papildus iesniegumam iesniedza arī izziņas no darba vietām un ziņas par iepriekš iegūto izglītību. Izziņās tika norādīts gan darba stāžs, gan detalizēti darba pienākumi. Komisijas sēdē, izskatot iesniegtos dokumentus, tika nolemts, ka pretendentiem atbilstoši prakses programmai divu mēnešu laikā (līdz 2019.gada 20.decembrim) jāiesniedz prakses atskaite un tā jāaizstāv komisijas priekšā attiecīgajā katedrā.

Kā profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču atzīšanas piemēru, var minēt studiju virziena "Informācijas tehnoloģijas, datortehnika, elektronika, telekomunikācijas, datorvadība un datorzinātne" 2.līmeņa profesionālās programmas studējošā iesniegumu. Pretendents lūdza, lai viņa profesionālajā pieredzē sasniegtie studiju rezultāti tiktu pielīdzināti studiju programmā paredzētajam studiju kursam "Ražošanas prakse". Lai profesionālajā pieredzē sasniegtie studiju rezultāti tiktu atzīti, pretendents papildus iesniegumam iesniedza arī izziņas no darba vietām. Izziņās tika norādīts gan darba stāžs, gan detalizēti darba pienākumi. Komisijas sēdē, izskatot iesniegtos dokumentus, tika nolemts, ka pretendentam atbilstoši prakses programmai mēneša laikā jāiesniedz prakses atskaite un tā jāaizstāv komisijas priekšā attiecīgajā katedrā. Pēc prakses atskaites aizstāvēšanas, komisija atzina studiju rezultātus 26 KP apjomā un pieņēma lēmumu par profesionālajā pieredzē sasniegto studiju rezultātu atzīšanu un ieskaitīšanu profesionālās studiju programmas studiju kursā "Ražošanas prakse".

Studiju perioda atzīšanu studijām vēlākajos studiju posmos reglamentā *Augstskolu likuma 47. pants un Ministru kabineta 16.11.2004. noteikumu Nr. 932 "Studiju uzsākšanas kārtība vēlākos studiju posmos"* prasības. Kārtība studiju uzsākšanai vēlākos studiju posmos noteikta *TSI Kārtība studiju uzsākšanai vēlākos studiju posmos* (skat. 3. pielikums. TSI galvenie iekšējie normatīvie akti). Studijas TSI vēlākos studiju posmos tā paša vai zemākā līmeņa studiju programmā var uzsākt:

- pārnākot no citas augstākās izglītības iestādes;
- pārejot uz citu TSI studiju programmu;
- atsākot studijas pēc eksmatrikulācijas;
- turpinot studijas augstākās izglītības programmās bakalaura grādā vai otrā līmeņa profesionālās izglītības iegūšanai pēc pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības ieguves;
- pēc ārpus formālās izglītības apgūto un profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču vai iepriekšējā izglītībā sasniegto studiju rezultātu atzīšanas un kredītpunktu iegūšanas.

1.6. Studējošo sasniegumu vērtēšanā izmantoto metožu un procedūru novērtējums, principi, kā tās tiek izvēlētas, kā tiek analizēta novērtēšanas metožu un procedūru atbilstība studiju programmu mērķu sasniegšanai un studējošo vajadzībām.

Studējošo sasniegumu un studiju rezultātu vērtēšanas sistēma ir noteikta ārējos normatīvajos aktos: Augstskolu likums un Izglītības likums, un vairākos iekšējos normatīvie aktos:

- Studiju nolikums
- Studiju kārtības noteikumi
- Nolikums par profesionālā bakalaura grāda, profesionālā maģistra grāda un profesionālās kvalifikācijas piešķiršanu "
- Nolikums par bakalaura un maģistra akadēmisko grādu piešķiršanu
- Gala pārbaudījumā noteikumi
- Gala pārbaudījuma darbu vērtēšanas noteikumi

- Prakses nolikums
- Metodiskie norādījumi gala pārbaudījumā darba izstrādei un Prakses metodiskie norādījumi.

Studiju procesā tiek izmantotas dažādas studiju metodes un formas. Galvenie kritēriji apmācības metožu izvēlei – nodrošināt sniegtās informācijas apguvi un kritisku attieksmi, un kopumā - sasniegt studiju rezultātus (noteiktās zināšanas, prasmes, kompetences).

Studiju procesā tiek izmantotas gan tradicionālās, gan inovatīvas interaktīvas **mācību metodes**, piemēram: gadījumu analīze, interaktīvās prāta vētras, Buzz session, uzvedības modelēšana, biznesa spēles, projekta apmācība, Smart Class, tiešsaistes atbalsts pētniecībai, tiešsaistes sabiedrību veidošana un citi. Šo metožu izmantošana efektīvi atbalsta apmācības starpdisciplināro raksturu.

- *Gadījumu analīzes metode (Case study)*, kas sevi jau pierādījusi kā efektīva mācību metode.
- *Interaktīva “prāta vētra”* – norit grupās radošu ideju un domu radīšanai.
- *Buzz session* – organizētas studentu grupās, kur katra grupa koncentrējas uz vienas tēmas izpēti; katrā grupā studenti dalās ar savām domām un idejām.
- *Uzvedības modelēšanas metode* – tā ir apmācības metode, lai iegūtu starppersonu komunikācijas un profesionālās uzvedības prasmes.
- *Biznesa spēle vai spēles projekts* ir apmācības metode, kuras mērķis ir attīstīt lēmumu pieņemšanas un problēmu risināšanas prasmes.
- *Projektos balstīta mācīšanās* – tā ir apmācības metode, kurā studenti mācās, aktīvi piedaloties reālos un nozīmīgos starpdisciplināros projektos
- *Smart Class* – apmācības metode, kas paredz izmantot elektroniskās apmācības sistēmas, lai demonstrētu mācību video un īsiem on-line seansiem.
- *On-line pētījumu atbalsts un on-line sabiedrību izveide* paredz izveidot studentu grupas vai komandas, kuri tiešsaistē iesniedz projektus, apspriež tematus un izsaka savas idejas, organizē tematiskas apspriedes u.c.

Interaktīvas mācību metodes rada labvēlīgus nosacījumus programmas veiksmīgai apguvei un programmas starpdisciplinārās orientācijas nostiprināšanai.

Vērtējot studējošo sasniegumus, tiek ievēroti šādi **vērtēšanas pamatprincipi**, kas noteikti augstākas izglītības valsts standartos:

- zināšanu un prasmju vērtēšanas atklātība - studentiem sākot studiju kursa apguvi, ir pieejama informācijā par to prasību kopumu, kas ir nepieciešams pozitīvam vērtējamam;
- vērtējuma obligātums - studentam ir nepieciešams iegūt pozitīvu vērtējumu par programmas satura apguvi, t.i. pārbaudes darbi un gala pārbaudījums (ieskaite vai eksāmens) ar “gandrīz viduvēji” (4 balles) vai “ieskaitīts”;
- vērtējuma pārskatīšanas iespējas – noteikta iegūtā vērtējuma pārskatīšanas kārtība;
- vērtēšanā izmantoto pārbaudes veidu dažādība- studiju programmas apguves novērtēšanai izmanto dažādus pārbaudes veidus: testi, uzdevumi, situāciju analīzes, projekti utt., kuru apraksts sniegts kursa metodiskajos materiālos e-studiju vidē Moodle.

Studējošo sasniegumu un studiju rezultātu vērtēšanas kārtība ir ietverta katra studiju kursa aprakstā. Kursa aprakstu veido tā vadošais docētājs un viņš arī nosaka sava kursa vērtēšana sistēmu, kas tiek apspriesta attiecīgas katedras sēdē. Kā kritēriji kursa nokārtošanai tiek izvirzīti nodarbību apmeklējums, aktīva dalība diskusijās un semināros, grupu darbs, praktiskie darbi, laboratorijas darbi, kontroldarbi, situāciju analīze, tests u.c. Kursa vērtēšanas sistēmā norāda, cik % no kopējā novērtējuma sastāda katrs novērtējuma kritērijs. Kritēriji var tikt atzīmēti kā obligāti, lai students tiktu pielaists pie studiju kursa gala pārbaudījuma kārtēšanas.

Aktualizētajos studiju kursu aprakstos vērojama kopējā tendence palielināties starppārbaudījumu

daļai, kas vērtējama pozitīvi, jo ļauj studentam vienmērīgi apgūt studiju materiālu un saņemt iegūto zināšanu novērtējumu.

Studējošos ar zināšanu vērtēšanas kritērijiem un metodēm docētāji iepazīstina pirmajās nodarbībās. Studiju kursa apraksts ar rezultātu vērtēšanas metodēm un kritērijiem studentiem ir pieejams e-studiju vidē Moodle.

Studiju perioda (semestra, studiju gada) pārbaudījumi ir noteikti studiju plānā. Ja studiju kurss sastāv no vairākām daļām un tā apguve ilgst vairākus semestrus, pārbaudījumi kārtojami katrā semestrī. Sesijā plānoto konsultāciju, eksāmenu un ieskaīšu norises laiku un vietu nosaka Eksāmenu saraksts. Studiju programmu apguves galvenie pārbaudes veidi ir eksāmeni un diferencētas ieskaītes, kuri notiek pēc studiju kursa apguves, mutiskā vai rakstiskā veidā. Zināšanu pārbaudes veida izvēle (rakstiski, mutiski utt.) atkarīga no pasniedzamā studiju priekšmeta specifikas un docētāja individuālās pieejas studējošo zināšanu novērtējumam. Liela daļa zināšanu pārbaudes tiek organizēta rakstiskā veidā. Zināšanu pārbaudi parasti veic docētājs, kurš vada nodarbības, bet pēc katedras vadītāja rīkojuma, pārbaudei var pieaicināt arī citus katedras docētājus.

Studējošo sasniegumu vērtēšanas metodes un studiju rezultātu vērtējumi noteikti *Studiju kārtības noteikumos* (skat. 3.pielikums. TSI galvenie iekšējie normatīvie akti. Studiju kārtības noteikumi). Programmu apguve visu līmeņu gala pārbaudījumos tiek vērtēta pēc 10-ballu sistēmas, viszemākais pozitīvais vērtējums "4".

Studiju kursa gala pārbaudījumi tiek kārtoti eksāmenu saraksta noteiktajā laikā. Studējošajiem, kuri pilnība izpildījuši studiju programmas prasības, Studiju daļas vadītājs pēc saskaņošanas ar dekānu var atļaut kārtot pārbaudījumu pirms termiņa. Ārzemju studējošajiem ir nepieciešams saņemt arī Mācību prorektora atļauju.

Atbilstoši studiju plāniem, Studiju daļā katrai pārbaudei sagatavo pārbaudījuma atzīmju lapas. Studiju daļa izsniedz eksaminētājam (docētājam) pārbaudījuma atzīmju lapas.

Atļauju kārtot pārbaudījumus saņem studējošie, kuri izpildījuši visas studiju apmaksas prasības. Studējošos, kuri nav saņēmuši atļauju kārtot pārbaudījumus, Studiju daļas darbinieks atzīmē pārbaudījuma atzīmju lapā ar vārdu "nepielaišts" un iemesla atšifrējumu. Atcelt nepielaišanu pārbaudījumam un atļaut kārtot pārbaudījumu var tikai pēc parādu apmaksāšanas. Šajā gadījumā studējošais saņem norīkojumu Studiju daļā un kārto pārbaudījumu pie docētāja.

Atzīmes tiek fiksētas pārbaudījuma atzīmju lapā. Pilnīgi noformētas pārbaudījuma atzīmju lapas tiek iesniegtas Studiju daļā 3 darba dienu laikā pēc pārbaudījuma kārtošanas. Studiju daļas darbinieks ievada vērtējumus TSI informatīvajā sistēmā 3 darba dienu laikā pēc lapas saņemšanas.

Ja par pārbaudījumu nav saņemta atzīme vai tā ir zemāka par minimālo līmeni, tas tiek kvalificēts kā akadēmiskais parāds. Negatīva pārbaudes rezultāta gadījumā atkārtota pārbaudījuma kārtošana var notikt tikai saņemot norīkojumu, ko izsniedz Studiju daļa. Šo norīkojumu eksaminators atdod Studiju daļā 3 darba dienu laikā pēc pārbaudījuma norises.

Ja pārbaudījuma kārtošanas procesā rodas konfliktsituācijas, tad pēc studējošā lūguma, katedras vadītājs, saņemot dekāna piekrišanu, norīko komisiju attiecīgā akadēmiskā parāda kārtošanai. Komisijas lēmums ir galīgs.

TSI iekšējā informācijas sistēmā Intranet katram studentam ir izveidota personas kartiņa, kas atspoguļo visu informāciju par studenta studiju gaitu- līgumi, rēķini, studiju plāns visam studiju periodam, kā arī studiju rezultātu vērtējumi, kas pašam studentam ļauj kontrolēt studiju plāna izpildi un programmā paredzēto studiju rezultātu sasniegšanu.

Prakses norises un vērtēšanas kārtība noteikta *Nolikumā par TSI studentu prakses organizēšanās kārtību* (skat. 3.pielikums. TSI galvenie iekšējie normatīvie akti). Prakses beigās students izstrādā un iesniedz katedrā pārskatu par prakses rezultātiem, kā arī prezentē prakses rezultātus, pārskata pielikumā pievienojot prakses dienasgrāmatu un uzņēmuma prakses vadītāja atsauksmi, saskaņā ar Prakses metodiskajiem norādījumiem. Prakses rezultātus novērtē ar diferencēto ieskaiti.

Studijas noslēdz gala vai valsts pārbaudījums, t.i. bakalaura vai maģistra darba aizstāvēšana. Gala pārbaudījumu vērtēšanas kritēriji un metodes ietverti *Metodiskajos materiālos gala pārbaudījuma darba izstrādei, Nolikumā par bakalaura un maģistra akadēmisko grādu piešķiršanu* (skat. 3. pielikums. TSI galvenie iekšējie normatīvie akti), *Nolikumā par profesionālā bakalaura grāda, profesionālā maģistra grāda un profesionālās kvalifikācijas piešķiršanu* (skat. 3. pielikums. TSI galvenie iekšējie normatīvie akti).

Gala pārbaudījuma noteikumi (skat. 3. pielikums. TSI galvenie iekšējie normatīvie akti) reglamentē gala pārbaudījumu procesu akadēmisko grādu, profesionālo grādu un/vai profesionālās kvalifikācijas piešķiršanai visās TSI realizētajās studiju programmās. Gala pārbaudījuma darbu vērtēšanu veic valsts/gala pārbaudījumu komisijas. Pēc katra gala pārbaudījuma darba aizstāvēšanas tiek nolasīta Recenzija (gala pārbaudījuma darba recenzenta vērtējums) un Atsauksme (gala pārbaudījuma darba vadītāja atsauksme). Gala pārbaudījuma darba galīgais vērtējums tiek noteikts slēgtā komisijas sēdē diskusijas rezultātā, balstoties uz komisijas locekļu piedāvātajiem vērtējumiem, ņemot vērā recenzenta un darba vadītāja vērtējumu, atklāti balsojot ar vienkāršu balsu vairākumu. Gadījumā, ja balsu skaits sadalās vienādi, izšķirošā ir komisijas priekšsēdētāja balss. Komisijas loceklis - vērtējamā darba vadītājs nepiedalās balsojumā.

Studējošo sekmības analīze tiek veikta divas reizes akadēmiskajā gadā pēc studiju semestra beigām katedras sēdēs, rektorātā, akadēmiskajās sapulcēs.

Studējošo attieksme pret apgūstamajiem studiju kursiem tiks vērtēta katra semestra beigās, veicot anonīmu anketēšanu par studiju kvalitāti. Anketas jautājumi piedāvā novērtēt šādus aspektus: nodarbību saprotamība un saturīgums, docētāju kompetence un personīgās iezīmes, prasību līmenis, iespēja saņemt konsultāciju ārpus studiju laika u.c. Iegūtie rezultāti tiek apspriesti attiecīgajās katedru sapulcēs, metodiskajās un administratīvajās sēdēs. Pēc sēžu rezultātiem tiek izstrādāti pasākumi, kas vērsti uz studiju procesa pilnveidošanu.

Saskaņā ar Studiju nolikumā ietverto Apelācijas iesniegšanas un izskatīšanas kārtību, studējošajam ir tiesības apstrīdēt jebkura studiju procesa gaitā veiktā pārbaudījuma vērtējumu vai pārbaudījuma komisijas lēmumu.

Studiju virziena ietvaros tālmācības studiju formā tiek īstenotas 2 programmas: *Sociālo zinātņu bakalaura vadībizinātnē un Sociālo zinātņu maģistrs vadībizinātnē*. Tālmācības izglītības ieguves formai ir izstrādāts īpaši organizēts izglītības sasniegumu novērtējums, kas ietver:

Starpposma pārbaudījumus:

- Pašpārbaudes testi - e-studiju vidē pieejami pašpārbaudes jautājumi testa veidā, ar automatiskām atbildēm, kurus nokārtojot, students var novērtēt savu gatavību starppārbaudījumam vai gala pārbaudījumam.
- Kontroldarbi (ar atzīmi) testa veidā, kā arī offline un online rakstiskā vai mutiska uzdevumu formā, saskaņā ar katrā kursā noteikto.
- Pēc noteikta vērtējuma saņemšanas starpposma pārbaudījumos (kuru skaits noteikts atbilstoši kredītpunktu skaitam attiecīgajā studiju kursā), students tiek pielaists pie studiju kursa gala pārbaudījuma kārtošanas.

Studiju kursa noslēguma pārbaudījumi :

- Ieskaite vai eksāmens tiek kārtots mutiski Skype vidē. Papildus kursa autors var noteikt rakstisku pārbaudījumu. Bakalaura programmās formu, kādā tiek kārtota ieskaite, nosaka kursa autors, un tā var būt - vairāki testa varianti, mutiski Skype vidē vai rakstisks pārbaudījums)
- Kursa darbi tiek aizstāvēti mutiski Skype vidē.

Vērtējums tiek ievadīts augstskolas vienotajā atzīmju datu bāzē katra studenta personīgajā kartē, kurai students var piekļūt attālināti.

1.7. Akadēmiskā godīguma principu un to ievērošanas mehānismu, kā arī iesaistīto pušu informēšanas veidu raksturojums un novērtējums. Norādīt izmantotos pretplaģiāta rīkus, sniedzot rīku un mehānismu piemērošanas piemērus.

Transporta un sakaru institūtā darbojas *Ētikas kodekss* (skat. 3.pielikums. TSI galvenie iekšējie normatīvie akti). Ētikas kodekss nosaka administratīvā, zinātniskā personāla darbinieku kā arī studējošo ētikas un uzvedības pamatprincipus, veidojot institūtā labvēlīgu, cieņas un atbildības pilnu darba vidi. Ētikas kodekss ietver uzvedības pamatprincipus un normas, kas studentiem un darbiniekiem jāievēro attieksmē pret Institūtu, savu darbu un attiecībās ar kolēģiem, klientiem un biznesa partneriem.

Vispārējie ētikas pamatprincipi ir godprātības un taisnīguma princips, atbildības un lojalitātes princips, cieņas un koleģialitātes princips.

Atsevišķi TSI ētikas kodekss nosaka ētikas pamatprincipus studentiem:

- Godprātīgi apgūt izvēlēto programmu, iegūt teorētiskās un praktiskās zināšanas un prasmes;
- Nepieļaut diskriminējošu attieksmi pret citiem studējošajiem vai darbiniekiem, ievērot godīgas konkurences principus, veido konstruktīvu dialogu strīdu un konfliktsituāciju risināšanā un respektēt citu personu viedokli;
- Ievērot godīgumu studiju darbā, nepieļaut plaģiātu un cita veida krāpšanos;

un mācībspēkiem:

- Godprātīgi un atbildīgi pildīt savus amata pienākumus.
- Ievērot cieņas pilnu savstarpējo attiecību kultūru.
- Akadēmiskajam personālam būt par paraugu morāles normu ievērošanā.
- Nepieļaut diskriminējošu attieksmi pret studējošajiem un darbiniekiem.
- Savlaicīgi, taisnīgi un argumentēti vērtēt studējošo darbu, respektēt studējošo viedokli.
- Atzīt pieļautās kļūdas un nepilnības studiju procesā vai studējošo vērtējumā un risināt konfliktus tiešās un atklātās sarunās.
- Izvairīties no personisko simpātiju un antipātiju ietekmes studentu darbu vērtēšanā.
- Akadēmiskā personāla darbiniekiem rūpēties par akadēmisko un profesionālo godīgumu, neradot nosacījumus akadēmiskā negodīguma izpausmēm, sekot līdz studentu darba izstrādes procesam, nepieļaut plaģiātu, norakstīšanu un citu intelektuālā īpašuma negodprātīgu izmantošanu vai krāpšanos.
- Cienīt citu kolēģu individuālā darba rezultātus un neizmantot tos personīgos nolūkos.

Ar rīkojumu tiek izveidota Ētikas komisija, kura izvērtē sūdzības par profesionālās ētikas un uzvedības pamatprincipu neievērošanu.

Ar akadēmiskā godīguma principiem, to ievērošanu studiju laikā, un sankcijām, kas draud šo

principu neievērošanas gadījumā, studējošie tiek iepazīstināti jau studiju procesa sākumā, pirmajā ievadlekcijā. Personāla daļa iepazīstina darbiniekus ar kodeksu un darbinieks ar parakstu apliecina, ka ir iepazinies ar kodeksu. Tāpat Ētikas kodekss ir pieejams visiem TSI studentiem, darbiniekiem un sabiedrībai TSI mājas lapā.

TSI regulāri tiek veiktas studentu aptaujas, un studējošiem ir iespēja anonīmi izteikt savu viedokli par pasniedzēju profesionalitātes līmeni un arī par ētikas kodeksa ievērošanu. Šie rezultāti tiek ņemti vērā plānojot docētāju darba kvalitātes uzlabošanu.

TSI savā darbībā ievēro godprātīgas un atbildīgas rīcības principus un normas, kuras ir aprakstītas *TSI Plaģiāta kontroles noteikumos* (skat. 3.pielikums. TSI galvenie iekšējie normatīvie akti). Noteikumos noteikta kārtība, kādā tiek identificēts plaģiāts, tajā skaitā pašplaģiāts, TSI studējošo darbos, pārkāpuma kritēriji un piemērojamās sankcijas.

Lai nepieļautu akadēmiskā godīguma principu pārkāpumus no 2017.gada TSI izmanto LU izveidoto Vienotās datorizētās plaģiāta kontroles sistēmu. Ar šīs sistēmas palīdzību tiek pārbaudīti visi fakultātes gala pārbaudījumu darbi, gan bakalaura, gan maģistra darbi.

Šobrīd šo plaģiāta kontroles sistēmu izmanto vairākas Latvijas augstskolas: Daugavpils Universitāte, Liepājas Universitāte, Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Rīgas Stradiņa universitāte, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, Ekonomikas un kultūras augstskola, BA Turība, kā arī Rīgas Starptautiskā ekonomikas un biznesa administrācijas augstskola. Sistēma automātiski salīdzina šajās augstskolu sistēmās augšupielādētos noslēgumu darbus, t.sk. internetā pieejamus materiālus, un gadījumā, ja darbu fragmentu sakritība sasniedz noteiktu procentu, personai kas veic plaģiātisma kontrolei tiek atsūtīts pārskats par šiem pārbaudes rezultātiem, kur vienlaikus paralēli aplūkojami vienādie tekstu fragmenti dažādu autoru darbos.

Vairāku augstskolu sadarbība sistēmas izmantošanas jomā veicina efektīvāku studiju darbu kontroli katrā augstskolā un Latvijā kopumā, un šī sistēma praksē darbojas veiksmīgi, ceļot noslēgumu darbu nozīmīgumu un kvalitāti.

Saskaņā ar gala pārbaudījumu procedūru, bakalauru un maģistru darbu pārbaude antiplaģiāta sistēmā tiek veikta ne vēlāk kā 5 dienas pirms aizstāvēšanās. Par gala pārbaudījumu darbu ievadīšanu LU Sistēmā un rezultātu analīzi ar rektora rīkojumu tiek noteikta atbildīgā persona.

Situācijā, ja plaģiāts tiek identificēts gala pārbaudījuma darbā, fakultātes dekāns vienas darba dienas laikā pēc protokola saņemšanas no atbildīgās personas, izveido Plaģiāta izvērtēšanas komisiju. Komisija izskata jautājumu par identificētā pārkāpuma būtiskuma novērtēšanu un pieņem lēmumu par plaģiāta novēršanu, nosakot izpildes termiņu, kas nepārsniedz noteikto gala pārbaudījuma darba iesniegšanas termiņu, vai studenta eksmatrikulāciju (atskaitīšanu) ar tiesībām atjaunoties studijām ne ātrāk kā pēc viena gada, un darba temata maiņu. Studējošajam ir tiesības apstrīdēt lēmumu, iesniedzot Mācību prorektoram adresētu apelācijas iesniegumu.

2018./2019. ak. gadā VEF fakultātē Vienotajā plaģiāta kontroles sistēmā pavisam pārbaudīti 76 bakalaura un 12 maģistra darbi.

1.8. Norādīt tīmekļa vietnes (piemēram, mājaslapa), kurās tiek publicēta informācija par studiju virzienu un atbilstošajām studiju programmām (visās valodās, kādās studiju programmas tiek īstenotas), norādīt atbildīgos par tīmekļvietnē pieejamās informācijas atbilstību oficiālajos reģistros pieejamajai informācijai.

TSI mājas lapā www.tsi.lv publicēta pilnīga informācija par augstskolā īstenotajām studiju programmām saskaņā ar studiju virzienu akreditācijas lapām, programmu licencēm un Valsts izglītības informācijas sistēmā ietvertu informāciju.

Par katru programmā mājas lapā sniegta programmas nosaukums, iegūstamais grāds un/vai kvalifikācija, programmas apjoms kredītpunktos, studiju veids un forma, īstenošanas valoda, programmas direktors un viņa kontaktinformācija, uzņemšanas prasības; programmas anotācija, iespējamās karjeras jomas, programmas struktūra studiju kursu veidā, studiju maksa, absolventu atsauksmes un cita programmu raksturojoša informācija.

Tā kā gandrīz visas programmas līdz 2022. gada beigām vēl tiek īstenotas latviešu, angļu un krievu valodā, visa informācijā TSI mājas lapā arī tiek publicēta trīs valodās, izņēmums ir reģistrācijas, akreditācijas lapas, sertifikāti utml. dokumenti, kas netiek tulkoti.

Par studiju programmas informācijas publicēšanu TSI mājas lapā atbild katras studiju programmas direktors, par publicētas informācijas atbilstību oficiālajos reģistros pieejamajai informācijai – studiju programmu akreditācijas speciālists.

II - Studiju virziena raksturojums (2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte)

2.1. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitātes novērtējums studiju virziena ietvaros, sniegt piemērus konkrētām darbībām, kas nodrošina studiju programmu mērķu un rezultātu sasniegšanu, nepārtrauktu studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti.

TSI Kvalitātes pārvaldības sistēma aptver augstākas izglītības pakalpojumu sniegšanas procesus un zinātnisko darbību. Tā ir izstrādāta, ieviesta un sertificēta saskaņā ar ISO 9001:2015 standarta prasībām. Kvalitātes pārvaldības sistēmas darbība nodrošina studiju procesu un rezultātu kvalitāti visos studiju veidos un visās Augstskolas programmās, tāpat ka zinātnisko pētījumu un citu veidu zinātniskās aktivitātes atbilstību noteiktām prasībām.

Studiju virzienu vadība ietver sekojošus kvalitātes pārvaldības procesus:

- P11. Patērētāju prasību un apmierinātības izpēte
- P12. Izglītības pakalpojumu izstrāde
- P13. Studiju procesa plānošana
 - P14. Studiju apakšvienību sagatavošana
 - P15. Apmācāmo uzņemšana un reģistrācija
 - P16. Studiju programmas realizācija
 - P17. Studiju atestācija.

TSI kvalitātes pārvaldības sistēmas darbība studiju virziena produktu un pakalpojumu kvalitātes nodrošināšanā ietver:

- iekšējo vadošo dokumentu izstrādi, ieviešanu un periodisku aktualizāciju;
- iekšējo kvalitātes auditu plānošanu un veikšanu;
- studiju virzienu un studiju programmu izstrādes, realizācijas un novērtēšanas procesu kontrole;
- auditu gaitā atrasto neatbilstību identifikāciju, reģistrēšanu un analīzi;
- studentu un citu ieinteresēto pušu sūdzību un priekšlikumu analīze;
- korektīvo darbu izstrādi, realizāciju un tās efektivitātes novērtēšanu;
- studentu, absolventu, darba devēju un augstskolas personāla apmierinātības izpēti, aptauju datu analīzi;
- standartu un citu normatīvu prasību izglītības un kvalitātes vadības jomā izpēti, izmaiņu monitorings, atbilstības novērtējums;
- pārskatu sagatavošana par vadības sistēmas stāvokli un efektivitāti un prezentācija rektorātam un Valdei.

4.tabula. TSI kvalitātes pārvaldības sistēmas vadošo dokumentu saraksts, kas attiecas uz studiju virziena vadību

Procesi (indeksi)	Attiecīgā vadoša dokumenta nosaukums
P11	Studentu, absolventu un darba devēju anketēšanas noteikumi.
P12	Studiju virzienu un studiju programmu vadības nolikums. Studiju kursu vadības nolikums. Nolikums par mācību metodisko darbu. Nolikums par studiju programmu direktoru.
P13	Studiju nolikums. Studiju kārtības noteikumi. Doktorantūras nolikums
P14	Nolikums par katedru. TSI filiāles nolikums. Ārvalstu profesoru uzaicināšanas kārtība viņu īslaicīgai akadēmiskajai-zinātniskajai darbībai TSI.
P15	Uzņemšanas noteikumi
P16	Studiju kārtības noteikumi. Prakses nolikums. Nolikums par tālmācības studiju formas organizāciju
P17	Gala pārbaudījuma noteikumi. Nolikumi par akadēmisko grādu un profesionālas kvalifikācijas piešķiršanu.
P18	Zinātniskās darbības kvalitātes rokasgrāmata. Nolikums par zinātniskā doktora grāda piešķiršanas (promocijas) kārtību un kritērijiem.

Iekšējo kvalitātes auditu (pārbaudīšanu) veikšanas kārtība aprakstīta 5. tabulā.

5.tabula. TSI iekšējo kvalitātes auditu (pārbaudīšanu) veikšanas kārtība

Paskaidrojumi	Pierakstu forma
1. Lēmums par audita veikšanu: Valdes lēmumā vai Valdes priekšsēdētāja rīkojumā. Lēmumā par ārpuskārtas auditu jābūt iekļautiem datiem par pārbaudes termiņiem, pārbaudāmajām apakšstruktūrām, pārbaudes mērķiem (pārbaudāmajiem procesiem), par vadošā auditora iecelšanu.	Iekšējo auditu gada plāns; Valdes priekšsēdētāja rīkojums

Paskaidrojumi	Pierakstu forma
2. Saskaņojot audita programmu, audita veikšanas termiņi pēc pārbaudāmo apakšstruktūru vadītāju iniciatīvas var tikt pārcelti, ja tas ir lietderīgi.	Audita programma
3. Gatavojoties auditam, vadošais auditors sadala uzdevumus starp auditoru grupas locekļiem (ja tāda grupa ir tikusi izveidota). Auditori izpēta vadošos dokumentus, kas reglamentē pārbaudāmo apakšstruktūru darbu, un formulē jautājumu sarakstu. Šie jautājumi tiek noformēti kontrollapās. Auditoriem jābūt iepazīstinātiem ar kvalitātes auditu veikšanas kārtību un kontrollapu aizpildīšanas noteikumiem kvalifikācijas paaugstināšanas kursos.	Kontroles lapas
4. Pirms audita pārbaudāmo struktūrvienību vadītājiem jāiepazīstina personāls ar auditoriem un jānodrošina personāla sadarbība ar auditoriem. Ir jānodrošina auditoru pieejamība datiem, kuri attiecas uz pārbaudāmajiem procesiem. Ja pārbaudes veikšanai rodas šķēršļi, auditors nekavējoties ziņo par to apakšstruktūras vadītājam un, ja nepieciešams – Valdes priekšsēdētājam.	Ieraksti kontroles lapās
5. Konstatētās neatbilstības auditori apspriež ar personālu un struktūrvienības vadītāju. Neatbilstības tiek reģistrētas protokolos. Turpat arī tiek iekļautas ar apakšstruktūru vadītājiem saskaņotās korektīvās darbības.	Neatbilstību protokoli. Ieraksti Neatbilstību Reģistrā (Lietvedības sistēmā LOTUS)
6. Pēc konstatēto neatbilstību un iepiļānoto korektīvo darbību saskaņošanas ar pārbaudāmajiem vadošais auditors apkopo auditoru darba grupas darbu pārskatā un iesniedz to Valdes priekšsēdētājam ne vēlāk kā nedēļas laikā pēc audita beigām.	Audita pārskats
7. Valdes priekšsēdētājs audita rezultātus apspriež ar vadošo auditoru un (ja nepieciešams) Valdes locekļiem un pārbaudīto apakšstruktūru vadītājiem. Pēc apspriežu rezultātiem Valdes priekšsēdētājs var izdarīt izmaiņas un papildinājumus korektīvo darbību sastāvā un saturā. Šos lēmumus noformē kā Valdes priekšsēdētāja rīkojumus. 8. Visi dokumenti par veikto auditu Valdes priekšsēdētājs nodod kvalitātes pārvaldības sistēmas vadītājam.	Valdes priekšsēdētāja rīkojumi, Valdes sēžu protokoli
9. Korektīvās darbības un to efektivitātes pārbaude notiek saskaņā ar Neatbilstību Reģistra veikšanas kārtību.	Neatbilstību Reģistrā (Lietvedības sistēmā LOTUS)

6.tabula. TSI iekšējo auditu gada plāns (2019. gadā) pievienota Citos pielikumos.

2.2. Studiju programmu izstrādes un pārskatīšanas sistēmas un procesu analīze un novērtējums, sniedzot piemērus jaunu studiju programmu izveides procesam studiju virzienā (t.sk. studiju programmu apstiprināšanai), studiju programmu pārskatīšanas procesam, mērķiem, regularitātei un iesaistītajām pusēm, to atbildībai. Norādīt atgriezeniskās saites iegūšanas un sniegšanas mehānismu, tajā skaitā darbā ar studējošajiem, absolventiem un darba devējiem.

TSI studiju programmu izstrādes, apstiprināšanas, pārskatīšanas un izmaiņu veikšanas kārtība, kā arī atbilstošo darbinieku un struktūrvienību atbildība noteikta *Studiju virzienu un studiju programmu vadības nolikumā* (skat. 3. pielikums. TSI galvenie iekšējie normatīvie akti), atbilstoši spēkā esošajiem attiecīgajiem Ministru kabineta noteikumiem (2018. gada 11. decembra MK noteikumi Nr.

795 Studiju programmu licencēšanas noteikumi).

Programmās ietverto studiju kursu aprakstu un kursu mācību metodisko materiālu izstrādes, novērtēšanas, reģistrēšanas un izmaiņu veikšanas kārtība noteikta *Studiju kursu vadības noteikumos* (skat. 3. pielikums. TSI galvenie iekšējie normatīvie akti).

Kolektīvu vadību par studiju programmu izstrādi un realizāciju īsteno Studiju virzienu padomes (SVP), kas darbojas saskaņā ar *Studiju virzienu padomes nolikumu* (skat. 3. pielikums. TSI galvenie iekšējie normatīvie akti). Par SVP darbības organizēšanu ir atbildīgi attiecīgie fakultāšu dekāni - studiju virzienu vadītāji.

Ievērojot studentcentrētas izglītības principus, studenti ir iesaistīti studiju programmu izstrādē, ikgadējā novērtēšanā un programmu pilnveidošanā, darbojoties Studiju virzienu padomēs, fakultātes domēs, Senāta komisijās, Senātā, aizpildot aptaujas anketas. Aptaujās savu vērtējumu par programmu izsaka arī absolventi un darba devēji, ārējie eksperti.

Uzraudzību pār studiju programmas īstenošanu un tās kvalitāti nodrošina studiju programmas direktors, novērtējot studiju procesu, studiju rezultātus, analizējot studējošo aptauju rezultātus, izmaiņas darba tirgus tendencēs un aktualitātes nozarē un pasaulē. Analizēt un apkopot studējošo, absolventu un darba devēju aptaujas rezultātus un organizēt atklāto trūkumu novēršanu un programmas pilnveidošanu

Jaunas studiju programmas tiek izstrādātas saskaņā ar TSI attīstības stratēģiju. To izstrādes nepieciešamību, lietderību un atbilstību attīstības stratēģijai izvērtē vairākas TSI struktūrvienības un koleģiālās institūcijas, tostarp Studiju kvalitātes padome, fakultātes dome, Dekānu padome, Rektorāts un Senāts.

Studiju programmas izstrādes, apstiprināšana un īstenošana ietver vairākus posmus:

- Programmas izstrādes pieteikums, kas ietver programmas aktualitātes pamatojumu, anotāciju, un absolventu nodarbinātības prognozi
- Programmas satura izstrādē, ietverot programmas plānojumu, studiju kursu aprakstus, un neatkarīga ekspertīze
- Licencēšanas dokumentu paketes sagatavošanu, ekspertīzi, apstiprināšanu Senātā
- Licencēšanas dokumentu paketes iesniegšana Eiropas augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas reģistrā iekļautā aģentūrā, ekspertu vizīte un licences saņemšana
- Marketinga pasākumi, uzņemšanas izsludināšana un studentu uzņemšanā.
- Studiju materiālu sagatavošanā un izvietošana e-studiju vidē Moodle, saskaņā ar *Studiju kursu vadības noteikumiem* (3. pielikums. TSI galvenie iekšējie normatīvie akti. Studiju kursu vadības noteikumi)
- Studiju programmas un/vai studiju virziena akreditācija Eiropas augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas reģistrā iekļautā aģentūrā

Vadībzinātņu un ekonomikas fakultātē studiju virzienā "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" 2017. gadā tika izstrādāta un licencēta profesionālā maģistra programma "Aviācijas vadība", studiju programmu licencēšanas komisijas 2017. gada 25. oktobra lēmumu Nr. 54-L. Neatkarīgu ekspertīzi veica Latvijas Aviācijas asociācijas valdes loceklis A.Kokars, Starptautiskās lidostas Rīga valdes priekšsēdētāja I.Līce, SIA Airline Support Baltic vadītājs I.Podkolzins, AS Raf-Avia valdes loceklis A. Artjomovs.

Pēc akreditācijas, saskaņā ar rektora rīkojumu katru gadu tiek gatavots studiju programmu un studiju virzienu ikgadējais pašnovērtējuma ziņojums, kas ietver pārskatu par veiktajām darbībām studiju virziena pilnveidei, un ko apstiprina augstskolas Senāts līdz nākamā gada 15. janvārim. Ikgadējā pašnovērtējuma procesa uzdevums ir pārbaudīt studiju programmu un studiju virzienu

atbilstības (satura un resursu) saglabāšanos akreditētajam studiju virzienam, pārbaudīt studiju programmā un attiecīgajos studiju plānos veikto izmaiņu pamatotību un pieļaujamību atbilstoši spēkā esošajiem noteikumiem, kā arī novērtēt studiju programmu atbilstību augstskolas attīstības stratēģijai un studiju programmu kvalitātei un efektivitātei izvirzītajām prasībām.

Studiju programmu pašnovērtējumu pamatā gatavo programmas direktors, studiju virziena- studiju virziena vadītājs. Pašnovērtējumā ziņojumus izskata Studiju virzienu padomē un apstiprina Senātā.

Studiju programmu pašnovērtējuma gaitā tiek apspriesti priekšlikumi un pieņemti lēmumi par izmaiņu iekļaušanu programmu studiju plānos un par nepieciešamību saskaņot studiju programmās veiktās izmaiņas ar AIC Studiju virzienu akreditācijas komisiju, kā arī lēmums par programmu attīstības pasākumu lietderību, jaunu studiju kursu izstrādi un esošo modernizāciju un to resursu nodrošinājumu. Šie priekšlikumi un lēmumi tiek apspriesti un apstiprināti Senātā kā rekomendācijas studiju programmu izmaiņām un attīstībai

Aptauju organizēšanas kārtība TSI aprakstīta dokumentā *Studējošo, absolventu un darba devēju aptauju organizēšanas noteikumi* (apstiprināts TSI Senāta sēdē 29.10.2019., pieejams TSI Lietvedības sistēmā)

Studentu elektroniskā aptauja ar tālāko aptaujas datu analīzi augstskolā organizēta reizi gadā pavasara semestra sākumā 2 posmos. Aptaujas 1. daļa veltīta studiju programmu un studiju procesa novērtēšanai un tiek organizēta katra semestra noslēgumā, 2.daļa veltīta studiju kursa kvalitātes un docētāja darba novērtēšanai.

Aptauju rezultāti tiek izskatīti rektorāta, katedru sēdes, fakultāšu domēs, studiju virzienu padomēs un apkopotā veidā atspoguļoti ikgadējā studiju virziena pašnovērtējuma pārskatā. Tādējādi studiju programma ar tajā ietvertajiem studiju kursiem ik gadu tiek aktualizēta atbilstoši studentu sniegtajam vērtējumam. Studējošo aptaujas rezultātus izmanto:

- mācībspēki - savas profesionālas meistarības izvērtēšanai un savu studiju kursu pilnveidei,
- studiju programmu direktori - studiju programmu un studiju kursu satura uzlabošanai,
- katedru vadītāji un dekāni- mācībspēku darba novērtēšanai un pasākumu plānošanai mācībspēku profesionālās kvalifikācijas pilnveidošanai,
- rektors un mācību prorektors – mācībspēku atalgojuma noteikšanai, studiju kvalitātes pilnveidošanai augstskolas līmenī.

Aptaujas anketas pēdējos gados aizpilda 30-35% studējošo.

Pēc anketēšanas studējošie tiek informēti par aptaujas rezultātiem, par viņu atbilžu ietekmi, veiktajiem un plānotajiem pasākumiem un pārmaiņām, ko izraisījuši anketās paustie ieteikumi. Informāciju studējošie saņem speciāli organizētas kopsapulces laikā. Piemēram, šajā mācību gadā anketās izteiktās velmes kļuva par iemeslu nodarbību grafika maiņai, paredzot 30 min. ilgu pārtraukumu pusdienām.

Tālmācības studiju formā papildus aptaujas anketu studējošie aizpilda katra pabeigta studiju kursa beigās, sniedzot atbildes par konkrētā kursa ietvaros notikušo komunikāciju ar docētāju, pieejamajiem materiāliem u.c.

Reizi gadā augstskola organizē absolventu un darba devēju aptaujas, kuru rezultāti tiek izmantoti studiju programmu satura un realizācijas analīzei un izvērtēšanai fakultātes Domē, ņemti vērā, veidojot studiju programmu ikgadējos pašnovērtējumus un programmu attīstības plānus turpmākajai studiju programmu pilnveidošanai. Kā darba devēju aptaujas forma tiek izmantota ne tikai anektēšana, bet arī tieša komunikācijā, kuru veic Korporatīvo klientu daļa tiekoties ar dažādu uzņēmumu pārstāvjiem. Šo tikšanās laikā arī tiek uzdoti jautājumi par TSI absolventu nodarbinātību konkrētajā uzņēmuma un lūgts novērtēt viņu augstskolā iegūto zināšanu un prasmju atbilstību

praktiskajai darbībai.

Spriežot pēc absolventu un darba devēju viedokļa, apmācības fakultātē īstenotajās programmās kopumā ir atbilstošas darba tirgus prasībām.

9. pielikums. Studējošo, absolventu un darba devēju aptauju dati.

2.3. Studējošo sūdzību un priekšlikumu iesniegšanas procedūras un/ vai sistēmas (izņemot studējošo aptauju veikšanu) raksturojums. Norādīt, vai un kādā veidā studējošajiem ir pieejama informācija par iespējām iesniegt sūdzības un priekšlikumus, kādā veidā tiek paziņots par sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas rezultātiem un veiktajiem uzlabojumiem studiju virzienā vai atbilstošajās studiju programmās, sniegt piemērus.

Kārtība studējošo sūdzību un priekšlikumu iesniegšanai un izskatīšanai ir noteikta *TSI studējošo sūdzību un priekšlikumu pieņemšanas un izskatīšanas kārtības noteikumos* (skat. 3. pielikums. TSI galvenie iekšējie normatīvie akti), prasības apelāciju iesniegšanai un izskatīšanai papildus ir noteiktas *Studiju kārtības noteikumi* (skat. 3. pielikums. TSI galvenie iekšējie normatīvie akti).

Atbilstoši iekšējai kārtībai studējošie sūdzības un priekšlikumus var iesniegt Studiju daļas Klientu apkalpošanas centrā, kas nodrošina sūdzību un priekšlikumu reģistrēšanu un nodošanu izskatīšanai atbildīgajai struktūrvienībai un amatpersonai, atbilstoši *Pieprasījumu pieņemšanas un izskatīšanas kārtībai*.

Sūdzības un priekšlikumus studējošais var iesniegt klātienē, elektroniski, sūtot tos uz Studiju daļas e-pastu vai aizpildot elektronisko veidlapu TSI iekšējā informācijas sistēmā Intranet, vai arī, sūtot tos pa pastu.

Klientu apkalpošanas centrā saņemtās sūdzības un priekšlikumi tiek reģistrēti Iesniegumu reģistra sadaļā "Sūdzības un priekšlikumi", kura vēlāk tiek papildināta ar informāciju par pieteikuma izskatīšanas rezultātu un pieņemto lēmumu. Sūdzības un priekšlikumi tiek izskatīti 7 darba dienu laikā.

Klientu apkalpošanas centrs ar pieņemto lēmumu rakstiski iepazīstina sūdzības vai priekšlikuma iesniedzēju (informācijai) un atbilstīgo amatpersonu (izpildei). Reģistrētās sūdzības un priekšlikumus regulāri pārskata un analizē Kvalitātes daļas darbinieki. Gadījumos, kad sūdzībās norādīts uz būtiskiem trūkumiem izglītības pakalpojumu kvalitātes nodrošināšanas sistēmā, tie tiek ierakstīti neatbilstību reģistrā, un saskaņā ar šī reģistra uzturēšanas noteikumiem tiek organizēta korigējošo darbību izstrāde un realizēšana.

Studējošo sūdzības TSI nav daudz, jo radušās problēmsituācijas parasti tiek risinātas un labvēlīgi atrisinātas sarunu ceļā.

2018./2019. ak. gada pavasara semestrī reģistrēta 1 sūdzība, un tā vairāk skar savstarpējas saskarsmes jautājumus. 2019. gada 21. martā studiju programmas "Sociālo zinātņu bakalaurs vadībzinātnē" pilna laika 2. kursa studējošā Studiju daļas Klientu apkalpošanas centrā iesniedza sūdzību par Studentu pašpārvaldes priekšsēdētāju. Sūdzība tika nodota TSI rektoram, kurš 2019. gada 8. aprīlī uzaicināja uz pārrunām sūdzības iesniedzēju. Pēc pārrunām tika veikts ieraksts- ka jautājums vairs nav aktuāls.

2.4. Informācija par augstskolas/ koledžas izveidoto statistikas datu apkopošanas mehānismu, norādīt, kādi dati un cik regulāri tiek apkopoti, kā iegūtā informācija tiek izmantota studiju virziena pilnveidei.

Lai nodrošinātu studiju programmu un studiju kursu nepārtrauktu pārskatīšanu un pilnveidošanu, noskaidrotu studiju procesa stiprās un vājās puses, Transporta un sakaru institūtā tiek veikta:

- Datu un informācijas analīze par studējošo sastāvu (mītnes valstīm), studējošo sekmēm, atbirumu un tā iemesliem, kas tiek izskatīta akadēmisko un koleģiālo institūciju sēdēs un iekļauta pašnovērtējumu ziņojumos
- Aptaujas anketu rezultātu analīze par studējošo, absolventu apmierinātību ar studiju programmas īstenošanu (saturs, docētāju darba kvalitāte, vērtēšanas sistēmas objektivitāte, informācijas pieejamība, karjeras iespējas), kas tiek izskatīta akadēmisko un koleģiālo institūciju sēdēs un iekļauta pašnovērtējumu ziņojumos
- Absolventu nodarbinātības analīze, kas tiek izskatīta akadēmisko un koleģiālo institūciju sēdēs un iekļauta pašnovērtējumu ziņojumos
- Hospitēšanas rezultātu analīze, kas tiek izskatīta akadēmisko un koleģiālo institūciju sēdēs
- Akadēmiskā personāla darba efektivitātes analīze (vērtē saistībā ar ievēlēšanu amatā, pēc aptauju rezultātiem, katra akadēmiskā gada beigās vērtē sasniegumus zinātniskajā pētniecībā)
- Pieejamo studiju līdzekļu un to izmaksu analīze
- TSI galveno darbības rādītāju analīze

Atbilstoši veikto datu analīzes rezultātiem tiek noteikti nepieciešamie uzlabojumi studiju programmu īstenošanai un studiju procesa organizācijai.

2.5. ESG 1. daļā iekļauto standartu integrēšanas raksturojums un novērtējums. Norādīt, kurš/-i no ESG 1. daļas standartiem tiek uzskatīti kā izaicinājums un, kuriem tiek pievērsta pastiprināta vērība.

ESG standartu analīze parādīja, ka visas ESG standarta prasības atbilst starptautiskajam standartam ISO 9001:2015 *Quality Management system. Requirements*, tāpēc TSI vadība pieņēma lēmumu par minētā standarta vispārēju ieviešanu studiju procesa un zinātniskās darbības vadības sistēmā. Dotais uzdevums tika veiksmīgi atrisināts un pašlaik TSI pārvaldības sistēma tika sertificēta atbilstoši standartam ISO 9001:2015.

Pateicoties standartam ISO 9001:2015 atbilstošas kvalitātes pārvaldības sistēmas ieviešanai un funkcionēšanai, TSI pilnībā atbilst ESG prasībām vispārējo vadības procesu pārvaldībai, tostarp, noteikta Kvalitātes politika un mērķi, atbilstoši Standartiem un vadlīnijām kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā funkcionē resursu attīstības un uzturēšanas procesi.

Bija nepieciešams dziļāk izpētīt akadēmiskā personāla kvalifikācijas vadības procedūras, jo Augstskolas likums ietver vairākus noteikumus, kas pārsniedz standartā ISO 9001: 2015 noteikto. Izglītības procesa vadība tiek reglamentēta visos izglītības produktu izstrādes un ieviešanas posmos. Tāpat pietiekami reglamentēta ir studiju rezultātu kontrole.

Bija jāpieliek zināmas pūles, lai adaptētu ESG prasības atgriezeniskas saites veidošanai ar izglītības

pakalpojumu patērētājiem un darbā ar studentu sūdzībām. Šis procedūras tika izstrādātas atsevišķi un papildus kvalitātes vadības sistēmas standarta procesiem.

7.tabula. ESG 1.d. standartu novērtējums

Standarti un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas Augstākās izglītības telpā (ESG, 2015). Prasības	Esošā stāvokļa novērtējums
1.1. Kvalitātes nodrošināšanas politika	<p>Kvalitātes politika ir TSI vadības deklarācija par mērķiem kvalitātes jomā un par principiem, kuriem vadība seko organizējot izglītības produktu un studiju procesu attīstību. Kvalitātes politika ir dokumentēta un apstiprināta kopīgi ar Kvalitātes rokasgrāmatu (apstiprināta 29.10.2018., rīkojums Nr.01-12.1/57A). Kvalitātes rokasgrāmata ir TSI kvalitātes pārvaldības sistēmas galvenais dokuments. TSI Kvalitātes pārvaldības sistēma aptver augstākās izglītības pakalpojumu sniegšanas procesus un zinātnisko darbību. Tā ir izstrādāta, ieviesta un sertificēta saskaņā ar ISO 9001:2015 standarta prasībām.</p> <p>Kvalitātes politika ir balstīta uz TSI attīstības stratēģiju.</p> <p>Kvalitātes politikas realizācija notiek plānveidīgi, kvalitātes pārvaldības procesu ietvaros: TSI kvalitātes pārvaldības sistēmas procesi iedalās trijās grupās.</p> <p>1. Izglītības pakalpojumu cikla procesi:</p> <p>P11. Patērētāju prasību un apmierinātības izpēte</p> <p>P12. Izglītības pakalpojumu izstrāde</p> <p>P13. Studiju procesa plānošana</p> <p>P14. Studiju apakšvienību sagatavošana</p> <p>P15. Apmācāmo uzņemšana un reģistrācija</p> <p>P16. Studiju programmas realizācija</p> <p>P17. Studiju atestācija</p> <p>P.18. Zinātniskā darbība.</p> <p>2. Cilvēku, materiālo un informatīvo resursu vadīšanas procesi:</p> <p>P21. Personāla kvalifikācijas celšanas vadīšana</p> <p>P22. Informatīvo resursu fonda kārtošana</p> <p>P23. Infrastruktūras un ražošanas vides pārvaldīšana</p> <p>P24. Dokumentācijas kārtošanas vadīšana</p> <p>P25. Pierakstu vadīšana</p> <p>3. Vispārējās vadības procesi, kurus realizē rektorāts nolūkā nodrošināt pastāvīgu kvalitātes uzlabošanu un vadības sistēmas efektivitātes celšanu:</p> <p>P31. Datu analīze kvalitātes jautājumos</p> <p>P32. Attīstības plānošana</p> <p>P33. Iekšējie kvalitātes auditi</p> <p>P34. Koriģējošās darbības.</p> <p>Kvalitātes politikas plānošana un realizācija notiek dažādos līmeņos.</p> <p>Zemākajā līmenī novērtē studiju rezultātus (eksāmeni, ieskautes, gala pārbaudījumus). Nākošajā līmenī kontrolē nodarbību procesus (resursu un metožu atbilstību prasībām). Trešais līmenis – vadības procesu kontrole un audits. Ceturtajā līmenī vadība novērtē izglītības produktu un pakalpojumu atbilstību tirgus un darba dēvēju prasībām, likumdošanai un tos izmaiņu tendencēm. Augstākajā, piektajā līmenī notiek resursu un iespēju analīze un attīstības stratēģijas izstrāde.</p> <p>Visi kvalitātes nodrošināšanas procesi ir reglamentēti TSI nolikumos un noteikumos.</p>
1.2. Programmu izstrāde un apstiprināšana	<p><i>Studiju virzienu un studiju programmu vadības nolikums</i> (apstiprināta TSI Senātā 21.05.19) apkopo studiju programmas izstrādes, apstiprināšanas un izmaiņu veikšanas programmās procedūras.</p> <p>Studiju programmu izstrādes un realizācijas kolektīvu vadību veic Studiju virzienu padomes. <i>Nolikums par studiju virzienu padomēm</i> apstiprināts Senātā 21.05.19. Studenti, absolventi, darba devēji, ārējie eksperti ir iesaistīti studiju programmu izstrādē, ikgadējā novērtēšanā un programmu pilnveidošanā, darbojoties studiju virzienu padomēs, fakultātes domēs, Senāta komisijās, Senātā, aizpildot aptaujas anketas).</p> <p>Studiju programmu studiju rezultāti noformulēti, publicēti un apstiprināti licencēšanas/akreditācijas laikā, atbilstoši noteiktajam EK/LKI līmenim.</p> <p>Studiju programmu mērķu, plānoto studiju rezultātu un satura savstarpējā atbilstība tiek vērtēta ik gadu studiju programmu un virzienu pašnovērtējuma laikā.</p> <p>Studiju programmas struktūra un saturs veidots tā, lai atsevišķu studiju kursu rezultāti nodrošinātu programmas kopējo studiju rezultātu sasniegšanu.</p>
1.3. Studentcentrēta mācīšanās, pasniegšana un novērtēšana	<p>Elastīgs studiju process, kas studentiem nodrošina iespēju studēt, ņemot vērā katra intereses un iespējas, un aktīvi piedalīties studiju satura pilnveidē.</p> <p>Studentiem tiek piedāvātas dažādas studiju formas: pilna laika klātie, nepilna laika neklātie ar iespēju studēt sestdienās vai pēc moduļu principa vienu reizi mēnesī (piektdiena- svētdiena) un tālmācība, kas ļauj nodrošināt studiju pieeju dažādām studentu grupām ar dažādām spējām mācīties.</p> <p>Studentiem ir iespēja veidot individuālo studiju plānu, pārnākot no citas augstākās izglītības iestādes.</p> <p>Studiju kursu apraksti un studiju kursu mācību metodiskie materiāli studentiem ir pieejami e-studiju vidē, kas ļauj pielāgot studiju procesu studējošajam individuālajam vajadzībām.</p> <p>Studiju procesā tiek izmantotas dažādas studiju metodes: lekcijas, semināri, praktiskie darbi, situāciju analīzes, projekti, tikšanās ar nozares profesionāļiem u.c., kas nodrošina studentu interesi par studijām.</p> <p>Studentiem tiek nodrošināta mācībspēku vadība un individuālas konsultācijas. Atkarībā no studiju kursa specifikas mācībspēki izmanto dažādas pedagogiskās metodes.</p> <p>Studējošos par zināšanu vērtēšanas kritērijiem un metodēm docētāji informē pirmajās nodarbībās. Studiju rezultātu vērtēšanas metodes un kritēriji ir iekļauti studiju kursa aprakstā, kas studentiem pieejami e-studiju sistēmā.</p> <p>Studiju darbu, prakšu atskaišu un noslēguma pārbaudījumu vērtēšanai ir izveidotas komisijas, dalībai tajās ir pieaicināti arī darba devēju pārstāvji. Komisijas locekļi ir informēti par vērtēšanas pamatprincipiem.</p> <p>Studentiem ir tiesības vērsties pie augstskolas vadības ar sūdzībām par studiju saturu un organizāciju, kārtība studējošo sūdzību un priekšlikumu iesniegšanai un izskatīšanai ir noteikta <i>TSI studējošo sūdzību un priekšlikumu pieņemšanas un izskatīšanas kārtības noteikumos</i>, prasības apelāciju iesniegšanai un izskatīšanai papildus ir noteiktas <i>Studiju kārtības noteikumos</i>.</p> <p>Augstskola nodrošina studentu līdzdalību studiju procesa organizēšanā. Studenti ir pārstāvēti un aktīvi piedalās visās TSI koleģiālajās institūcijās- Studiju virzienu padomēs, fakultāšu domēs, Senātā, Satversmes sapulcē. Katru gadu tiek organizētas studentu aptaujas, kurās tiek vērtēta docētāju pedagogiskās meistarības metodes un studiju programmu kvalitāte.</p>

Standarti un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas Augstākās izglītības telpā (ESG, 2015). Prasības	Esošā stāvokļa novērtējums
1.4. Studentu imatrikulācija, studiju gaita, kvalifikāciju atzišana un sertifikācija	<p>Studentu imatrikulāciju TSI nosaka <i>Uzņemšanas noteikumi</i>, kurus apstiprina Senāta un publisko TSI mājas lapā www.tsi.lv līdz kārtējā gada 1.novembrim. Saskaņā ar šiem noteikumiem, notiek studentu uzņemšana studiju programmās.</p> <p>TSI izstrādāta <i>Reflektantu reģistrēšanas un uzņemšanas kārtība</i>, kas apraksta visu reģistrēšanās un uzņemšanas kārtību, īpaši izdalot ārvalstu studējošos.</p> <p>Studentu uzņemšanai ar rektora rīkojumu katram uzņemšanas gadam tiek izveidota Uzņemšanas komisija.</p> <p>Uzsākot studijas, Studentu apkalpošanas serviss iepazīstina studentus ar <i>Ētikas kodeksu</i>, ar citiem iekšējiem normatīvajiem aktiem studenti tiek iepazīstināti Organizatoriskā sapulcē.</p> <p>Studiju programmas tiek realizētas saskaņā ar studiju plānu, ko ik gadu apstiprina rektors. Katram semestrim tiek izveidots nodarbību saraksts, kurš ir publiski pieejams studentiem un mācībspēkiem.</p> <p>Studiju daļa izvērtē un atzīst citās augstākās izglītības iestādēs apgūtos studiju kursus TSI noteiktajā kārtībā, atbilstoši <i>Nolikumam par uzņemšanas kārtību vecākajos studiju posmos</i>.</p> <p>Iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtie studiju rezultāti tiek atzīti atbilstoši <i>Nolikumam par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzišanu</i></p> <p>ERASMUS+ programmas laikā iegūto studiju rezultātu atzišanu reglamentē <i>TSI ERASMUS+ programmas stipendiju konkursa instrukcija</i>.</p> <p>TSI iekšējā informācijas sistēmā Intranet katram studentam ir izveidota personas kartiņa, kas atspoguļo visu informāciju par studenta studiju gaitu, viņa studiju plāns visam studiju periodam, un studiju rezultātu vērtējumus, pašam studentam ļaujot kontrolēt studiju plāna izpildi.</p> <p>Noteikumi, kuri apraksta visu studenta „studiju dzīvi”, reglamentēti <i>Studiju nolikumā, Nolikumā par studiju kārtību un Nolikumā par tālmācības studiju formas organizāciju</i>.</p> <p>Studiju programmas apguves rezultātā iegūstamos grādus un profesionālo kvalifikāciju reglamentē augstākās izglītības valsts standarti.</p> <p><i>Nolikumā par profesionālā bakalaura grāda, profesionālā maģistra grāda un profesionālās kvalifikācijas piešķiršanu un Nolikumā par bakalaura un maģistra akadēmisko grādu piešķiršanu transporta un sakaru institūtā</i> aprakstīta kārtība noslēguma pārbaudījumu organizēšanai, noteikti studentu un darbinieku pienākumi, darbības un termiņi.</p> <p>Studējošo intereses aizstāv Studējošo pašpārvalde, kas darbojas saskaņā ar Studentu pašpārvaldes nolikumu.</p>
1.5. Mācībspēki	<p>Atbilstoši Standartiem un vadlīnijām kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG), TSI ir izveidota un tiek uzturēta skaidra, atklāta un tainīga procedūra personāla darbā pieņemšanai un tādiem darba apstākļiem, kas apliecina mācīšanās nozīmīgumu.</p> <p>Docētājiem tiek sniegtas iespējas pilnveidot profesionālo kompetenci, tiek veicināta viņu zinātniskā darbība, stiprinot saikni starp zinātni un izglītību. Tiek atbalstītas inovācijas mācīšanas metodēs un jaunu tehnoloģiju lietošana.</p> <p>Akadēmiskais personāls TSI tiek veidots atbilstoši LR Augstskolu likumam, TSI Satversmei un pamatojoties uz studējošo skaitu un mācību slodzi fakultāšu katedrās. Veicot docētāju atlasī, tiek ņemta vērā docētāja iegūtā izglītība, zinātniskais grāds, zinātniskā darbība, darba pieredze, prasme pasniegt savu studiju kursu. Katram izvēlētajam pretendents tiek organizēta atklātā lekcija.</p> <p>Ievēlēšanas kārtība akadēmiskajos amatos – profesors, asociētais profesors, docents, lektors, asistents reglamentēta <i>Nolikums par Transporta un sakaru institūta akadēmiskā personāla ievēlēšanu konkursa kārtībā</i>. Akadēmisko personālu TSI ievēl Senāts.</p> <p>Profesorus un asociētus profesorus, ievērojot Ministru kabineta noteiktos kritērijus, izvērtē un ievēl atbilstošās nozares profesoru padomē, TSI Transporta inženierzinātņu profesoru padomē, kā arī 2019.gada rudenī tiek veidota kopēja profesoru padome ar citām Latvijas augstskolām ekonomikas un vadībzinātnes jomā</p> <p>Kārtību, kādā uz TSI pedagoģiskajai vai zinātniskajai darbībai tiek uzaicināti ārvalstu profesori, noteikti <i>Ārvalstu profesoru (speciālistu) uzaicināšanas kārtība viņu īslaicīgai akadēmiskajai-zinātniskajai darbībai TSI</i>.</p> <p>Augstskolā tiek veicināta docētāju zinātniskā darbība. TSI zinātniskie darbinieki vadošā pētnieka, pētnieka un zinātniska asistenta amatos tiek ievēlēti saskaņā ar <i>TSI nolikums par zinātnisko darbinieku, kas veic zinātnisko pētījumu darbību, ievēlēšanu akadēmiskajos amatos</i>.</p> <p>Docētāji aktīvi piedalās zinātniskajās konferencēs un publicē savus pētījumu rezultātus zinātniskajos rakstos.</p> <p>Augstskolā izstrādāta <i>Akadēmiskā personāla profesionālās pilnveides plānošanas organizācijas programma</i>. Savu profesionālo kompetenci docētāji pilnveido piedaloties zinātniskajās un mācību konferencēs, mobilitātes aktivitātēs (pasniedzot lekcijas partneraugstskolās) u.c.</p> <p>Akadēmiskā personāla darba sniegumu novērtēšanai katru gadu tiek organizēta akadēmiskā personāla atestācija saskaņā ar <i>Akadēmiskā personāla atestācijas kārtību kārtējam akadēmiskajam gadam</i>.</p> <p>Akadēmiskā personāla darbības kvalitātes kontrole ietver studējošo aptauju par mācībspēku un studiju kursu kvalitāti un iegūto rezultātu analīzi ak. gada beigās.</p> <p>Docētāji studiju procesā izmanto e-resursus un informāciju tehnoloģijas, bibliotēkas resursus, kas padara studiju procesu interesantāku studentiem</p>
1.6. Mācību resursi un atbalsts studentiem	<p>TSI ir juridiskas personas dibināta privāta augstskola. Augstskolas gada budžetu apstiprina akcionāru Padome. Augstskolā noteikti finanšu atbildības centri (FAC) – fakultātes un citas struktūrvienības. Katram FAC noteikts gada budžets, kuru veido uz FAC pieteikumu pamata par to darbības nodrošināšanai nepieciešamo finansējumu.</p> <p>Studējošo iemaksātā studiju maksa ir galvenais studiju procesa nodrošināšanas finansējuma avots. Studiju maksa ir noteikta tāda, lai nodrošinātu augstas kvalitātes studijas, lai studenti uzskatītu studiju maksu par atbilstošu studiju kvalitātei un varētu samaksāt par studijām.</p> <p>Augstskolā darbojas efektīva studiju maksas atlaistu sistēma, lai atbalstītu studentu lojalitāti un studentu ieguldījumu augstskolas darbībā.</p> <p>Augstskola nodrošina studiju procesam nepieciešamos mācību līdzekļus un materiāltehnisko bāzi, ko veido mācību telpas un to aprīkojums, bibliotēku resursi, laboratorijas, e-studiju vide. 2020. gada budžeta ir līdzekļi bibliotēkas krājuma papildināšanai 12 005 EUR, kas salīdzinājumā ar 2019.gadu ir lielāks par 25%.</p> <p>TSI nodrošina studijas mācību auditorijās un modernās laboratorijas, kur studiju un zinātniskā darba telpu platība veido 9638 m² sporta un atpūtas telpu platība 2879 m². Ēkas infrastruktūra ir pielāgota personām ar funkcionāliem traucējumiem (tostarp lifti, iekšējās un ārējās kāpnes, higiēnas telpas).</p> <p>Studentiem tiek nodrošināta pieeja e-resursiem: e-studiju videi Moodle un TSI iekšējai informācijas sistēmai Intranet. bezvadu tīkls sedz gandrīz visas augstskolas telpas. E-resursi izstrādāti apmācības valodās, lai tos varētu izmantot arī ārzemju studenti. Tālmācības studentiem, mācībspēkiem un augstskolas administrācijai ir izveidots speciāls interneta resurss online.tsi.lv.</p> <p>Informatīvo un konsultatīvo palīdzību centralizēti nodrošina Studentu apkalpošanas serviss. Korporatīvo klientu daļa konsultē un informē par prakses iespējām un darba tirgus piedāvājumiem, nodrošina sadarbību ar darba devējiem. Īpaši atbalsta pasākumi paredzēti pirmo kursu un ārvalstu studējošo adaptācijai.</p> <p>Informācija par studentu apmierinātību ar studiju resursiem tiek iegūta studentu aptaujās, kurās ietverti jautājumi par mācību līdzekļiem un materiāltehnisko bāzi.</p>
1.7. Informācijas vadība	<p>TSI Informācijas sistēmā Intranet tiek uzkrāta informācija par studiju programmām, studiju plāniem un studiju kursiem, par katru studējošo un kursu klausītāju, par viņu studiju gaitām un sekmēm, par docētājiem, vadīto nodarbību plānojumu. Minētā informācija apkopota <i>Noteikumi par TSI iekšējo informatīvo sistēmu</i>. Intranet sistēmā pieejamie dati tiek apkopoti un analizēti, kā arī pielietoti efektīvai studiju virziena un programmu pārvaldībai un pilnvedībai.</p> <p>Ikgadējās studējošo aptaujās tiek noskaidrota apmierinātība ar esošo sistēmu nodrošinājumu un nepieciešamības gadījumā veikti uzlabojumi, tai skaitā pilnveidota iekšējā studējošo informācijas sistēma, uzlabots datornodrošinājums.</p>

Standarti un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas Augstākās izglītības telpā (ESG, 2015). Prasības	Esošā stāvokļa novērtējums
1.8. Sabiedrības informēšana	<p>TSI mājas lapa www.tsi.lv latviešu, angļu un krievu valodās sniedz aktuālo informāciju par savu darbību- par studijām, notikumiem un plānotajām aktivitātēm.</p> <p>Mājas lapas sadaļa http://www.tsi.lv/lv/studiju-programmas ir aprakstīta katra programma, sniedzot būtiskāko informāciju par programmu (uzņemšanas prasības, programmas sagaidāmajiem studiju rezultātiem, piešķiramais grāds vai/un kvalifikācija, absolventu nodarbinātību). Būtiskākie dokumenti tostarp pārskati par iepriekšējā gadā veiktajām darbībām studiju virziena pilnveidei atrodami mājas lapas sadaļā: http://www.tsi.lv/lv/content/oficialie-dokumenti</p> <p>Ikgadējie studiju virziena pašnovērtējumu ziņojumi sniedz informāciju par piedāvātajām studiju programmām, paredzētajiem studiju rezultātiem, piešķiramajiem grādiem un/vai kvalifikāciju, par studiju procesa organizāciju un vērtēšanu, par studiju vidi un iespējām. Marketinga un pārdošanas daļa regulāri aktualizē informāciju par augstskolu.</p>
1.9. Programmu apsekošana un regulāra pārbaude	<p>Katru gadu, saskaņā ar Augstskolu, koledžu un studiju virziena akreditācijas noteikumu prasībām un ar <i>Studiju virziena un studiju programmu vadības nolikumu</i>, augstskolā tiek gatavoti studiju virziena pašnovērtējumu ziņojumi. kuros studiju virziena vadītāji, programmu direktori kopīgi ar darba devēju un studentu pārstāvjiem izvērtē studiju programmas satura atbilstību tautsaimniecības vajadzībām, ņemot vērā nozares aktualitātes, vērtē studentu apmierinātību ar programmu, studiju kursiem un pasniedzēju kvalifikāciju un resursiem. Šim nolūkam tiek izmantotas studentu, absolventu un darba devēju aptaujas un tajos paustie ieteikumi.</p> <p>Reizi gadā docētāji veic studiju programmas iekļauto kursu aktualizāciju. Studiju kursu kvalitāti kontrolē fakultātes katedru vadītāji</p> <p>Fakultātē realizēto studiju programmu akreditācija notikusi 3 reizes. Pēdēja akreditācija notika 2012. gadā, kura ietvaros visas programmas tika novērtētas kā ilgtspējīgas. Virziena akreditācijas lapa izsniegta 2013.gada 11.jūnijā un studiju virziens akreditēts līdz 2019. gada 11. jūnijam, ar Augstskola likuma Grozījumos noteikto pagarinājumu līdz 2020.gada 31.decembrim.</p>
1.10. Cikliska ārējās kvalitātes nodrošināšana	<p>2005. gadā Eiropas Komisija novērtēja TSI spēju efektīvi ieviest Eiropas Kredītpunktu pārnesei sistēmu, piešķirot ECTS Atzinības zīmi. TSI Kvalitātes vadības sistēma ir sertificēta starptautiskā sertifikācijas institūcijā TUV Rheinland 2017. gadā. Katru gadu notiek tās uzraudzības audiiti.</p>

II - Studiju virziena raksturojums (3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums)

3.1. Sniegt informāciju par augstskolas/ koledžas sistēmu studiju virziena un atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamā finanšu nodrošinājuma noteikšanai. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajām studiju programmām, kā arī pētniecības un/ vai mākslinieciskās jaunrades finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju virziena attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo (katrai nostudiju virziena studiju programmām), norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām.

TSI kā augstskola ar privāto kapitālu nodrošina savu darbību no pašu ieņēmumiem. Pašu ieņēmumi veido līdz 95-98% no kopējā finansējuma, pārējais finansējums līdz 2-5% no kopējā finansējuma ir finansējums no dažādu Latvijas Republikas un Eiropas Savienības fondu projektu īstenošanas. Galvenais finansējuma izmaksu postenis ir darba samaksa un citas personāla izmaksas, kas sastāda līdz 65% no kopējām TSI izmaksām.

Sakarā ar to, ka TSI lielāko daļu no kopējā finansējuma veido ieņēmumi no studiju maksas un lielāko daļu no kopējām izmaksām veido personāla izmaksas, destabilizējošo ietekmi uz TSI finanšu stāvokli var atstāt studējošo skaitu samazinājums un personāla profesionalitātes un lojalitātes līmeņa samazinājums. Līdz ar to, TSI kā augstskola ar privāto kapitālu, neatlaidīgi un mērķtiecīgi veic dažāda rakstura darbības un pasākumus, kas ir orientēti uz izvīrīto rezultātu sasniegšanu, TSI veic savas darbības plānošanu, plāna izpildes kontroli un analīzi.

TSI ir izstrādāts un apstiprināta *AS Transporta un sakaru institūts grāmatvedības politika* (apstiprināts 30.03.2018., rīkojums Nr. 01-12.1/13A, pieejams TSI Lietvedības sistēmā). Saskaņā ar Grāmatvedības politiku, TSI budžetēšanu veic gan īstermiņā (uz kalendāro gadu), gan ilgtermiņā (līdz 5 gadiem), atsevišķi veidojot finanšu atbildības centru budžetus. Budžeta veidošanā tiek

izmantotas 2 budžetēšanas pieejas top-down un bottom-up, bet primāri izmantojot top-down pieeju, lai varētu noteikt prioritāras nozares un darbības virzienus, ka arī sadalīt finansējumu atbilstoši TSI attīstības stratēģiskajām redzējumam un noteikt katram darbības virzienam darba snieguma rādītājus.

Saskaņā ar Grāmatvedības politiku, Vadībzinātņu un ekonomikas fakultāte ir izdalīta kā atsevišķs finanšu atbildības centrs (FAC). Fakultātei tiek veidots atsevišķs budžets, pamatojoties uz noteiktiem darbības virzieniem atbilstoši TSI stratēģiskajam redzējumam, katru mēnesi fakultātes dekānam tiek iesniegtas atskaites par budžeta izpildes gaitu un no dekāna tiek saņemti skaidrojumi par būtisku noviržu iemesliem un turpmāko rīcību risku mazināšanai. Fakultātes pamatbudžetā ir iekļauti tieši ieņēmumi un tiesās izmaksas. Galvenais fakultātes un attiecīgi studiju programmas finansējuma avots ir pašu ieņēmumi no studiju maksas un saistītiem papildus pakalpojumu maksas, kas tiek segta no fizisko un juridisko personu līdzekļiem. Studiju maksas un papildus pakalpojumu maksas apmērs ik gadu tiek pārskatīts, ņemot vērā tirgus tendences un pašizmaksas rezultātus, un tiek apstiprināts ar Valdes rīkojumu.

8.tabula. Studiju maksa pilna un nepilna laika studijās pārskata periodā

Programma/ ak.gads	2013./2014.		2014./2015.		2015./2016.		2016./2017.		2017./2018.		2018./2019.		2019./2020.	
	Pilna	Nepilna	Pilna	Nepilna	Pilna	Nepilna	Pilna	Nepilna	Pilna	Nepilna	Pilna	Nepilna	Pilna	Nepilna
Sociālo zinātņu bakalaurs vadībzinātnē	1120	800	1580	1180	1780	1380	1780	1380	1780	1440	1780	1440	1780	1440
Sociālo zinātņu maģistrs vadībzinātnē	1220	900	1780	1440	1980	1640	1980	1640	1980	1640	1980	1640	1980	1640
Aviācijas vadība											4200	3400	4200	3400

Pašizmaksa ir viens no organizācijas vadības instrumentiem, kuru var izmantot tās darbības analīzei un lēmumu pieņemšanai. TSI pašizmaksu aprēķināšanai tiek pielietota ABC (Activity based costing), kas paredz izmaksu attiecināšanu uz darbību (pakalpojumu vai procesu) un sniedz iespēju precīzi noteikt darbības pašizmaksu. Arī fakultātē tiek veikta studiju programmu pašizmaksas aprēķins un aprēķina analīze. Visas fakultātē īstenotās programmas ir rentablas un ļauj peļņu novirzīt fakultātes attīstībai un noteikto stratēģisko mērķu sasniegšanai. Studiju programmu īstenošanas rezultāti ļauj secināt, ka studiju programmu realizācijā efektīvi izmantoti visi nepieciešamie resursi.

9.tabula. Studējošo skaits TSI

Studiju virziens	Studiju programma	Periods					
		2014.gads	2015.gads	2016.gads	2017.gads	2018.gads	2019.gads
Vidējais studējošo skaits							

Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība	Sociālo zinātņu bakalaurs vadībzinātnē	253	278	332	362	398	362
	Sociālo zinātņu maģistrs vadībzinātnē	32	43	55	62	69	75
	Aviācijas vadība	0	0	0	0	3	15
	Kopā:	285	321	387	424	470	452
Ekonomika	Sociālo zinātņu bakalaurs ekonomikā	134	121	116	103	88	85
	Sociālo zinātņu maģistrs ekonomikā	18	14	13	12	5	4
	Kopā:	152	135	129	115	93	89
Ieņēmumi, EUR							
Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība	Sociālo zinātņu bakalaurs vadībzinātnē	232 730	256 533	311 655	374 990	428 672	400 327
	Sociālo zinātņu maģistrs vadībzinātnē	39 505	54 099	69 629	90 271	110 558	137 686
	Aviācijas vadība	-	-	-	-	8 520	57 160
	Kopā:	272 235	310 632	381 284	465 261	547 750	595 172
Ekonomika	Sociālo zinātņu bakalaurs ekonomikā	142 041	129 466	124 363	111 730	95 590	93 571
	Sociālo zinātņu maģistrs ekonomikā	17 256	13 474	12 556	12 524	9 998	9 675
	Kopā:	159 297	142 941	136 919	124 254	105 588	103 246
Kopējās izmaksas, EUR							
Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība	Sociālo zinātņu bakalaurs vadībzinātnē	203 638	227 032	277 061	337 003	389 149	365 498
	Sociālo zinātņu maģistrs vadībzinātnē	34 567	47 877	61 900	81 126	100 365	125 707
	Aviācijas vadība	-	-	-	-	7 734	52 187
	Kopā:	238 205	274 909	338 961	418 130	497 248	543 392

Ekonomika	Sociālo zinātņu bakalaura ekonomikā	124 286	114 578	110 558	100 412	86 777	85 430
	Sociālo zinātņu maģistrs ekonomikā	15 099	11 925	11 162	11 256	9 077	8 833
Kopā:		139 385	126 502	121 721	111 667	95 853	94 263
Vidējie ieņēmumi uz 1 studējošo, EUR							
Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība	Sociālo zinātņu bakalaura vadībizinātnē	920	923	939	1 036	1 077	1 106
	Sociālo zinātņu maģistrs vadībizinātnē	1 235	1 258	1 266	1 456	1 602	1 836
	Aviācijas vadība	-	-	-	-	2 840	3 811
Kopā:		955	968	985	1 097	1 165	1 317
Ekonomika	Sociālo zinātņu bakalaura ekonomikā	1 060	1 070	1 072	1 085	1 086	1 101
	Sociālo zinātņu maģistrs ekonomikā	959	962	966	1 044	2 000	2 419
Kopā:		1 048	1 059	1 061	1 080	1 135	1 160
Vidējās izmaksas uz 1 studējošo, EUR							
Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība	Sociālo zinātņu bakalaura vadībizinātnē	805	817	835	931	978	1 010
	Sociālo zinātņu maģistrs vadībizinātnē	1 080	1 113	1 125	1 308	1 455	1 676
	Aviācijas vadība	-	-	-	-	2 578	3 479
Kopā:		836	856	876	986	1 058	1 202
Ekonomika	Sociālo zinātņu bakalaura ekonomikā	928	947	953	975	986	1 005
	Sociālo zinātņu maģistrs ekonomikā	839	852	859	938	1 815	2 208
Kopā:		917	937	944	971	1 031	1 059

Veicot izmaksu pozīciju analīzi, var secināt, ka lielākās izdevumu pozīcijas ir darba samaksa un nodokļi, infrastruktūras izmaksas, reklāmas un mārketinga izmaksas. Darba samaksas un nodokļu izmaksas sastāda vidēji 55-57% un ļoti atkarīgas no studiju procesā iesaistītā personāla

kvalifikācijas. Otrā lielāka izmaksu pozīcija ir infrastruktūras izmaksas, kas vidēji sastāda 10% no kopējām izmaksām. Pēdējo gadu laikā infrastruktūras izmaksas ir būtiski samazinājušās, jo ir veikti ieguldījumi TSI infrastruktūras uzlabošanā un energoefektivitātes palielināšanā.

Laika periodā no 2015. līdz 2017. gadam veiktas papildus mārketinga un reklāmas aktivitātes, kas arī ļāva palielināt studējošo skaitu. 2019. gadā reklāmas un mārketinga izmaksas sastāda ap 5-6% no kopējām izmaksām, bet turpmāk šo izmaksu īpatsvars mainīsies atbilstoši korekcijām stratēģiskajā attīstības plānā.

Pēdējo gadu pozitīvie finanšu rezultāti ļāva papildus līdzekļus novirzīt studiju programmu realizācijai un attīstībai, mācību materiālu un zinātniskās infrastruktūras izmantošanai, pašlaik šo izmaksu pozīciju īpatsvars sastāda 17% no kopējām izmaksām.

Papildus nepieciešams vērst uzmanību uz administratīvo izmaksu un procentu maksājumu samazinājumu, jo ir veiktas vairākas strukturālās izmaiņas administratīvā sloga mazināšanai, kā arī veiksmīgi īstenota resursu finanšu pārvaldība.

10.tabula. VEF fakultātes izdevumu struktūra

Izmaksu postenis	Periods					
	2014.gads	2015.gads	2016.gads	2017.gads	2018.gads	2019.gads
Darba samaksa un nodokļi	54%	54%	52%	58%	61%	57%
Infrastruktūras izmaksas	13%	13%	11%	11%	9%	9%
Reklāmas un mārketinga izmaksas	7%	10%	12%	11%	9%	5%
Citas izmaksas studiju programmas realizācijai	2%	2%	4%	4%	4%	6%
Studiju programmu attīstības izmaksas	0%	0%	0%	0%	1%	1%
Mācību materiāli, zinātniskā infrastruktūras izmaksas un citas analogiskās izmaksas	1%	1%	1%	1%	2%	10%

IT izmaksas	3%	2%	2%	2%	1%	1%
Citas personāla izmaksas	2%	1%	1%	1%	1%	1%
Citi nodokļi	3%	3%	3%	3%	3%	4%
Nolietojums un amortizācija	4%	4%	4%	4%	4%	4%
Procentu maksājumi	5%	5%	4%	2%	1%	1%
Citas administratīvās izmaksas	6%	5%	5%	3%	4%	2%

Zinātniski-pētnieciskās daļas budžetā tiek plānoti līdzekļi katras fakultātes un to docētāju zinātniski-pētnieciskās darbības veicināšanai – publikāciju un konferenču apmaksai, pieredzes apmaiņas braucieniem, kā arī starptautiskās sadarbības pasākumiem un biedru naudai. Budžets šiem mērķiem tiek plānots, pamatojoties uz katras fakultātes un to docētāju attīstības un profesionālās izaugsmes plānu. Mācību līdzekļu, zinātniskās literatūras un bibliotēkas fondu paplašināšanai līdzekļi tiek plānoti Bibliotēkas budžetā, pamatojoties uz FAC iesniegtajiem pasūtījumiem, kas savukārt atbilst FAC attīstības plānā noteiktajiem mērķiem.

Transporta un sakaru institūta studējošo pašpārvalde, kas ir vēlēta, neatkarīga TSI studējošo tiesību un interešu pārstāvības institūcija, savu funkciju izpildes nodrošināšanai katru gadu budžeta plānošanas laikā sastāda savas darbības gada plānu, iekļaujot detalizētu izdevumu budžetu. Studentu pašpārvaldes budžets līdzīgi kā citiem TSI Finanšu atbildības centriem tiek plānots un apstiprināts uz kalendāro gadu. Studējošo pašpārvaldes apstiprinātais budžets atbilst Augstskolu likuma prasībām.

3.2. Sniegt informāciju par studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamo infrastruktūras un materiāltehnisko nodrošinājumu, norādīt, vai nepieciešamais nodrošinājums ir augstskolas/ koledžas rīcībā, tā pieejamību studējošajiem un mācībspēkiem (specifisku aprīkojumu, kas paredzēts konkrētai studiju programmai, norādīt III. daļas 3. nodaļā pie atbilstošās studiju programmas).

Studiju programmas realizācija Rīgā tiek īstenota mācību korpusā ar kopējo platību 13 567,10 m², kas atrodas Lomonosova ielā 1. Pašlaik TSI auditoriju fondā ir 12 lekciju auditorijas, 10 datorklases, vairāk nekā 20 auditorijas praktiskajām un laboratorijas nodarbībām. Studiju un zinātniskā darba telpu platība veido 9638 m² sporta un atpūtas telpu platība 2879 m².

Mācību telpās par augstskolas līdzekļiem veikts moderns remonts. Laikā no 2011. gada līdz 2016. gadam TSI īstenotā projekta "Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas kā vienots akadēmiskais resurss Transporta un sakaru institūtā" (vienošanās Nr. 2010/0180/3DP/3.1.2.1.1/09/IPIA/VIAA/023) ietvaros tika veikti ēkas būvdarbi un ēkas infrastruktūras pielāgošana personām ar funkcionāliem traucējumiem: veikta liftu iegāde un uzstādīšana; iekšējo un ārējo kāpņu pielāgošana personām ar invaliditāti; higiēnas telpu renovācijas un pielāgošanas personām ar invaliditāti.

No 2017. gada janvāra TSI studējošajiem pieejama pilnībā atjaunota un labiekārtota sporta zāle, kurā tiek piedāvātas nodarbības dažādos sporta veidos. Studējošajiem ir iespējams izvēlēties sporta nodarbības atbilstoši savām interesēm, kā arī nodarboties ar sportu papildus sekcijās.

TSI īstenotā projekta „Transporta un sakaru institūta STEM studiju programmu modernizācija”, līgums Nr. 8.1.1.0/17/I/009, ietvaros tika renovētas mācību auditorijas 2. stāvā 656 m² platībā (auditorija Nr. I -170 vietām, II - 216 vietām un III- 170 vietām). Atjaunošanas darbi ietvēra remontdarbus, siltināšanu, apkures, ventilācijas un kondicionēšanas sistēmas uzlabošanu, elektroapgādes un ugunsdrošības daļu, akustikas risinājumus, un šo auditoriju aprīkošanu ar mēbelēm. Tāpat notika novecojušo serveru maiņa – serveri ar mācību datiem un serveri mācību procesa nodrošināšanai (studentu nodrošināšana ar e-pastiem, tālmācības sistēma Moodle), Multimediju laboratorijas atjaunināšana (videolekciju un citu materiālu ierakstīšana klātienē, neklātienē un tālmācības nodaļām), bibliotēkas fonda paplašināšana. 2019. gada aprīlī tika atvērta bibliotēkas elektroniskā lasītava (72 m²) ar 30 lietotāju vietām. E-lasītavā ir pieejamas darba vietas ar 15 stacionāriem lietotāju datoriem, kā arī 15 darba vietas personīgajām viedierīcēm. Katrai darba vietai ir nodrošināts individuāls elektrības pieslēgums.

TSI nodrošinājums ar mācību telpām Rīgā, Lomonosova ielā 1 sniegts 11. tabulā.

11.tabula. TSI nodrošinājums ar mācību telpām

Nr. p.k.	Auditorijas Nr.	Vietu skaits auditorijā	Auditorijas veids
1.	01.	21	Praktisko nodarbību telpa
2.	02.	25	Datorklase
3.	03.	24	Laboratorija
4.	101.	25	Laboratorija
5.	105.	24	Praktisko nodarbību telpa
6.	126.	36	Praktisko nodarbību telpa
7.	130.	250	Auditorija
8.	220.	52	Auditorija

Nr. p.k.	Auditorijas Nr.	Vietu skaits auditorijā	Auditorijas veids
9.	221.	92	Auditorija
10.	222.	70	Auditorija
11.	223.	100	Auditorija
12.	224.	24	Praktisko nodarbību telpa
13.	225.	60	Auditorija
14.	226.	15	Datorklase
15.	227.	30	Datorklase
16.	230.	68	Auditorija
17.	303.	21	Datorklase
18.	304.	24	Datorklase
19.	305.	22	Datorklase
20.	306.	25	Datorklase
21.	503.	25	Datorklase
22.	505.	23	Datorklase
23.	703.	60	Auditorija
24.	710.	30	Praktisko nodarbību telpa
25.	903.	60	Auditorija
26.	904.	15	Praktisko nodarbību telpa
27.	905.	24	Praktisko nodarbību telpa
28.	906.	40	Praktisko nodarbību telpa
29.	I	170	Auditorija
30.	II	216	Auditorija
31.	III	170	Auditorija
32.	L1	15	Laboratorija

Nr. p.k.	Auditorijas Nr.	Vietu skaits auditorijā	Auditorijas veids
33.	L2	10	Laboratorija
34.	L3	10	Laboratorija
35.	L4	10	Laboratorija
36.	L5	10	Laboratorija
37.	L6	10	Laboratorija
38.	L7	10	Laboratorija
39.	L8	24	Laboratorija
40.	L9	12	Laboratorija

Ar aviāciju saistītās programmas tiek realizētas uz TSI Akadēmiskā un profesionālā aviācijas centra (APAC) bāzes, kas 2009.gadā ir sertificēta kā tehniskās apkopes apmācības organizācija atbilstīgi Regulas (ES) Nr. 1321/2014 IV pielikuma (147.daļa) iedaļai. APAC kā TSI struktūrvienība atrodas augstskolas mācību korpusa ēkā, aizņemot telpas ēkas pagrabstāvā, kur atrodas 2 mācību klases un 2 laboratorijas telpas TSI/APAC klases ir aprīkotas ar trenāžieriem, darba galdiem ar mūsdienīgu aprīkojumu un instrumentiem, kas ir nepieciešami aviācijas speciālistu apmācībai.

TSI fiziskā IT infrastruktūra sastāv no:

- TSI datortīkls, kas izvietots mācību korpusos Rīgā un Daugavpilī, kas savienotas ar IPsec VPN. TSI datortīklā pieslēgti vairāk nekā 500 datoru un citu tīkla iekārtu;
- TSI datu centra infrastruktūra, kas izvietota Rīgā, Lomonosova ielā 1, un Daugavpilī, Varšavas ielā 43, 25 fiziskie serveri, rezervēts disku masīvs, Hyper-V virtuālo serveru infrastruktūrā ar vairāk nekā 25 virtuālajiem serveriem, rezerves barošanas sistēma, dzesēšana, datu rezerves kopiju veidošanas infrastruktūra;
- IT aparatūras un sistēmu monitoringa sistēma Nagios (Centreon), Zabbix, MS SCCM ar vairāk nekā 500 monitorējamām iekārtām un servisiem;
- Datortīkla drošību nodrošina kompānijas PaloAlto tīkla ekrāns New Generation;
- 3CX telefonu infrastruktūras uzturēšana un atbalsts – 100 pieslēgumi;
- Videokonferences sistēma, tiešsaistes lekciju nodrošināšanai, kur vidēji studiju gadā tiek nodrošinātas 60 attālinātas lekcijas;
- e-pasta sistēmas uzturēšana – darbiniekiem tiek izmantots Exchange serveris, kas nodrošina kalendāra un kontaktu pārvaldību, un kalpo par ērtu instrumentu darbam ar elektronisko pastu, studējošajiem tiek nodrošināts mākoņpakalpojums Office 365;
- *MS Active directory* bāzēta elektroniskās identitātes pārvaldības infrastruktūras uzturēšana (viens lietotāja vārds un parole visās centralizēti uzturētajās IT sistēmās);
- failu servera uzturēšana;
- datorizētu darba vietu un datorklašu apkalpošana (450 datori, 125 drukas iekārtas, skeneri un citas iekārtas);
- mācību auditoriju aprīkojuma uzturēšana – 35 stacionāri aprīkotas telpas, 25 projektori, tajā skaitā aprīkojuma profilaktisko apkopju veikšana;

- mācību auditorijās ir nodrošināts nepieciešamais klātienes atbalsts videolekciju ierakstiem, tiešsaistes lekcijām un lekcijām, kas notiek auditorijās ar sarežģītu multimediju aprīkojumu;
- pašapkalpošanās kopēšanas/drukāšanas/skenēšanas sistēmas administrēšana
- programmatūras serveris, kurš nodrošina iespēju studentiem strādāt ar TSI izmantoto programmatūru attālinātā režīmā.

Lai nodrošinātu nepārtrauktu IT resursu pieejamību mācību procesā, ir atvērts IT atbalsta dienests.

Visās TSI ēkās pieejams drošs bezvadu datortīkls. Studējošie var pieslēgties bezvadu datortīklam, kura drošību nodrošina PaloAlto New Generation Firewall.

Praktiski visas lekciju auditorijas ir aprīkotas ar vizuālās demonstrēšanas iekārtām, visās auditorijās ir uzstādīti jaudīgi stacionāri video projektori vai lieli televizori. Studiju procesa nodrošināšanai ar datoriem aprīkotas 9 datorklases.

Laboratorijas nodarbības notiek specializētās auditorijās. Akadēmiskajā darbā tiek izmantota Lietišķo programmu sistēmu laboratorija, kas ir multidisciplināra zinātniski pētnieciska laboratorija, kas nodrošina TSI studentiem, docētājiem un pētniekiem pieeju programmatūras produktiem, daži no kuriem ir unikāli. Programmatūras spektrs ir plašs, sākot no imitācijas modelēšanas rīkiem: PTV VISSIM & VISUM – programmatūra transporta plūsmu modelēšanai; AnyLogic – universāla modelēšanas programmatūra; Aris, BPWin, Business Object – biznesa procesa modelēšanas programmatūra; beidzot ar programmatūru datu apstrādei un matemātisko aprēķinu veikšanai: R, SPSS, STATISTICA, MatLab, Matematika un citi. Laboratorijas pamatmērķis ir nodrošināt pieeju studentiem, pētniekiem un docētājiem programmatūrai, kā arī nodrošināt konsultācijas par programmatūras pielietošanu. Papildus laboratorija tiek izmantota zinātnisko projektu un līgumpētījumu īstenošanai.

TSI piedāvā saviem studējošajiem izmantot *Office365*, kas nodrošina iespēju lietot pilnu *Microsoft Office*, *OneDrive* failu glabātuvī bez papildu maksas. Kamēr studējošie studē TSI, viņiem ir pieejama visa programmatūra, kas ir nepieciešama veiksmīgai studiju procesa norisei. Studējošais var veikt *Microsoft Office* programmu – *Word*, *Excel*, *PowerPoint*, *OneNote*, instalāciju uz pieciem datoriem (PC vai Mac) un piecām mobilajām iekārtām (piemēram, viedtālruni, portatīvo datoru un planšetdatoru). Students var izmantot *OneDrive* 1 TB apjomā ierīču automātiskai sinhronizēšanai.

TSI studējošajiem un docētājiem jau šobrīd ir nodrošināta labi attīstīta IT infrastruktūra un virtuālā studiju vide. TSI studējošajiem un docētājiem ir pieejama TSI iekšējā informācijas sistēma Intranet, kurā atrodas studiju programmu un studiju kursu reģistrs, studenta personas kartiņas, kurā apkopota visa studiju gaita, tiek apkopoti studējošo zināšanu vērtējumi, nodarbību saraksts; E-studiju vide, kurā ievietoti studiju materiāli un aktuālā studiju informācijā studentiem. Atsevišķs modulis paredzēts tālmācībai.

Visas mācību auditorijas ir aprīkotas ar studentu reģistrācijas sistēmu nodarbībām, kas ļauj automātiski reģistrēt studentus, kas apmeklē lekcijas, un kontrolēt nodarbību apmeklētību.

TSI Datoru tehnoloģiju daļa ir TSI struktūrvienība, kuras viens no darbības mērķiem ir modernas informāciju tehnoloģijas infrastruktūras stratēģijas ieviešana. Datoru tehnoloģiju daļa izstrādā TSI elektroniskos servissus un nodrošina to darbību. Nodaļa ne tikai izpilda lietotāju pasūtījumus pēc jauniem servisiem vai esošo nomaiņu, bet arī pats iniciē tādas izmaiņas.

Lai uzlabotu studiju programmu īstenošanai nepieciešamo infrastruktūru, informācijas un tehnisko aprīkojumu, tika mainīta institūta organizatoriskā struktūra un datoru tehnoloģiju daļa tieši pakļauta TSI valdei, kas ievērojami samazina lēmumu pieņemšanas laiku IT problēmu risināšanai, kā arī tas paaugstina struktūrvienības lomu institūta biznesa procesos. Fiziskā IT infrastruktūra tiek plānota atbilstoši struktūrvienību pieprasījumiem, novērtējot esošās infrastruktūras slodzi TSI budžeta

izstrādes laikā.

Iepriekš minēto mērķu sasniegšanai datoru tehnoloģiju daļai tiek piešķirts gada budžets, ko apstiprina Institūta valde. Lielākā finansējuma daļa tiek ieguldīta ilgtermiņa pamatlīdzekļos, ieskaitot sistēmas programmatūru. Apmēram 50% no IT budžeta gadā tiek novirzīti ilgtermiņa ieguldījumiem tīkla un serveru infrastruktūrā, aparatūrā un programmatūrā.

3.3. Sniegt informāciju par sistēmu un procedūrām, kuras tiek piemērotas metodiskā un informatīvā nodrošinājuma pilnveidei un iegādei. Raksturojums un novērtējums par bibliotēkas un datubāžu pieejamību studējošajiem (t.sk. digitālajā vidē) un atbilstību studiju virziena vajadzībām, ietverot informāciju par bibliotēkas darba laika piemērotību studējošo vajadzībām, telpu skaitu/platību, piemērotību pastāvīgam studiju un pētniecības darbam, bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem, pieejamo literatūru studiju virziena īstenošanai, studējošajiem pieejamajām datu bāzēm atbilstošajā jomā, to lietošanas statistiku, bibliotēkas krājumu papildināšanas procedūru un datu bāzu abonēšanas procedūru un iespējām.

Nodarbību saraksts studentiem un mācībspēkiem pieejams TSI iekšējā informācijas sistēmā Intranet. Intranet. Šeit arī studējošais var redzēt savus vērtējumus par studiju darbiem un studiju kursu gala vērtējumiem.

TSI iekšējā informācijas sistēmā Intranet izveidota katra studējošā personas kartiņa, kurā norādīta viņa personiskā informācija (kontakta informācija, informācija par līgumiem, finansēm), nodarbību saraksts, studiju plāns visam studiju periodam ar iegūtajiem vērtējumiem par studiju darbiem un studiju kursu gala vērtējumu. Informatīvajā sistēmā Intranet nodarbību saraksts pieejams arī TSI mācībspēkiem.

E-studiju vide jeb *Moodle* platforma tiek lietota kā rīks studiju procesa organizēšanai katrā studiju kursā.. Katra kursa obligātais mācību metodiskais komplekts, kas jāizvieto Moodle, noteikts *Studiju kursu vadības noteikumos* (skat. 3. pielikums. TSI galvenie iekšējie normatīvie akti), un tas ir:

- studiju kursa apraksts ;
- metodiskais (kalendārais) plāns kārtējam semestrim visiem apmācību veidiem;
- studiju kursā plānotie patstāvīgo darbu uzdevumi;
- patstāvīgo darbu paraugi (ja tādi pieejami);
- pašpārbaudes uzdevumi, eksāmenu jautājumi;
- citi mācību materiāli, ko izmanto studiju kursa patstāvīgai apguvei (lekciju materiāli, prezentācijas, dažādi papildmateriāli u.c.)

Studiju kursu vadības noteikumos noteikta kārtība, kā notiek studiju kursu aprakstu un metodisko materiālu izstrādes rezultātu apspriešana, izvērtēšana un lēmuma pieņemšana par studiju kursa mācību metodisko materiālu komplekta atbilstību un par studiju kursu gatavību iekļaušanai studiju kursu reģistrā.

E-studiju vidē notiek mācību materiālu apmaiņa un studējošo komunikācija ar docētāju, pārbaudes darbu un kontroldarbu iesniegšana u.c.

Studenti un mācībspēki šeit var iepazīties ar iekšējiem un ārējiem normatīvajiem aktiem, metodiskajiem norādījumiem gala pārbaudījumu darbu izstrādei, prakses programmām un citiem prakses dokumentiem , šeit pieejamas iesniegumu veidlapas u.c., tiek publicēta aktuālā

informācija par studējošo sadzīvi un gaidāmajiem notikumiem. E-studijas ir pieejamas 24 stundas diennaktī no jebkuras vietas, kur pieejams interneta nodrošinājums.

Akadēmiskajam personālam e-studiju vide kalpo ne tikai kā vieta, kurā ievietot savus mācību materiālus un organizēt pārbaudījumus saistībā ar savu kursu, bet arī kā vieta kur pilnveidot savas zināšanas, šeit izvietoti pedagoģisko semināru , projektu materiāli u.c.

Tālmācības studentiem, mācībspēkiem un augstskolas administrācijai ir izveidots speciāls interneta resurss online.tsi.lv. Pēc imatrikulācijas individuāli katram studentam izsuta informatīvu vēstuli un izveido profilu un pieejas tiesības (parole) tālmācības sistēmā. Informatīvajā kursā "Aktuālā informācija", piekļuve kuram tiek atvērta uzreiz pēc imatrikulācijas, izvietota visa studentam nepieciešamā informācija studiju uzsākšanai: saraksts ar studiju kursu atvēršanas kārtību (piekļuve studiju kursiem TSI organizētā pēc moduļu principa), programmatūras resursi tālmācības studējošajiem un rekomendācijas darbā ar tālmācības sistēmu, instrukcijas darbam e-studiju vidē Moodle, testu norisei tālmācības sistēmā, tieša saite uz TSI e - bibliotēku, virtuālo sapulču audioieraksti u.c. Studenta personas kartiņa, studiju plāns visam studiju periodam un studiju kursus izliktie vērtējumi tālmācības studentiem, līdzīgi kā pilna laika studentiem, pieejami TSI iekšējā informācijas sistēmā Intranet .

Katrā studiju kursā sagatavotie tālmācības materiāli atšķiras no tradicionālajiem mācību materiāliem. Tie ir speciāli tālmācības vajadzībām sagatavoti materiāli – dokumenti, prezentācijas, lekciju videofaili, vingrinājumi paškontrolei, testi, kā arī uzdevumi mācību vielas apguvei. Tālmācības studiju kursu saturs izstrādāts atbilstoši *Tālmācības studiju kursu mācību metodisko materiālu saturam* (apstiprināts 13.05.2019., rīkojums Nr. 01-12.1/52, pieejams TSI Lietvedības sistēmā).

TSI izstrādāts *Nolikums par mācību metodisko darbu* (skat. 3. pielikums. TSI galvenie iekšējie normatīvie akti), kas nosaka prasības un noteikumus mācību metodiskā darba organizēšanai augstskolā. Nolikumā noteiktas un reglamentētas darbības, kuru mērķis ir izveidot, uzturēt un attīstīt augstskolas studiju programmu mācību metodisko bāzi: jaunas studiju programmas izstrādi, izmaiņu veikšanu studiju programmā, studiju kursa mācību - metodisko materiālu kompleksa izveidošanu, tālmācības studiju kursu izstrādi, mācību materiālu izstrādi, mācību materiālu atjaunošanu, atklātās nodarbības, metodiskos seminārus.

TSI bibliotēka -vispārīga informācija

Transporta un sakaru institūta bibliotēkas darbības tiesiskais pamats ir Latvijas Republikā spēkā esošie normatīvie akti, TSI Satversme, bibliotēkas Lietošanas noteikumi, augstskolas iekšējie normatīvie akti un TSI Bibliotēkas nolikums. Saskaņā ar *TSI Bibliotēkas nolikumu* (apstiprināts Senāta sēdē 19.02.2019., pieejams TSI Lietvedības sistēmā), Bibliotēkas galvenais mērķis ir nodrošināt krājuma, elektronisko resursu un informācijas sistēmu pieejamību augstskolas studējošajiem, personālam un ikvienam bibliotēkas lietotājam.

Bibliotēkas lietošanas noteikumi (apstiprināts ar TSI rīkojumu 28.08.2019., rīkojums Nr. 01-12.1/88, pieejams TSI mājas lapā) reglamentē Bibliotēkas lietotāju apkalpošanas un pakalpojumu sniegšanas kārtību, nosaka Bibliotēkas lietotāju pienākumus, tiesības un atbildību, informācijas resursu (iespieddarbu, nepublicētu materiālu, elektronisku izdevumu), telpu, sistēmu un iekārtu izmantošanu, kā arī citus ar Bibliotēku saistītos jautājumus.

Galvenie bibliotēkas statistikas rādītāji (2018. gads):

- Lietotāju skaits – 865
- Apmeklējumu skaits – 4642
- Attālināto apmeklējumu skaits – 1250

- Izsniegumu skaits – 4122

Bibliotēka ir reģistrēta LR Kultūras ministrijas Bibliotēku reģistrā ar Nr. BLB1920 2007. gada 17. maijā.

Bibliotēkas galvenajā atrašanās vietā Lomonosova ielā 1, atrodas divi apkalpošanas punkti:

- Bibliotēkas Mācību krājuma un Zinātniskā krājuma apkalpošanas punkts;
- Elektroniskā lasītava.

Bibliotēkas telpas ir labā tehniskā un vizuālā stāvoklī. Kopējā Bibliotēkas telpu platība ir 308 m². No tiem lietotājiem pieejamās telpas - 117 m², krātuves telpas - 171 m².

Bibliotēkas darba laiks ir optimāls, tas izvēlēts, balstoties lietotāju plūsmas mērījumos un saskaņā ar studiju plānu grafiku. Tādējādi bibliotēkas pakalpojumi tiek nodrošināti gan pilna, gan nepilna laika studējošajiem.

Bibliotēkas elektroniskā lasītava (72 m²) ar 30 lietotāju vietām, kas atvērta 2019. gada 24. aprīlī realizē koncepta “Bibliotēkā kā mācību vieta” ideju. Ērta un ergonomiski iekārtota telpa piedāvā studējošajiem patstāvīgi visas dienas garumā izmantot tās aprīkojumu un piekļuvi e-resursiem, lai kvalitatīvi mācītos un pavadītu no mācībām brīvu laiku. E-lasītavā ir pieejamas darba vietas ar 15 stacionārajiem lietotāju datoriem, kā arī 15 darba vietas personīgajām viedierīcēm. Katrai darba vietai ir nodrošināts individuāls elektrības pieslēgums.

Bibliotēkas apkalpošanas punktu darba laiki:

	Krājumi	E-lasītava
Pirmdiena	10.00 - 18.00	8.00 - 21.00
Otrdiena	10.00 - 18.00	8.00 - 21.00
Trešdiena	10.00 - 19.00	8.00 - 21.00
Ceturtdiena	10.00 - 19.00	8.00 - 21.00
Piektdiena	10.00 - 16.00	8.00 - 21.00
Sestdiena	10.00 - 14.00	8.00 - 17.00

Bibliotēkā strādā trīs kvalificēti darbinieki: bibliotēkas vadītāja un divi bibliotekāri. Bibliotekāri strādā maiņu darbu, bibliotēka ir atvērta lietotājiem sešas dienas nedēļā, nodrošinot optimālu bibliotēkas darba laiku.

Tālmācības formā studējošajiem bibliotēkas elektroniskie pakalpojumi bibliotēkas mājaslapā <http://lib.tsi.lv> ir pieejami bez laika ierobežojuma no ikvienas vietas ar interneta pieslēgumu.

Lietotāju apkalpošana un pakalpojumi

Bibliotēka apkalpo augstskolas studējošos, akadēmisko un vispārējo personālu un ikvienu lietotāju valstī atbilstīgi bibliotēkas lietošanas noteikumiem. Lietošanas noteikumi ir pieejami ikvienam lietotājam Bibliotēkas telpās, kā arī Bibliotēkas mājaslapā <http://lib.tsi.lv>.

Visiem Bibliotēkas lietotājiem ir pieejami pamata bezmaksas Bibliotēkas pakalpojumi, kā arī papildus maksas pakalpojumi atbilstoši apstiprinātajam cenrādī:

- Mācību grāmatu izsniegšana lasīšanai mājās;
- Zinātniskā krājumā esošo grāmatu izsniegšana uz vietas;
- Lasītavas un e-lasītavas pakalpojumi;
- Materiālu kopēšana / printēšana pašapkalpošanās režīmā (maksas pakalpojums);
- Starpbibliotēku abonementa (SBA) pakalpojumi;
- Konsultācijas elektronisko resursu izmantošanā;
- Konsultācijas tematiskajā informācijas meklēšanā elektroniskajos resursos;
- ISBN/ISSN numuru piešķiršana;
- TSI izdevniecības grāmatu iegāde (maksas pakalpojums)
- 19 lietotāju datori;
- Bezvadu interneta pieslēgums.

Informācijas resursu nodrošinājums

Augstskolas bibliotēka centralizēti nodrošina TSI studiju procesu un zinātniski-pētniecisko darbību ar kvalitatīviem informācijas resursiem un pakalpojumiem atbilstoši institūta izvirzītajiem mērķiem un uzdevumiem kā arī mūsdienu bibliotēku nozares labās prakses piemēriem.

Informācijas resursu komplektēšana bibliotēkā notiek ciešā sadarbībā ar fakultāšu pārstāvjiem, ņemot vērā akadēmiskā personāla ieteikumus un izvērtējot informācijas resursu izmantošanas statistiku.

Bibliotēkas informācijas resursu krājumu veido:

1. Krājums – 41 357 eks. , no tiem:

- grāmatas – 28299 eks. (14 617 nosaukumi.)
- e-grāmatas – 2795 eks.
- periodiskie izdevumi – 10263 eks.

2. Abonētās datubāzes

- Academic Complete (e-grāmatu datubāze, ~ 150000 grāmatu nosaukumu)
- EBSCO nacionālā pakete (elektronisko resursu platforma, kas nodrošina piekļuvi pilntekstu datu bāžu kolekcijām eksaktajās, humanitārajās, sociālajās, un dabas zinātnēs).

Piekļūstamības nodrošinājums:

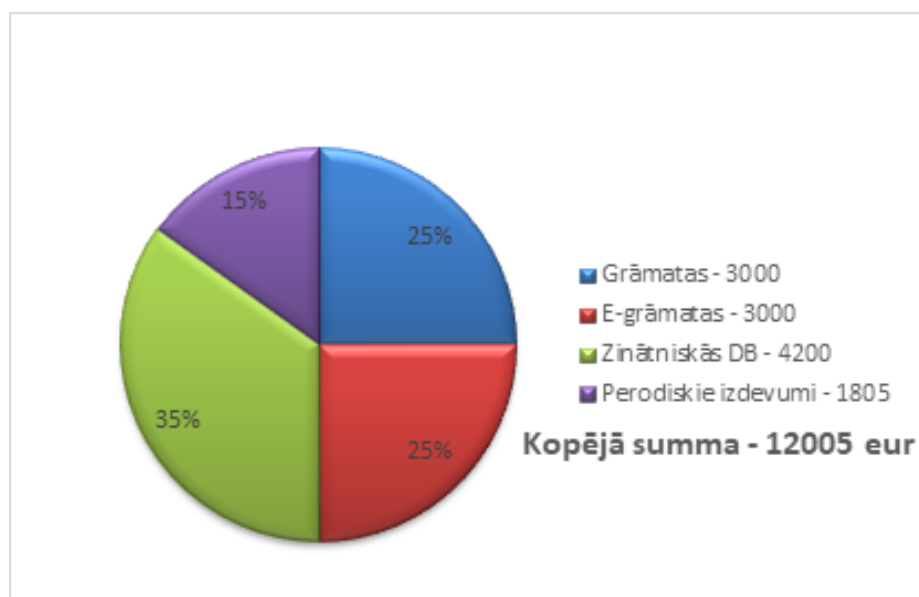
- bibliotēka nodrošina piekļuvi elektroniskajam katalogam, kas satur ierakstus par bibliotēkas krājumā esošajām drukātajiem un elektroniskajiem resursiem. Piekļuve katalogam tiek nodrošināta no bibliotēkas mājas lapas galvenās lapas <http://lib.tsi.lv>; Augstskolas un filiāles telpās lietotājiem tiek nodrošināta neierobežota piekļuve bibliotēkas krājumā esošajiem attālinātajiem pakalpojumiem un elektroniskajiem resursiem, tai skaitā zinātniskajām datubāzēm. No ārējiem datoriem TSI studējošajiem un personālam pieeja pakalpojumiem un elektroniskajiem resursiem tiek nodrošināta, izmantojot VPN (*Virtual Private Network*) savienojumu ar TSI serveriem. Instrukcijas, kā izveidot VPN savienojumu ir pieejamas bibliotēkas mājas lapā.
- lietotājiem ir iespēja attālināti piekļūt savam virtuālajām kontam, izveidot vēlamu informācijas resursu sarakstus, pārbaudīt izsniegumu vēsturi, pagarināt kā arī rezervēt informācijas resursus tālākai izmantošanai mājās;
- autorizētiem lietotājiem no jebkuras vietas ar interneta pieslēgumu tiek nodrošināta attālināta piekļuve plašam zinātnisko elektronisko grāmatu klāstam. Bibliotēkas krājumā ir

2700 e-grāmatas. Tās iespējams lasīt tiešsaistē vai lejuplādēt lietotāja viedierīcē. Grāmatas pieejamas e-pub un pdf formātos.

- augstskolā izveidota un regulāri tiek papildināta TSI docētāju izdoto darbu datu bāze http://research.tsi.lv/index.php?option=com_jresearch&view=publicationslist&Itemid=64&lang=en/
- bibliotēkas mājaslapā ir ievietotas pamācības elektronisko grāmatu krājuma un elektronisko resursu izmantošanai;
- lietotājiem ir iespēja attālināti sazināties bibliotēkas darbiniekiem un uzdot jautājumus par elektronisko grāmatu un e-resursu lietošanu;
- bibliotēkas portālā ievietots zinātnisko elektronisko resursu saraksts ar aprakstu un tiešsaistēm;
- studiju kursa "Ievads specialitātēm" visiem 1. kursa studējošajiem tiek iepazīstināti ar bibliotēkas lietošanas un krājuma, skaitā elektronisko resursu, izmantošanu;
- bibliotēkā regulāri tiek organizētas akadēmiskā personāla apmācības darbam ar elektroniskajiem resursiem., tai skaitā ar ārvalstu lektoriem, kas pārstāv lielākos datu bāžu izdevēju organizācijas.

Bibliotēkas krājumu veidošanas principi:

2020. gada budžeta ir līdzekļi krājuma papildināšanai:

16. att. Budžeta līdzekļu sadalījums pa resursu veidiem TSI Bibliotēkā 2020. gadā (prognoze)

- ik gadu bibliotēkas budžets krājuma papildināšanai pieaug. Salīdzinot ar 2019. gadu, 2020. g. budžets krājuma papildināšanai paredzēts lielāks par 25%.
- sadarbībā ar TSI Bibliotēkas padomi tika izveidota krājuma komplektēšanas politika, kas, saskaņā ar TSI Attīstības stratēģiju, nosaka prioritāros komplektēšanas virzienus;
- saskaņā ar komplektēšanas politiku, katra fakultāte saņem konkrētu finansējumu tās realizēto virzienu resursu papildināšanai proporcionāli fakultātē realizējamo programmu skaitam.
- kalendārā gada sākumā fakultātes aizpilda vienota formāta pieprasījumus no grāmatu un e-grāmatu iegādei. Kvalitātes kontroles sistēmas ietvaros ir izstrādāta un pieejama procesa shēma grāmatu iepirkuma procedūras veikšanai TSI;
- kopš 2018. gada pieprasījumi tiek pieņemti arī elektronisko grāmatu iegādei;
- notiek regulāras konsultācijas ar akadēmisko personālu un TSI vadību par bibliotēkas krājuma atjaunošanu un papildināšanu, tai skaitā ar elektroniskajiem resursiem;

- ik gadu oktobrī fakultātes tiek aicinātas pārskatīt abonēto periodisko izdevumu sarakstu un izvirzīt priekšlikumus periodisko izdevumu abonēšanai nākamajam gadam.
- informācija par jaunākajām iegādātajām resursiem tiek izvietota TSI bibliotēkas portālā un izsūtīta kā elektroniska informācija visiem TSI darbiniekiem un studējošajiem;
- lietotājiem regulāri tiek piedāvāti zinātnisko datu bāzu izmēģinājumi.

Studiju virziena “Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība”

studējošajiem ir iespēja izmatot bibliotēkas krājumu, kas pamatā veidots no izdevumiem, kas izdoti pēc 2008. gada.. No kopējā krājuma, vadības, ekonomikas, finanšu un mārketinga nozarēs ir pieejamas 3415 nosaukumu grāmatas (kopā 7245 eks.), aptuveni 50 e-grāmatas un 12 nosaukumu drukātie žurnāli (t.sk. zinātniskie):

- *Harvard Business Review*
- *IEEE Aerospace and Electronic Systems Magazine*
- *IEEE Engineering Management Review*
- *IEEE Transactions on Education*
- *Air Traffic Technology International*
- *CAT Magazine. The Journal for Civil Aviation Training*
- *ICAO Journal*
- *Jane's Airport Review*
- *Bilance*
- *Juridiskie Padomi*
- *Praktiskais Likumdošanas Ziņnesis*

2020 gada plānotie līdzekļi virziena grāmatu iegādei kopā ir 1500 eur.

Lai nodrošinātu virziena akadēmisko personālu, pētniekus un studējošos ar augstas kvalitātes zinātniskajiem resursiem un attālinātajiem pakalpojumiem, projekta “Transporta un sakaru institūta STEM studiju programmu modernizācija” ietvaros 2018. gada novembrī bibliotēka pārgāja uz jaunu bibliotēkas informācijas sistēmu (BIS) *Accessit Libraries* un iegādājas vairāk nekā 2700 elektronisko grāmatu. Līdz ar projekta realizāciju, studējošajiem pieejami sekojoši attālinātie pakalpojumi:

- BIS *Accessit Libraries* piedāvā jaunus tehnoloģiskos risinājumus. Piemēram, tai ir integrētais katalogs, ar kura palīdzību studējošie var vienuviet atrast dažāda formāta resursus un piekļūt gan pie e-grāmatām, gan pie datubāžu satura;
- e-grāmatu kolekciju veido 2015. – 2018. gada izdevumi no autoritatīviem izdevējiem, piemēram, *Springer, Elsevier, Ashgate, Taylor&Francisc.*
- e-grāmatu kolekciju veido zinātniskās un mācību grāmatas, pētījumu pārskati un zinātnisko konferenču materiāli angļu valodā;
- e-grāmatas var lasīt gan tiešsaistē, gan lejuplādēt lietotāja datorā uz noteiktu laiku – līdz vienam semestrim un lasīt arī gadījumos, kad interneta pieslēgums nav pieejams.

Kopš 2019. gada janvāra studiju virziena «Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība» studējošajiem ir pieejamas divas abonētās zinātniskās datubāzes.

E-grāmatu datubāze *Academic Complete* satur specializētu vadības un administrēšanas grāmatu kolekciju (Management and Administration), kurā ir atrodami 1777 grāmatu nosaukumi.

Datubāze *EBSCO host* kolekcijas satur vairākus desmitus tūkstošus dažāda veida elektroniskos resursus tematiski attiecināmus uz vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldības jautājumiem. Tie ir žurnālu un grāmatu raksti, pētījumu apraksti, multimediju materiāli u.c., kas ļauj TSI akadēmiskajam personālam, pētniekiem un studējošajiem izmantot kvalitatīvu ticamu zinātnisko informāciju studiju darbu izstrādes un pētniecības procesā.

Līdztekus abonētajām zinātniskajām datubāzēm virziena «Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība» studējošajiem tiek ieteikts izmantot vairākās brīvpieejas zinātniskās datubāzes un resursus:

- *OECD Library*
- *Directory of open acces journals (DOAJ)*
- *Versita Open*
- *EconBiz*
- *NBER: National Bureau of Economic Research*
- *RePEc: Research Papers in Economics*

Virziena studējošajiem ir pieejama informācija par sekojošiem *OpenAccess* elektroniskajiem zinātniskajiem ekonomikas, vadības un menedžmenta nozares žurnāliem:

- *Aerospace*
- *Journal of Air Transport Management*
- *Journal of Airline and Airport Management*
- *Journal of Media Economics*
- *Baltic Journal of Economics*
- *Economic Research-Ekonomska Istraživanja*
- *Econometric Reviews*
- *International Journal of Public Administration*
- *Journal of Applied Economics*
- *Macroeconomics and Finance in Emerging Market Economies*
- *Economy and Society*
- *Journal of Change Management*
- *Journal of Social Entrepreneurship*
- *Journal of Strategic Marketing*
- *Technology Analysis & Strategic Management*
- *Total Quality Management & Business Excellence u.c.*

3.4. Sniegt informāciju par mācībspēku piesaistes un/ vai nodarbinātības procesiem (t.sk. vakanču izsludināšana, darbā pieņemšana, ievēlēšanas procedūra u.c.), novērtēt to atklātību.

Transporta un sakaru institūta attīstības stratēģijā 2016. – 2020. gadam ir izvērtēts un noteikts cilvēkresursu attīstības plāns, liekot galveno uzsvaru uz mācībspēku piesaisti, attīstību un atjaunotni.

Studiju virziena īstenošanā un rezultātu sasniegšanā tiek iesaistīts gan akadēmiskais, gan pedagoģiskais personāls ar augstu kvalifikāciju un attiecīgajam akadēmiskajam amatam atbilstošām zināšanām un kompetencēm.

Akadēmiskā personāla pieteikšanos un atlases kārtību TSI reglamentē “*Nolikums par akadēmiskā personāla ievēlēšanu konkursa kārtībā*” (skat. 3.pielikums. TSI galvenie iekšējie normatīvie akti).

Akadēmiskā personāla amata vietu skaits ir apstiprināts atbilstošās katedras amata vietu saraksta un budžeta ietvaros. Plānotās izmaiņas akadēmiskā personāla amata vietu sarakstā nākamajam budžeta gadam apstiprina attiecīgās fakultātes dekāns. Neplānotas izmaiņas var tikt izdarītas tikai ar valdes lēmumu.

Akadēmiskā personāla atlase / ievēlēšana tiek realizēta vairākos posmos -

- Informācija par atbrīvojošos amata vietu katedrā vai nepieciešamību pēc jaunas vakances izveidošanu;
- Katedras vadītāja sagatavots iesniegums, saskaņots ar fakultātes dekānu, mācību prorektoru un rektoru, Personāla daļai par nepieciešamību organizēt konkursu uz akadēmisko amatu;
- Katedras vadītājs kopā ar Personāla speciālistu nosaka akadēmiska personāla amata pildīšanai nepieciešamās prasības, zināšanas un kompetences, kuras iekļaut sludinājuma tekstā;
- Personāla daļa izsludina konkursu, publicējot sludinājumu, atkarībā no prasībām un vakances statusa, - TSI mājas lapā, specializētajos darba sludinājumu portālos (piem., CV-online);
- Personāla daļa pieņem pretendentu pieteikumu dokumentus un veic pretendentu dokumentu, atbilstības noteiktajām prasībām, sākotnējo izvērtēšanu;
- Atkarībā no vakances prasībām un statusa tiek veikts pretendentu pedagoģisko prasmju izvērtējums fakultātē - atklātās nodarbības novadīšana, pēc kuras dekāns, katedras vadītājs sniedz atzinumu, rekomendāciju;
- Senāta Konkursa komisijas noteikta eksperta pretendenta sniegtās informācijas un profesionālo spēju izvērtējums un Senāta Konkursa komisijas locekļu iepazīstināšana ar to;
- Senāta Konkursa komisijas locekļu balsojums un rekomendācija Senātam par pretendenta ievēlēšanu/ neievēlēšanu akadēmiskajā amatā;
- Senātā notiek vēlēšanas, tiek izvēlēts piemērotākais pretendents un tam izteikts darba piedāvājums.

Personāla atlases procesā tiek vērtētas potenciālā darbinieka kompetences, profesionālās prasmes un pašmotivācijas līmenis.

Konkursi uz akadēmiskā un zinātniskā personāla amatiem tiek sludināti atklāti - TSI mājaslapā, specializētajos darba sludinājumu portālos, ar kuriem TSI noslēgts līgums (CV-online), nepieciešamības gadījumā "Latvijas Vēstnesis" portālā, Eiropas Komisijas portālā „Euraxess” u.c., tā dodot iespēju jebkuram interesentam mēneša laikā pēc vakances izsludināšanas pieteikties darbam TSI. Specifiskas jomas vai šauras specializācijas pretendentu piesaistei papildus var tikt izmantotas citas rekrutēšanas metodes, piemēram, informācijas izplatīšana caur sociālo mediju vietnēm ("Facebook", "LinkedIn" u. c.).

Amatu pretendentiem tiek izvērtēta pieteikuma dokumentācija, iepriekšējā zinātniskā darbība, kā arī organizēta atklāta nodarbība, kuru gatavo un vada amata pretendents un kurā piedalās studenti, un pēc kuras dekāns un katedras vadītājs sniedz atzinumu.

Pretendenta iesniegto dokumentu detalizētai izvērtēšanai, tiek nozīmēts viens eksperts no TSI akadēmiskā personāla vidus, kurš ir kompetents attiecīgajā nozarē.

Senāta Konkursa komisijas sēdē, kurā tiek vērtēta pretendenta zinātniskā, pedagoģiskās un organizatoriskās kompetences atbilstība, tiek uzklauts ekspertu un katedras vadītāja vērtējums, ka arī veiktas personīgas pārrunas ar pretendentu. Komisija ar savu lēmumu virza uz Senātu piemērotākos pretendētus, ievēlēšanai akadēmiskajā amatā.

Personāla daļa trīs dienu laikā, pēc Senāta lēmuma par ievēlēšanu akadēmiskā amatā saņemšanas, paziņo pretendentam Senāta lēmumu un ievēlētajiem docētājiem piecu darba dienu laikā sagatavo nepieciešamās izmaiņas līgumos vai noslēdz darba līgumus. Profesora vai asociēta profesora vēlēšanu gadījumā, dokumentu pakete ar Senāta protokola izrakstu tiek nodota pretendentam, iesniegšanai attiecīgajā Profesoru padomē.

Akadēmiskā personāla kvalifikācija un kompetences pastāvīgi tiek pilnveidotas, nodrošinot pedagoģisko prasmju izaugsmi, angļu valodas pilnveidi un nozares profesionālās mācības.

Docētāju valsts valodas zināšanas pilnībā atbilst Ministru kabineta 07.07.2009. noteikumos Nr. 733 "Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu, valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību un valsts nodevu par valsts valodas prasmes pārbaudi" 1. pielikumā noteiktajam zināšanu līmenim. Šāda prasība netiek attiecināta uz viesdocētājiem no ārvalstīm, kuri pasniedz studiju kursus Eiropas Savienības oficiālajās valodās. TSI Personāla daļa pārliecinās par valsts valodas prasmēm, veicot personāla atlasī, kā arī apkopojot dokumentus akadēmisko amatu vēlēšanu sagatavošanas procesā.

Atsevišķu studiju kursu docēšanai tiek pieaicināti arī viesdocētāji un pieaicinātie pasniedzēji uz līguma pamata, kuru kompetences tiek izvērtētas līdzīgi kā ievēlētajam akadēmiskajam personālam. Lai pilnveidotu studiju programmu saturu, TSI studiju kursu pasniegšanai tiek pieaicināti ārvalstu viesdocētāji. Ārvalstu viesdocētāju pieaicināšanas procedūra noteikta "Ārvalstu viesdocētāju pieaicināšanas kārtība viņu īslaicīgai akadēmiskai un zinātniskai darbībai TSI" (apstiprināts 27.11.2012., rīkojums Nr. 01-174-V, pieejams TSI Lietvedības sistēmā). TSI izpilda Augstskolu likuma prasību par ārvalstu viesdocētāju skaitu, divus pēdējos gadus ārvalstu viesdocētāju skaits augstskolā ir 7%. 17.pielikumā sniegts ārvalstu viesdocētāju saraksts pārskata periodā Vadībzinātņu un ekonomikas fakultātē.

Docētāju piesaistes un novērtēšanas process ir caurspīdīgs, efektīvs un ir viens no priekšnosacījumiem augstai studiju procesa kvalitātei.

3.5. Norādīt, vai ir izveidota vienota kārtība akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai un sniegt tās novērtējumu. Norādīt kvalifikācijas paaugstināšanas piedāvātās iespējas visiem mācībspēkiem (tajā skaitā informāciju par mācībspēku iesaisti aktivitātēs, mācībspēku iesaistes motivāciju, u.c.), sniegt piemērus un norādīt, kā tiek novērtēta izmantoto iespēju pievienotā vērtība studiju procesa īstenošanai un studiju kvalitātei.

TSI akadēmiskā personāla kvalifikācijas celšana un profesionālā pilnveide notiek atbilstoši *TSI akadēmiskā personāla profesionālās pilnveides plānošanas organizēšanas programmai* (apstiprināts 15.04.2014., rīkojums Nr. 01-12.1/35, pieejams TSI Lietvedības sistēmā). Programma sevī ietver TSI akadēmiskā personāla profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanas plānošanas mērķus, saturu un formas.

Par akadēmiskā personāla profesionālās pilnveides mērķi tiek izvirzīti:

1. Jaunu zināšanu, iemaņu un mācību metožu apgūšana, prasme izmantot tās praktiskā darbā;
2. Profesionālo iemaņu un personības attīstība kopumā.

Akadēmiskā personāla kompetenču periodisko pārbaudi un novērtēšanas process ietver:

- akadēmiskā personāla profesionālās mācību – metodiskās pilnveides ikgadēju pasākumu plānu sagatavošanu un realizāciju saskaņā ar šo programmu, kā arī ar TSI vadības lēmumiem;
- akadēmiskā personāla kvalifikācijas celšanai nepieciešamo finanšu līdzekļu plānošanu;
- fakultāšu akadēmiskā personāla profesionālās izaugsmes iespēju novērtēšanu un priekšlikumu sagatavošanu par perspektīvāko docētāju izvirzīšanu;
- docētāju individuālo plānu un katedru vadītāju priekšlikumu apkopošanu par nepieciešamo profesionālās pilnveides pasākumu realizāciju akadēmiskā gada laikā;
- akadēmiskā personāla ikgadējās atestācijas organizēšanu.

Pamatā tiek izmantotas šādas akadēmiskā personāla profesionālās pilnveides formas:

- zinātnisko publikāciju sagatavošana un publicēšana starptautiskos recenzējamajos izdevumos;
- akadēmiskā personāla uzstāšanās starptautiskās un starpaugstskolu konferencēs, semināros, piedalīšanās nacionālos vai starptautiskos projektos un pieredzes apmaiņas programmās
- akadēmiskā personāla mobilitātes veicināšana, organizējot sadarbību ar citām līdzīga profila augstskolām kā Latvijā, tā arī citās valstīs (t.sk. ERASMUS+ programmas ietvaros);
- docētāju piedalīšanās TSI organizētās zinātniskās konferencēs (RelStat, MIP, R&T-SiF), kā arī viņu rakstu publicēšana starptautiskos un TSI izdotajos žurnālos;
- jauno docētāju piedalīšanās metodiskos semināros jaunu pasniegšanas metodiku un pedagoģisko prasmju apgūšanai;
- pieredzes bagāto profesoru lekciju nolasīšana gados jauno docētāju pedagoģiskās meistarības paaugstināšanas semināros;
- docētāju, kuriem nav augstākās pedagoģiskās izglītības, mācību programmu apgūšana par inovācijām augstākās izglītības sistēmā, augstskolu didaktiku vai izglītības darba vadību;
- apmācības/stažēšanās starptautiskos mācību centros, ārvalstu augstskolās vai zinātniskajos institūtos;
- stažēšanās pie savas nozares vadošajiem darba devējiem, kā arī darbs pētnieciskās laboratorijās ārpus institūta;
- studijas doktorantūrā un promocijas darba izstrādāšana un aizstāvēšana
- docētāju darbam nepieciešamo svešvalodu zināšanu pilnveide.

TSI studiju virziens "Vadība, administrēšana un nekustāma īpašumu pārvaldība" realizācijas darba plāns no 2019. - 2025. gadam (apstiprināts 06.09.2019., VEF domes sēdē, pieejams TSI Lietvedības sistēmā) tiek aktualizēts katram akadēmiskajam gadam un ietver fakultātes mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanas plānotos pasākumus.

1. Pārskata periodā regulāri docētājiem tika organizēti metodiskie semināri, kuros mācībspēki tika iepazīstināti ar aktuālām tēmām: studiju kursa izveidei e-studiju vidē Moodle, semināru bloks veltīts tālmācības metodikai, Case Study studiju procesā, pedagoģiska retorika jauniešiem docētājiem, zinātnisko rakstu sagatavošana un publicēšana, plaģiātā konstatēšana studentu darbos, studiju rezultātu kartējums, semināru bloks veltīts bibliotēkas e-resursiem u.c.
2. Projekta "Transporta un sakaru institūta akadēmiskā personāla stiprināšana stratēģiskās specializācijas jomās", Nr. 8.2.2.0/18/A/011, ietvaros visam akadēmiskajam personālam tiek nodrošināta iespēja 200 stundas stažēties Latvijas uzņēmumos un ārvalstu uzņēmumu Latvijas filiālēs. 2019.gada pavasara semestrī stažēšanos uzsākuši 11 docētāji (tostarp, 4 studiju virzienā iesaistīti docētāji) no oktobra stažēšanos uzsāks vēl 10 docētāji (tostarp, 5 studiju virzienā iesaistīti docētāji). Docētāji stažējas uzņēmumos: VAS "Starptautiskā lidosta Rīga", AS "Air Baltic Corporation", AS "Accenture", SIA "Kuehne+Nagel", SIA "Havas Latvia", SIA "Airline Support Baltic", SIA "X Infotech", SIA "RunWay", SIA "SAF Tehnika", SIA "RoboLogic", u.c.
3. Tā kā TSI ir ilgstoša pieredze ārvalstu studentu piesaistē, pastāvīgi tiek pārraudzītas docētāju angļu valodas kompetences un piedāvātas pilnveides iespējas. Lai pārliecinātos par svešvalodas zināšanām, 2016. gadā visiem docētājiem tika nodrošināta iespēja veikt angļu valodas prasmju līmeņa novērtēšanu. Nepieciešamības gadījumā svešvalodu prasmes pilnveidei, augstskola piedāvā angļu valodas apmācības. Tādas apmācības tika organizētas 2014. gadā, un arī 2019./2020. ak. gadā akadēmiskajam personālam tiek nodrošināta iespēja paaugstināt savu angļu valodas zināšanu līmeni projekta "Transporta un sakaru institūta akadēmiskā personāla stiprināšana stratēģiskās specializācijas jomās", Nr. 8.2.2.0/18/A/011, ietvaros. Iespēju paaugstināt savu angļu valodas prasmi izmanto 19 docētāji.

4. Tiek atbalstīta un veicināta augstskolas mācībspēku dalība Latvijas un starptautiskās profesionālās asociācijās, apvienībās, klasteros, kas ļauj nodrošināt saikni ar profesionālo vidi. Pašlaik mācībspēki pārstāvēti: Latvijas Aviācijas asociācija, Latvijas loģistikas klasteris, Latvijas Transporta attīstības un izglītības asociācija, European Council for Small Business and Entrepreneurship, European Conference of Transport Research Institutes (ECTRI), Latvijas preču piegādes ķēžu klasteris, Informatics Europe, Paneiropas autobusu asociācija, Latvijas Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju asociācija (LIKTA), Latvijas Elektrotehnikas un elektronikas rūpniecības asociācija (LETERA), Latvijas simulācijas biedrība, Latvijas Operāciju pētījumu biedrība.
5. Visiem docētājiem ir iespēja piedalīties augstskolas organizētās vieslekcijās. Kā pēdējo gadu nozīmīgākās, jāatzīmē:
 - 2016. gada 13. oktobris. Fraunhofera ražošanas operāciju un automatizācijas institūta IFF (Fraunhofer-Institut für Fabrikbetrieb und -automatisierung IFF Magdeburg, Vācija) direktora, profesora Mihaila Šenka (Michael Schenk) vieslekcija "How can you bring INDUSTRY 4.0 technologies to logistics networks", kurā prof. Šenks iepazīstināja ar Industry 4.0 koncepciju, kuru 2011. gadā Vācijas valdība bija pasludinājusi par galveno sastāvdaļu valsts attīstības stratēģijā augsto tehnoloģiju jomā (informācijā par pasākumu: <http://www.tsi.lv/en/content/expert-meeting-how-can-you-bring-industry-40-technologies-logistics-networks>)
 - 2017. gada 11. decembris. Maģistra programmas "Aviācijas vadība" prezentācijas pasākuma laikā "Starptautiskās lidostas „Rīga”" VIP termināla konferenču zālē notika pasaules līmeņa aviācijas eksperta un daudzu grāmatu autora Rigas Doganis vieslekcija „Nākotnes attīstības perspektīvas un izaicinājuma aviācijas nozarē" („Future Perspectives and Challenges for Global Aviation Development"), kas pulcēja dažādu nozaru, tostarp, "Starptautiskās lidostas „Rīga”" un lidostas „Liepāja" pārstāvjus. Lekcijas laikā R. Doganis pastāstīja par aktualitātēm aviācijas nozarē un atklāja Eiropas lielākās zemo cenu aviokompānijas „Ryanair" panākumu atslēgu (informācija par pasākumu: <https://www.tsi.lv/en/content/presentation-tsi-msc-aviation-management-and-aviation-consultant-rigas-doganis-lecture>)
 - 2018. gada 18. janvāris. "K.K. Aviation Ltd" rīkotājdirektora Konstantinos Kalligiannis vieslekcija "Nepieciešamība pēc holistiskas vadības pieejas mūsdienu aviācijas industrijā" ("A Need for Holistic Management Approach in Today's Aviation Industry").
6. Tiek atbalstīta un veicināta iespēja piedalīties TSI organizētajās zinātniskajās un mācību metodiskajās konferencēs. Ikgadējā konference "Mūsdienu izglītības problēmas"(MIP) sniedz iespēju TSI mācībspēkiem dalīties pieredzē ar Latvijas un ārvalstu augstskolu un zinātnisko institūciju pārstāvjiem, uzņēmumu un pašvaldību pārstāvjiem par visiem mācību metodiskā un zinātniskā darba jautājumiem, kas saistīti ar mūsdienu izglītības procesu, kas balstīts uz informācijas un komunikācijas tehnoloģijām. Pēdējā, 2018. gada, konferences programma: <http://mip2018.tsi.lv/lv/>
7. Profesionālas kompetences pilnveidei tiek organizēti speciāli semināri, zinātnes nedēļas
 - 2017. - gadā TSI organizēja atvērto semināru sēriju Zinātne – biznesam.
 - Pirmais seminārs 2017. gada 8. decembrī veltīts tematam "No datiem līdz pievienotajai vērtībai: viedokļi un risinājumi", kurā ar pieredzi dalījās Accenture pārstāvji, TSI mācībspēki, doktoranti un maģistranti.
 - Otrais seminārs 2018. gada 26. aprīlī veltīts temats "Digitalizācija loģistikā un transportā", kurā piedalījās Latvijas un Vācijas izcili zinātnieki, tostarp, Fraunhofer

Institute for Factory Operation and Automation IFF (Vācija) Dipl.- Vw. Kay Matzner un
Hon. -Prof. Dr.-Ing. Klaus Richter.
http://www.tsi.lv/sites/default/files/editor/26_april_workshop_agenda_2.pdf

- Trešais seminārs 2018. gada 7. decembrī veltīts tematam “No datiem līdz biznesa pievienotajai vērtībai”, kurā ar pieredzi dalījās firmas Deloitte Latvia darbinieki.
- 2018. gada gada 16.-20. oktobrim pirmo reiz notika Zinātnes nedēļa, kas ietvēra vairākus pasākumus: seminārs “SCI-BI: digitalizācija loģistikā un transportā”, projekta ALLIANCE noslēguma konference “Sustainable urban interchanges: Trends and new prospects” un starptautiskā konference “The 18th International Multi-Conference “Reliability and Statistics in Transportation and Communication” (RelStat-2018)”
- 2017. gada gada 23. - 25. oktobrī – seminārs - vieslekcija online pedagogijā TSI mācībspēkiem. European Humanities University (Lietuva) Senāta priekšsēdētājs A. Pupcevs piedāvāja tematu “Tālmācība kā prioritāte mūsdienu universitātes attīstībā”, kurā tika apskatīta tālmācības kvalitātes uzlabošana, pamatojoties uz modernām metodēm un tehnoloģijām.
- 2019. gada gada 15. maijā - atvērtais seminārs „Vadības lēmumu īstenošana praksē”, kura mērķis bija atklāt vadības prasmju nozīmīgumu ikviena uzņēmuma izaugsmē un attīstībā, gan privātos uzņēmumos, gan valsts pārvaldē. Galvenās tēmas: vadības lēmumu pieņemšana un realizēšana, projektu vadība organizācijās, starptautisku projektu vadība, līderība – galvenais uzņēmuma vadības stūrakmens u.c.

8. TSI visiem mācībspēkiem Erasmus+ programmas ietvaros ir iespēja apmeklēt ārvalstu augstskolas, novadīt nodarbības, apmeklēt ārvalstu pasniedzēju vadītās nodarbības, apgūt jaunas metodes un dalīties pieredzē. Piemēram, viena no VEF fakultātes docētājām O. Zervina šīs programmas ietvaros 2019. gada 18. - 22. martā Thomas More University (Beļģija) Starptautiskās dienās piedalījās seminārā “Intercultural communication” and “Multilingual & Intercultural education in practice”.

9. Augstskola atbalsta mācībspēku dalību projektos (skat. 4.2. punkts), kā arī aktīvi izmanto dažādu projektu sniegtās iespējas paaugstināt docētāju kompetenci dažādās jomās.

Piemēram, projekta “SPREAD YOUR WINGS” ietvaros,

- gada jūnijā pieredzes apmaiņai un docēšanas metožu pilnveidošanai TSI profesori I. Kuzmina-Merlino, A. Medvedevs, Y. Stukalina apmeklēja sadarbības universitāti Lietuvā Kazimiero Simonavičiaus Universitetas.
- gada 14. līdz 18. janvārim Transporta un sakaru institūtā notika „Digitālā akadēmija” – intensīva pasniedzēju kvalifikācijas paaugstināšanas programma, kuras mērķis bija docētāju digitālās kompetences paplašināšana, kas nepieciešamas, lai izveidotu tiešsaistes apmācības kursus.

Projekta ““Enhancing excellence and innovation capacity in sustainable transport interchanges” (ALLIANCE) ietvaros :

- gada 24. - 27. maijā projekta sadarbības augstskolā Grieķijā University of Thessaly TSI profesore I. Kuzmina-Merlino un lektore O. Skorobogatova apguva kvalifikācijas paaugstināšanas kursu “Urban and Transportation Training”.
- gada 19.02. - 04.03 TSI profesore I. Kuzmina-Merlino un lektore O. Skorobogatova INTERNATIONAL SPRING SCHOOL LOGISTICS projekta ietvaros apguva kvalifikācijas paaugstināšanas kursu sadarbības augstskolā Vācijā Fraunhofer Institute for Factory Operation and Automation.
- I. Kuzmina-Merlino sadarbībā ar prof. Dr.ing. Henning Strubelt, Otto-von-Guericke University, Magdeburg, Germany, izstrādāja jaunu studiju kursu “Building Models for Intermodel

Transport Interchanges” (Uzņēmējdarbības modeļu izstrāde dažādu transporta mezglu veidošanā).

- I. Jackiva sadarbībā ar prof. Eftihia Nathanail (University of Thessaly) izstrādāja jaunu studiju kursu *Lēmumu pieņemšanas metodoloģija* (Decision Making Methodologies), kurš no 2017. gada tiek docēts maģistra programmu studējošajiem.
- Divus gadus 2017. un 2018. gada jūlija mēnešos TSI organizēja Vasaras skolas, kurās tika apskatīti tādi temati kā lēmumu pieņemšanas metodoloģija, biznesa modeļi transporta termināliem, labākās prakses transporta kompāniju vadībā u.c. Vasaras skolās piedalījās un savu kompetenci pilnveidoja studiju virzienā iesaistītie mācībspēki: D. Pavlyuk, O. Skorobogatova, M. Plise, N. Spiridovska, I. Kuzmina-Merlino, I. Išmuhametovs.

Darbinieku motivācijai par iniciatīvu un atbildības uzņemšanos, un lai novērtētu akadēmiskā personāla darba sniegumu, katru gadu tiek organizēta akadēmiskā personāla atestācija saskaņā ar *Akadēmiskā personāla atestācijas kārtību kārtējam akadēmiskajam gadam* (pieejami TSI Lietvedības sistēmā), kurā, kā galvenie pamatkritēriji, tiek vērtēti sasniegumi zinātnē, akadēmiskajā (pedagoģiskajā) darbībā, zinātniski organizatoriskā un administratīvā darbība. Iegūtie novērtējuma rezultāti tiek izmantoti atalgojuma noteikšanai, kas darbojas kā stimulds darbiniekiem arvien labāku rezultātu sasniegšanā.

Katru gadu novērtējuma kritēriji tiek pārskatīti un nepieciešamības gadījumā korigēti, lai tie būtu saskaņā ar augstskolas izvirzītajiem prioritārajiem virzieniem akadēmiskajā un zinātniskajā darbībā. Atestācijas rezultātā gados jaunākie docētāji tiek iekļauti TSI kadru rezerves sarakstā, un viņiem darbojas īpaša, atšķirīga no kopējās, motivācijas sistēma.

Akadēmiskā personāla kvalitātes novērtējums tiek veikts ar regulāru studējošo aptauju palīdzību un arī šie vērtējumi tiek ņemti vērā mācībspēku ikgadējā novērtējumā.

2019. gada martā TSI elektroniski tika noskaidrota darbinieku, tostarp mācībspēku, vispārējā apmierinātība ar darbu un iesaistīšanās iespējām. Aptaujā darbinieki izteica viedokli par darba saturu, darba vidi, komunikācijas un attīstības jautājumiem. Tā kā aptauja noritēja veiksmīgi, turpmāk tādas aptaujas tiks rīkotas regulāri. Aptauju rezultāti kopīgi ar plānoto darbu izpildes rādītājiem tiek izmantoti augstskolas iekšējās komunikācijas, pārvaldības un pamatdarbības procesu pilnveidošanai.

3.6. Sniegt informāciju par studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku skaitu, mācībspēku akadēmiskās un pētnieciskās slodzes analīzi un novērtējumu. Ienākošās un izejošās mācībspēku mobilitātes novērtējums pārskata periodā, mobilitātes dinamika, grūtības, ar kurām augstskola/ koledža saskaras mācībspēku mobilitātē.

Studiju virziena realizācijā iesaistītā akadēmiskā personāla kvalifikācija ir atbilstoša studiju programmu specifikai un īstenošanas nosacījumiem, kā arī normatīvo aktu prasībām.

Mācībspēki ir profesionāli savā zinātnes nozarē, kā arī apliecinājuši savu kompetenci nozares pētniecībā.

Saskaņā ar Augstskolu likumu, Ministru kabineta noteikumiem Nr. 445 „Pedagogu darba samaksas noteikumi”, AS “Transporta un sakaru institūts” (TSI) pedagoģiskā personāla darba samaksas

noteikumiem (apstiprināti TSI Senāta sēdē 17.09.2019., pieejami TSI Lietvedības sistēmā), personāla amata aprakstiem, pedagoģiskā personāla slodzē ietilpst gan darbs ar studējošo izglītošanu, t.sk., lekciju lasīšana, studiju, nodarbību vadīšana un pārraudzība, eksāmenu un pārbaudījumu organizēšana un pārraudzība, gan zinātnisko pētījumu veikšana, t.sk., pētniecības darba veikšana un/vai vadīšana atbilstošā zinātnes apakšnozarē, doktora līmeņa studiju un pētniecības vadīšana, piedalīšanās konferencēs, publikāciju sagatavošana utt., gan organizatoriskie un metodiskie darbi, t.sk., studiju darba organizēšana, studiju programmu izstrādāšana un vērtēšana, piedalīšanās augstskolas darba kvalitātes uzlabošanā, jauno zinātnieku un docētāju sagatavošanā. Visi akadēmiskajos amatos ievēlētie docētāji veic akadēmisko, zinātnisko, organizatorisko un metodisko darbību.

Saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 445 un TSI pedagoģiskā personāla darba samaksas noteikumiem, pilnā slodzē strādājošam pedagoģiskajam personālam tiek noteikta darba slodze gadā saskaņā ar zemāk redzamo tabulu, kur kontaktstundu slodzi veido pedagoģiskais darbs, pārējā mācību slodzē ietilpst zinātniskais darbs, organizatoriskais un metodiskais darbs. Papildus tabulā norādītajām darba slodzes stundām tiek veikts zinātniskais darbs projektos, kas tiek atsevišķi apmaksāti un veikts ārpus pamatdarba laika.

Akadēmiskais amats	Darba slodze stundās (gadā)		
	Kontaktstundu slodze	Pārējā mācību slodze	Kopā
Profesors	500	400	900
Asociētais profesors	550	350	900
Docents	600	300	900
Lektors	650	250	900
Asistents	700	200	900

Atkarībā no akadēmiskā amata mainās attiecība starp šiem veicamajiem pienākumiem.

2018. gadā augstskolā bija 60 akadēmiskos amatos ievēlēti mācībspēki, pētniecības darbus veica 68 iekšējie zinātniskie darbinieki, izsakot pilna laika ekvivalentā (PLE) – 24. Zinātniskās darbības pilna laika ekvivalentam ir tendence katru gadu pieaugt, kas liecina par aktīvāku akadēmiskā personāla iesaistīšanos pētniecībā. To veicina arī zinātnisko cilvēkresursu stratēģija, kas atspoguļota “Transporta un sakaru institūta” attīstības stratēģijā 2016. – 2020. gadam.

Studiju virziena īstenošanā piedalās 23 akadēmiskā personāla pārstāvji un viņu darba sadalījums ir šāds:

Amats	Skaits	FTE akadēmiskais darbs	FTE zinātniskais darbs
Profesors	5	1.66	2.83
Asociētais profesors	6	1.88	2.27
Docents	8	2.46	2.09
Lektors	4	1.74	0.63

Uzskatāmi vērojams, ka profesori un asociētie profesori veic nopietnāku darbu zinātnē, veicot pētījumus, mazāk piedaloties studiju vadīšanas un nodrošināšanas procesā, savukārt docenti un lektori vairāk tiek piesaistīti pedagoģiskā darba veikšanai.

TSI liela vērība tiek pievērsta arī akadēmiskā personāla izaugsmes veicināšanai, iesaistot pasniedzējus pētniecības darbos, mudinot turpināt izglītību doktorantūrā. Tādējādi notiek izaugsme akadēmiskajos amatos, - 2019.gadā pirmreizēji par asociēto profesoru ievēlēti 3 pasniedzēji; par docentu 1 pasniedzējs; 2018.gadā pirmreizēji par profesoru ievēlēts 1 pasniedzējs; par asociēto profesoru 1 pasniedzējs; 2017.gadā pirmreizēji par asociēto profesoru ievēlēti 2 pasniedzēji. Doktorantūrā studē 2 lektori, iegūstot zinātnes doktora grādu, ar iespēju nākotnē pretendēt uz docenta amatu.

Tiek rūpīgi strādāts arī pie pētniecībā iesaistītā personāla kvalitatīvo, ne tikai kvantitatīvo, rādītāju uzlabošanas. Lai līdzsvarotu akadēmisko un pētniecisko darbību, motivētu akadēmisko un pedagoģisko personālu akadēmiskajam un zinātniskajam darbam, AS *"Transporta un sakaru institūts"* (TSI) *pedagoģiskā personāla darba samaksas noteikumos* (apstiprināti TSI Senāta sēdē 17.09.2019., pieejami TSI Lietvedības sistēmā) ir izstrādāta detalizēta apmaksas sistēma gan par akadēmisko, gan zinātnisko darbību.

Studiju virziena īstenošanā piedalās akadēmiskais personāls no visām TSI fakultātēm, jo studiju programmas ir veidotas multidisciplināras, kā arī studiju kursi ir veidoti tā, lai vadībzinības teorijas varētu integrēt dažādās nozarēs. Programmu specializācijas kursus nodrošina Vadībzinātņu un ekonomikas fakultāte (VEF).

TSI studiju virziena īstenošanu nodrošina 23 veltētā akadēmiskā personāla pārstāvji, tostarp, 5 profesori, 6 asoc. profesori, 8 docenti un 4 lektori.

Lai nodrošinātu pilnvērtīgas un darba tirgū novērtētas zināšanas un iemaņas, papildu pastāvīgajiem darbiniekiem tiek piesaistīts pedagoģiskais personāls, kurš savus pienākumus docētāja amatā veic uz līguma pamata uz noteiktu termiņu. Viņu vidū ir nozares eksperti, citās augstākajās izglītības iestādēs ievēlēti docētāji utml.

TSI akadēmiskajā un pētnieciskajā darbā iesaista arī ārzemju pasniedzējus, ne tikai kā viesdocētājus, bet arī ievēlot akadēmiskajos amatos, piemēram, docents, Dr.sc.ing. Alomar Iyad.

Viesdocētāji galvenokārt tiek pieaicināti veikt akadēmisko darbu, mazāk pētniecisko darbu. Tomēr tie ir docētāji ar augstu reitingu savā jomā, specifiskām zināšanām vai profesionālo pieredzi, tādējādi nodrošinot kvalitatīvu lekciju un nodarbību vadīšanu. Viesdocētāji ir citu augstskolu akadēmiskajos amatos ievēlēti mācībspēki vai arī virzienam atbilstošas jomas profesionāļi, tas garantē viņu darba kvalitāti akadēmiskajā un zinātnes jomā.

2019. gada rudens semestrim piesaistīti un jau noslēgti līgumi ar vairākiem viesdocētājiem projekta 8.2.2. ietvaros, tie ir:

- D. E.G. Nathanail, docēs kursu "Lēmumu pieņemšanas metodoloģija"
- Ed. I. Gabelaia, docēs kursu "Cilvēkresursu vadība un līderība"
- B. Ovezmyradov, docēs kursu "Ilgtspējīgas piegādēs ķēdes vadība un vairākveidu pārvadājumi". 2020.gadā ir plānots, ka B.Ovezmyradov tiks ievēlēts akadēmiskajā amatā TSI.

Patstāvīgam darba kā vieslektori pieaicināti vel vairāki ārvalstu mācībspēki. Msc. Dolle Nicolas, kurš tikko kā uzsācis studijas TSI doktorantūrā, pasniegs studiju kursu "Digitālā biznesa vide" (bakalaura programmā), MBA-Finance Toufic Kavar "Biznesa vadības pamati" (bakalaura programmā).

Studiju virziena studiju programmu īstenošanā ir piesaistīti arī profesionāļi savā specialitātē ar praktiskā darba stāžu attiecīgajā jomā- galvenokārt tajos studijuursos, kas saistīti ar specifiskiem nozares kursiem- VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" valdes loceklis un komercdirektors A. Saveljevs docē kursu "Stratēģiskā un pārmaiņu vadība aviācijā", VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" Mācību centra vadītājs I. Pavasars docē kursu "Kvalitātes un drošuma vadība aviācijā", VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" valdes priekšsēdētāja padomnieks A. Kokars docē kursus "Starptautiskās

tirdzniecības un aviācijas juridiskie aspekti” un specializācijas kursus “Lidostu vadība” un “Aviokompāniju vadība”.

Studiju virzienā 19 (83%) no TSI akadēmiskā personāla ir zinātņu doktora grāds, 8 akadēmiskā personāla pārstāvjiem zinātņu doktora grāds ir attiecīgajā nozarē.

No pieaicinātajiem mācībspēkiem zinātņu doktora grāds ir 10, pārējiem ir maģistrā grāds attiecīgajā nozarē.

Studiju virziena un tajā īstenoto programmu realizācijā iesaistītie docētāji plāno savu pedagoģisko slodzi atbilstoši katra studiju semestra un akadēmiska gada studiju plānam.

Akadēmiskā personāla profesionālā kvalifikācija pilnībā atbilst studiju virziena studiju programmu īstenošanai, akadēmiskā personāla kompetenci apliecina:

- akadēmiskā personāla kvalifikācija, tā atbilstība normatīvajos aktos noteiktajām prasībām;
 - zinātniskais darbs, zinātniskā darba tematikas aktualitāte un sadarbība ar zinātniskajām institūcijām Latvijā un ārvalstīs;
 - profesionālā kompetence, ko apliecina profesionālā un akadēmiskā darba stāžs; sagatavotie maģistri un doktori; izstrādātie mācību līdzekļi, zinātniskas publikācijas; līdzdalība projektos un “to vadīšana, līdzdalība studiju programmu izstrādē vai to vadīšana, sadarbība ar Latvijas un ārzemju augstskolām; darbs ar ārvalstu studējošiem; studiju kursu izstrāde, profesionālās darbības pašnovērtējums u.c.
10. pielikums. Studiju virzienā iesaistīto mācībspēku biogrāfijas (Curriculum Vitae *Europass* formātā).
11. pielikums. Studiju virziena īstenošanā iesaistītie mācībspēki, norādot to grādu/ kvalifikāciju, ievēlēšanas statusu augstskolā/ koledžā, studiju programmas un studiju kursus, kuru īstenošanā tie piedalās.

Izejošās mācībspēku mobilitātes novērtējums pārskata periodā

Augstskolā izejošā mācībspēku mobilitāte tiek īstenota *Erasmus+* programmas ietvaros. Ir noslēgti sadarbības līgumi ar citām Eiropas Savienības augstskolām, kurās tiek īstenotas studiju saturam līdzvērtīgas studiju programmas, lai nodrošinātu pilnvērtīgu sadarbību. *Erasmus+* viesdocēšanas vizītes pamatnosacījums: pasniedzējam ir jānodrošina vismaz astoņas akadēmiskās stundas, kas var būt gan lekcijas, gan semināri. Pirms došanās vieslekciju vizītē docētāji sazinās ar uzņemošo augstskolu, lai izstrādātu atbilstoša satura lekciju plānu.

Pārskata periodā studiju virzienā iesaistītie mācībspēki 22 reizes pasnieguši vieslekcijas *Erasmus+* programmas ietvaros.

Ienākošās mācībspēku mobilitātes novērtējums pārskata periodā

Vadībzinātņu un ekonomikas fakultātē ienākošā mācībspēku mobilitāte tiek īstenota gan ERASMUS+ programmas projekta aktivitāšu, gan starpaugstskolu sadarbības ietvaros. Pārskatā periodā VEF ir uzņēmusi 8 viesdocētājus ERASMUS+ programmas ietvaros un daudzus viesdocētājus, kas nolasa atsevišķas vieslekcijas vai veselus studiju kursus (skat. 12., 17. pielikumus)

12. pielikums. Statistikas dati par mācībspēku ienākošo un izejošo mobilitāti pārskata periodā

Pārskata periodā **Vadībzinātņu un ekonomikas fakultātē ienākošā mobilitāte:**

2013. gads

- Gunnar Prause, Wismar Business School, University of Wismar (Vācija): Stratēģiskā vadība un

2014. gads

- Anatoli Beifert, Head of EU projects centre, Wismar University of Applied Sciences: Business simulation games (3ECTS).
- Dimitar Radev, University of Telecommunications and Post (Bulgārija): Management of telecommunication companies
- Massimo Merlino, Bergamo University (Itālija): International marketing and advertising (8 ak.st.)

2015. gads

- Ing. Peter Marton Ph.D., Prodekāns zinātniskajā un pētnieciskajā darbā, Žilina Universitāte (Slovākija): Modelling and simulation – using in transport and logistics (8 ak.st.)
- Osman Yildirim, Arel University Company's: Performance Management (8 ak.st.)

2016. gads

- Serkan Gursoy, Ass. Professor Beykoz Lojistik Meslek Yuksekokolu: Big Data as a Big Capital and Latest Strategies for globalizing business (8 ak.st.)
- Majerova Jana, JUDr.ing., PhD.University of Zilina (Slovākija): Issue of Brand Value Building and Management (8 ak.st.)
- Mišankova Maria, Ing. PhD.University of Zilina (Slovākija): Issue of Financial Health of Transport Companies (8 ak.st.)
- Irina Keshabyan, Ivanova UNIVERSITY OF MURCIA (Spānija): International economics

2017. gads

- Neils Rubenss, Stenfordas universitātes projektu vadītājs mākslīgā intelekta izmantošanā industrijas analīzei: Strategic Industry analysis (3 ECTS)
- Massimo Merlino, University of Bergamo (Itālija): International marketing (4 ak.st.)
- Eftihia Nathanail, University of Thessaly (Griekija): Decision Making Methodologies (24 ak.st.)
- prof.Derya Saatçioğlu, Beykoz Vocational School of Logistics,Beykoz University (Turcija): E-commerce logistics operations - Behind the scenes ; Last mile delivery in B2C (8 ak.st.)

2018. gads

- Luboslava Kubišova, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici (Slovākija): Organizational Changes in the Modern World
- Maria Spišiakova, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici (Slovākija): Organizational Changes in the Modern World
- Eftihia Nathanail, University of Thessaly (Griekija): Decision Making Methodologies (24 ak.st.)
- Albena Stefanova, University of National and World Economy (Bulgārija): International Economics; European regulation
- Józef Stoklosa, University of Economics and Innovation (Bulgārija): Financial Innovations

2019. gads

- Eftihia Nathanail, University of Thessaly (Griekija): Decision Making Methodologies (24 ak.st.)
- Gabelia Ioseb, viesdocētājs, projekts 8.2.2., Strategic Human Resource Management and Leadership, 2 KP, 24 ak.st.)

3.7. Studējošajiem pieejamā atbalsta, tajā skaitā atbalsta studiju procesā, karjeras un

psiholoģiskā atbalsta, īpaši norādot atbalstu, kas paredzēts konkrētām studējošo grupām (piemēram, studējošajiem no ārvalstīm, nepilna laika studējošajiem, tālmācības studiju formā studējošajiem, studējošajiem ar īpašām vajadzībām u.c.) novērtējums.

Studējošajiem pieejamā atbalsta, tajā skaitā atbalsta studiju procesā, karjeras un psiholoģiskā atbalsta, īpaši norādot atbalstu, kas paredzēts konkrētām studējošo grupām (piemēram, studējošajiem no ārvalstīm, nepilna laika studējošajiem, tālmācības studiju formā studējošajiem, studējošajiem ar īpašām vajadzībām u.c.) novērtējums.

Studentam imatrikulējoties tiek izsniegta studenta rokasgrāmata, lai studenti no pirmās mācību dienas zinātu, kur vērsties, ja radušies jautājumi.

TSI atbalstu tehniskos jautājumos nodrošina IT nodaļa. Izveidots centralizēts studiju procesa un informācijas struktūras atbalsts - palīdzības dienests (*helpdesk*), kurš pieņem pieteikumus, apstrādā tos un dod norādījumus dežurējošajam palīgpersonālam. Palīgpersonāla raksturojums sniegts 12. tabulā.

12.tabula. Palīgpersonāla raksturojums.

Nr. p.k.	Specialitāte	Uzdevums	Skaitis	Piezīmes
1	Operāciju sistēmu inženieris	Lietotāju, studiju procesa, IT servisu atbalsts	2	Pirmdiena-piektdiena: no 8.30 – 20.30 Sestdiena no 8.30 – 18.00 Svētdienā- saskaņā ar nodarbību sarakstu moduļu apmācības formai Pieteikumi uz e-pastu tiek pieņemti visu diennakti.
2	Datortehnikas inženieris	Datortehnikas ekspluatācija	1	
3	Datorsistēmu administrators	IT struktūras funkcionēšanas atbalsts	1	

Tā kā studiju process augstskolā organizēts arī pilna laika vakara grupās un nepilna laika neklātienē, kas paredz nodarbības sestdienās vai moduļu formā arī svētdienās, palīdzības dienests ir pieejams gan darba dienu vakaros, gan brīvdienās.

Ar studiju procesu saistītos jautājumus atbalsta Studiju daļa un fakultātes birojs, nodrošinot arī atgriezenisko saiti komunikācijā ar studentiem. Studiju daļas darba laiks darba dienās ir no 8.30-18.30, sestdienās no 8.30-16.00. Tādējādi Studiju daļa ir pieejama gan vakara grupās studējošajiem, kas augstskolā ierodas pēc darba, gan nepilna laika studentiem sestdienās.

Biedrība "Apeirons" atzinusi TSI par personām ar īpašām vajadzībām draudzīgu organizāciju. Tas tika panākts, veicot ēkas un mācību auditoriju pielāgošanu personām ar funkcionāliem traucējumiem (skat. II. daļas 3.2. apakšnodaļu). Struktūrvienību vadītāji (katedru vadītāji, dekāni) un mācībspēki apmācības procesā katrā situācija tādiem studentiem izmanto individuālu pieeju. Kaut arī lifts ir speciāli pielāgots, bieži tieši mācībspēki ir tie, kas dodas pie studenta un atsevišķas konsultācijas vai kursu pārbaudījumi tiek pieņemti pirmā stāva hallē.

Īpaša uzmanība TSI tiek pievērsta ārvalstu studējošajiem. Jau registrēšanās momentā studijām augstskolā elektroniskajā sistēmā Admission, topošajam studentam tiek piedāvāts aizpildīt anketu, kura iekļauti jautājumi par to, vai studentu būs nepieciešams sagaidīt lidostā un vai viņam būs nepieciešams nodrošināt viesnīcu, ar iespējamiem atbilžu variantiem "jā/nē". TSI nav savas viesnīcas, bet ar vairāk viesnīcām (SIA "RIGAAPARTMENT.COM", AS "1Home Group", SIA "DODO Hotels") noslēgti sadarbības līgumi, kas garantē TSI studentu -ārvalstnieku izmitināšanu. Ārvalstu

studentiem tiek piedāvātas šo viesnīcu adreses un kontakti. Lidostā studentus sagaida TSI students- volunteeris. TSI studentiem par šādu pienākumu veikšanu tiek piemērota studiju maksas atlaide.

Par darba organizāciju ar ārvalstu studējošajiem TSI atbild Ārzemju studējošo koordinators, kura pienākums ir konsultēt par studiju procesa organizēšanu, uzvedības un ētikas jautājumiem TSI, par iecelšanas un uzturēšanas jautājumiem Latvijā (dzīves vietas, viesnīcas, veikali, aptiekas, medicīnas iestādes, PMLP u.t.ml.); organizēt ārvalstu studējošo integrēšanu TSI studiju procesā un studentu dzīvē; nodrošināt komunikāciju starp TSI administrāciju, struktūrvienībām, Studentu pašpārvaldi un valsts pārvaldes iestādēm ar mērķi sniegt ārzemju studējošajiem atbalstu, lai viņi varētu sekmīgi pabeigt studijas TSI; kopā ar fakultāšu dekānu palīgiem un docētājiem kontrolēt ārzemju studējošo studiju procesa gaitu (t.sk., nodarbību apmeklētība, sekmības kontrole); sniegt atbalstu ārzemju studējošajiem viņu obligātās studiju prakses organizācijas jautājumos (prakses vietas atrašana, prakses iesniegumi, prakses līgumu sagatavošana un reģistrēšana u.t.ml.) u.c.

Semestra pirmā nedēļa ir veltīta ārvalstu studentu adaptācijai, kuras laikā viņi tiek iepazīstināti ar TSI struktūru, nodaļām un darbiniekiem (dekānu un dekāna palīgu), akadēmisko kultūru, tiek sniegta informācija par pieejamajiem IT resursiem, bibliotēku, kā arī notiek iepazīšanas ekskursija pa galvaspilsētu.

Tālmācības darba organizācijai un atbalstam izveidota Tālmācības daļa. Tajā strādā 3 tālmācības metodiķi un struktūrvienības vadītājs. Tālmācības daļas darbinieki veic tālmācības darba plānošanu un koordinēšanu; izvieto metodiskos materiālus elektroniskajā sistēmā Moodle un tos apstrādā; piedalās tālmācības studentu uzskaitē un studiju plānu realizācijā; piedalās studiju kvalitātes un klientu apmierinātības analizē; organizē komunikāciju ar tālmācības formas studentiem un pasniedzējiem; nodrošina studentu piekļuvi tālmācības studiju kursiem; piedalās studiju procesā kā mentori un realizē citas ar studiju procesu saistītas darbības. Katrs metodiķis atbild par konkrētas programmas studējošajiem, studiju laikā konsultējot un palīdzot atrisināt organizatoriskus, tehniskus un ar studiju kursu saturisku saistītus jautājumus, tostarp, koriģē tekošo darbu iesniegšanas termiņus atkarībā no studentu vajadzībām, ņemot vērā attaisnojošos iemeslus.

TSI Korporatīvo klientu daļa, kuras pārraudzībā atrodas informācijas datu bāze par uzņēmumiem, kuros iespējams iziet praksi, piedāvā studentiem gan prakses vietas, gan informē par aktuālajiem darba piedāvājumiem. Aktuālie darba piedāvājumi tiek izvietoti un pieejami studējošajiem TSI e-studiju vidē Moodle. Katra gada pavasarī TSI Korporatīvo klientu daļa organizē Karjeras dienas TSI studējošiem, kuru ietvaros norisinās arī dažādu jomu profesionāļu vieslekcijas par veiksmīgu iekļaušanos darba tirgū, jaunumiem un aktualitātēm IT, loģistikas un aviācijas nozarēs, kā arī topošiem uzņēmējiem tiek sniegta iespēja uzklaut padomus sava biznesa uzsākšanai.

II - Studiju virziena raksturojums (4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade)

4.1. Studiju virziena zinātniskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades virzienu raksturojums un novērtējums, atbilstība augstskolas/ koledžas un studiju virziena mērķiem un zinātnes un mākslinieciskās jaunrades attīstības līmenim (atsevišķi raksturot doktora studiju programmu nozīmi, ja piemērojams).

TSI zinātniskās pētniecības misija ir radīt un izplatīt progresīvas zināšanas sabiedrības dzīves

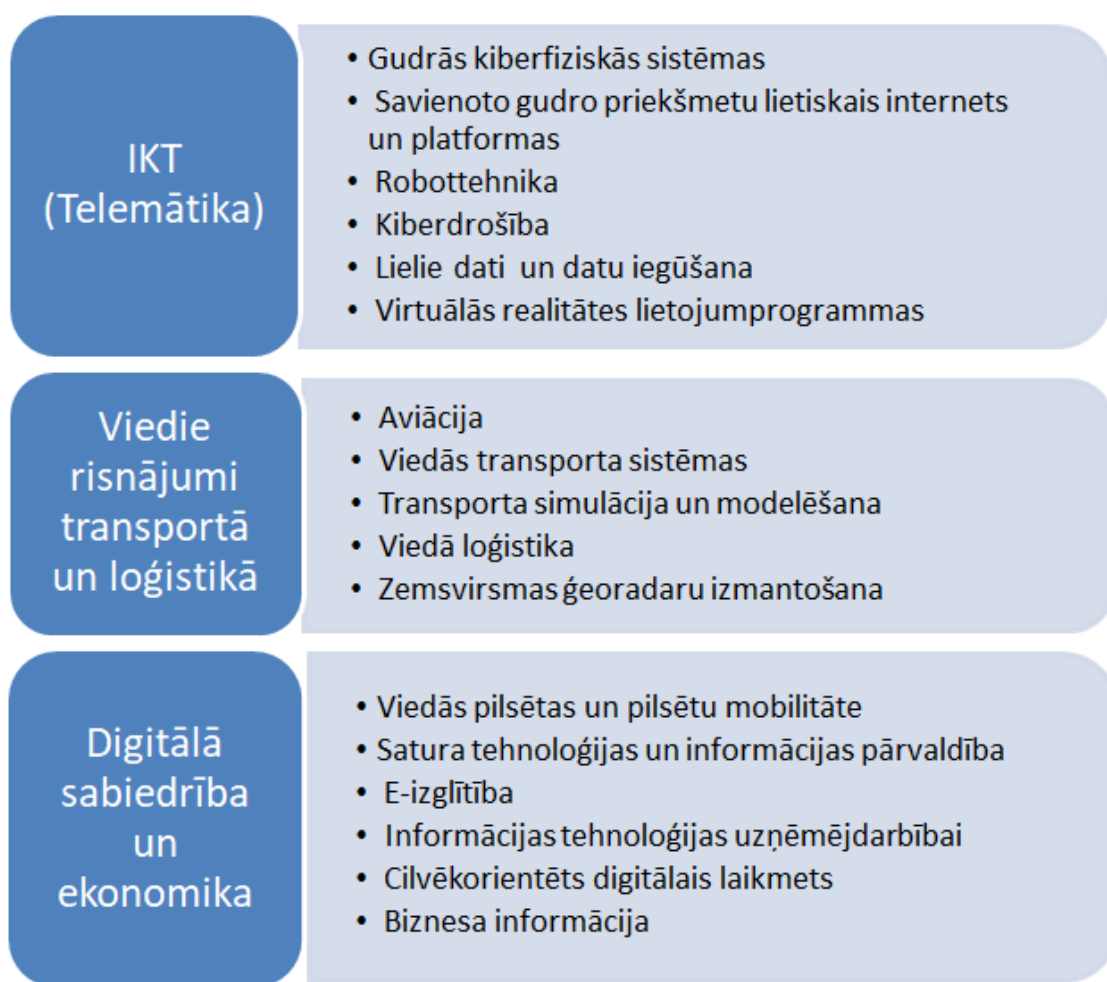
kvalitātes uzlabošanai.

TSI zinātnes attīstības politikas galvenais mērķis ir veidot zinātni un pētniecību kā augstskolas ilgtermiņa attīstības pamatu, nodrošinot zināšanu ekonomikas īstenošanu un ilgtspējīgu tās izaugsmi.

Transporta un sakaru institūts zinātniskajā pētniecībā darbojas atbilstoši 2015.gadā apstiprinātajai stratēģijai, *Transporta un sakaru institūta stratēģija un pētniecības programma 2015.-2020.gadam* (pieejama:

http://www.tsi.lv/sites/default/files/editor/transport_and_telecommunication_institute_research_programme_final_website.pdf.). Pētniecības stratēģijas mērķis ir izveidot tādu zinātnes un izglītības pakalpojumu vidi, kas nodrošina nepārtrauktu zinātniskā personāla sagatavošanu un zinātnisko pētījumu un izstrāžu realizēšanu TSI prioritārajos attīstības virzienos.

TSI pētniecība pamatā orientēta 3 galvenajos virzienos (skat. 17. attēlu), no kuriem pēdējais vairāk orientēts tieši uz Vadībzinātnes un ekonomikas fakultāti.

17.att. TSI zinātnisko pētījumu virzieni

TSI atbalsta pētījumus visos sociālo zinātņu virzienos, kuriem institūtā ir atbilstoša kapacitāte. Zinātniskās pētniecības virzieni atbilst akreditējamā studiju virziena mērķim.

Studiju virziena "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" mērķis ir - studējošajiem nodrošināt ilgtspējīgu augstas kvalitātes izglītību vadībzinību jomā, nodrošinot konkurētspējīgas karjeras attīstību Latvijas un starptautiskajā darba tirgū un sagatavojot starptautiski atzītus, augsti kvalificētus speciālistus dažādās vadības un administrēšanas jomās, izmantojot attiecīgo zinātnes nozaru pētījumu rezultātus.

Vadībzinātnes un ekonomikas fakultātes specializācija ir uzņēmējdarbības vadība un administrēšana, bet augstskolas vēsturiskais profils – informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) izmantošana transportā un loģistikā, kas dažādos virzienos pēta ietekmi uz sabiedrību un ekonomiku, kas arī veido priekšnosacījumus starpdisciplināriem pētījumiem.

Studiju virzienā iesaistītie docētāji iesaistās pētniecībā, kas saistīta ar dalību:

- HORIZON 2020 programmas Enhancing excellence and innovation capacity in sustainable transport interchanges (ALLIANCE) (vadītāja prof. I. Jackiva), kura mērķis bija izveidot progresīvu zinātnes un augstākās izglītības institūtu transporta jomā Latvijā. Projekts orientēts uz intermodālām pasažieru un kravu transporta sistēmām, ņemot vērā juridiskos un organizatoriskos aspektus, un saistību ar citām jomām, piemēram, telpiskās plānošanas un ekonomisko attīstību, nosakot viedus un ilgtspējīgus risinājumus pārvadājumiem, kā arī ietver lēmumu pieņemšanas stratēģijas, metodoloģiju un metodes, lai analizētu un novērtētu šo risinājumu ietekmi transporta jomā, ekonomikā un sabiedrībā kopumā.
- COST projektos, dalība tajos devusi iespēju daudziem jaunajiem zinātniekiem iegūt jaunas zināšanas un praktisko pieredzi veiksmīgai promocijas darbu izstrādei un aizstāvēšanai.
- ERASMUS+ programmas projektos. Tas sniedz iespēju pētniecības un administratīvajam personālam iepazīties ar vadības principiem un pētījumu īstenošanas principiem projektos, un tai pat laikā uzlabot izglītības procesu un piesaistīt jaunos pētniekus projektiem. ERASMUS+ programma piedāvā plašas iespējas paaugstināt izglītības procesa kvalitāti un tādējādi sagatavot jaunās paaudzes akadēmisko un zinātnisko personālu. Projekti ERASMUS+ ietvaros ir orientēti uz inovāciju risinājumiem izglītībā, zināšanu apmaiņu, kopīgu maģistra programmu izveidi, u.tml. Piemēram, Learning with ICT use (LEARN IT) 2015.-2018. prof. Y. Stukalina.
- INTERREG EUROPE programmas projektos. Smart Logistics and Freight Villages Initiative (SmartLog) (vadītājs prof. I. Kabaškins) bija vērsts uz transporta koridoru uzlabošanu un preču pārvadāšanas laika samazināšanu, plānojot un ieguldot IKT risinājumus.

TSI pētniecības organizācija veidota atbilstoši Zinātniskās darbības likumam. Augstākais koleģiālais orgāns zinātniskajā pētniecībā ir Zinātnes un doktorantūras padome, kas pieņem stratēģiskus pētniecības lēmumus, aizklātā balsošanā ievel zinātnisko personālu. Ikdienu zinātniskās darbības pārvaldību veic Zinātniski pētnieciskā daļa, kas atrodas Zinātnes un attīstības prorektoros pārraudzībā.

Konsultatīva institūcija, kas sniedz ieteikumus TSI zinātnes, izglītības un inovāciju jomās, ir TSI izveidotā Starptautiskā zinātniskā konsultatīva padome. Tās darbību reglamentē *Starptautiskās zinātniskās konsultatīvās padomes nolikums* (apstiprināts Senāta sēdē 2015. gada 25.jūnijā, pieejams TSI Lietvedības sistēma). Padomi veido Prof. Dr. Nicos Komninos (Greece) , Univ.-Prof. Dr.-Ing. habil. Prof. E. h. Dr. h. c. mult. Michael Schenk (Germany), Prof. Dr. Andres Monzon De Caceres (Spain) (pieejams: <http://www.tsi.lv/lv/content/starptautiska-zinatniska-konsultativa-padome>). Padomei katru gadu tiek iesniegts pārskats par paveikto. Padome izvērtē TSI pētniecisko darbību un konsultē par pētniecības stratēģiskās attīstības virzieniem un prioritātēm; darbojas kā institūta vēstnieki starptautiskā līmenī, sniedz ieteikumus par pieejamajām finansējuma iespējām, ko TSI varētu izmantot, un konsultē par to, kā praktiski realizēt šīs potenciālās iespējas.

Augstskolas zinātniskās darbības kvalitātes vadību, zinātniskās darbības organizēšanas, nodrošināšanas un īstenošanas un tās rezultātu kvalitātes kontroles noteikumus reglamentē *Zinātniskās darbības kvalitātes rokasgrāmata* (apstiprināta 29.10.2018., rīkojums Nr. 01-12.1/57A, pieejama TSI Lietvedības sistēma).

Pētniecības ikgadējais monitorings tiek nodrošināts, apkopojot fakultāšu zinātniskās darbības

rezultātus katra kalendārā gada sākumā. Fakultātes dekāns iesniedz Zinātniski pētnieciskajā daļā aizpildītu speciālu atskaites formu. Dati tiek apkopoti TSI Zinātniskās darbības pārskatā, kuru par iepriekšējo kalendāro gadu sagatavo līdz kārtējā gada 1. aprīlim.

Pētniecības aktivitāšu monitoringu struktūrvienību līmenī veic to vadītāji. Visu zinātnisko un akadēmisko struktūrvienību vadītājiem zinātniskā darba pārraudzība ir iekļauta amata aprakstos.

Pētniecībai tiek piesaistīti līdzekļi no ārpus, kā arī tiek izmantoti TSI iekšējie resursi. Finansējums tiek iekļauts Zinātniski pētnieciskās daļas budžetā.

Katra akadēmiskā gada sākumā, septembrī fakultātes dekāns iesniedz mācībspēku zinātnisko pētījumu darbības plānu Zinātniski pētnieciskajā daļā, kas to iekļauj savā budžetā.

Zinātniskās darbības apmaksas veidi, apmērs un kārtībā noteikta AS „Transporta un sakaru institūts” (TSI) *pedagoģiskā personāla darba samaksas noteikumos* (apstiprināts 17.09.2019. TSI Senāta sēdē, protokols Nr. 01-7/1, pieejams TSI Lietvedības sistēmā), pedagoģiskajam personālam nosakot šādus atsevišķi apmaksājamus zinātniskā darba veidus - doktoranta promocijas darba vadīšana, TSI Zinātnisko konferenču (RelStat/MIP/RatSif) dalībnieku tēžu recenzēšana, TSI RelStat konferences dalībnieku rakstu recenzēšana, publikācija izdevumā, kas iekļauts citējamās datu bāzēs WoS, SCOPUS un iekļauts žurnālu starptautiskā reitinga pirmajā kvartilī Q1***, publikācija izdevumā, kas iekļauts citējamās datu bāzēs WoS, SCOPUS***, publikācija izdevumā, kas iekļauts citējamās datu bāzēs ERIH, Engineering Village2, EBSCO***, raksts pēc RelStat konferences rezultātiem (piedalīšanās ar ziņojumu) vai TSI izdevumā “Transport & Telecommunication”, rakstu recenzēšana TSI izdevumā “Transport & Telecommunication”, patenta reģistrācija.

Atbilstoši TSI finansiālajām iespējām un pētniecības virziena aktualitātei TSI atbalsta akadēmiskā personāla dalību zinātniskās konferencēs, piešķirot apmaksātu prombūtnes laiku.

Zinātniski pētnieciskā daļa atbild par augstskolas akadēmiskā personāla informēšanu un jebkura veida komunikāciju saistībā ar zinātniski pētniecisko darbību. Atbalstu šai procesā nodrošina:

- Marketinga un pārdošanas nodaļa: atbalsts informācijas sagatavošanā, vizualizācijā un noformēšanā.
- Personāla daļa: atbalsts informācijas izplatīšanā.
- Datoru tehnoloģiju daļa (IT): atbalsts informācijas publicēšanā elektroniskajos resursos.

Akadēmiskais personāls tiek iepazīstināts ar šāda veida informāciju:

- informācija par projektu programmu atvēršanu, zinātniskās darbības līdzfinansēšanas fondiem un citiem instrumentiem zinātniskās darbības atbalstam,
- informācija par ārējām un iekšējām zinātniskās darbības aktivitātēm:
 - informācija tiek nosūtīta pa e-pastu (adresāti tiek noteikti atbilstoši plānotajai aktivitātei),
 - publicēta TSI tīmekļa vietnē sadaļā:
<http://www.tsi.lv/lv/content/zinas>; <http://www.tsi.lv/lv/news>.

Nosakot publicēšanas sadaļu, tiek ņemts vērā konkrētās publikācijas saturs.

- TSI tīmekļa vietnē publicē aktuālo informāciju saistībā ar visa veida zinātnisko darbību augstskolā: <http://www.tsi.lv/en/content/reasearch-tsi>.

2018. gada 29. novembrī TSI zinātniski pētnieciskā darbība tika sertificēta atbilstoši ISO 9001:2015 standarta prasībām.

4.2. Zinātniskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades sasaiste ar studiju procesu, tajā skaitā rezultātu izmantošanas studiju procesā raksturojums un novērtējums.

Zinātniski pētnieciskā darbība ir neatņemama studiju procesa sastāvdaļa. Pētniecības sasaisti ar studiju procesu raksturo docētāju zinātniski pētnieciskā darbība, kas rada priekšnosacījumus studiju kursu satura pilnveidošanai un aktualizēšanai, gatavojoties lekcijām, izstrādājot praktiskos uzdevumus, semināru, projekta darbu un noslēguma darbu tematiku u.c., kā arī studentu pētniecības iemaņu attīstīšanai.

TSI mācību laboratorijās ir pieejamas iekārtas un speciāla programmatūra, kas iegādāta zinātnisko pētījumu vajadzībām. Laboratorijas iespējas aktīvi izmanto studējošie maģistra darbu izstrādē, kā arī tās tiek izmantotas augstskolas bakalauru un doktorantu vajadzībām. Daudzos zinātniskajos projektos piedalās studenti, kuri palīdz savākt un apstrādāt pētījumos izmantojamus datus.

13.pielikums. Projektu saraksts, kurā kā vadītāji vai dalībnieki iesaistīti studiju virziena mācībspēki.

Projekta ERASMUS+ KA2 "SPREAD YOUR WINGS" (Izplet savus spārnus) 2017-1-PL01-KA203-038782 (profesore Y. Stukalina) ietvaros TSI pašlaik tiek veidots inovatīvs kurss "Development of Sustainable Aviation" maģistra studiju programmas "Aviācijas vadība" studentiem 2 KP apjomā (daļa no kursa jau pieejama tālmācības platformā), tostarp multimediju mācību materiālu izstrāde, kas veicina docētāju un studentu zinātnisko darbību, izveidojot un ieviešot aviācijas nozares ilgtspējīgas attīstības tehnoloģijas. Pēc kursa izstrādes un projekta pabeigšanas 2020.gada rudenī kurss tiks iekļauts programmas studiju plānā un piedāvāts studējošajiem

Projekta COST Action CA15137 European Network for Research Evaluation in the Social Sciences and the Humanities (Eiropas pētniecības tīkls par pētījumu novērtēšanu sociālajās un humanitārajās zinātnēs) (prof. Y. Stukalina) ietvaros fakultātes jaunie zinātnieki piedalījās seminārā par zinātnisko pētījumu rezultātu novērtēšanas problēmu sociālo un humanitāro zinātņu jomā, kas tika organizēts ar mērķi attiecīgo procedūru pilnveidei Eiropas Savienībā.

COST Action 15221 Advancing effective institutional models towards cohesive teaching, learning, research and writing development (Efektīvu institucionālo modeļu virzīšana uz saskaņotu mācīšanu, mācīšanos, pētniecību un rakstīšanas attīstību) (profesore J.Stukaļina) mērķis ir augstskolas galveno akadēmisko un izglītības darba virzienu centralizēta atbalsta modeļa pilnveide. Šī projekta ietvaros prof. Y. Stukalina 2018. gadā apmeklēja Masaryk universitāti Brno (Čehija) ar zinātnisku misiju. Balstoties uz zinātniskās misijas rezultātiem, tika organizēta prezentācija konferencē RelStat-2018, kā arī sagatavots zinātnisks raksts un seminārs fakultātes docētājiem. Projekta ietvaros TSI fakultātes lektore un doktorante O. Zervina, 2019. gadā izgāja apmācības kursu Vasaras skolā Universitātē *Goethe-Universität Frankfurt am Main*.

Projekta COST Action CA18236 Multi-disciplinary innovation for social change (SHIINE) (Daudznozaru inovācija sociālajām pārmaiņām) (prof. Y. Stukalina) mērķis ir nodemonstrēt spēju reaģēt uz sociālām problēmām, izmantojot daudzdisciplināras inovācijas ("Multi-Disciplinary Innovation") metodes, un atbalstīt pozitīvas sociālās pārmaiņas. Projekts apvieno augstākās izglītības, uzņēmējdarbības un sociālo zinātņu jomas pētniekus, lai izmantotu daudzdisciplināro pieeju sociālu problēmu risināšanā. Tiks izveidota "Pan-European Public Sector Innovation/ePSI" laboratorija, kas 1) sagatavos studentus nodarbinātībai, integrējot izglītības programmas laboratorijas darbībās; 2) atbalstīs aģentūras, kas piedalās sabiedriskās politikas veidošanā. Projekts sācies tikai šī gada oktobrī, un tajā tiks piesaistīti fakultātes mācībspēki un studējošie.

TSI asoc. profesore J. Popova kā pētniece iesaistīta Baltijas Starptautiskās akadēmijas īstenotā

projektā Enhancing Green Economy in 3 countries of Asia (Zaļās ekonomikas uzlabošana 3 Āzijas valstīs), Grant agreement (projekta līgums Nr.) 598470-EPP-1-2018-DE-EPPKA2-CBHE-JP - ENV2, kuru kopīgi īsteno augstskolas no 6 valstīm: Vācijas, Polijas, Latvijas, Kirgīzijas, Indijas un Nepālas. Projekta mērķis ir izstrādāt programmu moduļus, kas nostiprinās zināšanas par zaļo ekonomiku, kas tiks integrētas augstskolu studiju programmās. Tādu moduļu izstrādes rezultātā gūtās prasmes TSI docētāja varēs izmantot arī TSI studiju procesā.

VEF fakultātes docētāji prof. Irina Kuzmina-Merlino un lektore Oksana Skorobogatova piedalījās starptautiskā zinātniskā projektā “Enhancing excellence and innovation capacity in sustainable transport interchanges” (ALLIANCE) (vadītāja prof. I. Jackiva), kura mērķis bija attīstīt progresīvo zinātnes un augstākās izglītības institūtu Latvijā, viedo savstarpēji saistīto ilgtspējīgā transporta tīklu jomā. Projekts tika īstenots sadarbībā ar diviem starptautiski atzītiem pētniecības institūtiem - Tesalī Universitāti (UTH) Grieķijā un Fraunhofera Institūtu (Fraunhofer) Vācijā. Projekta sasniegtie rezultāti:

- Skorobogatovas studijas doktorantūrā ar apstiprinātu promocijas darba tematu: “Transporta nozares ilgtspējīgas attīstības koncepcijas ekonomiskie aspekti” (“Economic aspects of the concept of the transport sector’s sustainable development” (zin.vad. prof. I. Kuzmina-Merlino).
- Skorobogatovas dalība mācību programmā “Urban and Transportation planning”. Programma tika organizēta UTH starpnozaru maģistrantūras un doktorantūras programmas „Project Management Transportation and Regional planning” un „Ilgtspējīgās pilsētvides mobilitātes” trešās konferences (3 rd CSUM) ietvaros, kuras notika 2016. gada 26. un 27. maijā (Volos, Grieķija).
- I. Jackiva sadarbībā ar prof. Eftihia Nathanail (University of Thessaly) izstrādāja jaunu studiju kursu *Lēmumu pieņemšanas metodoloģija* (Decision Making Methodologies), kurš no 2017. gada tiek docēts maģistra programmu studējošajiem.
- Kopīga zinātnisko rakstu sagatavošana sadarbībā ar vācu partneriem (Niels Schmidtke, Ph.D doktorants un Prof., Dr.-Ing. Fabian Behrendt, Fraunhofer Institute for Factory Operations and Automation, Magdeburg:
 - Kuzmina-Merlino, I., Skorobogatova O., Schmidtke N., Behrendt F. (2018) *The Financial and Economic Aspects of Transport Infrastructure Development in Latvia, Transport and Telecommunication Journal, The Journal of the Transport and Telecommunication Institute, Volume 19, issue 3, pages 203-212, Available at: <https://www.degruyter.com/view/j/ttj.2018.19.issue-3/ttj-2018-0017/ttj-2018-0017.xml?format=INT> Indexed by Scopus.*
 - Kuzmina-Merlino, I., Skorobogatova O., Schmidtke N., Behrendt F. (2018) *Mechanism for Investment in the Transport Infrastructure Development in Latvia in: Lecture Notes in Networks and Systems, Volume 36, Springer, pages 507-518. https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-319-74454-4_49 Indexed by Scopus un WoS.*
- Zinātniskā raksta sagatavošana (I. Kuzmina-Merlino un O. Skorobogatova, 2019). Theoretical View on the Designing of Prototype of Business Model for a Transport Company in Book: “Data Analytics: Paving the Way to Sustainable Urban Mobility”, Springer Nature Switzerland AG 2019, E.G.Nathanail and I.D.Karakikes (Eds): CSUM 2018, AISC 879, pp. 487-495. Indexed by Scopus.
- Jaunā studiju kursa izstrāde “Building Models for Intermodel Transport Interchanges” (Uzņēmējdarbības modeļu izstrāde dažādu transporta mezglu veidošanā) – I. Kuzmina-Merlino sadarbība ar prof. Dr.ing. Henning Strubelt, Otto-von-Guericke University, Magdeburg, Germany.

Communication Technologies and Public Spaces supported by strategies to improve their use and attractiveness (CYBERPARKS) COST akcija TU1306: Zināšanu veicināšana par informācijas un komunikāciju tehnoloģiju saistību ar publiskajām telpām, kas atbalsta to izmantošanu un stratēģiju to lietošanā un uzlabošanā (CYBERPARKS), vadītāja prof. I. Jackiva. Projekta galvenais mērķis ir izveidot pētījumu platformu par saistību starp informācijas un komunikāciju tehnoloģijām (IKT) un publisku atklātu vietu, kā arī to saistību ar ilgtspējīgu pilsētu attīstību. Šo attiecību ietekme tika izpētīta no sociālā, ekoloģiskā un pilsētībūvniecības viedokļa. Akciju rezultāti tiks integrēti studiju kursā Ilgtspējīga ekonomika.

TSI prof. Y. Stukalina kā pētniece piedalījās World Council for Curriculum and Instruction (WCCI) pārraudzības projektā Special Interest Group Media and Technology (2013-2014). Projekta mērķis bija veicināt WCCI locekļus, partnerus un darbiniekus koncentrēties uz jaunu plašsaziņas līdzekļu, IKT un organizatorisko komunikāciju pielietojumu, lai maksimāli palielinātu izglītības un cilvēku potenciālu, nodrošinot vienādu piekļuvi izglītības iespējām. Projekta ietvaros notika vairākas telekonferences ar Frostburg State University (Maryland, USA) mācībspēkiem un studentiem (pieejams: <http://wcci-international.org/community-development/media-technology/>).

COST Action TU1305 Social networks and travel behavior. COST akcija TU1305 Sociālie tīkli un uzvedība ceļojumos, vadītājs asoc. prof. M. Savrasovs. Akcija mērķis bija ierosināt jaunu sadarbības struktūru dažādām ES pētniecības grupām, kas izstrādā jaunu transporta paradigmu, kuras pamatā ir IKT sociālie tīkli un viņu turpmākā ceļošanas uzvedība pilsētvidē.

COST Action TU1408: Air Transport and Regional Development (ATARD) / COST akcija TU1408 : Gaisa transports un reģionālā attīstība (ATARD), vadītājs prof. I. Kabaškins. Šajā akcijā tiek pētīta saistība starp gaisa transportu un reģionālo attīstību. Priekšrocībām, ko no tā var gūt, ir gan zinātnisks, gan sabiedriska raksturs. Tie ietver labāku izpratni par šīm attiecībām, koncentrējoties uz Eiropu; analizējot politikas ieteikumi par to, kā jāveic gaisa transporta infrastruktūra un pakalpojumi, lai atbalstītu ekonomisko konkurētspēju, kas veltīts gaisa transportam un tā ekonomiskajām, sociālajām un vides sekām atbilstoši stratēģijai "Eiropa 2020".

COST Action CA16222: Wider Impacts and Scenario Evaluation of Autonomous and Connected Transport, vadītāja prof. I. Jackiva. Šīs COST akcija uzmanības centrā ir nākotnes mobilitātes tendences un ietekme uz ceļošanas paradumiem, piemēram, automašīnu koplietošana, ceļojuma laika izmantošana vai dzīvesvietas izvēle u.c. svarīgi jautājumi, kas jāizpēta dažādos izvietojuma scenārijos, kā arī sociālā, ētiskā, institucionālā un uzņēmējdarbības ietekme.

4.3. Starptautiskās sadarbības zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē raksturojums un novērtējums, norādot arī kopīgos projektus, pētījumus u.c. Norādīt studiju programmas, kuras iegūst no šīs sadarbības. Norādīt turpmākos plānus starptautiskās sadarbības zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē attīstībai

TSI īsteno studentu un darbinieku mobilitātes aktivitātes. Pašlaik TSI ir noslēgti sekojoši līgumi ar ārvalstu zinātniskajām institūcijām (13. tabula).

13.tabula. Sadarbības līgumi ar ārvalstu zinātniskajām institūcijām

Universitāte	Valsts	Sadarbības veids	Zinātnisko pētījumu joma
The University of Thessaly, Greece (Tesālijas Universitāte)	Grieķija	Collaboration Agreement in scientific and academic activities (Design of Doctoral program, researchers' mobility in EU Project Horizon-2020, etc.)	Management Transport Economics
Tallinas Tehnoloģiskā universitāte	Igaunija	Collaboration Agreement in scientific and academic activities	Management
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman; department of Strategic Management	Ukraina	Organizing committee of the International scientific-practical conference	Strategic Management
University of Zilina, Zilina	Polija	Researcher mobility	Management Aviation Management
P.G. Demidov Yaroslavl State University (Yaroslavl, Russian Federation)	Krievija	Research mobility	Financial Management
Fraunhofer Institute for Factory Operation and Automation IFF	Vācija	Researchers' mobility in EU Project Horizon-2020, preparation of common scientific paper, doctoral seminars, etc. Magdeburg, Germany	Transport Economics and Management
Bulgarian Association for Management Development and Entrepreneurship	Bulgārija	Research mobility	Entrepreneurship and Small Business Development
Adamas University, Kolkata, India	Indija	Research mobility	Entrepreneurship and Small Business Development
Wroclaw University of Technology (Poland)	Polija	Scientific and academic activities; Mobility-program activities; Cross-participation in conferences	Transport Economics; Erasmus+ Program
University of Economics and Innovation (WSEI-Lublin) (Poland)	Polija	Researcher and academic mobility	Transport Economics
Kazimieras Simonavičius University (KSU)	Lietuva	Collaboration in common Projects	Management
Otto-von-Guericke University of Magdeburg (Germany)	Vācija	Collaboration Agreement for joint scientific and academic activities and Erasmus mobility; Wide set of research and academic collaborations	Management Transport Economics
University of Deusto (Spain)	Spānija	Collaboration Agreement: ERASMUS program for Msc and PhD students, professors mobilities	Management
Margad University of Mongolia (Mongolia)	Mongolija	Researcher and academic mobility	Management

Vairums no minētajiem partneriem ir aktīvi iesaistīti zinātniskajā pētniecībā un TSI ir sagatavojusi vairākus priekšlikumus ERASMUS + programmas ietvaros.

Studiju virziena programmu docētāji piedaloties kopīgos zinātniskos projektos ES fondu finansēto programmu ietvaros, rod iespēju iegūt jaunas zināšanas un prasmes, izstrādāt un attīstīt jaunas inovatīvas zinātniskās idejas un atrast tām perspektīvu pielietojumu, kā arī veicina ārvalstu partneru zināšanu un labākās pieredzes pārņemšanu TSI zinātniskās idejas attīstībai arī Latvijā.

Projekti, kuros piedalās studiju virziena docētāji:

- [ERASMUS+ KA2 "SPREAD YOUR WINGS" 2017-1-PL01-KA203-038782](#) (01.12.2017 – 31.08.2020) (University of Information Technology and Management in Rzeszow (Poland), Kazimiero Simonavičiaus Universitetas (Lithuania), TSI)- Y. Stukalina, O. Zervina, I. Kuzmina-Merlino.
- ALLIANCE – Enhancing excellence and innovation capacity in sustainable transport

interchanges. Grant agreement Nr. 692426. 01.02.2016. – 31.12.2018 (TSI, University of Thessaly (Greece), Fraunhofer Institute for Factory Operation and Automation (Germany) – I. Jackiva, I. Kuzmina-Merlino, O. Skorobogatova

- COST Action 15221 “Advancing effective institutional models towards cohesive teaching, learning, research and writing development” (24.10.2016-23.10.2020) – Y. Stukalina
- COST Action CA15137 “European Network for Research Evaluation in the Social Sciences and the Humanities – ENRESSH” (08.04.2016-07.04.2020)- Y. Stukalina
- Learning with ICT use. Nr. 2014-1-PL01-KA200-003353.-2016.g. (University of Economics and Innovation in Lublin (Poland); KVK - Klaipeda State College (Lithuania); TSI), <http://learnit.kvk.lt/> - Y. Stukalina, I. Išmuhametovs
- Implementation of Software Engineering Competence Remote Evaluation for Master Program Graduates (ISECRET) (WSG – University of Economy in Bydgoszcz (Poland); KTU – Kaunas Technological University (Lithuania); UM – University of Murcia (Spain); TEIEP – Technological Educational Institute of Epirus (Greece); UP – Plovdiv university (Bulgaria); TSI). -2017.g.- I. Kabaškins, I. Išmuhametovs

Turpmākie plāni starptautiskās sadarbības zinātniskajā pētniecībā attīstībai:

- Studiju virzienā iesaistīto docētāju publikācijas starptautiski recenzētos izdevumos
- Uzstāšanās starptautiskās zinātniskās konferencēs
- Dalība starptautisko aktivitāšu projektu īstenošanā, palielinot augstākās izglītības internacionalizāciju un starptautisko konkurētspēju
- Starptautiskās mobilitātes un pārrobežu sadarbības atbalsta pasākumi. Noslēgt līgumus Erasmus+ programmas (2015 - 2020) augstākās izglītības starptautisko aktivitāšu īstenošanai.
- Akadēmiskā personāla zinātniskās un profesionālās pilnveides un starptautiskās pieredzes apmaiņas nodrošināšana, ES programmas Erasmus + finansējuma ietvaros. Labo prakšu piemēru apkopošana.
- Inženierzinātņu, IT un sociālo zinātņu studiju virzienu integrācija, nodrošinot augstākas pievienotās vērtības kvalitatīvu un konkurētspējīgu izglītības pakalpojumu izmantojot cilvēku un TSI infrastruktūras resursus
- Stratēģiskā partnerība ar Latvijas augstskolām, zinātnes institūcijām, un uzņēmējdarbības sektoru studiju procesa pārvaldības attīstībai
- Vienošanās par sadarbību studiju programmas uzlabošanai atbilstoši darba tirgus prasībām.
- Sadarbība ar darba devējiem, uzņēmējiem, uzņēmumu vadītājiem un nozares speciālistiem pētījuma rezultātu komercializācijai
- Mūžizglītības attīstība atbilstoši darba tirgus prasībām un personīgām interesēm un vajadzībām - Sadarbībā ar darba devējiem, nozaru apvienībām.

4.4. Norādīt, kā tiek veicināta mācībspēku iesaiste zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē. Akadēmiskā personāla zinātniskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades studiju virzienam atbilstošajā nozarē raksturojums un novērtējums, sniedzot piemērus un kvantitatīvo datu apkopojumu par studiju virzienam atbilstošām zinātniskāspētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades aktivitātēm pārskata periodā -akadēmiskā personāla publikācijām, dalību konferencēs, mākslinieciskās jaunrades aktivitātēm, dalību projektos u.c., sakārtojot pēc nozīmīguma.

Akadēmiskā personāla pētnieciskais darbs pārsvarā ir saistīts ar docētāju specializāciju programmas ietvaros, ar docējamiem lekciju kursiem. Akadēmiskā personāla veiktie pētījumi ir nozīmīgs ieguldījums gan to pārstāvošās nozares attīstībā, gan arī studiju programmas attīstībā un studiju satura pilnveidošanā. Ar pētījumu starpniecību docētāji savos studijuursos ienes aktuālākās nozares novitātes. Mācībspēki sagatavo zinātniskus rakstus, piedalās konferencēs un praktiskajos semināros, izstrādā mācību grāmatas un metodiskos materiālus.

Pieci studiju programmas realizācijā iesaistītie mācībspēki ir Latvijas Zinātnes padomes eksperti-profesori Irina Kuzmina –Merlino, Jūlija Stukaļina un asoc. profesore Ilze Sproģe (Sociālās zinātnes-Ekonomika un uzņēmējdarbība), bet profesori Igors Kabaškins, Irina Jackiva un asoc. profesors Dmitrijs Pavļuks (transportā un satiksmē).

Lai sistematizētu TSI docētāju publikācijas, uz atvērtas programmatūras bāzes izstrādāta un integrēta TSI docētāju publikāciju reģistrēšanas sistēma. Sistēma izstrādāta uz web-tehnoloģiju bāzes, kas nodrošina piekļuvi sistēmas resursiem caur Internetu. Tās uzdevums - datu uzglabāšanas par Transporta un sakaru institūta docētāju publikācijām strukturētā veidā. Resursa adrese: <http://research.tsi.lv/>.

14.pielikums. Studiju virziena īstenošanā iesaistīto mācībspēku zinātnisko publikāciju saraksts par atskaides periodu.

Akadēmiskā personāla pārstāvji aktīvi piedalās pētniecībā atbilstoši savai specializācijai, iesaistoties zinātniskajos un praktiskajos projektos, kas stiprina zinātnisko kapacitāti.

Zinātnisko projektu vadības kārtība noteikta *Nolikumā par projektu vadību*. Tā ietver 4 posmus: sākotnējo posmu, kurā tiek veidots iniciatīvas pieteikums par projekta pieteikuma sagatavošanu, projekta iniciācijas posms, saskaņā ar noteikto plānu, projekta realizācijas posms, ietverot darbu izpildi, darbu kontroli un monitoringu un darbu korekciju; projekta slēgšanas posms.

Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla dalība projektos sniegta 13. pielikumā.

Mācībspēki ir vietējo un starptautisko žurnālu un cita veida izdevumu redaklējumu locekļi:

1. Jackiva ir vairāku starptautisku žurnālu redaklējijas locekle: „Transport” (VGUTU, Lietuva), “Maintenance and reliability” (Polish Maintenance Society, Polija), „Transport and Telecommunication” (TSI), „Mathematics in Engineering, Science and Aerospace”, “Economics of Development” (Kharkiv National University of Economics); starptautiskā žurnāla “Journal of Air Transportation” recenzente (USA, University of Nebraska at Omaha); žurnāla " Student Research Works "(TSI) redaktore.
2. Kabaškins ir divu zinātnisko žurnālu „Computer Modeling and New Technologies” un „Transport and Telecommunication” galvenais redaktors, Nebraskas Universitātes (Omaha, ASV) izdotā žurnāla „Journal of Air Transportation” līdzredaktors un starptautiskās redaklējijas loceklis, kā arī darbojas daudzu zinātnisko žurnālu redaklējijas sastāvā: “Journal of Aviation Technology and Engineering” (Purdue Universitāte, ASV), “Transport” (Lietuvas Zinātņu akadēmija), “Technological and Economic Development” un “Aviation” (Viļņas Ģediminas Tehniskā universitāte), “Transactions on Transport Sciences” (Čehijas Republikas Satiksmes Ministrija), “Sustainable Spatial Development” (RTU), “Regional Review” (Daugavpils Universitāte), “Scientific Journal on Transportation systems and Information Technology” (Ekonomikas un inovācijas universitāte, Polija) u.c.

Vel vairāki profesori ir dažādu žurnālu redaklējijās:

1. Kuzmina-Merlino: “Journal of Business Case Studies” (The Clute Institute, ASV), “The University Yearbook” (University of National and World Economy, Bulgārija), Emerald Editorial Advisory Board (EAB) for *Emerald’s Emerging Markets Case Studies (EMCS)*; P.G. Demidov

Yaroslavl State University "University's Vestnik" ("Social and Humanity knowledge")

2. Stukaļina: International Scientific Journal "Business, Management and Education" (Vilnius Gediminas Technical University, Lietuva)
3. Baltgailis: World Economics Magazine (Azerbaijan, www.wem.az)
4. Popova: Editor of Scientific Journal Cultural Heritage & Tourist Destinations: Creative Approaches in Development (2017) ISSN 2592-8449, <http://bsa.edu.lv/nauka/touristjournal1.pdf>

Akadēmiskā personāla un studējošo pētniecisko darbību veicina TSI organizētās starptautiskās zinātniskās konferences un mācību metodiskās konferences, no kurām galvenās ir:

Ikgadējās konferences:

- Starptautiskā konference "Reliability and Statistics in Transportation and Communication". 2000-2019.g. Jau trešo gadu pēc kārtas RelStat konferences īpaši atlasītie raksti tiek publicēti konferences speciālajā izdevumā Springer Lecture Notes in Networks and Systems (indeksēts SCOPUS).
- Studējošo zinātniskā konference "Zinātne un tehnoloģija – solis nākotnē", kas notiek divas reizes gadā.
- Starptautiskā zinātniski praktiskā un mācību metodiskā konference „Mūsdienu izglītības problēmas” 2003. - 2019. g.

TSI izdod starptautiski citējamus žurnālus:

- Transport and Telecommunication, ISSN 1407-6160, Transport and Telecommunication Institute, Latvia (SCOPUS (since 2008, Vol. 9, No 1), Elsevier Database, The Summon, VINITI, Versita, [Transportation Research Board](#), [JournalTOCs](#), [INSPEC](#), [TEMA \(Technology and Management\)](#)). Kopumā žurnāls indeksēts vairāk nekā 35 bibliogrāfiskajās datu bāzēs. Bibliogrāfiskie indeksi pēdējos gados liecina par žurnāla kvalitātes paaugstināšanos.
- Jaunajiem pētniekiem tiek izdots žurnāls: Research and Technology – Step into the Future ISSN 1691-2853

TSI mācībspēku zinātniskā darbība tiek finansēta gan no augstskolas ieņēmumiem, gan piesaistot dažādu fondu līdzekļus projektu veidā.

Mācībspēku īstenotā pētnieciskā darbība nodrošina zināšanu pārnesei no zinātniskās pētniecības jomas uz pedagoģisko un organizatorisko jomu, tā paaugstinot studiju kvalitāti. Pētnieciskās darbības veicināšanai, augstskolā tiek īstenota efektīva motivācijas sistēma. Tā paredz, ka mācībspēku zinātniski pētnieciskā darbība tiek ietverta ikgadējā akadēmiskā personāla atestācijā kā viena no vērtējamām komponentēm. Atestācijas laikā tiek vērtēta akadēmiskā personāla darba kvalitāte, nosakot darba kvalitātes koeficientu. Zinātniskā kvalifikācijā tiek vērtēta pēc šādiem kritērijiem- publikācijas, kas iekļautas citējamās datu bāzēs Web of Science (WoS), SCOPUS; publikācijas citos starptautiskos recenzējamajos izdevumos; citas publikācijas; uzstāšanās TSI konferencēs ar ziņojumu; cita starptautiska zinātniska konference ar raksta publikāciju, ar tēžu vai prezentācijas publikāciju; LZP eksperts; patenta pieteikums; dalība dažāda līmeņa projektu pieteikumu sagatavošana vai realizācija.

Iegūtie novērtējuma rezultāti tiek izmantoti akadēmiskā personāla stimulēšanai arvien labāku rezultātu sasniegšanā, tostarp, veicinot mācībspēku iesaisti zinātniskajā pētniecībā. Katru gadu novērtējuma kritēriji tiek pārskatīti un nepieciešamības gadījumā koriģēti, lai tie atbilstu augstskolas izvirzītajiem akadēmiskās un zinātniskās darbības prioritārajiem virzieniem.

Zinātniskās darbības attīstībai un mācībspēku iesaistes tajā veicināšanai, TSI tiek izmantoti vel citi pasākumi:

1. Docētāju zinātnisko publikāciju skaita palielināšanai starptautiski citējamās datu bāzēs, TSI akadēmiskā personāla atalgojumu politika paredz atsevišķu apmaksu par:
 1. zinātnisko publikāciju izdevumā, kas iekļauts citējamās datu bāzēs WoS, SCOPUS un iekļauts žurnālu starptautiskā reitinga pirmajā kvartilī Q1***,
 2. publikāciju izdevumā, kas iekļauts citējamās datu bāzēs WoS, SCOPUS***,
 3. publikāciju izdevumā, kas iekļauts citējamās datu bāzēs ERIH, Engineering Village2, EBSCO***
2. Mācībspēku pētniecisko darbību veicina iespēja piedalīties TSI organizētajās konferencēs, kas TSI mācībspēkiem pieejamas ar būtisku maksas atlaidi: Starptautiskā konference “Reliability and Statistics in Transportation and Communication” un Starptautiskā zinātniski praktiskā un mācību metodiskā konference „Mūsdienu izglītības problēmas”, kā arī dalība augstskolas sadarbības partneru organizētās starptautiskās zinātniskās konferences un semināros Latvijā un ārzemēs.
3. TSI izdots zinātniskais žurnāls *Transport and Telecommunication*, kas indeksēts vairāk nekā 35 bibliogrāfiskajās datu bāzēs, ir laba iespēja mācībspēkiem, lai dalītos ar pētījumu rezultātiem ar žurnāla auditoriju.
4. Tiek organizēti speciāli semināri, zinātnes nedēļas ar Latvijas un ārvalstu izcilu zinātnieku piedalīšanos un veicināta mācībspēku dalība tajos. Piemēram, 2017. - 2018. gadā TSI organizēja atvērto 3 semināru sēriju “Zinātne – biznesam”: “No datiem līdz pievienotajai vērtībai: viedokļi un risinājumi”, “Digitalizācija loģistikā un transportā”, “No datiem līdz biznesa pievienotajai vērtībai”. 2018.gada oktobrī notika Zinātnes nedēļa, kas ietvēra vairākus pasākumus: seminārs "SCI-BI: digitalizācija loģistikā un transportā", projekta ALLIANCE noslēguma konference “Sustainable urban interchanges: Trends and new prospects” un starptautiskā konference RelStat-2018.
5. Tiek veicināta mācībspēku starptautiskā mobilitāte, tostarp Erasmus+ programmas ietvaros ir iespēja apmeklēt ārvalstu augstskolas, apgūt jaunas docēšanas metodes un dalīties pieredzē.
6. TSI piedalās starptautisku projektu īstenošanā, iesaistot tajos TSI mācībspēkus atbilstoši viņu zinātniskajām un profesionālajām interesēm. Tas dod iespēju iegūt jaunas zināšanas un prasmes, izstrādāt un attīstīt jaunas inovatīvas zinātniskās idejas un atrast tām perspektīvu pielietojumu, kā arī veicina ārvalstu partneru zināšanu un labākās pieredzes pārņemšanu.
7. Tiek attīstīta pētniecības infrastruktūra un materiāltehniska bāze zinātnisko pētījumu veikšanai.
8. Kā nemateriālās motivācijas veidus jāatzīmē goda raksti un apbalvojumi Transporta un sakaru institūta ikgadējas dzimšanas dienas svinībās 6.septembrī. Tie tiek piešķirti labākajam jaunajam zinātniekam, par ieguldījumu inovatīvu metožu un tehnoloģiju attīstībā, studentu iesaistīšanu zinātniskajā darbā, zinātnisko rezultātu ieviešanā, par jaunā zinātnieka augstu zinātnisko produktivitāti (publikācijas), par ieguldījumu starpdisciplināru pieeju attīstībā u.c. 2018.gadā diviem labākajiem doktorantiem tika apmaksāta dalība konferencē.

Mācībspēku informēšanu par zinātniskās darbības aktualitātēm (konferences, semināri, publikācijas, projektu darbība), kā arī jebkāda veida komunikāciju saistībā ar zinātniski pētniecisko darbību nodrošina Zinātniski pētnieciskā daļa. Mācībspēku aktivitātes veicināšanai, informācijā tiek ne tikai publicēta publicēta TSI tīmekļa vietnē sadaļā: <http://www.tsi.lv/lv/content/zinas>; <http://www.tsi.lv/lv/news>, bet arī atbilstoši plānotajai aktivitātei, izsūtīta personīgi uz e-pastu.

Šāda augstskolā īstenotā zinātniskā politika ir efektīva un veicina mācībspēku iesaisti zinātniskajā pētniecībā.

4.5. Norādīt, kā tiek veicināta studējošo iesaiste zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē. Novērtēt un raksturot katra studiju programmas līmeņa, kurš tiek īstenots studiju virzienā, studējošo iesaisti zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē, sniedzot piemērus studējošajiem piedāvātajām un izmantotajām iespējām.

Studentu iesaistīšanos pētnieciskajos projektos studiju programmas īstenošanas gaitā nodrošina studijuursos iekļauto studiju darbu un gala pārbaudījumu darba izstrādāšana. Studenti tiek iesaistīti zinātniski pētnieciskajā darbā, lai apgūtu jaunas, lietderīgas zināšanas, profesionālās prasmes, kompetenci un veidotu saikni starp zināšanām un praksi. Studentu pētniecības darbu tematika ir aktuāla, saistīta ar dažādām tautsaimniecības nozarēm.

Sākot no 2002.gada TSI tiek organizēta studējošo zinātniskā konference “Zinātne un tehnoloģija – solis nākotnē”, RatSif, (<http://ratsif2019s.tsi.lv/>), kas nodrošina iespēju jaunajiem pētniekiem piedalīties starpnozaru zinātniskā konferencē un sadarboties ar pieredzējušiem zinātniekiem.

Konferences mērķis ir TSI un citu augstāko izglītības iestāžu jauno zinātnieku apvienošana, kā pamatā ir kopīgas starpdisciplīnu pētniecības intereses ar mērķi iegūt jaunus kvalitatīvus rezultātus, risinot problēmas, kas pastāv jau šobrīd un radīsies nākotnē.

Konferences notiek divas reizes gadā - decembrī un aprīlī. Visu TSI realizēto akadēmisko un profesionālo maģistratūras studiju programmu studējošajiem uzstāšanas konferencē pirms gala pārbaudījuma darba aizstāvēšanas ir obligāta. Tāda prasība ietverta *Nolikumā par bakalaura un maģistra akadēmisko grādu piešķiršanu* un *Nolikumam par profesionālā bakalaura grāda, profesionālā maģistra grāda un profesionālās kvalifikācijas piešķiršanu*. Konferencē aicināti piedalīties arī TSI bakalaura līmeņa studējošie, un jaunie zinātnieki, doktorantūras studenti, aspiranti un studenti no Latvijas un ārvalstu augstskolām.

Zinātniskās konferences programmā iekļautas latviešu un ārzemju zinātnieku plenārsēžu prezentācijas-lekcijas un jauno dalībnieku prezentācijas sekcijas darbu ietvaros.

Konferences ietvaros jau ceturto gadu pēc kārtas notiek TSI Zinātnes diena.

14.tabula. Vadībzinātnes un ekonomikas fakultātes studenti, kas piedalījušies konferencē

Gads	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019. (aprīlis)
Studentu skaits	32	20	12	16	16	17	9

Studentu pētījumi tiek apkopoti Studentu konferences rakstu izdevumos, kas ir pieejami elektroniski (http://ratsif2019s.tsi.lv/wp-content/uploads/sites/8/2019/01/RT_SF_2019_vol14_n1.pdf).

Visu līmeņu studenti tiek veicināti piedalīties arī citās TSI un ārējās konferencēs, skat.13.tabula.

15.tabula. TSI studējošo dalība ārējās konferencēs

Gads	Konferences nosaukums	TSI studenti- konferences dalībnieki
2016. gads	International Scientific Symposium "Economics, Business and Finance", 5-9 July, 2016, Latvia, Jūrmala, hosted by IRIS-ALKONA Institute of Researches and International Symposiums Alkona.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ishgaley Ishmuhametov, Aleksandr Simakov (<i>maģistrs</i>) Assessing the level of corporate customer satisfaction with banking service 2. Oksana Kusnirva (<i>maģistrs</i>) Company "socintegra" performance assessment in the area of the social entrepreneurship 3. Veronika Lukoperova (<i>bakalaura</i>), Oksana Skorobogatova Concept of ethical and socially responsible marketing as a part of modern business environment 4. Milena Temne (<i>maģistrs</i>) Research of personnel motivation in organization "VIASAT"

2017. gads	International Scientific Symposium "Economics, Business and Finance", 4-8 July, 2017, Latvia, Jurmala, IRIS-ALKONA Institute of Researches and International Simposiums Alkon	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aleksejs Kabanovs (<i>bakalaura</i>), Oksana Skorobogatova "The Development of a business model as an element of the architectural approach for the analysis of the transport enterprise's activities" 2. Mahash Pranaav (<i>maģistrs</i>), Julia Stukalina "Developing the ways of improving competitiveness of a company", 3. Shothesh Choorapra (<i>maģistrs</i>), Irina Kuzmina-Merlino "Cost Management Improvement in a Manufacturing Company"
	Studentu zinātniskā konference «Стратегия развития: факторы формирования и инструменты реализации цифровой экономики, 2017. Санкт-Петербург, СПбГЭУ	<ol style="list-style-type: none"> 1. S. Jerjomenko (<i>bakalaura</i>), as.prof. J. Popova "Mājsaimniecību tekošo izdevumu formēšanās" (2.vieta par uzstāšanos un dalību diskusijā.) 2. D. Soidovs (<i>bakalaura</i>), as.prof. J. Popova "Inflācija kā ekonomikas negatīvas ietekmes faktors" (1.vieta par uzstāšanos un dalību diskusijā).
2018. gads	International Scientific Symposium "Economics, Business and Finance", 4-8 July, 2018, Latvia, Jurmala, IRIS-ALKONA Institute of Researches and International Simposiums Alkon	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ildar Farkhshatov (<i>maģistrs</i>), Transport and Telecommunication Institute (TSI) The Comparison of time-series models for forecasting the Baltic STATES GDP
	"Starptautiskā konference „Reliability and Statistics in Transportation and Communication" (RelStat-2019), 16.- 19.10.2019	<ol style="list-style-type: none"> 1. Karina Djakonova (<i>maģistrs</i>), I. Kuzmina-Merlino "Airport Charges Policy as a Tool for Achieving Competitive Advantage in the Aviation Market" (raksts ir akceptēts RelStat2019). 2. Darja Ten (<i>maģistrs</i>), A. Prohorovs (2018) "Startup Success Factors in the Capital Attraction Stage: Founders' Perspective", Journal of East-West Business, Taylor&Francis, Scopus
2019.gads	International Scientific Symposium "Economics, Business and Finance", 9-13 July, 2019, Latvia, Jurmala, IRIS-ALKONA Institute of Researches and International Simposiums Alkon	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liana Yenoyan (<i>bakalaura</i>), Organization of Online Marketing Activities of the Company 2. Aleksejs Vesjolijis (<i>bakalaura</i>) Comparative Analysis of the Effectiveness of the Media Agency's Advertising Business: Case of Latvia, Sweden and France

4.6. Augstskolas/ koledžas darbībā, galvenokārt novērtējamā studiju virzienā, piemēroto inovāciju formu (piemēram, produktu inovācijas, procesa inovācijas, mārketinga inovācijas, organizatoriskās inovācijas) īss raksturojums un novērtējums, sniedzot piemērus un novērtējot to ietekmi uz studiju procesu.

Transporta un sakaru institūts savā darbā izmanto inovatīvus risinājumus studiju procesā, metodiskajā un zinātniskajā darbā. Tālmācības studiju formas izmantošana ļauj augstskolai paplašināt piekļuvi studentiem no attāliem reģioniem un piedāvāt arī pilna laika studentiem papildus tālmācības sniegtās iespējas. Piemēram, inovatīvais kurss "Development of Sustainable Aviation" maģistra studiju programmas "Aviācijas vadība" studentiem, daļa no kura jau pieejama tālmācības platformā.

Jaunas pieejas darbā ar doktorantiem un maģistrantiem, izmantojot starptautisko zinātnisko projektu sniegtās iespējas.

Enhancing excellence and innovation capacity in sustainable transport interchanges (ALLIANCE) (<http://alliance-project.eu/>) ietvaros divus gadus 2017. un 2018.gada jūlija mēnešos TSI notika multidisciplināri un multikulturāli semināri - vasaras skolas. Katru gadu vasaras skolās piedalījās 25 maģistrantūras un doktorantūras transporta, loģistikas un vadībzinātnes programmu studenti no Latvijas, Vācijas, Grieķijas un Lietuvas.

Šī paša projekta ietvaros, bija izveidota darba grupa, kuras sastāvā bija divi doktoranti - Oksana Skorobogatova, TSI un Niels Schmidtke, Fraunhofer IFF, un divi zinātniskie vadītāji Dr., prof. I.Kuzmina-Merlino, TSI, un Dr.-Ing. Fabian Behrendt, Fraunhofer IFF. Sadarbības rezultātā tika sagatavotas divas kopīgas zinātniskas publikācijas un veicināta doktorantu promocijas darbu izstrāde.

"SPREAD YOUR WINGS" 2017-1-PL01-KA203-038782 ietvaros, kurš tiek realizēts sadarbībā ar Polijas un Lietuvas partneriem, dalībvalstīs tiek veidotas Starptautiskas aviācijas skolas.

- 2018. gada 1. līdz 5. oktobris. Starptautiskā aviācijas skola notika Informācijas tehnoloģiju un vadības universitātē (Žešovā, Polija). Aviācijas skolas darbā piedalījās TSI docents S. Junusovs un studenti – K. Matvejeva, K. Jevsejeva un R. Kotova. Skolas programma ietvēra ar aviācijas nozares ilgtspējīgu attīstību saistītu jautājumu apspriešanu.
- 2018. gada 19. līdz 23. novembris. Kazimira Simanoviča Universitātē Viļņā, Lietuvā, norisinājās otrs Starptautiskās Aviācijas skolas posms, kurā tika apspriesti jautājumi, kas saistīti ar ilgtspējīgu aviācijas nozares attīstību. Piedalījās TSI profesore Y. Stukalina un studenti K. Matvejeva, K. Jevsejeva un R. Kotova.
- 2019. gada 23. līdz 27. septembris. Transporta un sakaru institūtā norisinājās trešais Starptautiskās Aviācijas skolas posms. Aviācijas skolas darbā piedalījās arī TSI profesore Y. Stukalina, profesore I. Kuzmina-Merlino un TSI studenti J. Savicka, S. Lukoņina un S. Ratņikovs. Aviācijas skolas laikā studenti iegūst zināšanas par aviācijas ietekmi uz vidi un metodēm, lai kontrolētu un samazinātu gaisa kuģu emisijas, par ilgtspējīgas aviācijas degvielas (SAF) lomu aviācijas radīto klimata izmaiņu mazināšanā, par aviācijas galvenajiem sociālajiem ieguvumiem, atbalstot ilgtspējīgu sabiedrības attīstību, par galvenajiem mūsdienu aviokompānijas finansēšanas avotiem ilgtspējīgas attīstības kontekstā, par aviosabiedrību izmantajiem principiem un stratēģijām, lai izveidotu aviācijas nozares alianses ilgtspējīgai attīstībai, par nodarbinātības iespējām un darba apstākļiem gaisa transportā reālās dzīves situācijā u.c.

Projekta “Learning with ICT use (LEARN IT)” mērķis bija izveidot tehnoloģijas, kas palīdzēs paaugstināt apmācības efektivitāti, saglabājot augstu koncentrēšanās līmeni, kas pielāgots atbilstoši individuālajam apmācības ritmam. Šī projekta rezultātā tika izveidota Mācību laboratorija (Learning Lab). Projektā piedalījās visu līmeņu programmu studējošie. Tālmācības matemātikas kursa ietvaros Khan Academy, TSI studējošie izgāja intensīvu apmācības kursu aritmētikas, algebras, ģeometrijas un trigonometrijas praktisko uzdevumu risināšanā.

Projekta “Implementation of Software Engineering Competence Remote Evaluation for Master Program Graduates” (iSecret) rezultātā tika izveidota efektīva eksperimentāla sistēma, lai definētu un novērtētu studiju rezultātus IKT jomas maģistra līmeņa programmās, kurus TSI docētāji izmantoja savas kompetences pilnveidei.

TSI tiek izmantota inovatīva metode organizējot kopīgus seminārus- vieslekcijas TSI mācībspēkiem un biznesa pārstāvjiem, piemēram, Rīgas Doganis vieslekcija „Future Perspectives and Challenges for Global Aviation Development” TSI mācībspēkiem, Starptautiskās lidostas „Rīga”, lidostas „Liepāja” u.c. uzņēmumu pārstāvjiem, vai atvērto semināru sērija *Zinātne – biznesam*.

TSI jauns pētījumu virziens zinātnes nozarē Ekonomika un uzņēmējdarbība ir finanšu tehnoloģijas. Jaunā pētījuma virziena rezultāts – TSI un Latvijas Universitātes profesoru kopīgi sagatavotās publikācijas, indeksētas datu bāzēs Scopus un WoS:

- Saksonova, S., Kuzmina-Merlino, I. (2019) *Cryptocurrency as an Investment Instrument in a Modern Financial Market*, St Petersburg University Journal of Economic Studies (SUJES), Editor-in-Chief V.Kovalev, Volume 35 No.2, June 2019, pp. 269-282, Saint Petersburg State University. <https://economicsjournal.spbu.ru/issue/view/386>
- Saksonova S., Kuzmina-Merlino I. (2019) *The Principles of Creating a Balanced Investment Portfolio for Cryptocurrencies in: Lecture Notes in Networks and Systems*, Volume 64, Springer, Cham, Conference Proceedings, RelStat 2018, Editors: I. Kabaskin, I. Yatskiv, O. Prentkovskis, pages 714-724. DOI <https://doi.org/10.1007/978-3-030-12450-2>
- Kuzmina-Merlino I., Saksonova S. (2018) *The Knowledge and Competences Required for the Fintech Sector*, Proceedings of the International Scientific Conference “New Challenges of the Economic and Business Development – 2018: Productivity and Economic Growth”, organized by

the Faculty of Business, Management and Economics, University of Latvia, May 10-12, 2018, Riga, Latvia, pages 387-395.

- Kuzmina-Merlino, I., Saksonova S. (2017) *Fintech as Financial Innovation - The Possibilities and Problems of Implementation*, *European Research Studies Journal*, Volume 20, Issue 3A, 2017, Pages 961-973 https://www.ersj.eu/index.php?option=com_content&task=view&id=940

Maģistrantu piesaistīšana profesoru veiktajiem pētījumiem, un šo pētījumu rezultātu publikācijas citējamās datu bāzēs, piemēram:

- Podjačevs P. (bakalaurs) and O. Skorobogatova (2017) "Computer Role-Playing Games as One of the Most Efficient Methods of Teaching and Learning in Higher Education". *International Journal on Information Technologies and Security*, pp. 65-78, Web of Science;
- Ten D., Prohorovs A. (2018) "Startup Success Factors in the Capital Attraction Stage: Founders' Perspective", *Journal of East-West Business*, Taylor&Francis, Scopus;
- Djakonova K., Kuzmina-Merlino I. "Airport Charges Policy as a Tool for Achieving Competitive Advantage in the Aviation Market" – raksts ir akceptēts RelStat2019 (Scopus).

Vadībzinātņu un ekonomikas fakultātē tiek izmantotas arī jaunas sadarbības formas ar ārvalstu mācību iestādēm un biznesa organizācijām, piemēram:

- Stažēšanās organizēšana ārvalstu mācību iestāžu vadošajiem darbiniekiem. 2014. gada jūlijā Vadībzinātņu un ekonomikas fakultātē tika organizētas kvalifikācijas paaugstināšanas nodarbības 56 stundu apjomā Kazahstānas Civilās aviācijas akadēmijas koledžas (Alma-Ata) pārstāvjiem.
- Stažēšanās organizēšana ārvalstu mācību iestādes maģistrantiem. 2014. gada aprīlī fakultātē stažējās Kazahstānas Starptautiskas biznesa akadēmijas ekonomikas un vadībzinātnes programmu maģistranti. Stažēšanās ilgums - 40 ak. stundas, stažēšanās mērķis- palīdzēt izstrādāt maģistra darba struktūru un uzrakstīt maģistra darba pieteikumu.
- Stažēšanās organizēšana 2017. gada jūlijā Tadžikistānas biznesa uzņēmējām- sievietēm "Efektīva sava personīgā biznesa pārvaldība".

Patenti: Docents Dr.sc.ing. [Jurijs Roliks]

- Устройство регистрации полей электроустановки. Патент Латвийской Республики LV15042, SKI G01R33/07, 20.09.2015. <http://www.lrpv.gov.lv/sites/default/files/20150920.pdf> 1287.
- Способ транспортировки длинномерных лопастей ветряных турбин. Патент Латвийской Республики LV15052, SKI F03D11/04, 20.10.2015. <http://www.lrpv.gov.lv/sites/default/files/20151020.pdf> 1412.

Stimulējot inovatīvus risinājumus tautsaimniecības attīstībai, augstskolā tiek īstenots pēcdoktorantūras pētniecības atbalsta projekts "Enerģijas ražošanas, sadales un pārvaldības integrētais modelis", Nr. 1.1.1.2/VIAA/1/16/095, kurā piedalās TSI pētniece, Dr.sc.ing. Tatjana Endrjukaite. Projekta pamatmērķis ir izveidot valsts enerģijas kombinēto modeli ilgtspējīgai attīstībai un ekonomikas izaugsmei Latvijā, piedāvājot inovatīvo maršrutēšanas Smart Grid prototipu enerģijas sadalei un pārvaldībai.

Projekta "Intelektuālās transporta sistēmas inovāciju nodošanas tirgū uzlabošana" (T-TRANS) / Enhancing the transfer of Intelligent Transportation System innovations to the market (T-TRANS), vadītājs prof. I. Kabaškins, galvenais mērķis bija sniegt informāciju par viedo transporta sistēmu inovāciju mehānismiem, lai atvieglotu saistītu inovatīvu produktu un pakalpojumu ieviešanu tirgū. T-TRANS galvenais rezultāts bija ieteikumu un informācijas kopums, lai uzlabotu izpratni par ITS jauninājumu procesiem.

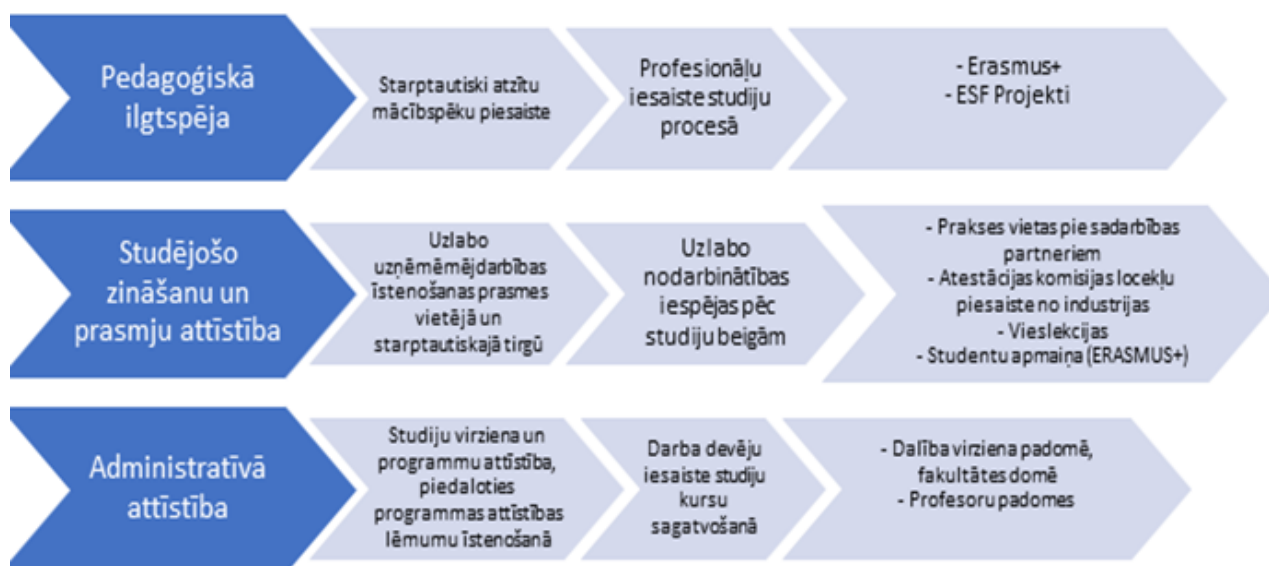
II - Studiju virziena raksturojums (5. Sadarbība un internacionalizācija)

5.1. Novērtēt, kā studiju virziena ietvaros īstenotā sadarbība ar dažādām Latvijas un ārvalstu institūcijām (augstskolām/ koledžām, darba devējiem, darba devēju organizācijām, pašvaldībām, nevalstiskajām organizācijām, zinātnes institūtiem u.c.) nodrošina virziena mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu. Norādīt, pēc kādiem kritērijiem tiek izvēlēti studiju virzienam un studiju programmām atbilstošie sadarbības partneri un kā sadarbība tiek organizēta, raksturojot sadarbību ar darba devējiem, papildus norādīt mehānismu darba devēju piesaistei.

Studiju virziena mērķis ir cieši saistīts ar sadarbības partneru iesaisti. Bez sadarbības partneriem nebūtu iespējama studiju virziena ilgtspējīga attīstība un studentu sagatavošana atbilstoši darba tirgus prasībām.

Studiju virziena un tajā iekļauto programmu mērķa sasniegšanai sadarbības partneri nodrošina studiju virziena un tajā iekļauto studiju programmu (sk.A.zīm):

- pedagoģisko ilgtspēju,
- studējošo zināšanu un prasmju attīstību,
- administratīvo attīstību.

A.Zīm. Sadarbības partneru iesaiste studiju virziena īstenošanā.

TSI piedalās ERASMUS+ apmaiņas projektu īstenošanā, noslēgti 39 sadarbības līgumi ar partneraugstskolām, kas ļauj gan studentiem apmaiņas programmas ietvaros mācīties partneraugstskolās, gan arī docētājiem doties apmaiņas braucienos uz partneraugstskolām, lai novadītu lekcijas un apmeklētu seminārus par jaunākajiem sasniegumiem zinātnē. TSI akadēmiskais personāls ESF projekta 8.2.2."Transporta un sakaru institūta akadēmiskā personāla stiprināšana stratēģiskās specializācijas jomās ietvaros veic stažēšanos pie sadarbības partneriem (darba devējiem), akadēmiskam personālam ir iespēja stažēties 200 stundu apjomā, kas nodrošina prakses sasaisti ar docētajiem studiju kursiem. 2019./2020 .studiju gadā četri fakultātes mācībspēki stažējas pie vadošajiem lidostas Rīga darbiniekiem, gūstot vērtīgas atziņas studiju kursu sasaistei ar tautsaimniecības vidi. Kā arī sadarbības organizāciju pārstāvji ir iekļauti Studiju virziena padomē nodrošinot kopējo studiju virziena attīstības stratēģijas sasaisti ar tautsaimniecības vidi.

15.pielikums. Noslēgtie sadarbības līgumi ar citām institūcijām.

Sadarbības līgumi ar uzņēmumiem: Starptautiskā lidosta "Rīga", SIA "Airline Support Baltic", SIA "Smartlynx", AS "Rīgas Starptautiskā autoosta" AS "Accenture Latvija", SIA "DHL Latvia", SIA "Havas Latvija", SIA "Balstors", SIA "GEFCO Baltic", SIA "Kreiss", SIA "Kuehne+Nagel", SIA "TechAutomatics", SIA "Aimer", SIA "MSC SH", SIA "Wellman Logistics", SIA "Nano IT", SIA "Trialto", SIA "Elfa Distrelec", SIA "Arfa-F", SIA "Fotricom", SIA "Airline Support Baltic", SIA "VIO TRANS", SIA "STRANDECK", L-EKSPRESS u.c.

Sadarbības līgums par prakses vietas nodrošināšanu: AS "Starptautiskā lidosta "Rīga", SIA "Airline Support Baltic", SIA "Wing 4 Sky Group".

Studiju virziena ietvaros patstāvīgi organizēta sadarbībā ar darba devējiem un profesionālām organizācijām.

Galvenie sadarbības veidi ir :

1. Sadarbība ar darba devējiem un to organizācijām fakultāšu domes un Studiju virzienu padomes līmenī, nodrošinot iesaisti studiju virzienu un programmu pilnveidē. Piemēram, Vadībzinātnes un ekonomikas fakultātes domē un Studiju virziena padomē ir iesaistīti darba devēji, skat. 1.4. nodaļu un 8. pielikumu.
2. Darba devēju pārstāvji iekļauti Valsts pārbaudījumu komisiju sastāvā, atbilstoši LR MK noteikumiem Nr. 481., kas nosaka, ka komisijas vadītājs un vismaz puse no komisijas sastāva ir nozares profesionālo organizāciju vai darba devēju pārstāvji.
3. Darba devēji tiek iesaistīti vieslekciju lasīšanā. Tas notiek gan centralizēti pieaicinot nozares speciālistus pasniegt profesionālos studiju kursus, gan kā atsevišķas uzņēmumu vieslekcijas.
 - Periodiski vieslekcijas fakultātes studējošajiem un mācībspēkiem nolasa Anatolijs Prohorovs (SIA „Proks Capital): Riski uzņēmējdarbībā, Privāto investoru piesaiste, Kā vadīt uzņēmumu, lai sasniegtu rekordaugstus rezultātus, Riska kapitāla ievadkurss, Personīgā zīmola izveide un virzīšana zinātniskajā un pedagoģiskajā darbībā.
 - Jevgeņijs Ļeonovs (kredīta menedžmenta speciālists): "Excellent Client Services or Where is Success?"
 - Tatjana Ņikitina (SIA Amber Games): Klientu lojalitātes un uzvedības programmu izstrāde, Klientu lojalitāte un patērētāja uzvedība
 - Konstantīns Beņkovskis (LB Monetāras politikas pārvalde): Latvijas Bankas monetāra politika un makroekonomiskā analīze
 - Dmitrijs Zmijevs: Mazais bizness un "frilansing". New start-up dibināšana
 - Jūlija Golubeva (IGK Credit Management): Starptautiskā tirdzniecība
 - Līga Pigita, Elita Burmistrova, Fredijs Bikovs (Transcom Worldwide Latvia): Teicama klientu apkalpošana- atslēga biznesa panākumiem!
 - Jevgeņijs Miščenuks (IA "Dialogu darbnīca): Sociālie tīkli biznesā
 - Ilze Jaunsleine (Rietumu banka): Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršana u.c.
4. Profesionālajā maģistra programmā "Aviācijas vadība" visi pieaicinātie docētāji pārstāv nozares darba devēju institūcijas un ir nozares speciālisti: VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga" valdes loceklis un komercdirektors A. Saveljevs, Mācību centra vadītājs I. Pavasars, Latvijas aviācijas asociācijas valdes loceklis A. Kokars. Tas studentiem nodrošina ne tikai praktisku nozarē nepieciešamu zināšanu apguvi, bet arī veicina pašas augstskolas sadarbības iespējas. Programmas "Aviācijas vadība" izveidotājs A. Saveljevs, kurš programmā pasniedz kursu "Stratēģiskā un pārmaiņu vadība aviācijā", pats maģistra grādu lidostu plānošanā un menedžmentā ieguvis Krenfildas universitātē Lielbritānijā. Pašlaik viņš turpina cieši sadarboties ar šo universitāti, vienlaicīgi, veicinot arī TSI popularizēšanu. Pateicoties šai

sadarbībai, TSI ir iespēja konsultēties ar vienu no labākajiem ekspertiem aviācijas vadībā Krenfeldas universitātē, programmas Airport Planning and Management (MSc) vadošo profesoru Romano Pagliari. 2020. gada pavasara semestrī studiju programmā "Aviācijas vadība" Romano Pagliari kā viesdocētājs docēs kursu "Lidostu vadība".

5. Sadarbība prakses īstenošanā, ko nosaka noslēgtie sadarbības līgumi par prakses īstenošanu. Studiju virzienā praksi piedāvā 3 uzņēmumi: SIA "Airline Support Baltic", SIA "Wing 4 Sky Group", VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" . 18. un 19. pielikumos var apskatīt studējošo prakses organizēšanas un citu prakses dokumentāciju.
6. Sadarbība ar profesionālajām asociācijām, piemēram, Latvijas Aviācijas asociāciju, ECTRI, Latvijas Transporta un izglītības asociāciju u.c.
7. Sadarbība ar darba devējiem, nodrošinot apmācības korporatīvo klientu darbiniekiem TSI īstenotajās programmās ar studiju maksas atlaidi.
8. Fakultātes mācībspēki sniedz konsultācijas, pasniedz profesionālās pilnveides kursus sadarbības uzņēmumos. Piemēram, 2018. gada pavasarī starptautiskajā lidostā "Rīga" fakultātes mācībspēki nolasīja 36 akadēmisko stundu kursu par starpkultūru komunikāciju "Ceļojums nezināmajā, jeb pārkāpjot robežas"; 2019. gada vasarā LR Grāmatvedības asociācijā prof. I. Kuzmina-Merlino nolasīja studiju kursu "Vadības grāmatvedība".
9. Lai veicinātu sadarbību ar darba devēju organizācijām, viņu iesaisti topošo speciālistu izglītošanā, kā arī lai paaugstinātu TSI studējošo konkurētspēju darba tirgū, katru gadu tiek rīkotas Karjeras dienas. Tās laikā notiek darba devēju organizāciju prezentācijas un tiek lasītas, kurās darba devēju pārstāvji stāsta par karjeras iespējām pārstāvētajā organizācijā, un sniedz praktiskus padomus, kā gūt panākumus darba tirgū. Pēdējo Karjeras dienu laikā notika diskusija mācībspēkiem, studējošajiem un nozares pārstāvjiem par aviācijas nozares attīstību, izglītību un karjeras iespējām. Diskusijā darba devējus pārstāvēja VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" valdes loceklis A.Saveljevs, beznodokļu tirdzniecības ATU Duty Free veikalu vadītājs Latvijā Murat Demirag, lidostas ēdināšanas uzņēmuma Cakes & Bakes vadītāja Beata Kayhan.

Sadarbības līgumi ar augstskolām un zinātniskajām institūcijām: Vidzemes Augstskola, Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Jūras akadēmija, Tallinas Tehnoloģiskā universitāte (Igaunija), University of Zilina (Slovākija), Wroclaw University of Technology (Polija), European Humanities University (Lietuva), Vilnius Gedeminas Technical University (Lietuva), P.G. Demidov Yaroslavl State University (Krievijas Federācija), Moscow International Higher Business School MIRBIS (Krievijas Federācija), Adamas University (Indija), The University of Thessaly (Grieķija), Fraunhofer Institute for Factory Operation and Automation IFF (Vācija).

Sadarbības formas ir visdažādākās: promocijas darbu recenzēšana un konsultēšana, mācībspēku un doktorantu kopīga piedalīšanās pētījumos, konferences un semināri, kopīgas zinātniskās publikācijas u.c.

Sadarbībā ar Biznesa augstskolu "Turība" un Banku augstskolu tiek veidota apvienotā profesoru padome ekonomikas un uzņēmējdarbības nozarē. Padomes apstiprināšana notiek 2019. gada rudenī. Vairāki TSI profesori iesaistīti arī citu augstskolu profesoru padomēs.

Pašlaik notiek pārrunas ar Aalen University (Vācijā), kuras absolvents un docētājs Nicolas Dolle turpinās studijas TSI doktorantūra un vienlaicīgi docēs studiju kursus studiju virziena programmās, un viņa darba vadītāji un konsultanti būs gan TSI Vadībzinātnes un ekonomikas fakultātes, gan Aalen University profesori.

TSI un citu augstskolu docētāji, studējošie sadarbojas zinātniskajās un akadēmiskajās konferencēs, semināros, zinātnisko publikāciju sagatavošanā.

Sadarbības līgumu ietvaros rodas iespēja pilnveidot arī administratīvā personāla kompetenci. 2018.

gada 26. oktobrī trīs tālmācības daļas metodiķes apmeklēja European Humanities University, kur paaugstināja savas prasmes darbā ar e-kursiem un apguva kursu "Course "Distance Learning as a Priority Trend in the Development of a Modern University". No 2018. gada 23. līdz 27. aprīlim Vilnius Gedeminas Technical University International Staff Week "Erasmus+ goes global" pieredzes apmaiņā atradās tālmācības daļas vadītājā T. Mišāne.

TSI tiek īstenota *Erasmus+* programmas mobilitāšu aktivitāte starp programmas valstīm. Pavisam augstskolā ir noslēgti 38 divpusējie sadarbības līgumi ar augstākās izglītības iestādēm 15 valstīs, kuri paredz studentu un personāla mobilitāti visos studiju ciklos – bakalaura, maģistra un doktorantūras studiju laikā.

Partneruniversitātes tiek izvēlētas, balstoties uz pieejamo informāciju par līdzvērtīgām studiju programmām un apmācības valodas nosacījumiem. Viens no galvenajiem nosacījumiem ir studiju mācību priekšmetu saskaņošana studentu apmaiņas programmas laikā, lai varētu atzīt studiju priekšmetus un tos pievienot TSI atbilstošās studiju programmas diploma pielikumam. Līdz ar to tiek nodrošināts pilnvērtīgs studiju process, ko papildina pieredze ārvalstīs.

Noslēgtie Erasmus+ sadarbības līgumi ar augstskolām, kas īsteno līdzīgas studiju programmas kā Vadībzinātņu un ekonomikas fakultātē:

1. Università Degli Studi Di Firenze, Itālija
2. Otto-von-Guericke University Magdeburg, Vācija
3. Universidad de Murcia, Spānija
4. University of Leon, Spānija
5. Istanbul Arel University, Turcija
6. University of Turkish Aeronautical Association, Turcija
7. University of Saint Nazaire (UIT de Saint Nazaire), Francija
8. The University of National and World Economy, Bulgārija
9. Hochschule Wismar University of Applied Sciences: Technology, Business and Design, Vācija
10. Estonian Entrepreneurship University of Applied Sciences (EUAS), Igaunija
11. Todor Kableskov University of Transport, Bulgārija
12. University of Szeged, Ungārija
13. European Humanities University, Lietuva
14. National Defence University, Polija
15. University of Economics and Innovation, Polija
16. Faculty of Economics, Matej Bel University, Slovākija
17. University of Zilina, Slovākija

Pamatojoties uz augstākminēto var secināt, ka Studiju virziena ietvaros īstenotā sadarbība ar darba devējiem, darba devēju organizācijām, sadarbības augstskolām un zinātniskajiem institūtiem, nodrošina virziena mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu.

5.2. Norādīt, kāda sistēma vai mehānismi tiek izmantoti ārvalstu studējošo un mācībspēku piesaistei, raksturot piesaistīto ārvalstu studējošo un mācībspēku skaita dinamiku.

Atbilstoši TSI attīstības stratēģijai, TSI mērķtiecīgi īsteno ārvalstu studējošo piesaisti. TSI jau veidojot studiju programmas bija paredzējusi piesaistīt arī ārvalstu studējošos, tāpēc programmas tika akreditētas arī angļu valodā. Ārvalstu studentu piesaistei, tiek izmantotas dažādas mārketinga aktivitātes:

1. Dalība starptautiskās izglītības izstādēs. 2019. gadā TSI ir piedalījies izstādēs Uzbekistānā, Ukrainā, Krievijā, kā arī novembrī ir plānota dalība izstādē Kazahstānā. 2020. gadā ieplānots apmeklēt izstādes Krievijā, Kazahstānā, Uzbekistānā, Baltkrievijā, Gruzijā, Moldovā un Azerbaidžānā.
2. Sadarbība ar aģentūrām, kas studentiem palīdz nokārtot dokumentāciju, stājoties augstskolā. 2019. gadā tika ieguldīts liels darbs, lai uzlabotu, kā arī izveidotu jaunu sadarbību ar aģentūrām Uzbekistānā, Kazahstānā, Ukrainā, Krievijā. 2019. gada pirmajā pusē parakstīti 25 jauni sadarbības līgumi ar aģentūrām par ārvalstu studentu piesaisti. Aģenti, pamatojoties uz sadarbības līgumu, saņem komisiju par piesaistītajiem studentiem. Pašlaik aktīvo aģentūru skaits:

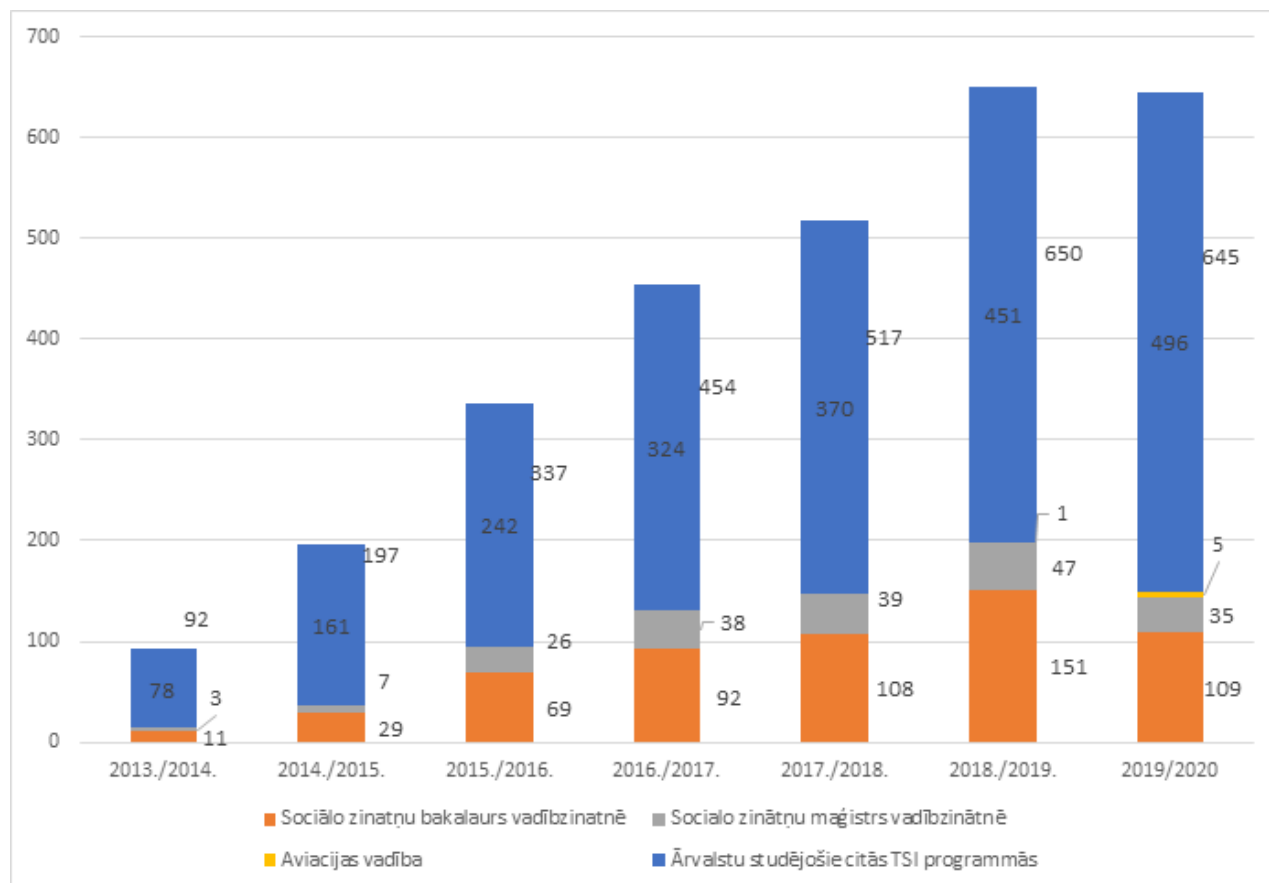
Uzbekistāna -	17
Indija, Šrilanka -	13
Pakistāna -	5
Krievija-	4
Kazahstāna -	4
Turcija-	2
Tadžikistāna -	2
Ēģipte-	1
Nepāla -	1

3. Semināri potenciālajiem studentiem, sadarbībā ar aģentūrām. Viens no sadarbības ar aģentūrām aspektiem, ir arī semināru organizēšana ar potenciālajiem studentiem un to vecākiem. Tādi semināri organizēti gan viesojoties ārvalstīs, gan arī on-line veidā, izmantojot mūsdienu tehnoloģijas.
4. Skolu apmeklējumi, sadarbībā ar aģentūrām, sadarbībā ar AIEA. Viesojoties ārvalstīs, tiek izmantota iespēja apmeklēt skolas un pastāstīt par studiju iespējām Latvijā. Ik gadu AIEA (Augstākās Izglītības eksporta asociācija) rīko skolu apmeklējumus ārvalstīs, šogad piedalāmies šādā braucienā pa Ukrainas skolām.
5. Digitālās reklāmas kampaņas sociālajos tīklos. Izvērtējot sociālo tīklu popularitāti katrā valstī, esam realizējuši digitālās reklāmas kampaņas, piemēram, par tālmācības studijām. Labi rezultāti šāda veida kampaņām ir Kazahstānā, Krievijā.
6. PR aktivitātes ārvalstu tirgos. Viesojoties ārvalstīs, tiek izmantota iespēja publicēt informāciju par vizīti, semināriem, vispārēju informāciju par studijām Latvijā un TSI vietējos medijos.
7. TSI studentu darbs jaunu studentu piesaistē. Ikvienam TSI studentam (jo īpaši ārvalstu) ir dota iespēja popularizēt savu augstskolu un piesaistīt tai jaunus Ar studentu tiek noslēgts sadarbības līgums (līdzīgi kā ar aģentūru), un par katru piesaistīto studentu tas saņem komisiju.

Liela uzmanība tiek pievērta ārvalstu studentu atlasei un uzņemšanai. Tiek īstenoti dažādi pasākumi, lai augstskola uzņemtu perspektīvākos studentus, kā arī lai novērstu ar nelegālo imigrāciju saistītos riskus. 2017. gada novembrī Latvijas lielākās augstskolas, tai skaitā Transporta un sakaru institūts, un LR Izglītības un zinātnes ministrija parakstīja Vienošanos par labu praksi

ārvalstu studējošo piesaistē un studiju nodrošināšanā. TSI stingri ievēro tajā ietvertos kritērijus un principus, sekmējot labo praksi ārvalstu studentu piesaistē un studiju procesa nodrošināšanā. Ārvalstu reflektantiem, kas vēlas studēt pamatstudiju programmās, ir jākārtos pārbaudījumi atbilstoši studiju programmā paredzētajām uzņemšanas papildprasībām. Ar visiem ārvalstu reflektantiem TSI veic tiešsaistes intervijas ar video ierakstu, nolūkā gūt pamatojumu par motivāciju studēt izvēlētajā augstskolas studiju programmā.

Augstskolā kopējais un studiju virziena “Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” programmās studējošo ārvalstnieku skaits sniegts 18. att.

18.att. Studiju virziena “Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” programmās studējošo ārvalstnieku skaits

Ja līdz šim katru gadu ārvalstu studējošo skaits uzrādīja stabilu pieauguma tendenci, tad šogad ārvalstu studentu skaits ir samazinājies. Tas saistīts ar grozījumiem Augstskolu likumā, kas turpmāk liedz augstskolām uzņemt studentus studijām krievu valodā. Ārvalstu studenti TSI studijas līdz šim varēja apgūt angļu un krievu valodā, un daudzi ārvalstnieki, pārsvara no bijušajām postpadomju valstīm, izmantoja iespēju studēt krievu valodā. Uz 2019.gada septembri uzņemto ārvalstu studējošo iedalījums pēc mītnes zemes sniegts 16.tabulā, dažām no valstīm salīdzinājumam iekavās norādīti iepriekšējā gada dati.

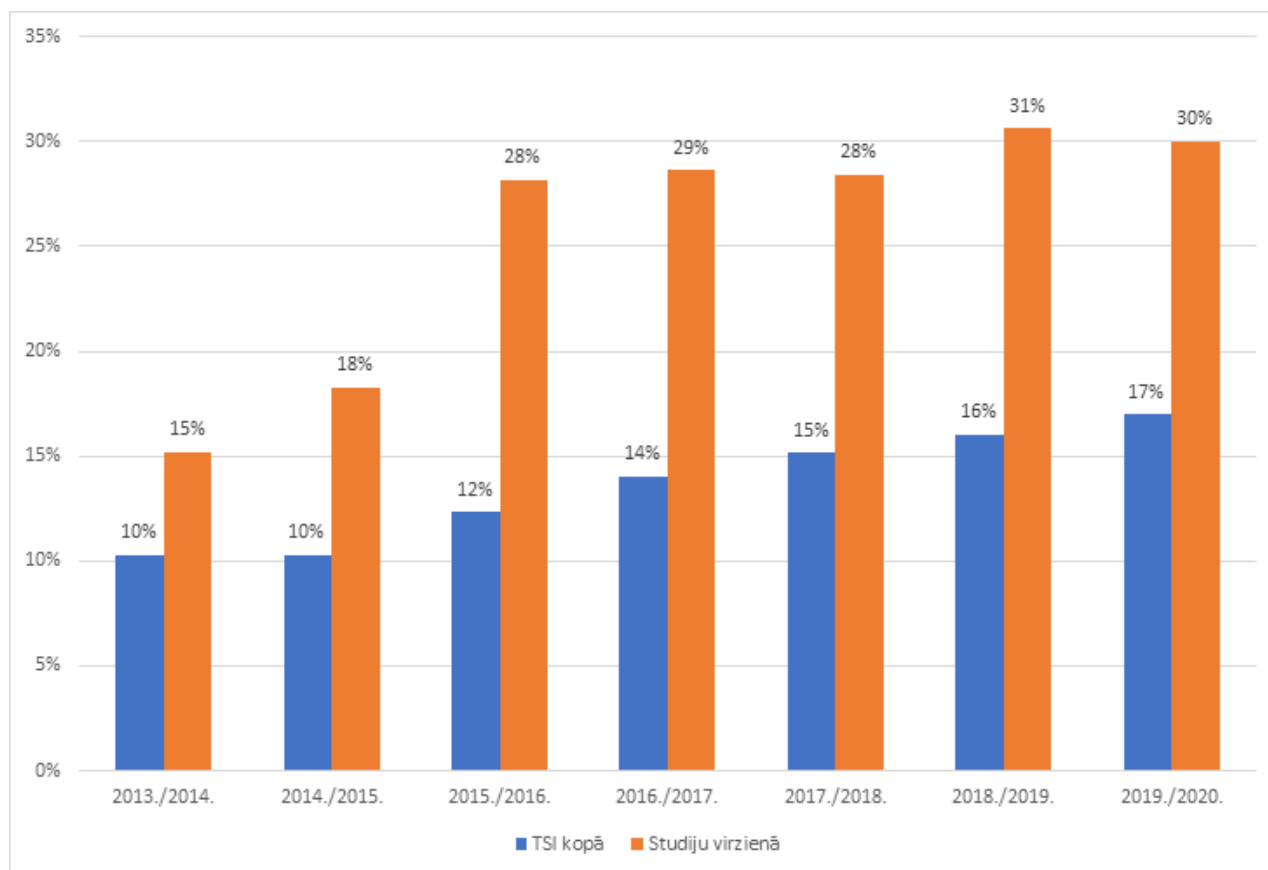
16.tabula. Ārvalstu studējošo iedalījums pēc mītnes valsts (uz 2019.gada septembri)

Ārvalstu studējošā mītnes valsts	Studējošo skaits 2019./2020.(2018./2019)
Indija	150 (152)
Uzbekistāna	108 (150)

Krievijas Federācija	93 (126)
Kazahstāna	67 (76)
Pakistāna	42 (42)
Ukraina	13 (20)
Baltkrievijas Republika	9 (13)
Tadžikistāna	8
Turcija	7
Azerbaidžāna	6
Spānija	6
Lietuva	5
Itālija	4
Slovākija	4
Šri-Lanka	4
Kirgizstāna	3

Ēģiptes Arābu Republika, Igaunija, Mongolija, Turkmenistāna, Alžīrija, Bulgārija, Izraēla, Kipra, Nepāla, Nigērija, Peru, Sīrija, Somija, Vācija, Zviedrija – 1 vai 2 studējošie

Ārvalstu studējošo īpatsvars augstskolā un studiju virzienā (%), sk.19.att., sniegts ārvalstu studentu īpatsvars, kas studiju virzienā ir ievērojami augstāks nekā TSI kopumā. Tas liecina par pareizi īstenotu marketinga politiku.

19.att. Ārvalstu studējošo īpatsvars TSI un studiju virzienā (%)

TSI VEF fakultātē studentu mobilitāte tiek īstenota visās studiju programmās. TSI noslēgtie līgumi, kas paredz abpusēju studentu apmaiņas plūsmu fakultātē, skat. 5.1. nodaļu.

Ienākošie mobilitātes studenti tiek ieskaitīti kādā no Vadībzinātnes un ekonomikas fakultātes studiju programmām studējošo statusā apmaiņas laikā, kaut gan bieži apmaiņas studenti izvēlas apgūt atsevišķus kursus arī no citu fakultāšu programmām. Studentiem tiek nodrošināts nepieciešamais studiju kursu apjoms un atbilstošs kredītpunktu skaits. Piedāvātie kursi tiek īstenoti angļu valodā. ERASMUS+ programmas laikā iegūto studiju rezultātu atzīšanu reglamentē *TSI ERASMUS+ programmas stipendiju konkursa instrukcija* (piejama http://www.tsi.lv/sites/default/files/editor/2017.02.07._instrukcija_0.pdf).

Pēdējos sešos gados apmaiņas mobilitātē ir devušies 49 studiju virziena programmu studenti; ienākošo apmaiņas programmu studentu skaits pēdējos sešos gados vadībzinātņu un ekonomikas fakultātē – 35 studenti.

16. pielikums. Ienākošā un izejošā studējošo mobilitāte ERASMUS programmas ietvaros.

TSI darbības internacionalizācijai un konkurētspējas paaugstināšanai valsts un starptautiskā mēroga, kā arī studiju kvalitātes paaugstināšanai, tiek veicināta augsti kvalificētu ārvalstu mācībspēku piesaiste. Tas tiek panākts izmantojot augstskolas resursus un piesaistīto Eiropas struktūrfondu finansējumu. Ārvalstu mācībspēki vieslekciju vai veselu studiju kursu nolasīšanai tiek piesaistīti Erasmus+ sadarbības līgumu un atsevišķo starpaugstskolu sadarbības līgumu ietvaros, izsludinot atlasi Eiropas Komisijas portālā "Euraxess", kā arī izmantojot citus piesaistes veidus, kas mēdz būt visdažādākie. Ārvalstu mācībspēki parasti tiek piesaistīti programmu specializētajiem, profesionāli orientētajiem kursiem, tāpēc fakultātes vadība mācībspēku atlasei, iepazīstas ar jaunākajām publikācijām konkrētajā jomā, lai pēc tam veidotu sadarbību ar konkrēto pētījumu autoriem.

Cilvēkresursu politika, tostarp, ārvalstu mācībspēku piesaiste fakultātē tiek īstenota atbilstoši Vadībzinātnes un ekonomikas fakultātes attīstības plānam, kurā paredzēts pastāvīgs ārvalstu mācībspēku skaita pieaugums. Pārskata periodā TSI bijuši tādi viesdocētāji, kā Dr. Gunnar Prause (Wismar Business School, University of Wismar), Anatoli Beifert (Head of EU projects centre, Wismar University of Applied Sciences), Prof. Massimo Merlino (Bergamo University), Dr. Neils Rubenss, Prof. Eftihia Nathanail (University of Thessaly) u.c.

17. pielikums. Piesaistīto ārvalstu mācībspēku skaita dinamika pārskatā periodā.

2019./2020. ak. gadam un nākamajiem gadiem ir pieaicināti ārvalstu mācībspēki Eiropas Sociālā fonda projekta "Transporta un sakaru institūta akadēmiskā personāla stiprināšana stratēģiskās specializācijas jomās" (Nr. 8.2.2.0/18/A/011), ietvaros. Studiju programmā "Aviācijas vadība" viesdocētājs no Gruzijas Ioseb Gabelaia, speciālists mārketingā ar darba pieredzi amerikāņu kompānijās, doktora grāda pretendents International Black Sea University (Tbilisī), docēs studiju kursu "Cilvēkresursu vadība un līderība"; Berdymyrat Ovezmyradov, Tsukuba universitātes (Japāna) doktors inženierzinātņu tehnoloģijās, docēs kursu "Ilgtspējīgas piegādes ķēdes un vairākveidu pārvaldījumi", Krenfildas universitātes programmas Airport Planning and Management (MSc) vadošais docētājs Romano Pagliari docēs kursu "Lidostu vadība".

Tiek pieaicināti arī citi starptautiski atzīti ārvalstu mācībspēki un praktiķi. Maģistra programmās jau vairākus gadus studiju kursu "Lēmumu pieņemšanas metodoloģija" docē PhD Eftihia Nathanail, Assistant Professor, Head of the Traffic, Transportation and Logistics Laboratory University of Thessaly (Grieķija). Bakalaura līmeņa programmā jau otro gadu kā viesdocētājs studiju kursā "Biznesa vadības pamati" pieaicināts Citibank NA/Saudi American Bank (Francija) bijušais viceprezidents Toufic R. Kawar, studiju kursu "Digitālā biznesa vide" docēs mācībspēks no Vācijas Nicolas Dolle, kurš vienlaicīgi arī plāno uzsākt studijas TSI doktorantūrā.

5.3. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju. Norādīt, vai augstskola/ koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietas.

Profesionālā maģistra programmā "Aviācijas vadība", atbilstoši Noteikumiem par otrā līmeņa profesionālās izglītības standartu, ietverta prakse 26 KP apjomā. Kārtību, kādā tiek organizētas prakses Transporta un sakaru institūta profesionālajās studiju programmās nosaka *TSI Nolikums par TSI prakses organizēšanas kārtību* (skat. 18.1. pielikumu), šeit pat aprakstītas prakses organizēšanā iesaistītās puses un to atbildība

Prakse tiek organizēta saskaņā ar studiju plānu un prakses kalendāro plānu, lai studenti apgūtu praktiskā darba iemaņas, padziļinātu un nostiprinātu apmācības procesā iegūtās teorētiskās zināšanas, prasmes un iemaņas.

Studiju praksi īsteno atbilstoši prakses programmai, kuru izstrādā par studiju prakses īstenošanu atbildīgā katedra, saskaņo studiju programmas direktors un apstiprina dekāns. 18.2. pielikumā pievienota Aviācijas vadība prakses programma.

Prakse tiek organizēta pamatojoties uz līgumiem, kuri noslēgti starp TSI, studentiem un uzņēmumiem, kuros studenti praktizējas.

Korporatīvo klientu daļa koordinē institūta struktūrvienību darbību prakses organizēšanas jautājumos, apkopojot informāciju par sadarbības uzņēmumiem, kas nodrošina prakses vietas.

Prakses vietas uzņēmumu saraksta veidā ar tajās pieejamo prakses vietu skaitu, atbilstoši programmas prasībām, studentiem nodrošina katedra. Studentiem tiek dotas tiesības patstāvīgi izvēlēties prakses vietu, augstskolai iesniedzot dokumentu par uzņēmuma piekrišanu organizēt dotā studenta praksi šajā uzņēmumā saskaņā ar TSI prakses programmu.

18.3. pielikumā trīspusēja prakses līguma paraugs, ko slēdz augstskola, uzņēmums un studējošais.

Ja prakses vieta - uzņēmums ir ārvalstīs, kā arī gadījumos ar ārvalstu studējošajiem tiek slēgts trīspusējs līgums latviešu /angļu valodās.

Studiju programmas nodrošināšana atrunāta TSI un lielāko aviācijas uzņēmumu sadarbības līgumos. Noslēgti atsevišķi sadarbības līgumi par prakses nodrošināšanu programmas "Aviācijas vadība" studējošajiem ar uzņēmumiem SIA "Airline Support Baltic", SIA "Wing 4 Sky Group", VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"". (skat. 19. pielikumu - Sadarbības līgumi par prakses vietas nodrošināšanu), kas prakses nodrošināšanai piesaistīs savus darbiniekus kā prakses vadītājus.

Studējoša norīkošanu praksē noformē ar rektora rīkojumu, kuru gatavo Studiju daļa, kurā norādīts uzņēmums, kurā students iziet praksi, un prakses termiņš.

Prakses noslēgumā students izstrādā pārskatu par prakses rezultātiem, kuru sagatavo saskaņā ar *Prakses metodiskajiem norādījumiem*, pārskatam pievienojot prakses dienasgrāmatu un uzņēmuma prakses vadītāja atsaukmi. Prakses dokumenti studējošajam pieejami TSI e-studiju vidē Moodle.

Prakses atskaides aizstāvēšana notiek katedrā. Studējošā paveikto prakses mērķu un uzdevumu izpildē, kā arī prakses atskaiti vērtē ar ieskaiti diferencēto ieskaiti.

18. pielikums. Prakses dokumentācija.

5.4. Ja studiju virzienā tiek īstenotas kopīgās studiju programmas, kopīgo studiju programmu izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgo studiju programmu veidošanas un īstenošanas principiem un procesu. Ja studiju virzienā netiek īstenotas kopīgās studiju programmas, raksturot un novērtēt augstskolas/ koledžas plānus šādu studiju programmu izveidei studiju virziena ietvaros.

Transporta un sakaru institūtā pagaidām nav izveidotas kopīgas studiju programmas. 2017. gadā saskaņā ar augstskolas attīstības stratēģiju un noslēgtajiem sadarbības līgumiem, bija uzsākts darbs pie doktora kopprogrammas izveides kopīgi ar Vidzemes Augstskolu, Latvijas Lauksaimniecības universitāti un Latvijas Jūras akadēmiju. Tā kā TSI nav valsts finansējuma, netika panākta vienošanās par programmas izmaksām, un kopprogramma netika izveidota.

Pašlaik fakultātē atbilstoši TSI studiju virziena "Vadība, administrēšana un nekustāma īpašumu pārvaldība" realizācijas darba plānam no 2019. - 2025. gadam tiek veiktas pārrunas par maģistra līmeņa dubultā grāda programmas izveidi ar University of Bergamo universitāti (Itālija).

II - Studiju virziena raksturojums (6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana)

6.1. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā ekspertu sniegto rekomendāciju ieviešanas plāna izpildes un sniegto rekomendāciju ietekmes uz studiju kvalitāti vai procesu pilnveidi studiju virzienā un tam atbilstošajās studiju programmās novērtējums.

Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā, kas notika 2012.gada pavasarī, eksperti sniedza rekomendācijas, kuru ieviešanai bija izstrādāts plāns.

20.Pielikumā. Ekspertu sniegto rekomendāciju ieviešanas plāna izpilde.

6.2. Pārskata periodā licencēto studiju programmu vai studiju virzienam atbilstošu studiju programmu izmaiņu novērtēšanas, vai procedūras par studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā, ietvaros ekspertu sniegto rekomendāciju izpilde (ja piemērojams).

Studiju programmas Aviācijas vadība licencēšanas laikā 2017.gada 20.septembrī eksperti atzīmēja vairākus ieteikumus, kuri bija jāizpilda pēc licences izsniegšanas. Ekspertu ieteikumi tika ņemti vērā un pievienotajā pielikumā redzama licencēšanas laikā saņemto rekomendāciju ieviešanas plāna izpilde.

21.Pielikumā. Programmas licencēšanas laikā saņemto rekomendāciju ieviešanas plāna izpilde.

Pielikumi

I. Informācija par augstskolu/ koledžu		
Saraksts ar galvenajiem augstskolas/ koledžas iekšējiem normatīvajiem aktiem un regulējumiem	3.pielikums. Normatīvo aktu saraksts un normatīvie akti.zip	3.Appendix. TTI internal regulation list.zip
Informācija par studiju virziena īstenošanu filiālēs (ja piemērojams)		
Augstskolas/ koledžas pārvaldības struktūra	TSI pārvaldības struktūra.pdf	Management structure.pdf
II. Studiju virziena raksturojums - 1. Studiju virziena pārvaldība		
Studiju virziena attīstības plāns (ja piemērojams)	6.pielikums. Studiju virziena attīstības plāns līdz 2025.pdf	6. Appendix. Study direction development plan.pdf
Studiju virziena pārvaldības struktūra	7.Pielikums. Studiju virziena pārvaldības struktūrschema.pdf	7.Appendix. Study direction management structure.pdf
II. Studiju virziena raksturojums - 3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums		
Pamatinformācija par studiju virziena īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem	11.pielikums. Macībspēku saraksts ar paskaidrojumu.zip	11. Appendix. Members of the academic staff the list and explanations.zip
Mācībspēku biogrāfijas (Curriculum Vitae Europass formātā)	10.pielikums. CV LV.zip	10.Appendix. CV EN.zip
Statistikas datu apkopojums par mācībspēku ienākošo un izejošo mobilitāti pārskata periodā	12.pielikums. Statistiskie dati par macībspeku mobilitati ERASMUS .pdf	12.Appendix. Statistics on incoming and outgoing teaching staff mobility.pdf
II. Studiju virziena raksturojums - 4.Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade		
Mācībspēku publikāciju, patentu, mākslinieciskās jaunrades darbu saraksts par pārskata periodu	13.14.pielikums. Macībspeku publikācijas, dalība projektos.zip	13.14.Apendix. List of scientific publications , project.zip
II. Studiju virziena raksturojums - 5.Sadarbība un internacionalizācija		
Sadarbības līgumu saraksts	15.pielikums. Sadarbības līgumi.pdf	15.Appendix. Cooperation Agreements.pdf
Statistikas dati par ārvalstu studējošajiem un mācībspēkiem	17.pielikums. Ārvalstu mācībspēku un studentu skaita dinamika.zip	17.Appendix. teaching staff and the students from abroad.zip
Statistikas dati par studējošo mobilitāti (norādot studiju programmas)	16.pielikums. Erasmus studenti.pdf	16.Appendix. Statistical data on the mobility of students.pdf
Studējošo prakses organizācijas apraksts	18.pielikums.Prakses dokumentācija.zip	18.Appendix. Intership doc.zip
Informācija par līgumiem u.c. apliecinājumi par studējošo prakses nodrošinājumu uzņēmumos	19.pielikums. Sadarbības līgumi par prakses nodrošināšanu.zip	19.Appendix.Cooperation agreements on ensuring internship placement.zip
II. Studiju virziena raksturojums - 6.Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana		
Rekomendāciju izpildes pārskats	20.21.pielikums.Rekomendāciju izpildes pārskats.zip	2021AP~1.ZIP
Studiju virziena raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Augstskolas/ koledžas rektora, direktora, studiju programmas vai virziena vadītāja parakstīts apliecinājums, ka studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku valsts valodas zināšanas atbilst noteikumiem par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai.	22. pielikums. Apliecinājums valsts valodas prasme.pdf	22. Appendix. Confirmation.pdf
III. Studiju programmas raksturojums - 1.Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā		
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam		
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)		
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai		
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)		
Studiju kursu/ moduļu apraksti		
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs		
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvī citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta		
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.		
Augstskolas/ koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv, ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.		
Studiju līguma paraugs/-i		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.		

Ar drošu elektronisko parakstu parakstīts iesniegums studiju virziena novērtēšanai	iesniegums.pdf	TSI iesniegums AIC.pdf
--	----------------	------------------------

Citi pielikumi

Dokumenta nosaukums	Dokuments
4.pielikums. Studiju virzienā īstenoto studiju programmu salīdzinājums ar citu augstskolu studiju programmām	4.pielikums. Programmu salīdzinājums.zip
8.pielikums. Studiju virziena padomes sastāvs	8.pielikums. Studiju virziena padomes sastāvs .pdf
9.pielikums. Studējošo, absolventu, darba devēju aptauju dati	9.pielikums. Aptauju dati.zip
1.pielikums. Senata lemums par akreditācijas dokumentu apstiprināšanu	1.pielikums. Senata lemums par akreditācijas dokumentu apstiprināšanu.pdf
2.pielikums.TSI attīstības stratēģija 2016_2020 (lv)	2.pielikums.TSI attīstības stratēģija 2016_2020 lv.pdf
2. Appendix. TTI development strategy 2016_2020 (en)	2. Appendix. TTI development strategy 2016_2020 (en).pdf
5.pielikums. Nozares ekspertu atzinumi.zip	5.pielikums. Nozares ekspertu atzinumi.zip
8.Appendix. Study direction council	8.Appendix. Study direction council.pdf
9.Appendix. Student, graduate and employer survey data	9.Appendix. Student, graduate and employer survey data.zip
5.Appendix. Industry expert statements	5.Appendix. Industry expert statements.zip
1.Appendix.Extract of minutes of the sitting of the senate	1.Appendix.Extract of minutes of the sitting of the senate.pdf
4.Appendix. Comparison of the TTI program with other programs	4.Appendix. Comparison of the TTI program with other programs.zip
II.dalas. 2.1.apakšpunkta 6.tabula. TSI iekšējo auditu gada plāns	II.dalas. 2.1.apakšpunkta 6.tabula. TSI iekšējo auditu gada plāns .docx
Table 6 of Part II, Section 2.1. Annual Internal Audit Plan	Table 6 of Part II, Section 2.1. Annual Internal Audit Plan .docx

Aviācijas vadība

Augstākās izglītības iestāde	<i>Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Aviācijas vadība</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	<i>47345</i>
Studiju programmas veids	<i>Profesionālā maģistra studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Olga</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Zervina</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>Zervina.O@tsi.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Mg.oec.</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	<i>25932353</i>
Studiju programmas mērķis	<i>Programmas mērķis ir sagatavot starptautiska līmeņa aviācijas nozares organizācijas vadītājus, kas ieguvuši padziļinātas zināšanas, prasmes un kompetences dažādās funkcionālajās vadības jomās mūsdienu aviācijas nozarē un spēs pielietot iegūtās zināšanas ar aviācijas nozari saistītos uzņēmumos to ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanai.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<ol style="list-style-type: none"> <i>1. Nodrošināt starptautiski konkurētspējīgu izglītību, sniedzot studējošajiem vispusīgas teorētiskās zināšanas un praktisko uzdevumu risināšanas iemaņas uzņēmējdarbības jomā aviācijas uzņēmumā vai iestādē;</i> <i>2. Nodrošināt padziļinātu zināšanu, prasmju un kompetenču iegūšanu vadības zinībās un veicināt izpratni par šo zināšanu pielietošanu dažādās funkcionālās vadības jomās mūsdienu aviācijas nozarē;</i> <i>3. Attīstīt studējošo analītiskās spējas un veicināt interesi par globālajā uzņēmējdarbības vidē un sabiedrībā notiekošiem procesiem, analizējot ekonomisko situāciju un aviācijas nozares attīstības tendences, analizējot un vērtējot situāciju nozares organizācijās, valsts ekonomikā kopumā un dažādās vadībinību jomās;</i> <i>4. Veidot izpratni vadības jautājumos aviācijas nozares uzņēmumā vai iestādē un nodrošināt zināšanas, kas nepieciešamas veiksmīgai nozares uzņēmuma vai iestādes stratēģiskajai, finanšu un cilvēkresursu vadībai;</i> <i>5. Attīstīt un nostiprināt zināšanas un prasmes, kas nepieciešamas darbam kā uzņēmuma vai iestādes vadītājam un līderim, tai skaitā, pārmaiņu procesu un projektu vadīšanā, kā arī zinātnisko pētījumu veikšanā;</i> <i>6. Nodrošināt padziļinātas zināšanas zinātnisko pētījumu metodoloģijā un attīstīt nepieciešamās prasmes pētījumiem nepieciešamo kvantitatīvo un kvalitatīvo datu ievākšanā, apstrādē un analīzē;</i> <i>7. Veicināt prasmi patstāvīgi formulēt un risināt zinātniskus uzdevumus, sekmēt maģistrantu līdzdalību pētniecībā, piedalīties zinātniskās konferencēs, sagatavot publicēšanai pētījumu rezultātus.</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>Zināšanas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identificēt organizācijas mērķu formulēšanas, kritiskās domāšanas, stratēģiskās vadības metodes; • Formulēt mūsdienīgas vadības koncepcijas un modeļus, izprotot pētniecisko un praktisko pielietojumu aviācijas nozares uzņēmumu un iestāžu vadībā; • Aprakstīt galvenos aviācijas nozarei saistošos starptautiskos un vietējos normatīvos aktus, starptautiskās tirdzniecības un aviācijas juridiskos aspektus; • Uzskaitīt jaunākos pētījumus, ārējās un iekšējās vides analīzes metodes un inovāciju tehnoloģijas aviācijas transporta jomā; • Izskaidrot korporatīvās pārvaldības teorijas, spēj prezentēt lidostu, aviokompāniju un gaisa kuģu apkopes organizāciju darbības pamatprincipus un to vadības specifiku; • Demonstrēt galvenos aviācijas nozares kvalitātes vadības un drošuma aspektus, organizāciju teoriju, finanšu vadību, personāla stratēģiju. <p>Prasmes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formulēt un modificēt aviācijas organizācijas misiju, vīziju un vērtības, savlaicīgi identificēt problēmas, plānot nepieciešamās darbības, lai pielāgotos un pārvarētu tirgus pārmaiņas; • Pielietot zināšanas aviācijas uzņēmējdarbības finanšu jomā un mārketingā; • Izvirzīt stratēģiskos un operatīvos mērķus, plānot nepieciešamās darbības un resursus to sasniegšanā, kā arī identificēt un izmantot nepieciešamos tehnoloģiskos resursus; • Vadīt krīzes situācijas, pārmaiņas organizācijā, spēj analizēt un risināt organizācijas resursu, pārzināt organizācijas darbības funkcionālās jomas, pārvaldīt riskus; • Sagatavot analītiskos materiālus biznesa procesu vadībai un to efektivitātes novērtēšanai aviācijas nozarē, kritiski un radoši domāt, argumentēti izteikt viedokli; • Attiecināt un piemērot darbam nepieciešamos aviācijas nozarei saistošos starptautiskos un vietējos normatīvos aktu; • Identificēt un pielietot izpēti un aviācijas uzņēmuma vai iestādes biznesa procesu vadībai nepieciešamās kvalitatīvās un kvantitatīvās pētījumu metodes, izvēlēties atbilstošas pētnieciskas pieejas, iegūt un analizēt datus; • Izstrādāt pasākumus sadarbības efektivitātes veicināšanai ar ieinteresētajām pusēm, klientiem. <p>Kompetences:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Argumentēt organizācijas attīstības stratēģiju un noteikt prioritātes saskaņā ar iekšējās un ārējās vides analīzes rezultātiem, ieviest inovatīvus risinājumus aviācijas organizācijas mērķu sasniegšanai; • Izvēlēties pētnieciskās un projektu vadības prasmes darbu organizēšanā aviācijas uzņēmumā vai iestādē; • Patstāvīgi identificēt, izvērtēt, piemērot atbilstošākās izpētes metodikas un veikt patstāvīgu pētniecisko darbību atbilstoši izstrādātajai programmai, īstenojot visus pētījuma posmus; • Pamatot personāla vadības sistēmu, kas atbilst organizācijas stratēģijai, noteikt kontroles indikatorus un kontrolēt darbības plānus mērķu īstenošanai; • Salīdzināt modelēšanas metodes lēmumu pieņemšanā gaisa pārvadājumu un loģistikas procesos, izvērtēt organizācijas finanšu un saimnieciskās darbības rādītājus; • Novērtēt dažādas informācijas tehnoloģijas izmantošanas iespējas, diskutēt par personīgām, sociālām un pilsoniskām, komunikācijas, starppersonu un starpkultūru prasmēm.
--------------------------------	--

Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Maģistra darbs
---	----------------

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātie - 1 gadi, 6 mēneši - angļu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātie
Īstenošanas ilgums (gados)	1
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	6
Īstenošanas valoda	angļu
Studiju programmas apjoms (KP)	60
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Profesionālais bakalaura grāds uzņēmējdarbības vadībā, transportā, loģistikā, aviācijas transportā un/vai 2. līmeņa profesionālā augstākā izglītība vadības, ekonomikas, administrēšanas, uzņēmējdarbības vadības, loģistikas tematiskajās jomās, vai tam pielīdzināma izglītība, un apgūta profesionālā prakse vismaz 20 KP apjomā
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	Profesionālais maģistra grāds aviācijas vadībā
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Transporta un sakaru institūts	RĪGA	LOMONOSOVA IELA 1, RĪGA, LV-1019

Nepilna laika neklātie - 2 gadi - angļu

Studiju veids un forma	Nepilna laika neklātie
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	angļu
Studiju programmas apjoms (KP)	60
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Profesionālais bakalaura grāds uzņēmējdarbības vadībā, transportā, loģistikā, aviācijas transportā un/vai 2. līmeņa profesionālā augstākā izglītība vadības, ekonomikas, administrēšanas, uzņēmējdarbības vadības, loģistikas tematiskajās jomās, vai tam pielīdzināma izglītība, un apgūta profesionālā prakse vismaz 20 KP apjomā
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	Profesionālais maģistra grāds aviācijas vadībā
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Transporta un sakaru institūts	RĪGA	LOMONOSOVA IELA 1, RĪGA, LV-1019

Pilna laika klātie - 2 gadi - angļu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātie
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	angļu

Studiju programmas apjoms (KP)	80
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Bakalaura grāds vadībizinātnē, ekonomikā, loģistikā, transportā, uzņēmējdarbības vadībā, administrēšanā, aviācijas transportā, vai tam pielīdzināma izglītība</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Profesionālais maģistra grāds aviācijas vadībā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Organizācijas vadītājs</i>

Nepilna laika neklātiene - 2 gadi, 6 mēneši - angļu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika neklātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	6
Īstenošanas valoda	<i>angļu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	80
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Bakalaura grāds vadībizinātnē, ekonomikā, loģistikā, transportā, uzņēmējdarbības vadībā, administrēšanā, aviācijas transportā, vai tam pielīdzināma izglītība</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Profesionālais maģistra grāds aviācijas vadībā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Organizācijas vadītājs</i>

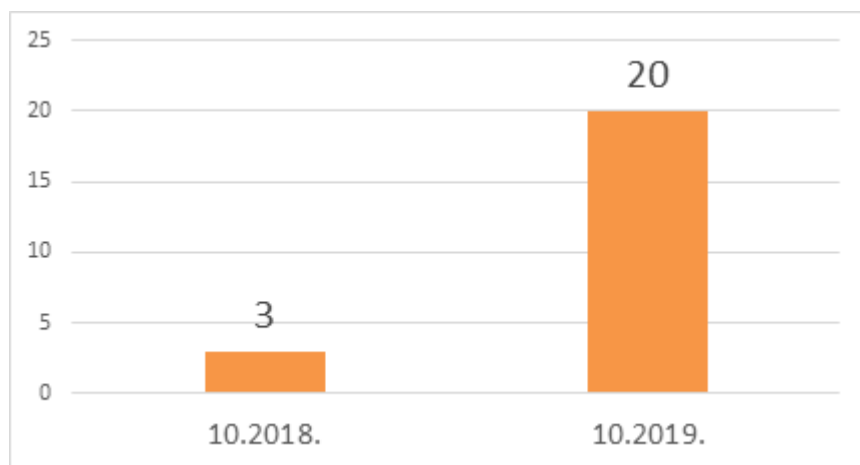
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)

1.1. Izmaiņu studiju programmas parametros, kas notikušas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, apraksts un analīze.

Lūdzu skatīt sadaļu "Parametri""

1.2. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Profesionālās maģistra studiju programma „Aviācijas vadība” licencēta ar Studiju programmu licencēšanas komisijas lēmumu 2017.gada 25.oktobrī īstenošanai angļu valodā. Programmas praktiska realizācija tika uzsākta 2018./2019.ak.gadā, kad 2018.gada 1.septembrī studijas pirmajā kursā uzsāka 3 studējošie. Ņemot vērā uzņemtos studentus 2019.gada ziemā, 2019./2020.ak.gadā programmā pavisam ir 20 studējošie.

30.att. Profesionālās maģistra studiju programma „Aviācijas vadība” studējošo skaita dinamika

Otrajā kursā pašlaik ir 5 pilna laika studējošie, pirmajā kursā- 10 pilna laika un 5 nepilna laika studējošie, kas studē neklātienē pēc moduļu studiju formas.

Studējošo skaits programmā pirmajā studiju gadā pieauga 7 reizes. Programmas popularitāte ir saistīta ar aktīvu mārketinga politiku, tostarp, popularizējot studiju programmu ar aviācijas nozari saistītās organizācijās Latvijā: Sia Havas, Sia SmartLynx, Vas LGS, jo viens no programmas mērķiem ir nodrošināt ar kvalificētiem vadības struktūrvienību speciālistiem Latvijas aviācijas nozares uzņēmumus.

Programma tiek aktīvi reklamēta arī Centrālāzijas tirgū: Kazahstānā, Uzbekistānā, Azerbaidžānā, no kurām programmā pagaidām studē 5 šo valstu pārstāvji. Aptaujā paši studējošie atzina, ka iegūt izglītību Transporta un sakaru institūtā, viņus pamudināja Latvijas augstākās izglītības augstā

reputācija, aviācijas nozares prestižs un programmas konkurētspējīgā cena Eiropas tirgū

28.tabula. Studējošo sadalījums pēc mītnes valsts

Studējošo mītnes valstis	Skaits
Azerbaidžāna	1
Indija	2
Kazahstana	2
Latvija	12
Ukraina	1
Uzbekistana	2

1.3. Analīze un novērtējums par studiju programmas nosaukuma, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti.

Studiju programmas nosaukums *Aviācijas vadība*, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas, mērķu un uzdevumu, kā arī uzņemšanas nosacījumu savstarpējā atbilstība tika izvērtēta jau studiju programmas izstrādes laikā 2017.gadā sadarbībā ar nozares ekspertiem, atzīstos visu minēto parametru atbilstību.

Papildus ir veikta arī studiju kursu kartēšana (skat.48.pielikumu), studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai un studiju programmas rezultātu novērtēšana atbilstoši profesijas standartam “Organizācijas vadītājs” (profesijas kods 1120), kas ļāva īstenot padziļinātu analīzi un sekmēja atsevišķu saturisku labojumu, piemēram, studiju kursu sasniedzamajos rezultātu, precizēšanu

Studiju programmas mērķis: *sagatavot starptautiska līmeņa aviācijas nozares organizācijas vadītājus, kas ieguvuši padziļinātas zināšanas, prasmes un kompetences dažādās funkcionālajās vadības jomās mūsdienu aviācijas nozarē un spēs pielietot iegūtās zināšanas ar aviācijas nozari saistītos uzņēmumos to ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanai.*- atbilst piešķiramajam profesionālā maģistra grādam aviācijas vadībā, nodrošinot EKI/LKI 7.kvalifikācijas līmeņa sasniegšanu, un piešķiramajai profesionālajai kvalifikācijai *Organizācijas vadītājs* (5. PKL). Profesijas standarts saskaņots Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2019. gada 18. septembra sēdē, protokols Nr. 6. Standarts publicēts Valsts izglītības satura centra mājas lapā <https://visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-114.pdf>.

Uzņemšanas prasības noteiktas saskaņā ar normatīvajiem aktiem: Augstskolu likuma 46. un 47.pantu, kā arī 2006.gada 10.oktobra MK noteikumiem Nr.846 “Par prasībām, kritērijiem un kārtību uzņemšanai studiju programmās”.

Profesionālā maģistra studiju programma "Aviācijas vadība" pilnībā atbilst 2014.gada 26. augusta LR MK noteikumiem Nr.512 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” , <https://likumi.lv/doc.php?id=268761>)

44.pielikums. Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam

45.pielikums.Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstība profesijas standartam

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)

2.1. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums. Sniegt informāciju, vai, un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.

Pateicoties aviācijas nozares izaugsmei un pieaugot tās lomai pasaules valstu ekonomikās, ir būtiski pieaudzis arī pieprasījums pēc kvalificētiem nozares profesionāļiem. Aviācijas pārvadājumu tirgus liberalizācija ir ievērojami saasinājusi konkurenci starp aviācijas pārvadātājiem, kā rezultātā aviācijas pārvadājumi ir kļuvuši daudz pieejamāki. Pateicoties tam, gan aviācijas pasažieru, gan kravu apgrozījums ir radījis pieprasījumu pēc kvalificēta darbaspēka, kā rezultātā daudzās Eiropas un pasaules augstskolās ir izveidotas biznesa vadības programmas aviācijas vadība.

Profesionālā maģistra studiju programmas "Aviācijas vadība" nodrošina vispusīgu ar aviāciju saistīto uzņēmumu un organizāciju vadītāju profesionālu sagatavošanu. Studenti, kuri veiksmīgi apguvuši profesionālo maģistra programmu "Aviācijas vadība", spēj veidot vadītāja karjeru tādos ar aviācijas nozari saistītos uzņēmējdarbības virzienos kā gaisa kuģu pasažieru un aviācijas kravu pārvadājumi, lidostu, lidsabiedrību, gaisa kuģu tehniskās apkopes, un citu ar nozari saistīto uzņēmumu vadība, tostarp, tādu, kuru darbība ir pastarpināti saistīta ar aviāciju, piemēram, tūrisms, finanses un investīcijas, apdrošināšana, loģistika, tranzīts u.c., strādājot gan vietējā vai pasaules tirgū.

Programma izstrādāta un tiek īstenota ciešā sadarbībā ar nozarē atzītiem profesionāļiem, ņemot vērā viņu ieteikumus un nozares aktualitātes, tie ir VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga" valdes loceklis un komercdirektors A.Saveljevs, kurš bija viens no programmas izstrādātājiem, un valdes priekšsēdētāja padomnieks A.Kokars.

Programmas saturs atbilst mūsdienu akadēmiskajām un profesionālām prasībām un starptautiskajiem standartiem. Programma sniedz iespēju apgūt uzņēmuma vadības teoriju un praksi, padziļinātā līmenī apgūt un attīstīt uzņēmējdarbības vadības prasmes aviācijas nozarē, rast risinājumus un pieņemt lēmumus, balstoties uz iegūtajām zināšanām.

Aviācijas nozares specifiku nosaka ne tikai tās globālais mērogs, bet arī drošības apsvērumi, tāpēc jebkuru lēmumu pieņemšana ir saistīta ar dažādu indikatoru analīzi. Pētījumu instrumentu un

metožu aktualitāte tiek uzsvērtā arī SCAO (Starptautiskā civilās aviācijas organizācija) pastāvīgi organizētajā seminārā, kas tā dalībniekiem dod iespēju padziļināt savas zināšanas par jaunajiem SCAO risinājumiem attiecībā uz datu vākšanu, analīzi un interpretāciju. Valdībām, politikas veidotājiem un nozares pārstāvjiem arvien vairāk ir vajadzīgas padziļinātas lēmumu pieņemšanas metodoloģijas zināšanas, lai noteiktu aviācijas ekonomisko ietekmi. (<https://www.icao.int/APAC/Meetings/Pages/2019-ICAO-ADA-Seminar.aspx>). Studiju programmas saturā ir iekļauts studiju modulis 6 kredītpunktu apjomā “Pētījumu metodes un projektu vadība”, kas sastāv no 3 kursiem, un palīdz studentiem izprast pētniecībā balstītu praksi un pētījumu metodes. Modulis atvieglo pētījumu metožu un statistiskās analīzes izmantošanu pētniecības problēmu risināšanai gaisa transporta nozarē. Moduļa apguves nobeidumā studējošie spēj pielietot aviācijas datu vākšanas, pārvaldības un analīzes paņēmienus, lai ģenerētu ziņojumus un interpretētu rezultātus efektīvu lēmumu pieņemšanai, riska pārvaldībai un prioritāšu noteikšanai dažādās civilās aviācijas jomās, tai skaitā izmantot IT programmatūru pētniecībā, ieskaitot SPSS.

Arī studiju kurss „Lēmumu pieņemšanas metodoloģijas” ir vērsts uz to, lai palīdzētu maģistrantiem izprast lēmumu pieņemšanas tehniku, izpētot katras atšķirīgās īpašības un iezīmes un parādot, kā tās var pielietot, lai atrisinātu problēmas dažādās nozarēs, t.sk. aviācijā. Apgūstot studiju kursu, students attīsta kritiskās domāšanas prasmes, lai risinātu kompromisa situācijas un meklētu alternatīvus risinājumus, kā arī iemācās pielietot daudzkritēriju analīzi lēmumu pieņemšanā par aviācijas datiem.

Studiju programmas attīstībā un studiju satura pilnveidošanā nozīmīgu ieguldījumu sniedz akadēmiskā personāla zinātniski pētnieciskā darbība. Docētāji piedalās vietējās un starptautiskās zinātniskās konferencēs un semināros, publicē pētījumu rezultātus zinātniskos izdevumos, izstrādā mācību līdzekļus. Ar pētījumu starpniecību docētāji savos studijuursos ienes aktuālākās nozares novitātes un zinātnes tendences.

Lai veicinātu Latvijas aviācijas inovatīvās pētniecības attīstību, Latvijas Aviācijas Asociācija kopīgi ar Transporta un sakaru institūtu, Rīgas Tehnisko universitāti, un Rīgas Aeronavigācijas institūtu organizē aviācijas nozarei veltītu zinātnisko konferenci (<https://www.raf2020.lv/>). Rīgas Aviācijas foruma zinātniskā konference pirmo reizi norisināsies 2020. gada 21. maijā, turpmāk paredzot to kā ikgadēju. Konferences organizatori, sadarbojoties ar tās galveno atbalstītāju *airBaltic*, par konferences vadmotīvu izvirza aviācijas ilgtspējīgas attīstības jautājumus, tās turpmākais izaicinājums ir veicināt jaunu, ar aviācijas nozari saistītu zinātnisku pētījumu izstrādi, tai skaitā maģistra un promocijas darbu izstrādi Latvijā. Konferenci varēs apmeklēt ne tikai mācībspēki, bet arī augstskolu studējošie.

Studiju programmas apguve noslēdzas ar maģistra darba izstrādāšanu un aizstāvēšanu. Students izvēlas sev nozīmīgu pētnieciskā darba tematu no konkrētās zinātnes nozares vai apakšnozares vadošo mācībspēku piedāvātajiem pētniecisko darbu tematiem. Visu TSI realizēto akadēmisko un profesionālo maģistratūras studiju programmu studējošie ar sava pētnieciskā darba rezultātiem uzstājas studentu zinātniskajā konferencē “Zinātne un tehnoloģija – solis nākotnē”, RatSif, kas augstskolā notiek divas reizes gadā – decembrī un aprīlī. Konferences uzdevums ir veicināt studējošo profesionālo izaugsmi paralēli studiju kursu teorētiskā materiāla apguvei, iegūstot zinātniski pētnieciskās iemaņas pētījumu veikšanas metodikā, pētījuma metožu izvēlē, zinātnes teorētisko atziņu apkopošanā, praktiskā pētījuma izpildē, prasmē veikt pētījuma datu iegūšanu, analīzi un interpretāciju, kā arī izteikt iegūtos pētījuma rezultātus pamatotos un saprotamos slēdzienos; veicināt studentu zinātnisko jaunradi, tādējādi nostiprinot saikni starp studijām, praksi un zinātniski pētniecisko darbību. Studējošie piedalās arī citās zinātniskās konferencēs Latvijā un ārvalstīs, vairāk skat. Studiju virziena pašnovērtējuma II.daļas 4.5.apakšpunktu.

Studiju kursu, t.sk. kursu aprakstu saturs tiek pārskatīts ik gadu studiju programmu un studiju

virzienu ikgadējā pašnovērtējuma laikā decembra – janvāra mēnešos, atbilstoši Studiju kursu vadības noteikumiem. Pašnovērtējuma rezultātā tiek izstrādāts programmas attīstības plāns, kas ietver studiju kursu, t.sk. studiju kursu aprakstu aktualizāciju atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm. Aktualizētie studiju kursi tiek saskaņoti, apstiprināti un iekļauti Studiju programmu reģistrā un izvietoti e-studiju vidē Moodle līdz jaunā akadēmiskā gada sākumam.

Studējošo un docētāju zinātniski pētnieciskā darbība un programmas studiju kursu saturs apliecina, ka studiju programmas apguves rezultātā piešķiramais grāds balstīts attiecīgās zinātnes nozares sasniegumos.

Studiju programmu iespējams apgūt pilna laika klātienes un nepilna laika neklātienes studiju formā. Studiju programmas apjoms 60 vai 80 kredītpunkti.

- pilna apjoma studijas reflektantiem ar bakalaura grādu vai tam pielīdzināmu izglītību - 2 gadi (pilna laika studijas) un 2,5 gadi (nepilna laika studijas);
- studijas reflektantiem ar profesionālo bakalaura grādu un/vai 2. līmeņa profesionālo augstāko izglītību un apgūtu profesionālo praksi vismaz 20 KP apjomā - 1,5 gadi (pilna laika studijas) un 2 gadi (nepilna laika studijas).

Studiju programmas plāns pilna laika un nepilna laika studijām 80 un 60 KP apjomā sniegts 46.pielikumā.

Studiju programmas struktūra sniegta 29. tabulā.

29.tabula. Maģistra studiju programmas „Aviācijas vadība”struktūra

Programmas daļa	Kursa kods	Studiju kursa nosaukums	Apjoms (KP)	Apjoms (ECTS)	Gala pārbaude
A		Obligātie studiju kursi	50	75	
1	B 03 009	Latviešu valoda*	2	3	Eksāmens
2	05 M 359	Globālā ekonomika un starptautiskā biznesa vide*	2	3	Eksāmens
3	05 M 355	Finanšu vadība	2	3	Eksāmens
4	M 13 002	Ilgspējīgas piegādes ķēdes vadība un vairākveidu pārvadājumi	2	3	Eksāmens
5	05 M 374	Stratēģiskā cilvēkresursu vadība un līderība	2	3	Ieskaite
6	M 13 001a	Pētījumu metodes un projektu vadība -1 (Datu analīze)	2	3	Eksāmens
7	M 13 001b	Pētījumu metodes un projektu vadība -2 (Projektu vadība)	2	3	Ieskaite
8	M 13 001c	Pētījumu metodes un projektu vadība -3 (Lēmumu pieņemšanas metodoloģija)	2	3	Eksāmens
B		Ierobežotās izvēles studiju kursi	16	48	
1	M 13 005	Gaisa kuģu apkopes vadība	4	6	Eksāmens
2	M 13 006	Stratēģiskā un pārmaiņu vadība aviācijā	4	6	Eksāmens

3	M 13 007	Kvalitātes un drošuma vadība aviācijā	2	3	Ieskaite
4	M 13 008	Starptautiskās tirdzniecības un aviācijas juridiskie aspekti	2	3	Eksāmens
B1	M 13 003	Lidostu vadība	4	6	Eksāmens
B2	M 13 004	Aviokompāniju vadība	4	6	Eksāmens
C		Brīvās izvēles studiju kursi	2	3	
D		Prakse	26		
		Prakse 1	6		
		Prakse 2	20		
E		Gala pārbaudījums	20		
		Maģistra darbs	20	30	Aizstāvēšana
		Programmas apjoms:	80	120	

* Atbilstoši Augstskolu likuma 56.panta 3.punkta 1.daļai, ārvalstu studējošajiem studiju kursu obligātajā apjomā tiek iekļauta valsts valodas apguve. Parējie studējošie apgūst kursu "Globālā ekonomika un starptautiskā biznesa vide".

Programmā iekļauti divi specializācijas studiju kursi 4 KP apjomā- Lidostu vadība un Aviokompāniju vadība.

30.tabula. Maģistra studiju programmas "Aviācijas vadība" struktūra (pilna laika studijas)

Programmas daļa (studiju kursi)	KP skaits							
	1.sem.		2.sem		3.sem.		4.sem.	
	80KP	60KP	80KP	60KP	80KP	60KP	80KP	60KP
Obligātā daļa (A daļa)	14	14	2	2	--	--	-	--
Ierobežotās izvēles daļas (B daļa)	4	4	12	12	--	--	-	--
Brīvās izvēles daļa (C daļa)	2	2	--	--	--	--	-	--
Prakse	--	--	6	6	20	--		--
Noslēguma pārbaudījumi	--	-	-	-	-	20	20	--

Kopā programmā	20	20	20	20	20	20	20	--
----------------	----	----	----	----	----	----	----	----

31.tabula. Maģistra studiju programmas "Aviācijas vadība" struktūra (nepilna laika studijas)

Brīvai izvēlei tiek piedāvāti studiju kursi (C daļa), no kuriem, lai izpildītu programmas prasības, jāiegūst 2 kredītpunkti. Šo studiju kursu mērķis ir sniegt studējošiem iespēju iegūt papildus zināšanas kādā zinātņu nozarē vai apgūt profesionālajai darbībai noderīgas prasmes. Brīvai izvēlei tiek piedāvāti kursi: "Marketinga vadība", "Informācijas sistēmas un tehnoloģijas" u.c. Tā kā aviācijā un avioindustrijā izmantotā angļu valoda ir patstāvīga saziņas valoda, kurā pazīstami angļu valodas vārdi tiek izmantoti ar pilnīgi citu nozīmi, darbam aviācijas nozarē nepietiek tikai brīvi pārvaldīt angļu valodu. Kaut pati programma tiek docēta angļu valodā, pēc aviācijas jomas ekspertu ieteikuma, papildus kā brīvās izvēles kurss (C blokā) tiek piedāvāta iespēja apgūt arī angļu valodas kursu "Angļu valodu aviācijā".

46.pielikums. Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)

47.pielikums. Studiju programmas studiju kursu apraksti

2.2. Studijuursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes, studiju kursu/ moduļu mērķu sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem.

Studiju programma izstrādāta atbilstoši 2014.gada 26. augusta LR MK noteikumiem Nr.512 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” prasībām un *Organizācijas vadītāja* (5. PKL) profesijas standartam. Programmas studiju rezultāti formulēti atbilstoši Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūras 7.līmeņa studijām noteiktajām zināšanām, prasmēm un kompetencēm.

Programmas atbilstība profesijas standartam sniegta 44.pielikumā.

Studiju programmas mērķis, uzdevumi un studiju rezultāti –zināšanas, prasmes un kompetences, ir saskaņoti ar Organizācijas vadītāja profesijas standartā noteikto. Standartā noteiktās prasmes un attieksmes, kompetences un profesionālās zināšanas izpratnes un lietošanas līmeni no profesiju standarta ir pārceltas uz studiju programmas rezultātiem. Atbilstoši standartā sniegtajam profesijas aprakstam, formulēts studiju programmas mērķis un uzdevumi, kas parāda, kā sasniegt šo mērķi.

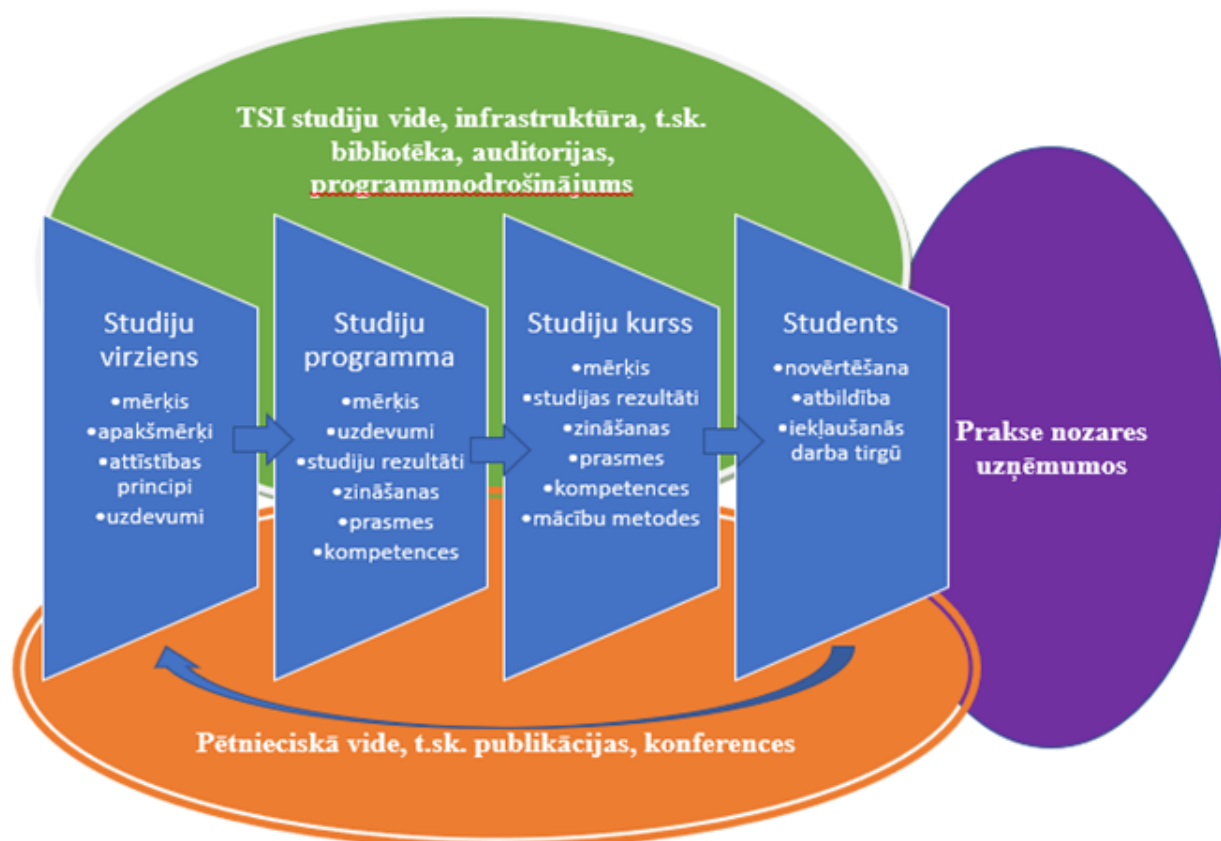
Programmas katrā atsevišķā studiju kursā iekļautā informācija (apgūstamie temati) izriet no studiju kursa mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem, kas savukārt izriet no visas programmas mērķiem un studiju rezultātiem. Kā jau minēts pašnovērtējumā iepriekš, šī sasaiste redzama programmas kartējumā (47.pielikums). Katrs studiju kurss nodrošina vismaz 2 programmas sasniedzamo rezultātu apguvi. Katru programmas studiju rezultātu nodrošina vismaz 1 studiju kurss, bet vidēji tie ir 4 vai vairāk kursi.

Studiju programmas mērķu un rezultātu korelācija (sk. D zīm.) ar atsevišķu studiju kursu rezultātiem ir konstatējama katrā studiju kursa aprakstā, kurā aprakstīti studiju rezultātu sasniegšanas veidi, secība, kompetences pārbaudes veidi un vērtējuma kritēriji. Ietverta obligātā literatūra, no kuriem vismaz viens literatūras avots ir ne vecāks par 5 gadiem, kas nodrošina materiāla apguvi pēc jaunākajām zinātnes un nozares attīstības tendencēm.

Studiju kursi programmas studiju plānā iekļauti loģiskā secībā, vispirms apgūstot vispārīglītojošos un vispārīgos uzņēmējdarbības un vadības kursus, kas sekmē studējošo uzņēmējdarbības kompetences, kā arī pētniecības un analīzes prasmes, tad profesionālos kursus. Pētniecības metožu apguvei programmā iekļauts studiju modulis 6 kredītpunktu apjomā "Pētījumu metodes un projektu vadība".

Atbilstoši normatīviem par profesionālajām maģistra studiju programmām, profesionālās prasmes studējošie nostiprina praksē 26 KP apjomā, kas nozares uzņēmumos tiek apgūta pēc teorētisko kursu apguves.

Veiksmīgai studiju programmas īstenošanai (sk. D.zīm.) ir nodrošināta atbilstoša Studiju vide un infrastruktūra, nodrošinot gan auditorijas, gan datorklases, gan bibliotēkas resursus, gan IT programmatūru pētniecisko darbu veikšanai, ieskaitot SPSS. Profesionālās maģistra studiju programmas neatņemamas sastāvdaļas ir pētnieciskā vide. Maģistra darba aizstāvēšanas obligāts priekšnosacījums ir dalība zinātniskā konferencē, maģistra darba tēmas padziļinātai aprobācijai. Maģistratūras studējošie ar pētnieciskā darba rezultātiem uzstājas studentu zinātniskajā konferencē "Zinātne un tehnoloģija – solis nākotnē" – RatSif. Konferences uzdevums ir veicināt studējošo profesionālo izaugsmi paralēli studiju kursu teorētiskā materiāla apguvei, iegūstot zinātniski pētnieciskās iemaņas pētījumu veikšanas metodikā, pētījuma metožu izvēlē, zinātnes teorētisko atziņu apkopošanā, praktiskā pētījuma izpildē, prasmē veikt pētījuma datu iegūšanu, analīzi un interpretāciju, kā arī izteikt iegūtos pētījuma rezultātus pamatotos un saprotamos slēdzienos; veicināt studentu zinātnisko jaunradi, tādējādi nostiprinot saikni starp studijām, praksi un zinātniski pētniecisko darbību.

D.Zīm. Profesionālās maģistra studiju virziena mērķu sasaiste ar studentu iekļaušanos darba tirgū un studiju rezultātiem

Programmā iekļautie studiju kursi atbilst programmas mērķim un uzdevumiem, jo tie sniedz profesionālās darbības pamatzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, vispārējās un profesionālās zināšanas un kompetences, kas noteiktas Organizācijas vadītāja profesijas standartā.

Studiju kursu un noslēguma darba apraksti ir izstrādāti atbilstoši normatīvo aktu prasībām; saturs ir aktuāls, savstarpēji papildinošs, atbilst programmas mērķiem un nodrošina studiju rezultātu sasniegšanu, kā arī atbilst nozares vajadzībām un zinātnes tendencēm.

48.pielikums. Studiju kursu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai.

2.3. Studiju īstenošanas metožu (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tiek izvēlētas studiju kursus/ moduļos izmantotās studiju īstenošanas (tajā skaitā vērtēšanas) metodes, kādas tās ir un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Skat.II.daļas.1.6.apakšpunktu.

Studiju īstenošanas metodes, vērtēšanas metodes, veidi un prasības ietvertas katra studiju kursa aprakstā, kas studējošajiem pieejams e-studiju vidē Moodle.

Studiju process pamatā tiek īstenots interaktīvu lekciju, semināru, praktisko nodarbību, studentu

patstāvīgā darba, prakses formā. Studijuursos paredzētas praktiskās nodarbības, bieži arī diskusijas, lomu spēles, komandu darbs, projektu darbs, konkrētu profesionālu uzdevumu vai konkrētu praktisku problēmu risināšana. Metodes izvēle atkarīgs no tā, kādu studiju rezultātu mācībspēks plāno sasniegt. Izmantotās metodes vērstas uz studējošā spēju attīstību: mācīties, radoši izmantot zināšanas, sadarboties, novērtēt sevi, piedāvāt alternatīvu variantu problēmu atrisināšanai, kritiski domāt, pieņemt atbildīgu lēmumu.

Studiju procesā arvien vairāk tiek izmantota gadījumu izpētes un analīzes (case study) metode - reālu praktisko situāciju analīze. Šī metode ir atzīta par vienu no vispiemērotākajām un efektīvākajām vadītāju izglītības un kvalifikācijas paaugstināšanas metodēm. Docēšana, izmantojot gadījumu izpētes un analīzes metodi, palīdz attīstīt studentiem tādas mūsdienu vadītājam nepieciešamas īpašības kā: koncentrēšanās uz rezultātu, iesaistīšanās komandas darbā, līderība, atbildība, pašorganizācija, pašnovērtējums. Sīkāk skat. IV. nodaļas 2.3. apakšpunktu.

Studiju programmas apguves vērtēšanas pamatprincipi un kārtība atbilst Valsts akadēmiskās izglītības standarta 40. panta prasībām. Studiju rezultātu kontroles formas ir mutiski un rakstiski eksāmeni, ieskaites, prakses pārskats. Studiju rezultāti programmā tiek vērtēti pēc diviem vērtēšanas kritērijiem: kvalitātes kritērijs - atzīme 10 balļu sistēmā (uzskatot studiju rezultātu vērtējumu 4 balles par zemāko sekmīgo vērtējumu), un kvantitatīvais kritērijs - kredītpunkti pēc kopējā stundu skaita studiju kursā.

Prakses noslēgumā students izstrādā pārskatu par prakses rezultātiem. Prakses atskaite aizstāvēšana notiek katedrā. Studējošā paveikto prakses mērķu un uzdevumu izpildē, kā arī prakses atskaiti vērtē ar ieskaiti diferencēto ieskaiti.

Maģistra darba novērtēšanā izmanto komplekso pieeju. Pilnībā izstrādāta maģistra darba novērtēšana notiek Valsts pārbaudījumu komisijā, kur maģistrants aizstāv maģistra darbu. Maģistra darbu pirms tam recenzē.

Atbilstoši 2014. gada 26. augusta LR MK noteikumu Nr. 512 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” VII. daļas 54. punktam, Valsts pārbaudījumu komisijas vadītājs un vismaz puse no komisijas sastāva ir nozares profesionālo organizāciju vai darba devēju pārstāvji. Šis nosacījums TSI tiek stingri ievērots.

Komisijas locekļi vērtējumā ņem vērā šādus kritērijus: 1) maģistra darba izstrādes satura kvalitāte un atbilstība studiju virzienam; 2) darba atbilstība maģistra darbu izstrādes metodiskajiem norādījumiem; 3) prezentācijas kvalitāte; 4) studenta prasme atbildēt uz komisijas jautājumiem; 5) recenzijas vērtējums un izteiktās piezīmes. Kopējais maģistra darba vērtējums veidojas, apkopojot katra komisijas locekļa izliktās atzīmes, un par to balsojot. Komisijas priekšsēdētājam strīdus gadījumos ir noteicošā balss. Skat. II. daļas 1.6. apakšpunktu.

Studentcentrētas izglītības principi aprakstīti III. daļas 2.3. apakšpunktā.

2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu. Norādīt, kā augstskola/ koledža studiju programmas ietvaros atbalsta studējošos studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai.

Prakse ir profesionālās augstākās izglītības maģistra programmas “Aviācijas vadība” sastāvdaļa. Atbilstoši profesionālās maģistra studiju programmas prasībām, studentiem ir paredzēta prakse 6

vai 26 kredītpunktu apjomā. Prakses mērķis ir dot iespēju maģistrantiem nostiprināt un papildināt studiju procesā iegūtās zināšanas praktiskā darbībā, pamatojoties uz tā uzņēmuma darba pieredzi, kurā viņi praktizējas, kā arī apgūt praktisko iemaņu kopumu, kas nepieciešamas attiecīgās jomas speciālistiem.

Prakses uzdevumi:

- iegūt vispārēju priekšstatu par uzņēmuma funkcionēšanas principiem;
- nostiprināt un padziļināt teorētiskās zināšanas mūsdienu uzņēmējdarbības vadības procesu un metožu jomās;
- praktiskā darba apstākļos apgūt darba procesu organizēšanas un vadības principus;
- apkopot un analizēt materiālus gala pārbaudījuma darba izstrā

Prakse tiek organizēta saskaņā ar studiju plānu un prakses kalendāro plānu, pamatojoties uz līgumiem, kuri noslēgti starp TSI, studentiem un uzņēmumiem, kuros studenti praktizējas.

Visiem studentiem studiju prakses (Prakse 1) apjoms ir 6 KP:

- pilna laika studijās 2. semestrī;
- nepilna laika studijās 3. semestrī.

Maģistrantiem ar iepriekš iegūtu bakalaura akadēmisko grādu ir papildus prakse (Prakse 2) 20 KP apjomā:

- pilna laika studijās 3. semestrī;
- nepilna laika studijās 4. semestrī.

Prakses 1 laikā studenti iepazīstas ar uzņēmējdarbības vadības specifiku aviācijas nozarē, aviācijas pārvaldījumu tirgus perspektīvām un problēmjautājumiem, nozarē strādājošo uzņēmumu darba ikdienu un specifiku, uzņēmumam saistošo starptautisko ekonomisko darbību reglamentējošo normatīvo aktu piemērošanu praksē. Tiek apkopota nepieciešamā informācija, veikta tās apstrāde, analīze, sistematizācija, lai izprastu prakses vietas darbības principus, nozīmi un aktualitātes.

Prakses 2 laikā studenti piemēro iegūtās teorētiskās zināšanas praktiskajā darbībā un meklē risinājumus aktuālām problēmām. Tiek precizēti savāktie un apstrādātie dati, pēc nepieciešamības iegūta un apstrādāta papildus informācija, lai varētu pilnībā noteikt un sasniegt visus maģistra darbam izvirzītos mērķus un uzdevumus.

Studiju programmas nodrošināšana ar praksi atrunāta TSI un lielāko aviācijas uzņēmumu sadarbības līgumos. Noslēgti atsevišķi sadarbības līgumi par prakses nodrošināšanu programmas "Aviācijas vadība" studējošajiem ar uzņēmumiem SIA "Airline Support Baltic", SIA "Wing 4 Sky Group", VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"", kas prakses nodrošināšanai piesaista savus darbiniekus kā prakses vadītājus.

Studiju praksi īsteno atbilstoši prakses programmai, kuru izstrādā par studiju prakses īstenošanu atbildīgā katedra, saskaņo studiju programmas direktors un apstiprina dekāns.

Korporatīvo klientu daļa koordinē institūta struktūrvienību darbību prakses organizēšanas jautājumos, apkopojot informāciju par sadarbības uzņēmumiem, kas nodrošina prakses vietas. Prakses vietas uzņēmumu saraksta veidā ar tajās pieejamo prakses vietu skaitu, atbilstoši programmas prasībām, studentiem nodrošina katedra. Studentiem tiek dotas tiesības patstāvīgi izvēlēties prakses vietu, augstskolai iesniedzot dokumentu par uzņēmuma piekrišanu organizēt dotā studenta praksi šajā uzņēmumā saskaņā ar TSI prakses programmu.

Prakses noslēgumā students izstrādā pārskatu par prakses rezultātiem, kuru sagatavo saskaņā ar *Prakses metodiskajiem norādījumiem*, pārskatam pievienojot prakses dienasgrāmatu un uzņēmuma

prakses vadītājā atsauksmi. Prakses dokumenti studējošajam pieejami TSI e-studiju vidē Moodle.

Prakses atskaites aizstāvēšana notiek katedrā. Studējošā paveikto prakses mērķu un uzdevumu izpildē, kā arī prakses atskaiti vērtē ar ieskaiti diferencēto ieskaiti .

Prakses mērķi un uzdevumi ir noteikti prakses programmā, ar kuriem studenti tiek iepazīstināti uzsākot studijas. Prakses uzdevumi ir saistīti ar studiju programmas sagaidāmajiem rezultātiem (skat. programmas kartējumu 48.pielikumā un programmas atbilstību profesijas standartam 45.pielikumā).

Sīkāk prakses aprakstu skat. II.daļas 5.3.apakšpunktā.

2.5. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Maģistra darba tēmu students izvēlas patstāvīgi no katedras piedāvātā maģistra darba pētījuma virzienu saraksta. Sarakstu, atbilstoši Gala pārbaudījuma noteikumiem , katedras publicē gadu pirms maģistra darba aizstāvēšanas. Studējošais var ierosināt sava pētījuma tēmu arī pats. Katedras piedāvātais iespējamo pētījumu jomu saraksts tiek atjaunināts katru gadu, ņemot vērā Latvijas uzņēmējdarbības attīstības tendences un globālās tendences ekonomikā, politikā un sabiedrībā, kas ietekmē darba tirgus vajadzības un kuru ietekmē veidojas jaunas prasības mūsdienu vadītāju izglītībai.

Programmā pirmie studējošie maģistra darbus aizstāvēs 2020.gada jūnijā. Veiksmīgi izpildot studiju plānu un izstrādājot maģistra darbus, vasarā programmu absolvēs 5 studējošie. Katedra viņiem piedāvājusi šādu iespējamo maģistra darbu tēmu sarakstu:

- *Drošības un drošuma tendences analīze civilajā aviācijā Latvijā*
- *Aviācijas tehniskās apkalpošanas vadības digitalizācijas efektivitātes novērtējums*
- *Konkurences starp zemo cenu aviokompānijām un tradicionālajām aviokompānijām.*
- *Aviokompāniju lielākie izaicinājumi*
- *Gaisa satiksmes pieauguma Latvijā padziļināta analīze*
- *Korporatīvā atbildība, priekšrocības patērētājiem un iespējas gaisa satiksmes nozarē*
- *Lidmašīnu piegādes aizkavēšanās lielo aviokompāniju aliansēs*
- *Aviosabiedrību ietekme uz klimatu un to, kā nozare reaģē uz šo jautājumu*
- *Izaicinājumi un ētiskie jautājumi gaisa satiksmes nozarē*
- *Aviokompāniju nozares uzņēmumu saistības pret pasažieriem*
- *Riska vadība aviācijas nozarē. Gadījuma izpēte*
- *Pieprasījumu attīstības iespējas civilajā aviācijā Eiropā*
- *Informācijas datu par civilās aviācijas ekspluatāciju vadīšana*
- *Kvalitātes vadības metožu izmantošana lidostas stratēģiskajā plānošanā*
- *Civilās aviācijas pārvaldījumu apjoma prognozes. Gadījuma izpēte*
- *Aviācijas riska pārvaldības stratēģijas. Gadījuma izpēte*

Kā jau minēts 2.3.punktā, ar 30.10.2019. rīkojumu Nr. 06-4.3/1 izveidota Valsts pārbaudījumu komisija, kuras priekšsēdētājs ir VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" komercdirektors un valdes loceklis A.Saveljevs. Komisijas sastāvā ir vēl divi aviācijas nozares pārstāvji, kas ļaus objektīvi novērtēt izstrādāto darbu aktualitāti nozares vajadzībām.

2.6. Analīze un novērtējums par studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātiem, to izmantošanu studiju satura un kvalitātes pilnveidē, sniedzot piemērus.

Pagājušajā akadēmiskajā gadā programmā bija pirmie 5 studējošie, no kuriem aptaujā piedalījās trīs. Studenti ir apmierināti ar studiju programmas izvēli, programmas materiāltehnisko un informatīvo nodrošinājumu, bibliotēku, un docēšanas kvalitāti, bet atzīmē, ka netiek nodrošināts pietiekams skaits konsultāciju.

Ņemot vērā, ka uz minēto faktu norādījuši arī citu programmu studējošie, nākotnē lielāka uzmanība fakultātē jāvelta konsultāciju organizēšanai un pieejamībai studējošajiem. Plānotās docētāju konsultācijas ir redzamas kopējā nodarbību sarakstā, tāpēc to norisi iespējams kontrolēt.

Tā kā programma tiek īstenota tikai otro gadu, absolventu programmā vel nav.

Saikne ar darba devējiem ir nepārtraukta, jo pašas programmas izstrādē bija iesaistīti VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" vadošie darbinieki, viņi arī vērtēs programmas studējošo iegūtas zināšanas Valsts pārbaudījumu komisijas sastāvā. Aizstāvēšanās rezultāti tiks analizēti un ņemti vērā programmas kvalitātes pilnveidei.

2.7. Sniegt novērtējumu par studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes iespējām, izmantoto iespēju skaita dinamiku un mobilitātes laikā apgūto studiju kursu atzīšanu.

Studiju programmas studējošie izmanto izejošās mobilitātes iespējas. Apmaiņas mobilitātē pagājušo gadu devās viens programmas students. Daudzi maģistra programmas studenti strādā un ne vienmēr var veselu semestri atvelēt studijām cita valstī. Tāpēc bakalauru skaits, kas piedalās studentu starptautiskās apmaiņas programmās, vienmēr ir lielāks nekā maģistru. Skat. 16.pielikums.

ERASMUS+ programmā apgūtie studiju kursi tiek atzīti. ERASMUS+ programmas mobilitātes laikā iegūto studiju rezultātu atzīšanu reglamentē *TSI ERASMUS+ programmas stipendiju konkursa instrukcija* (pieejama http://www.tsi.lv/sites/default/files/editor/2017.02.07._instrukcija_0.pdf).

Skat. II.daļa 5.2.punkts.

Ienākošie mobilitātes studenti tiek ieskaitīti kādā no Vadībzinātnes un ekonomikas fakultātes studiju programmām studējošo statusā apmaiņas laikā, kaut gan bieži apmaiņas studenti izvēlas apgūt atsevišķus kursus arī no citu fakultāšu programmām. Studentiem tiek nodrošināts nepieciešamais studiju kursu apjoms un atbilstošs kredītpunktu skaits. Piedāvātie kursi tiek īstenoti angļu valodā.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)

3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiāli bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus. Veicot novērtējumu iespējams norādīt atsauci uz II. daļas 3. nodaļas 3.1.- 3.3. kritērijos sniegto informāciju.

Transporta un sakaru institūtā darbs organizēts trīs fakultātēs, kuru pakļautībā atrodas vairākas katedras:

1. Vadībzinātņu un ekonomikas fakultātē:
 1. Ekonomikas, finanšu un vadības katedra
 2. Humanitāro zinātņu katedra
2. Transporta un loģistikas katedra:
 1. Aviācijas transporta katedra
 2. Transporta un loģistikas katedra
3. Datorzinātņu un telekomunikāciju fakultātē:
 1. Elektronikas un telekomunikāciju katedra
 2. Datorsistēmu programmatūras katedra
 3. Matemātisko metožu un modelēšanas katedra

Studiju virziens “Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” ar tajā ietvertajām programmām, sadarbībā ar citu TSI fakultāšu katedru docētājiem un viesdocētājiem, tiek īstenots Vadībzinātņu un ekonomikas fakultātē (VEF).

Tāpat studiju procesa īstenošana iesaistītas arī citas TSI struktūrvienības.

1. Korporatīvo klientu daļa - organizē un nodrošina sadarbību ar uzņēmumiem, nodrošina prakses.
2. Studiju daļa - plāno studiju procesu (nodarbību plānojumu, docētāju darbu u.tt.), organizē darbu ar studējošajiem (konsultāciju sniegšana un informēšana, darbs ar studentu dokumentāciju, studiju sekmju uzskaitē, maksājumu kontrole u.c.).
3. Bibliotēka - nodrošina studentus un docētājus ar mācību un zinātnisko literatūru.
4. Zinātniski pētnieciskā nodaļa- nodrošina jauno zinātnieku kvalitatīvu sagatavošanu un studentu iesaistīšanu zinātniskajā pētniecībā.
5. Akadēmiskā un profesionā aviācijas centrs (APAC), kas pamatā nodrošina teorētiskas un praktiskas apmācības un pieņem eksāmenus specializētajos aviācijas apmācībasursos. APAC lidmašīnas A320 treniņierīcība tiek izmantota studiju kursa „Gaisa kuģu apkopes vadība” apmācībā.
6. Lietišķo programmu sistēmu laboratorija, kas nodrošina TSI studentiem, docētājiem un pētniekiem pieeju programmatūras produktiem, sākot no imitācijas modelēšanas rīkiem: PTV VISSIM & VISUM – programmatūra transporta plūsmu modelēšanai; AnyLogic – universāla modelēšanas programmatūra; Aris, BPWin, Busines Object – biznesa procesu modelēšanas programmatūra; beidzot ar programmatūru datu apstrādei un matemātisko aprēķinu veikšanai: R, SPSS, STATISTICA, MatLab, Matematika un citi. Sīkāk skat.II.nodaļas 3.2.apakšpunkts.

Atbilstoši nodarbību laikiem, organizēts arī Studiju daļas, Helpdesk un Bibliotēkas darba laiks.

Nozīmīgs rīks studiju procesa organizēšanai katrā studiju kursā ir e-studiju vide jeb *Moodle* platforma. Katrā kursā šeit izvietoti mācību metodiskie materiāli, kas ietver studiju kursa aprakstu,

metodisko (kalendāro) plānu kārtējam semestrim, studiju kursā plānotos patstāvīgo darbu uzdevumus, pašpārbaudes uzdevumi, eksāmenu jautājumus, citi mācību materiāli, ko izmanto studiju kursa patstāvīgai apguvei (lekciju materiāli, prezentācijas, dažādi papildmateriāli u.c.)

Studenta personas kartiņa, studiju plāns visam studiju periodam un studijuursos izliktie vērtējumi visiem TSI studējošajiem pieejami TSI iekšējā informācijas sistēmā Intranet. Šeit pat pilna laika klātienē un nepilna laika neklātienē studentiem un mācībspēkiem ieejams arī nodarbību saraksts.

Fakultātei tiek piešķirts konkrēts finansējums tās realizēto virzienu resursu papildināšanai proporcionāli fakultātē realizējamo programmu skaitam. 2020. gada plānotie līdzekļi studiju virziena grāmatu iegādei kopā ir 1500 eur. Studiju kursu aprakstā kursa apguvei docētāji norāda vismaz vienu TSI bibliotēkā pieejamo mācību līdzekli. Ārvalstu studentiem pirmās adaptācijas nedēļas laikā obligāta ir iepazīšanās nodarbība ar bibliotēkas sniegtajām iespējām. Par bibliotēkā pieejamajām grāmatām un e-grāmatu datu bāzēm docētāji stāsta arī kursa "Ievads specialitātē" ietvaros.

Tā kā vairumam no maģistratūras studējošajiem jau ir pastāvīgas darba vietas, nodarbības organizētas arī darba dienu vakaros, kas ļauj apvienot studijas ar darbu. Nepilna laika neklātienē studējošajiem nodarbības notiek sestdienās, vai pēc moduļu principa - reizi mēnesī intensīvi mācoties piektdienā, sestdienā un svētdienā.

Savas darbība nodrošināšanai, saskaņā ar Grāmatvedības politiku, Vadībzinātņu un ekonomikas fakultāte ir izdalīta kā atsevišķs finanšu atbildības centrs (FAC). Fakultātei tiek veidots atsevišķs budžets, pamatojoties uz noteiktiem darbības virzieniem atbilstoši TSI stratēģiskajam redzējumam, katru mēnesi fakultātes dekānam tiek iesniegtas atskaites par budžeta izpildes gaitu un no dekāna tiek saņemti skaidrojumi par būtisku noviržu iemesliem un turpmāko rīcību risku mazināšanai. Fakultātes pamatbudžetā ir iekļauti tiešie ieņēmumi un tiešās izmaksas. Galvenais fakultātes un attiecīgi studiju programmas finansējuma avots ir pašu ieņēmumi no studiju maksas un saistītiem papildus pakalpojumu maksas, kas tiek segta no fizisko un juridisko personu līdzekļiem. Studiju maksas un papildus pakalpojumu maksas apmērs ik gadu tiek pārskatīts, ņemot vērā tirgus tendences un pašizmaksas rezultātus, un tiek apstiprināts ar Valdes rīkojumu.

2019./2020. ak. gada studiju maksa pilna laika studijās – 4200 EUR, nepilna laika studijās – 3400 EUR.

Fakultātē tiek veikts studiju programmu pašizmaksas aprēķins un aprēķina analīze. Visas fakultātē īstenotās programmas ir rentablas un ļauj peļņu novirzīt fakultātes attīstībai un noteikto stratēģisko mērķu sasniegšanai. Studiju programmu īstenošanas rezultāti ļauj secināt, ka studiju programmu realizācijā efektīvi izmantoti visi nepieciešamie resursi. Sīkāk skat. II. nodaļas 3.1. apakšpunktu.

Kopumā studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēkas), materiāltehniskā bāze un finansiālā bāze atbilst studiju programmas specifikai, īstenošanas nosacījumiem, rada priekšnosacījumus studiju rezultātu sasniegšanai un liecina par iespēju nodrošināt kvalitatīvu studiju procesu.

3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

Nav attiecināms.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)

4.1. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Programma licencēta tikai 2017.gadā, tomēr tās nodrošinošā mācībspēku sastāvā notikušas nelielas izmaiņas. Piesaistīti divi ārvalstu viesdocētāji projekta 8.2.2. ietvaros, PhD B. Ovezmyradov aizstās viesdocētāju PhD A. Beifert, bet M.Ed. I.Gabelaia sadarbībā ar profesori Dr.sc.admin. Y.Stukalīnu, asoc.profesora I.Išmuhametova vietā docēs kursu "Stratēģiskā cilvēkresursu vadība un līderība".

Mācībspēku sastāvs pastiprināts ar TSI docentu, Dr.sc.ing.I.Alomar studiju kursa "Gaisa kuģu apkopes vadība" docēšanai, profesora Dr.sc.ing.A.Medvedeva vietā, kurš kā katedras vadītājs tagad atbild tikai par prakses organizēšanu.

Visi programmā no jauna iekļautie mācībspēki ir vai nu ārvalstu docētāji, bet profesore Y.Stukalīna pēc izglītības ir angļu filologs.

Mācībspēku sastāva izmaiņas nav pasliktinājušās studiju kvalitāti. Iekļautie ārvalstu mācībspēki pilnveido programmu, ienesot tajā savu mācīšanas pieredzi un prasmes, kas ir būtiski, lai nodrošinātu studejošajiem vispusīgu izpratni par atšķirīgajām izglītības un darba pieejām. Piemēram, I.Gabelaia ir ieguva izglītību Aiovā universitātē (ASV) un viņiem ir darba pieredze marketingā. B. Ovezmyradov, Tsukuba universitātes inženierzinātņu doktors, ar maģistra grādu vadībā, kas iegūts Niederrhein University Vācijā.

4.2. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Studiju programmas docēšanu nodrošina 7 TSI ievēlēti docētāji un 7 viesdocētāji.

Programmas studiju kursu docēšanā iesaistīti 4 profesori un 1 asoc.profesore: profesori Dr.oec. I.Kuzmina-Merlino, Dr.sc.admin. Y.Stukalīna, Dr.sc.ing. I.Jackiva, Dr.sc.ing. A.Medvedevs un 1 asoc.profesore Dr.oec. J.Popova. Bez minētā profesoru sastāva programmas īstenošanā vēl iesaistīti 2 docenti: Dr.oec. J.Baltgailis, un Dr.sc.ing. I.Alomar. Visam akadēmiskajam personālam ir zinātnes doktora grāds.

Kā jau profesionālā programmā, lielu tās daļu docē nozares profesionāļi, tie ir VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga" valdes loceklis un komercdirektors A.Saveljevs, valdes priekšsedētāja padomnieks A.Kokars un Mācību centra vadītājs I.Pavasars.

Latviešu valodas docēšanai ārvalstu studentiem, piesaistīta RTU asoc.profesore Dr.sc.admin. A.Roskoša. Ārvalstu viesdocētāji projekta 8.2.2. ietvaros B.Ovezmyradov un I.Gabelaia docēs kursus "Ilgtspējīgas piegādes ķēdes vadība un vairākveidu pārvadājumi" un "Stratēģiskā cilvēkresursu

vadība un līderība” , savukārt, kā jau minēts kursu “Lēmumu pieņemšanas metodoloģija” vada profesore no Grieķijas E. Nathanail.

Turklāt noslēgta vienošanās ar Krenfildas Universitātes docētāju PhD R.Pagliari, kurš 2019./2020.ak.gada pavasara semestrī docēs kursu “Lidosta vadība”.

Programmā iesaistītie TSI docētāji veic zinātniskos pētījumus un piedalās studējošo izglītošanā. Transporta un sakaru institūts iespēju robežās nodrošina savu darbinieku profesionālo izaugsmi, un stimulē ar Latvijā konkuretpējīgu atalgojumu.

Studiju programmā iesaistīto mācībspēku kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas prasībām.

Programmā iesaistīto mācībspēku valsts valodas zināšanas atbilst MK 07.07.2008. noteikumiem Nr. 733 “Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai, pastāvīgās uzturēšanās atļaujas saņemšanai un Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusa iegūšanai un valsts nodevu par valsts valodas prasmes pārbaudi”. TSI Personāla nodaļa, pieņemot darbā, pārliecinās par valsts valodas prasmēm (skat. 22. pielikumu).

Programma tiek docēta tikai angļu valodā, tāpēc visiem docētājiem ir atbilstoš angļu valodas prasmes līmenis. 50.pielikumā Apliecinājums par programmā iesaistīto mācībspēku angļu valodas prasmes līmeni.

Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām, nodrošina studiju programmas un atbilstošo studiju kursu mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu.

32.tabula. Maģistra studiju programmas “Aviācijas vadība” docētāji

Kursa kods	Nosaukums	Docētājs (vārds, uzvārds)	Zina./akad. grāds	Pamatdarba vieta, amats	Ievēlēts TSI
B 03 009	Latviešu valoda	Antra Roskoša	Dr.sc.admin.	Pieaicināts docētājs, Rīgas Tehniskās universitātes asoc.profesore	--
05 M 359	Globālā ekonomika un starptautiskā biznesa vide	Jurijs Baltgailis	Dr.oec.	docents	Ievēlēts
M 13 002	Ilgtermiņīgas piegādes ķēdes vadība un vairākveidu pārvaldījumi	Berdymyrat Ovezmyradov	PhD	viesdocētājs, projekta 8.2.2. ietvaros	--
05 M 355	Finanšu vadība	Irina Kuzmina-Merlino	Dr.oec.	profesore	Ievēlēts
05 M 374	Stratēģiskā cilvēkresursu vadība un līderība	Yulia Stukalina	Dr.sc.admin.	Profesors	Ievēlēts
		Ioseb Gabelaia	M. Ed.	viesdocētājs projekta 8.2.2.ietvaros	

Kursa kods	Nosaukums	Docētājs (vārds, uzvārds)	Zina./akad. grāds	Pamatdarba vieta, amats	levēlēts TSI
M 13 001a	Pētījumu metodes un projektu vadība - 1 (Datu analīze)	Irina Jackiva	Dr.sc.ing.	profesore	levēlēts
M 13 001b	Pētījumu metodes un projektu vadība - 2 (Projektu vadība)	Jeļena Popova	Dr.oec.	asoc.profesors	levēlēts
M 13 001c	Pētījumu metodes un projektu vadība - 3 (Lēmumu pieņemšanas metodoloģija)	Irina Jackiva	Dr.sc.ing.	profesore	levēlēts
		Eftihia Nathanail	PhD	University of Thessaly	--
M 13 003	Lidostu vadība	Artūrs Kokars	MBA, LL.M.	viesdocētājs, VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga" valdes priekšsēdētāja padomnieks	--
M 13 004	Aviokompāniju vadība	Artūrs Kokars	MBA, LL.M.	viesdocētājs, VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga" valdes priekšsēdētāja padomnieks	--
M 13 006	Stratēģiskā un pārmaiņu vadība aviācijā	Artūrs Saveljevs	Mg.oec, MSc Airport Planning and Management	viesdocētājs, VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga" valdes loceklis un komercdirektors	--
M 13 005	Gaisa kuģu apkopes vadība	Ilyad Alomar	Dr.sc.ing.	Docents	levēlēts
M 13 007	Kvalitātes un drošuma vadība aviācijā	Ivars Pavasars	Mg. EMBA	viesdocētājs, VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga" Personāla attīstības nodaļas (Mācību centrs) vadītājs	--

Kursa kods	Nosaukums	Docētājs (vārds, uzvārds)	Zina./akad. grāds	Pamatdarba vieta, amats	Ievēlēts TSI
M 13 008	Starptautiskās tirdzniecības un aviācijas juridiskie aspekti	Artūrs Kokars	MBA, LL.M.	viesdocētājs, VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" valdes priekšsēdētāja padomnieks.	--
	Prakses1 Prakse 2	Aleksandrs Medvedevs	Dr.sc.ing.	Profesors	Ievēlēts

4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ (ja piemērojams).

Nav attiecināms.

4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu (ja attiecināms).

Nav attiecināms.

4.5. Sniegt piemērus akadēmiskā personāla iesaistei zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī (studiju programmas saturam atbilstošajās jomās) un iegūtās informācijas pielietojumam studiju procesā.

Skat.II.daļas 4.2. -4.6.apakšpunktus.

Akadēmiskā personāla zinātniskajam darbam ir noteicošā loma atsevišķo studiju kursu satura veidošanā. Lai izprastu pasaulē notiekošo pārmaiņu būtību, ir jāveic pētījumi attiecīgajā zināšanu jomā, ko akadēmiskais personāls īsteno piedaloties starptautiskos zinātniskos projektos, starptautiskās zinātniskās un zinātniski praktiskās konferencēs un sagatavojot publikācijas.

Mācībspēku pētījumu tematika ir cieši saistīta ar programmā docētajiem studiju kursiem:

- Weigert D., Rettmann A., Alomar I., Tolujev J. (2018) *Modelling and Simulation of the Riga International Airport to Reduce Turnaround Times of Crucial Clearance Processes.*
- Alomar I., Tolujevs J. (2017) *Optimization of ground vehicles movement on the aerodrome, Transport Research Procedia*
- Berdymyrat Ovezmyradov (2017) *The Sales Strategy for a Base Product, Optional Items, and After-sales Services when Customers Prefer Over-Specification Products*
- Ioseb Gabelaia (2019) *The Importance of Communication Management In the 21st Century*
- Ioseb Gabelaia (2019) *Importance of Verbal and Nonverbal Communication Strategies in Student Enrollment Management"*

Jaunās tendences studiju virziena attīstībā, jaunu zināšanu jomu parādīšanās ietekmē ne tikai studijas programmas saturu, bet arī liek izglītības procesā izmantot jaunas metodes un tehnoloģijas, kuru izpēte arī ir zinātnisko pētījumu objekts. Zinātnisko publikāciju piemēri, kuru tēmas ir saistītas ar izglītības procesu:

- Kuzmina-Merlino I. (2017). *"Postgraduate Financial Management for Non-Financial Specialists: Teaching Methodology and Scientific Approach.*
- Kuzmina-Merlino and I. Ishmuhametov. *"Financial Literacy: What Motivates a Lerner Entrepreneur to Achieve It?"*.
- Ishmuhametov and I. Kuzmina-Merlino. *"What Motivates a Learner Manager of a Logistic Company to Achieve Financial Literacy?"*
- Kuzmina-Merlino I. and S. Saksonova. *"The Knowledge and Competences Required for the Fintech Sector"*.
- *The Case Study Method in Post Graduate Management Education, Proceedings of the International Scientific and Educational conference Actual Problem in Education (MIP 2016),*

Skatīt 13. pielikumā studiju virziena īstenošanā iesaistīto mācībspēku projektu sarakstu, 14.pielikumā- studiju virziena īstenošanā iesaistīto mācībspēku zinātnisko publikāciju saraksts par atskaites periodu, 10.pielikumā mācībspēku CV.

4.6. Mācībspēku sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai, studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Profesionālo maģistra programmu "Aviācijas vadība" īsteno dažādu katedru un dažādu zinātnes nozaru docētāji, jo studiju programmu veido ne tikai klasiskie vadības studiju kursi, bet iekļauti arī starpdisciplināra (integrēta) rakstura studiju kursi.

Tā kā programma ir profesionāla, tajā iekļautie kursi ir starpdisciplināra, starpnozaru rakstura, kuru izstrādē un realizācijā iesaistīti TSI docētāji un ārvalstu augstskolu mācībspēki vai industrijas profesionāļi no atšķirīgām zinātnes nozarēm.

Šāda sadarbība ļauj izmantot labākās docētāju kompetences, palīdz pilnveidot kursu docēšanu, pastiprina interesi par studijām un motivē studējošos. Integrētu studiju kursu izveide ir nepieciešama, lai nodrošinātu studiju programmas rezultātu un mērķu pilnīgu apguvi un sasniegšanu. Parasti šāda veida studiju kursus pasniedz noteiktas zināšanu jomas speciālisti, kuri dalās savā profesionālajā pieredzē ar studējošajiem, tādējādi tiek stiprināta studiju programmas praktiskā orientācija un tiek radīti labvēlīgi apstākļi, lai studējošie veiksmīgi apgūtu mūsdienu vadītāja profesionālās kompetences.

Starpdisciplināros (integrētos) studiju kursus var sagrupēt vairākos virzienos. Tie ir studiju kursi, kurus izstrādājuši un docē viens citas nozares docētājs (piemēram, Ilgtspējīgas piegādes ķēdes vadība un vairākveidu pārvadājumi, Pētījumu metodes un projektu vadība - 1 (Datu analīze); vai studiju kursi, kurus īsteno 2 vai vairāki docētāji no dažādām zinātnes nozarēm (Lēmumu pieņemšanas metodoloģija, Stratēģiskā cilvēkresursu vadība un līderība).

Programmas gandrīz visus ierobežotās izvēles studiju kursus 16 KP apjomā docē konkrētās profesionālās jomas pārstāvji, kas strādā VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" vadošos amatos, skat.4.2.punktu. Jau programmas izstrādes posmā ierobežotās izvēles studiju kursi (Starptautiskās tirdzniecības un aviācijas juridiskie aspekti, Kvalitātes un drošuma vadība aviācijā, Stratēģiskā un pārmaiņu vadība aviācijā, Lidostu vadība, Aviokompāniju vadība) tika izstrādāti sadarbojoties profesionālās jomas viesdocētājiem ar fakultātes mācībspēkiem. Ierobežotās izvēles daļas atlikušie 4 KP atvēlēti kursam Gaisa kuģu apkopes vadība, kuru docē Aviācijas transporta katedras docents, Dr.sc.ing.lyad Alomar.

Papildus 2019./2020.gada pavasara semestrim studiju kursa "Lidostu vadība" pasniegšanai pieaicināts viesdocētājs Dr. Pagliari, tādējādi sniedzot studējošajiem atšķirīgu skatījumu no mācībspēka, kas docē šo kursu pašlaik. Dr. Romano Pagliari, Krenfīldas Universitātes Aeronautikas un transporta skolas vadošais docētājs, ir daudz zinātnisko publikāciju autors tieši aviācijas vadības jomā. Viņš ir pētījis gaisa satiksmes prognozes lidojumiem caur Lielbritānijas gaisa telpu, paaugstināto gaisa satiksmes nodevu iespējamo ietekmi uz zemo cenu aviosabiedrībām Lutonas lidostā, Lielbritānijā, un Eiropas Aviosabiedrību asociācijas uzdevumā pētījis patērētāju izmaksas, izvēloties starptautiskās lidostas visā pasaulē.

Kopumā var apliecināt, ka ir izveidots mehānisms mācībspēku savstarpējai sadarbībai, lai veicinātu studiju kursu pilnveidi.

Studējošo un mācībspēku skaita attiecība studiju programmā ir mainīga, atkarīga no semestra studiju kursu realizācijas plāna, kā arī no studiju formas. Vidēji tas ir 1: 1,5.

Pielikumi

III. Studiju programmas raksturojums - 1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	Statistikas dati par studējošajiem, Pašnovērtējuma V.daļas 1.2.punkts.pdf	STATISTICS ON STUDENTS, Self-Assessment report, Part V, sub-chapter 1.2.pdf
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	44.pielikums.Atbilstība valsts izglītības standartam.pdf	44.Appendix. Compliance with the State Education Standard.pdf
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)	45.pielikums. Atbilstība profesionālajam standartam.pdf	45.Appendix. Compliance with the professional standard.pdf
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	48.pielikums. Studiju kursu kartējums MSc Avio programmas rezultātu sasniegšanai.xlsx	48.Appendix. Mapping of the study courses_ Studiju kursu kartējums MSc Avio EN.xlsx
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	46.pielikums. Studiju plans.zip	46.Appendix. Study programm plan.zip
Studiju kursu/ moduļu apraksti	47.pielikums. Studiju kursu apraksti.zip	47.Appendix.Course descriptions.zip
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Par studiju programmas apgušanu izsniedzamā diploma paraugs	51.pielikums. Diploms un diploma pielikums.zip	51.Appendix. Diploma Supplement.zip
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	23.pielikums. Līgumi programmas slegsanas gadījuma.zip	23.Appendix. Cooperation Agreement.zip
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	49.pielikums. Apliecinājums par zaudējumu kompensāciju.pdf	49.Appendix. Confirmation.pdf
Augstskolas/ koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv, ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.	50.pielikums. Apliecinājums angļu valodas prasme.pdf	50.Appendix. Confirmation.pdf
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.		
Studiju līguma paraugs/-i	52.pielikums. Studiju līguma paraugs.pdf	52.Appendix. Sample of the study agreement.pdf
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.		

Uzņēmējdarbība un vadība

Augstākās izglītības iestāde	<i>Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Uzņēmējdarbība un vadība</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	45345
Studiju programmas veids	<i>Akadēmiskā maģistra studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Irina</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Kuzmina-Merlino</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>Kuzmina.I@tsi.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Dr.oec., profesore</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	29610918
Studiju programmas mērķis	<i>Studiju programmas mērķis ir nodrošināt padziļinātu zināšanu, prasmju un kompetenču apguvi dažādās biznesa vadības jomās mūsdienu organizācijā; attīstīt studentos neatkarīgu kreatīvu un analītisku domāšanu, kura ļauj pielietot zinātnisko pētījumu metodes praktisko situāciju risināšanai un ilgtermiņa biznesa stratēģiju izstrādāšanai; veikt konsultatīvu un pētniecisku darbību digitālajā vidē</i>
Studiju programmas uzdevumi	<p><i>TSI akadēmiskā maģistra studiju programma „Uzņēmējdarbība un vadība” ir vērsta uz elitāru vadītāju - līderu sagatavošanu, kuri veicina organizācijas uzplaukumu, cenšoties padarīt organizācijas darbību produktīvu un efektīvu.</i></p> <p><i>Programmas pamatzdevums ir palīdzēt studentiem attīstīt racionālu analītisko pieeju, izmantojot digitālās tehnoloģijas mūsdienu uzņēmuma problēmu risināšanai, lai ietekmētu biznesa vadības izmaiņas kompānijas iekšienē un kļūtu par līderi, kurš darbojas kā pārmaiņu aģents organizācijā.</i></p> <p><i>Studiju programmas uzdevumi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>• Sniegt studentiem padziļinātas zināšanas dažādos uzņēmējdarbības vadības aspektos organizācijās, kuras darbojas ekonomikas, politikas un sabiedrības pastāvīgu izmaiņu apstākļos;</i> <i>• Iemācīt studentiem apgūt vadības lēmumu pieņemšanas metodes un attīstīt viņu prasmes, kritiski novērtējot pieņemto vadības lēmumu ētisko pusi, to sekas un prognozējamus rezultātus;</i> <i>• Dot studentiem zinātniski-pētnieciskā darba iemaņas un attīstīt spējas veikt zinātniskos pētījumus izvēlētajā biznesa vadības jomā;</i> <i>• Pamatojoties uz zināšanām par vadībzinības teorijām, iemācīt izvēlēties vadības stilu, kurš ir piemērots organizācijas finanšu stāvoklim un organizācijas korporatīvās kultūras un uzvedības īpatnībām;</i> <i>• Nodrošināt studiju procesu ar atbilstošu infrastruktūru un visiem nepieciešamajiem resursiem kvalitatīvai studiju programmas realizācijai;</i> <i>• Motivēt studentus pašorganizācijai un savu personīgo īpašību pašrealizācijai multikulturālā izglītības vidē;</i> <i>• Attīstīt starptautisko sadarbību ar radniecīgām augstākās izglītības iestādēm, uzņēmumiem un organizācijām</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>Zināšanas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spēt izskaidrot vadībzinātnes teoriju daudzveidību, kura nodrošina pamatu radošai domāšanai un ļauj interpretēt vadības zinātnes jaunākās tendences; • Spēt klasificēt uzņēmuma izmantoto informācijas sistēmu nozīmi vadības funkciju realizēšanā; • Spēt identificēt un ievērot uzņēmuma darbu reglamentējošos normatīvos aktus, darba tiesisko attiecību noteikumus un ētikas normas; • Spēt raksturot ārējās vides faktoru ietekmi uz organizācijas iekšējiem procesiem; • Spēt formulēt un prezentēt savas idejas un viedokli uzņēmuma darbības uzlabošanai biznesa vides mainīgajos apstākļos; • Demonstrēt plānošanas, vadības un resursu izmantošanas kontroles metodes, izmantojot informācijas tehnoloģijas un datu apstrādes metodes. <p>Prasmes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prot formulēt organizācijas mērķus un izstrādāt organizācijas rezultativitātes veicināšanas un tās vērtību veidošanas virzienus; • Prot pielietot jaunākās darba organizācijas formas un vadības informācijas sistēmas uzņēmuma vadīšanas procesa nodrošināšanā; • Pamatojoties uz vadībzinību teoriju zināšanām prot izvēlēties vadības stilu, kurš ir adekvāts organizācijas funkcionēšanas apstākļiem un organizācijas kultūras un uzvedības īpatnībām; • Spēt uzņemties atbildību par darba grupu darba rezultātiem un veikt šo rezultātu analīzi; • Strādāt ar vadības lēmumu pieņemšanu, kritiski novērtēt lēmumu rezultātu finansiālo, ētisko pusi; • Patstāvīgi organizēt savu darbu un veikt pašnovērtējumu. <p>Kompetences:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spēt uzņemties līdera lomu, plānot un organizēt komandas darbu, lai nodrošinātu organizācijas mērķu sasniegšanu; • Spēt realizēt organizatoriskas vadības funkcijas, kuras ir vērstas uz rezultāta sasniegšanu, tas ir produkta izveidi, kurš ir nepieciešams klientu vajadzību apmierināšanai, kuru dēļ organizācija eksistē; • Spēt argumentēti izskaidrot savu viedokli un diskutēt par sarežģītiem vadībzinātnes aspektiem gan ar speciālistiem, gan ar sabiedrību, un veikt pētniecisku darbu, lietojot modernas pieejas; • Spēt novērtēt uzņēmuma finanšu un tehnoloģiskās darbības rādītājus, un pieņemt lēmumus, lai veicinātu uzņēmuma darbības optimizāciju un pelnītspējas uzlabošanu; • Spēt ātri reaģēt uz biznesa vides pārmaiņām un noteikt kādā virzienā uzņēmumam ir jāvirzās, ņemot vērā šīs pārmaiņas, izstrādājot stratēģiskos plānus un pieņemot inovatīvus lēmumus; • Spēt kritiski analizēt un novērtēt pieņemto vadības lēmumu sekas un to prognozējamās rezultātus; • Spēt integrēt dažādu jomu zināšanas, dot ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā, pētniecības vai vadīšanas metožu attīstībā, parādīt izpratni un ētisko atbildību par zinātnes rezultātu vai profesionālās darbības iespējamo ietekmi uz vidi un sabiedrību.
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Maģistra darba aizstāvēšana

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātie - 2 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātie</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	80
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	1) bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība ekonomikas un uzņēmējdarbības zinātņu nozarē; 2) bakalaura vai maģistra grāds citās sociālo zinātņu nozarēs vai radniecīgo zinātņu nozarēs un divu gadu darba pieredze ekonomikas un uzņēmējdarbības jomā; 3) bakalaura vai maģistra grāds citās zinātņu nozarēs un ne mazāk kā 5 gadu darba pieredze ekonomikas un uzņēmējdarbības jomā
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu maģistra grāds vadībizinātnē</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Transporta un sakaru institūts	RĪGA	LOMONOSOVA IELA 1, RĪGA, LV-1019

Pilna laika klātie - 2 gadi - angļu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātie</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>angļu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	80
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	1) bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība ekonomikas un uzņēmējdarbības zinātņu nozarē; 2) bakalaura vai maģistra grāds citās sociālo zinātņu nozarēs vai radniecīgo zinātņu nozarēs un divu gadu darba pieredze ekonomikas un uzņēmējdarbības jomā; 3) bakalaura vai maģistra grāds citās zinātņu nozarēs un ne mazāk kā 5 gadu darba pieredze ekonomikas un uzņēmējdarbības jomā
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu maģistra grāds vadībizinātnē</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Transporta un sakaru institūts	RĪGA	LOMONOSOVA IELA 1, RĪGA, LV-1019

Pilna laika klātie - 2 gadi - krievu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātie</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>krievu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	80

Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	1) bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība ekonomikas un uzņēmējdarbības zinātņu nozarē; 2) bakalaura vai maģistra grāds citās sociālo zinātņu nozarēs vai radniecīgo zinātņu nozarēs un divu gadu darba pieredze ekonomikas un uzņēmējdarbības jomā; 3) bakalaura vai maģistra grāds citās zinātņu nozarēs un ne mazāk kā 5 gadu darba pieredze ekonomikas un uzņēmējdarbības jomā
legūstamais grāds (latviešu valodā)	Sociālo zinātņu maģistra grāds vadībizinātnē
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Transporta un sakaru institūts	RĪGA	LOMONOSOVA IELA 1, RĪGA, LV-1019

Nepilna laika neklātiene - 2 gadi, 6 mēneši - latviešu

Studiju veids un forma	Nepilna laika neklātiene
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	6
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	80
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	1) bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība ekonomikas un uzņēmējdarbības zinātņu nozarē; 2) bakalaura vai maģistra grāds citās sociālo zinātņu nozarēs vai radniecīgo zinātņu nozarēs un divu gadu darba pieredze ekonomikas un uzņēmējdarbības jomā; 3) bakalaura vai maģistra grāds citās zinātņu nozarēs un ne mazāk kā 5 gadu darba pieredze ekonomikas un uzņēmējdarbības jomā
legūstamais grāds (latviešu valodā)	Sociālo zinātņu maģistra grāds vadībizinātnē
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Transporta un sakaru institūts	RĪGA	LOMONOSOVA IELA 1, RĪGA, LV-1019

Nepilna laika neklātiene - 2 gadi, 6 mēneši - angļu

Studiju veids un forma	Nepilna laika neklātiene
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	6
Īstenošanas valoda	angļu
Studiju programmas apjoms (KP)	80
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	1) bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība ekonomikas un uzņēmējdarbības zinātņu nozarē; 2) bakalaura vai maģistra grāds citās sociālo zinātņu nozarēs vai radniecīgo zinātņu nozarēs un divu gadu darba pieredze ekonomikas un uzņēmējdarbības jomā; 3) bakalaura vai maģistra grāds citās zinātņu nozarēs un ne mazāk kā 5 gadu darba pieredze ekonomikas un uzņēmējdarbības jomā
legūstamais grāds (latviešu valodā)	Sociālo zinātņu maģistra grāds vadībizinātnē
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Transporta un sakaru institūts	RĪGA	LOMONOSOVA IELA 1, RĪGA, LV-1019

Nepilna laika neklātiene - 2 gadi, 6 mēneši - krievu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika neklātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	6
Īstenošanas valoda	<i>krievu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	80
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	1) bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība ekonomikas un uzņēmējdarbības zinātņu nozarē; 2) bakalaura vai maģistra grāds citās sociālo zinātņu nozarēs vai radniecīgo zinātņu nozarēs un divu gadu darba pieredze ekonomikas un uzņēmējdarbības jomā; 3) bakalaura vai maģistra grāds citās zinātņu nozarēs un ne mazāk kā 5 gadu darba pieredze ekonomikas un uzņēmējdarbības jomā
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu maģistra grāds vadībizinātnē</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Transporta un sakaru institūts	RĪGA	LOMONOSOVA IELA 1, RĪGA, LV-1019

Nepilna laika tālmācība - 2 gadi, 6 mēneši - angļu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika tālmācība</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	6
Īstenošanas valoda	<i>angļu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	80
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	1) bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība ekonomikas un uzņēmējdarbības zinātņu nozarē; 2) bakalaura vai maģistra grāds citās sociālo zinātņu nozarēs vai radniecīgo zinātņu nozarēs un divu gadu darba pieredze ekonomikas un uzņēmējdarbības jomā; 3) bakalaura vai maģistra grāds citās zinātņu nozarēs un ne mazāk kā 5 gadu darba pieredze ekonomikas un uzņēmējdarbības jomā
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu maģistra grāds vadībizinātnē</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Transporta un sakaru institūts	RĪGA	LOMONOSOVA IELA 1, RĪGA, LV-1019

Nepilna laika tālmācība - 2 gadi, 6 mēneši - krievu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika tālmācība</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	6
Īstenošanas valoda	<i>krievu</i>

Studiju programmas apjoms (KP)	80
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	1) bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība ekonomikas un uzņēmējdarbības zinātņu nozarē; 2) bakalaura vai maģistra grāds citās sociālo zinātņu nozarēs vai radniecīgo zinātņu nozarēs un divu gadu darba pieredze ekonomikas un uzņēmējdarbības jomā; 3) bakalaura vai maģistra grāds citās zinātņu nozarēs un ne mazāk kā 5 gadu darba pieredze ekonomikas un uzņēmējdarbības jomā
legūstamais grāds (latviešu valodā)	Sociālo zinātņu maģistra grāds vadībizinātnē
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Transporta un sakaru institūts	RĪGA	LOMONOSOVA IELA 1, RĪGA, LV-1019

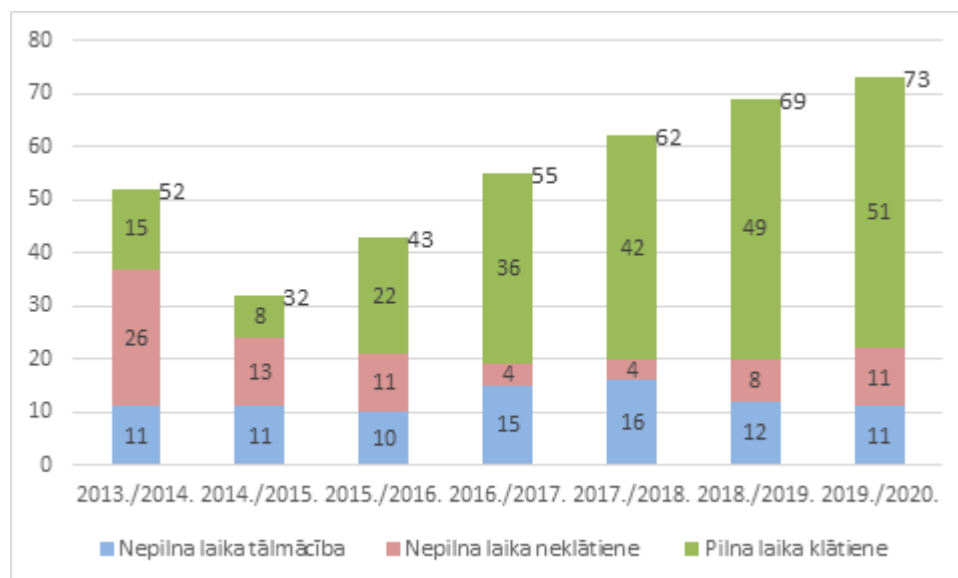
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)

1.1. Izmaiņu studiju programmas parametros, kas notikušas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, apraksts un analīze.

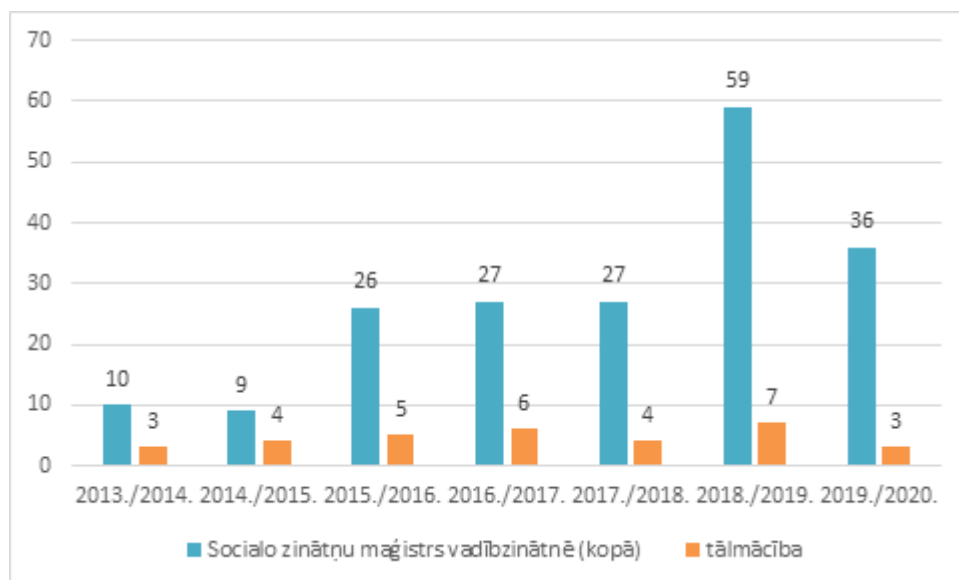
Lūdzu skatīt sadaļu "Parametri"

1.2. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

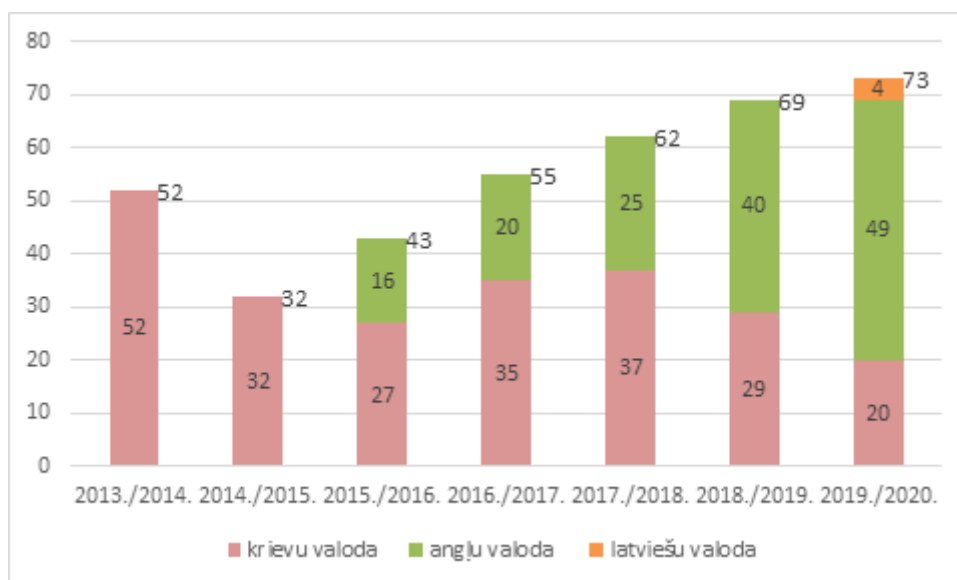
Maģistra studiju programma „Uzņēmējdarbība un vadība” (iepriekšējais nosaukums - “Sociālo zinātņu maģistrs vadībizinātnē”) akreditēta un tiek īstenota pilna laika klātienē un nepilna laika neklātienē latviešu, krievu un angļu valodās, nepilna laika tālmācībā no 2012.gada - krievu valodā, bet no 2018.gada- angļu valodā.

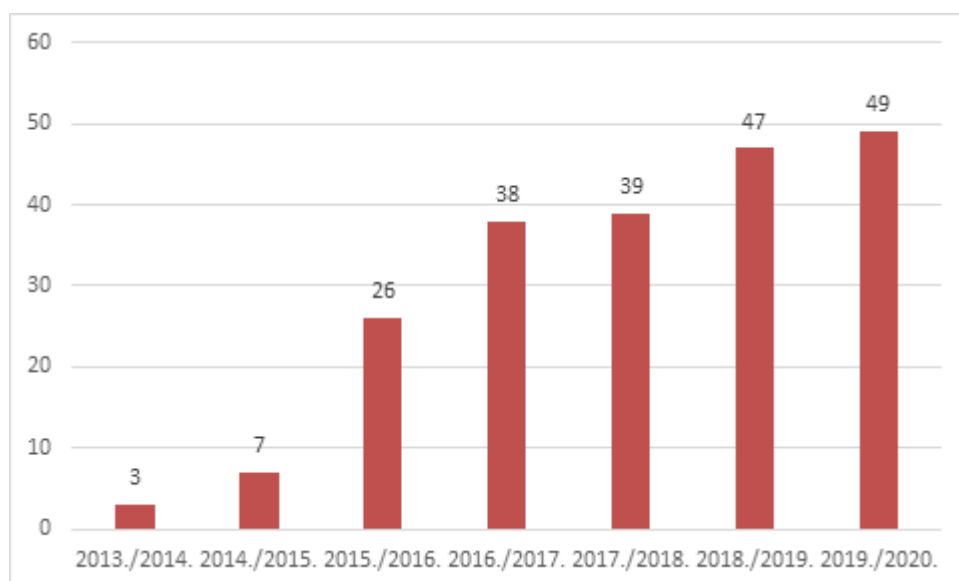
25.att. Studējošo skaita dinamika TSI Vadībizinātnes maģistra programmā

26.att. Imatrikulēto skaita dinamika TSI Vadībizinātnes maģistra programmā

27.att. TSI Vadībizinātnes maģistra programmas studējošo skaita sadalījums pa studiju programmas īstenošanas valodām

28.att. TSI Vadībizinātnes maģistra programmas studējošo skaits no ārvalstīm maģistra programmā

Augstāk sniegtajos grafikos redzama stabila studējošo skaita pieauguma tendence visos studiju veidos, formās un valodās.

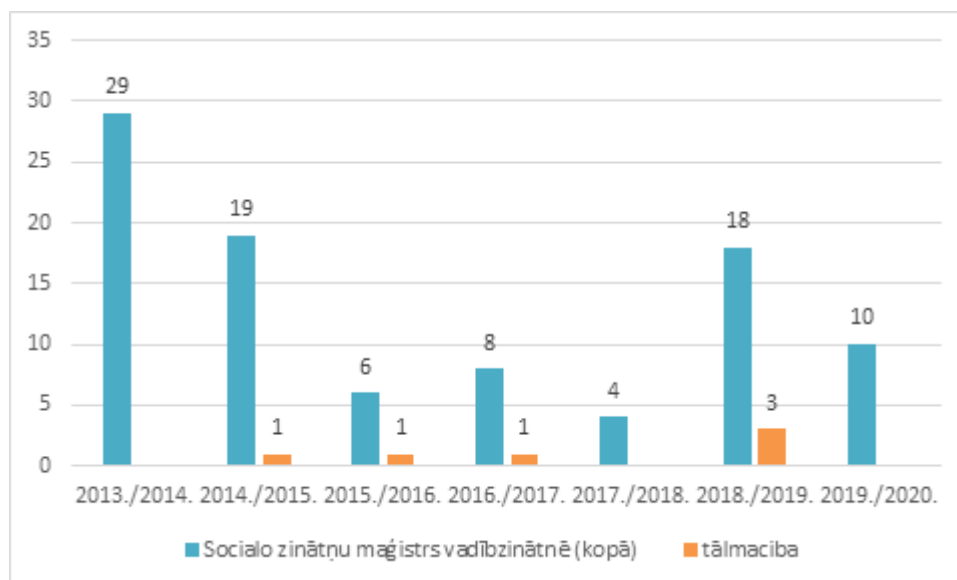
Imatrikulēto studējošo skaits 2019./2020.ak.gadā samazinājies, salīdzinājumā ar pagājušo 2018./2019.ak.gadu, bet ir augstāks par 2017./2018.gadā imatrikulēto skaitu. Pagājušajā akadēmiskajā gadā daudzi pamatstudiju absolventi vel izmantoja iespēju iestāties studijām krievu valodā, jo 2018.gada 21.jūnija grozījumi LR Augstskolu likumā atļāva uzņemt studijām krievu valodā tikai līdz 2019. gada 1. janvārim. Tādējādi 2019./2020.ak.gadā studenti studijām krievu valodā TSI vairs netika uzņemti.

Kopējam ārvalstu studējošo skaitam paliekot gandrīz nemainīgam, mainījies ir studējošo iedalījums pēc mītnes zemes. Studējošie no ārvalstīm līdz šim tika uzņemti studijām angļu un krievu valodā, un daudzi ārvalstnieki, pārsvara no bijušajām postpadomju valstīm, izmantoja iespēju uzsākt studijas krievu valodā, kas pēc 2019.gada 1.janvāra vairs nav iespējams. Tāpēc samazinājies ārvalstu studentu skaits no postpadomju valstīm, skat. II.daļas 5.2.apakšpunktu.

2019./2020.ak.gada studējošo sadalījums pēc mītnes valsts sniegts zemāk :

· Indija -	19
· Kazahstana -	3
· Krievijas Federācija -	5
· Latvija -	23
· Pakistāna -	6
· Šri-Lanka -	1
· Tunisa -	1
· Uzbekistāna -	2

Sadalījumā pēc studiju valodas redzams, ka pieaudzis studējošo skaits, kas studē angļu valodā, veidojot 67% (jeb 49) no programmas studējošo skaita. Šajā akadēmiskajā gadā pēc ilgāka pārtraukuma (kopš 2012.gada), atkal tika uzņemti studējošie, kas studē latviešu valodā. Tie ir nepilna laika studenti, kuru nodarbības organizētas pēc moduļu principa- reizi mēnesī intensīvi studējot piektdien, sestdien un svētdien. Pēc šāda grafika nepilna laika studijas maģistratūrā tiek piedāvātas pirmo gadu, un tādas forma izmantošana jau ļāvusi piesaistīt veselu studējošo grupu.

29.att. TSI Vadībzīnātnes maģistra programmas absolventu skaita dinamika maģistra programmā

Studējošo atbīrums programmā vidēji veido 20-25%. 2018./2019.studiju gadā tika atskaitīts 21 studējošais, kas ir 30%. Puse no viņiem tika atskaitīta sakarā ar studiju plāna nepildīšanu, bet pārējie norādījuši personīgu iemeslu dēļ.

Tik augsts atbīrums skaidrojams ar ārvalstu studējošo skaita pieaugumu programmā. No visiem atskaitītajiem 86% (jeb 18) ir ārvalstu studējošie, arī šajā programmā atskaitītie studenti pamatā nāk no Indijas un Pakistānas. Kaut arī ārvalstu studējošo atlase, īpaši no šīm valstīm, tiek veikta ļoti rūpīgi, ne visi ārvalstu studējošie spēj ievērot studiju kursu apguves novērtēšanai noteiktās prasības.

1.3. Analīze un novērtējums par studiju programmas nosaukuma, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti.

Studiju programmas nosaukums *Uzņēmējdarbība un vadība*, iegūstamā grāda, mērķu un uzdevumu, kā arī uzņemšanas nosacījumu savstarpējā atbilstība tika izvērtēta Studiju virziena padomē, atzīstos visu minēto parametru atbilstību.

Studiju programmas nosaukums ir veidots, ņemot vērā Latvijā un pasaulē izmantotos līdzīgu programmu nosaukumus. Veikta studiju kursu kartēšana (37.pielikums) studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai, kas ļāva īstenot padziļinātu analīzi un precizēt atsevišķu studiju kursu sasniedzamos rezultātus.

Studiju programmas mērķis: *nodrošināt padziļinātu zināšanu, prasmju un kompetenču gūšanu dažādās biznesa vadības jomās mūsdienu organizācijā; neatkarīgas kreatīvas un analītiskas domāšanas attīstība, kura ļauj pielietot zinātniskā pētījuma metodes praktisko situāciju risināšanai un ilgtermiņa biznesa stratēģiju izstrādāšanai, veikt konsultatīvu un pētniecisku darbību - atbilst piešķiramajam sociālo zinātņu grādam vadībzīnātnē, nodrošinot EKI/LKI 7.kvalifikācijas līmeņa sasniegšanu.*

Uzņemšanas prasības noteiktas saskaņā ar normatīvajiem aktiem: Augstskolu likuma 46. un

47.pantu, kā arī 2006.gada 10.oktobra MK noteikumiem Nr.846 "Par prasībām, kritērijiem un kartību uzņemšanai studiju programmās".

Maģistra studiju programmas "Uzņēmējdarbība un vadība" struktūra veidota saskaņā ar valsts akadēmiskās izglītības standartu (13.05.2014. MK Noteikumi Nr. 240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu", <https://likumi.lv/doc.php?id=266187>).

34.pielikums. Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)

2.1. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums. Sniegt informāciju, vai, un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.

TSI akadēmiskā maģistra studiju programma „Uzņēmējdarbība un vadība” ir vērsta uz elitāru vadītāju - līderu sagatavošanu, kas veicina organizācijas uzplaukumu, cenšoties padarīt organizāciju produktīvu un efektīvu. Studiju programmas starpdisciplinārais raksturs ļauj absolventiem apgūt kompetences, kas nepieciešamas ekonomisko, politisko un sabiedrisko problēmu risināšanai, ļaujot sagatavoties nākotnes pārmaiņām. Spēja vadīt pārmaiņas ir aktuālākais uzdevums mūsdienu vadītāja darbībā, tas palielina nepieciešamību sagatavot šādus speciālistus mūsdienu Latvijas darba tirgum.

Mūsdienās organizācijas strādā apstākļos, kad ekonomikā, politikā un sabiedriskā dzīvē nepārtraukti mainās. Tas pieprasa zināšanas un prasmes, kas palīdzētu organizācijām sagatavoties pārmaiņām, ļautu tās veiksmīgi pārvarēt un veikt izmaiņas organizācijās, lai nodrošinātu to ilgtspējīgu attīstību.

Pārmaiņas ir mūsdienu kultūras un biznesa pamats. Pēdējo 20 gadu laikā tehnoloģiskās izmaiņas ir strauji izmainījušas uzņēmuma seju. Papīra birokrātiskā sabiedrība pāriet uz pilnīgu virtuālu informācijas apmaiņu. Piemēram, Facebook sāka darboties kā sociāla platforma studentiem.

Mūsdienās tā darbojas kā e-komercijas platforma. Facebook spēja pārvaldīt izmaiņas sociālajos tīklos ne tikai mainīja paša uzņēmuma struktūru, bet arī izraisīja pārmaiņas sabiedrībā. Pārmaiņas nav tikai realitāte, bet arī uzņēmumu dzīvības spēks. Pārmaiņu vadīšana ir veids, kā ierosināt inovāciju, apmācīt un vadīt izmaiņas individuālā līmenī, lai sasniegtu augstākus organizatoriskos mērķus.

Maģistra programmas uzdevums ir palīdzēt studentiem attīstīt racionālu analītisko pieeju, izmantojot mūsdienu vadības tehnoloģijas uzņēmuma problēmu risināšanai, lai ietekmētu izmaiņas biznesa iekšienē un kļūtu par līderi, kas darbojas kā pārmaiņu aģenti.

Studiju programmas apguve ļauj studentiem iegūt sabalansētu daudzpusīgu izpratni par dažādām zinātnes teorijām no dažādām zināšanu jomām, uzsverot attiecīgas metodes un modeļus, prasmes un iemaņas, kas palīdz darboties kā pārmaiņu aģentiem, lai pētītu, analizētu un ieviestu izmaiņas organizācijās.

Maģistra programma "Uzņēmējdarbība un vadība" gūst labumu no mūsdienu pasaules neatgriezeniskajām tendencēm. Pirmā tendence ir organizācijas nepieciešamība pārveidoties, lai pārvarētu ekonomiskos satricinājumus, risinātu sociālus jautājumus, ņemot vērā pieaugošo informācijas tehnoloģiju nozīmi. Otra tendence ir saistīta ar to, ka globalizācija, datu aizsardzības un informācijas drošības prasību pastiprināšanās, ārpakalpojumu paplašināšanas rada vajadzību veidot jaunas organizatoriskās struktūras, kas veidota uz horizontāliem, nevis vertikāliem (tradicionāliem) organizācijas vadības principiem.

Trešā tendence ir cieši saistīta ar pirmajām divām: jebkuras izmaiņas organizācijā ietekmē organizācijas finanšu resursus, to plānošanu, sadalīšanu un kontroli. Šajā sakarā ir svarīgi attīstīt mūsdienu vadītāju analītiskās spējas, kuriem jāpieņem operatīvi lēmumi un jāspēj prognozēt to ietekme uz organizācijas finanšu rezultātiem.

Šīs trīs mūsdienu pasaules attīstības tendences pieprasa apmācīt jaunu vadītāju paaudzi, ieviešot integrētas, daudznozaru pieejas vadītāju apmācības sistēmā. Tas nozīmē, ka mūsdienu organizācijām, lai uzlabotu un uzturētu mainīgo stratēģiju un biznesa procesu kvalitāti, vajadzētu vairāk balstīties uz profesionāliem intelektuālā darba darītājiem, kas apveltīti ar analītiskām spējām. Pārmaiņu vadītājs - tas ir apmācīts speciālists, kurš var vadīt organizāciju cauri izmaiņu biznesa procesiem; viņš spēj modelēt, kā izskatās izmaiņas, var noteikt šo izmaiņu finanšu sekas, un prot palīdzēt tikt galā ar stresu, kas rodas organizācijā izmaiņu rezultātā.

Vairākos studijuursos uzsvars tiek likts uz jaunākām tendencēm pētniecībā un praksē, kā arī pētījumu veikšanas metodēm. Lai nodrošinātu mūsdienu mainīgās vides izpratni tiek ieviesti jauni studiju kursi: "Viedā organizācijas vadība", „Vadības finanses”, „Pārmaiņu vadība”.

Minētie apstākļi ietekmēja studiju virziena vadības lēmumu atvērt maģistra programmā divas specializācijas:

- **“Bizness un pārmaiņu vadība”** un
- **“Bizness un finanšu vadība”**.

Specializēto studiju kursu apjoms ir 10 KP (15 ECTS) katrā specializācijā.

Specializācijā “Bizness un pārmaiņu vadība” studenti iegūst padziļinātas zināšanas un prasmes organizācijas transformācijas vadīšanā, kas ietver organizatoriskos, personāla, komunikācijas un informatīvos aspektus gan individuālā līmenī, gan organizācijā kopumā, lai virzītu biznesu stratēģisko mērķu sasniegšanai. Galvenie pārmaiņu veidi ir izmaiņas misijā un mērķos, stratēģijā, organizācijas struktūrā, produktos, personālā un organizācijas kultūrā.

Specializācijā “Bizness un finanšu vadība” ietvertie studiju kursi ir vērsti uz padziļinātu zināšanu apguvi finanšu vadības jomā. Studenti iemācās veidot finanšu vadības modeļus, kuru pamatā ir finanšu un nefinanšu darbības rādītāji, un iegūst prasmes veidot finanšu stratēģijas ilgtspējīga biznesa attīstībai.

Tāda pieeja uzlabo maģistra programmas profesionālo komponenti un padara to pievilcīgāku darba tirgū.

Studenti, kuri veiksmīgi apguvuši maģistra programmu “Uzņēmējdarbība un vadība”, spēs veidot vadītāja karjeru dažāda lieluma uzņēmumos, strādājot dažādās ekonomikas nozarēs vietējā vai pasaules tirgū.

Studiju programmas attīstībā un studiju satura pilnveidošanā nozīmīgu ieguldījumu sniedz akadēmiskā personāla zinātniski pētnieciskā darbība. Docētāji piedalās vietējās un starptautiskās zinātniskās konferencēs un semināros, publicē pētījumu rezultātus zinātniskos izdevumos, izstrādā mācību līdzekļus. Ar pētījumu starpniecību docētāji savos studijuursos ienes aktuālākās nozares

novitātes un zinātnes tendences, studiju programmā ieviešot jaunus studiju kursus, piemēram, kursā “Vadības finanses” par pamatu ņemts prof. I.Kuzmina-Merlino pētījums par nefinanšu investīcijām un to ietekmi uz uzņēmuma vērtību (viena no pētījuma publikācijām „Linkage Between Management of Long-Lived Non-financial Assets and Performance of Latvian Companies Listed on the Baltic Stock Exchange” atrodama Web of Science datu bāzē). Šī pētījuma galvenā atziņa, ka mūsdienu uzņēmumu vērtību nosaka ne tikai uzņēmuma finanšu resursi, bet arī nefinanšu resursi – ir viens no studiju kursa aktualitātes pamatojumiem.

Programmas mērķim atbilstošas zināšanas tiek apgūtas visos studiju programmasursos, nodrošinot padziļinātas studējošo zināšanas un izpratni par uzņēmējdarbības vadību un uzņēmuma, vai arī iestādes, saimnieciskās darbības veikšanu mūsdienu mainīgajā ekonomiskajā vidē, darbības plānošanu un prognozēšanu, risku novērtēšanu un pārvaldīšanu.

Akadēmiskās maģistra programmas studiju plānā iekļauti studiju kursi Zinātniskais seminārs 1 un 2. Pirmajā daļā studentiem tiek sniegtas vispārējas zināšanas zinātnisko pētījumu metodoloģijā, praktiskās iemaņas zinātnisko pētījumu rezultātu mutiskam un rakstiskam izklāstam, iemāca strādāt ar speciālo un zinātnisko literatūru, sagatavot zinātniskos rakstus, iepazīstina ar zinātnisko pētījumu un zinātnisko diskusiju ētiku, bet otrajā – pievēršas jau konkrētai pētījumu jomai. Programmā iekļautais kurss “Lēmumu pieņemšanas metodoloģija”, ko docē ārvalstu profesore PhD Eftychia Nathanail, šī kursa iekļaušana studiju programmā īpaši veicinājusi studējošo izpratni par daudzkritēriju lēmumu pieņemšanas alternatīvu izmantošanu savos pētnieciskos darbos, jo akadēmiskās maģistra studiju programmas apguves laikā maģistrants veic arī pētniecībā balstītu darbību aizstāvēt gan kursa darbus, gan maģistra darbu.

Maģistra darba aizstāvēšanas obligāts priekšnosacījums ir dalība zinātniskā konferencē, maģistra darba tēmas padziļinātai aprobācijai. Visu TSI realizēto akadēmisko un profesionālo maģistratūras studiju programmu studējošie ar sava pētnieciskā darba rezultātiem uzstājas studentu zinātniskajā konferencē “Zinātne un tehnoloģija – solis nākotnē” -RatSif, kas augstskolā notiek divas reizes gadā – decembrī un aprīlī. Konferences uzdevums ir veicināt studējošo profesionālo izaugsmi paralēli studiju kursu teorētiskā materiāla apguvei, iegūstot zinātniski pētnieciskās iemaņas pētījumu veikšanas metodikā, pētījuma metožu izvēlē, zinātnes teorētisko atziņu apkopošanā, praktiskā pētījuma izpildē, prasmē veikt pētījuma datu iegūšanu, analīzi un interpretāciju, kā arī izteikt iegūtos pētījuma rezultātus pamatotos un saprotamos slēdzienos; veicināt studentu zinātnisko jaunradi, tādējādi nostiprinot saikni starp studijām, praksi un zinātniski pētniecisko darbību. Daudzi maģistranti piedalās konferencēs ne tikai TSI, bet arī citās augstskolās vai zinātniskās institūcijās.

Kopumā, studiju programma nodrošina “Ekonomika un uzņēmējdarbība” zinātņu nozares mūsdienu teorētisko koncepciju apguvi, pētījumu metodoloģijas un metožu apguvi, paredz iemaņu apgūšanu nozares vadošo vadības speciālistu sagatavošanā.

Studiju programmas plāns pa specializācijām pilna laika, nepilna laika un nepilna laika tālmācības studijām sniegts 35.pielikumā.

Studiju programmas apjoms ir 80 KP (120 ECTS) un programmas struktūra sniegta 23. tabulā.

23.tabula. Maģistra studiju programmas “Uzņēmējdarbība un vadība” struktūra

Programmas daļa	Kursa kods	Studiju kursa nosaukums	Apjoms (KP)	Apjoms (ECTS)	Gala pārbaude
A		Obligātie studiju kursi	28	42	

Programmas daļa	Kursa kods	Studiju kursa nosaukums	Apjoms (KP)	Apjoms (ECTS)	Gala pārbaude
1	05 M 004	Zinātnisko pētījumu metodoloģija	2	3	Ieskaite
2	05 M 339	Datu analīzes metodes un biznesa prognozēšana	4	6	Eksāmens
4	B-04-142/ 05 M 361	Darba drošība, civilā un apkārtējās vides aizsardzība/ Korporatīvā pārvaldība un sociālā atbildība	2	3	Ieskaite
5	B 03 009/ 05 M 602	Latviešu valoda / Akadēmiskā angļu valoda	2	3	Ieskaite
7	05 M 001	Pedagoģija un psiholoģija	2	3	Ieskaite
8	05 M 202	Stratēģiskā vadībinība	4	6	Eksāmens
9	M 04 217	Kvantitatīvās metodes vadībinātnē	2	3	Ieskaite
10	05 M 355	Finanšu vadīšana	4	6	Eksāmens
11	M-04-Zs	Zinātniskais seminārs I	2	3	Ieskaite
12	M-04-Zs2	Zinātniskais seminārs II	2	3	Ieskaite
13	05 M 369	Studiju projekts	2	3	Studiju projekts
B	Ierobežotās izvēles studiju kursi		28	42	
		<i>Vispārējie nozares profesionālie studiju kursi</i>	18	27	
1	05 M 311	Projektu vadība un finansēšana	4	6	Eksāmens

Programmas daļa	Kursa kods	Studiju kursa nosaukums	Apjoms (KP)	Apjoms (ECTS)	Gala pārbaude
2	05 M 356	Informācijas sistēmas un tehnoloģijas biznesā	4	6	Eksāmens
3	05 M 359	Globāla ekonomika un starptautiskā biznesa vide	4	6	Eksāmens
4	05 M 342	Lēmumu pieņemšanas metodoloģija	2	3	Ieskaite
5	05 M 357	Starptautiskais mārketinga un reklāma	4	6	Eksāmens
		<i>Profesionālās specializācijas studiju kursi</i>	10	15	
B1		<i>Bizness un pārmaiņu vadība (Business and Change Management)</i>			
1	05 M 358	Cilvēkresursu vadība un līderība	4	6	Eksāmens
2	05 M 372	Pārmaiņu vadība	4	6	Eksāmens
3	05 M 373	Viedā organizācijas vadība	2	3	Ieskaite
B2		<i>Bizness un finanšu vadība (Business and Financial Management)</i>			
1	05 M 106	Inovāciju vadība	2	3	Ieskaite
2	05 M 378	Finanšu un vadības analīze	4	6	Eksāmens
3	05 M 377	Vadības finanses	4	6	Eksāmens

Programmas daļa	Kursa kods	Studiju kursa nosaukums	Apjoms (KP)	Apjoms (ECTS)	Gala pārbaude
C		Brīvās izvēles studiju kursi	4	6	
E		Gala pārbaudījums			
		Maģistra darbs	20	30	
Programmas apjoms:			80	120	

24.tabula. Maģistra studiju programmas "Uzņēmējdarbība un vadība" struktūra (pilna laika studijas)

Programmas daļa (studiju kursi)	KP skaits			
	1.sem.	2.sem	3.sem.	4.sem.
Obligātā daļa (A daļa)	12	12	4	-
Ierobežotās izvēles daļas (B daļa)	8	6	4	-
Specializācijas kursi (B daļa)	-	-	10	-
Brīvās izvēles daļa (C daļa)	-	2	2	-
Noslēguma pārbaudījumi	-	-	-	20
Kopā programmā	20	20	20	20

25.tabula. Maģistra studiju programmas "Uzņēmējdarbība un vadība" struktūra (nepilna laika studijas)

Programmas daļa (studiju kursi)	KP skaits				
	1.sem.	2.sem	3.sem.	4.sem.	5.sem.
Obligātā daļa (A daļa)	10	8	8	2	20
Ierobežotās izvēles daļas (B daļa)	4	6	8	-	-
Specializācijas kursi (B daļa)	-	-	-	10	-

Programmas daļa (studiju kursi)	KP skaits				
	1.sem.	2.sem.	3.sem.	4.sem.	5.sem.
Brīvās izvēles daļa (C daļa)	-	-	-	4	-
Noslēguma pārbaudījumi	-	-	-	-	-
Kopā programmā	14	14	16	16	20

Brīvai izvēlei tiek piedāvāti studiju kursi (C daļa), no kuriem, lai izpildītu programmas prasības, jāiegūst 4 kredītpunkti. Šo studiju kursu mērķis ir sniegt studējošiem iespēju iegūt papildus zināšanas kādā zinātņu nozarē vai apgūt profesionālajai darbībai noderīgas prasmes. Brīvai izvēlei tiek piedāvāti kursi: Biznesa procesa modelēšana un vadība, Korporatīvās informācijas sistēmas, Starptautiskie finanšu pārskatu standarti u.c.

Studiju programmas kvalitātes nodrošinājuma pamats ir sadarbība ar potenciālajiem darba devējiem, organizējot tikšanās un apspriežot jautājumus saistībā ar darba tirgus aktualitātēm, darba tirgus pieprasījumu, uzklusot ierosinājumus Studiju virziena padomē, izskatot programmu ikgadējos pašnovērtējumu ziņojumus.

Studiju kursu, t.sk. kursu aprakstu saturs tiek pārskatīts ik gadu studiju programmu un studiju virzienu ikgadējā pašnovērtējuma laikā decembra – janvāra mēnešos, atbilstoši Studiju kursu vadības noteikumiem. Pašnovērtējuma rezultātā tiek izstrādāts programmas attīstības plāns, kas ietver studiju kursu, t.sk. studiju kursu aprakstu aktualizāciju atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm. Aktualizētie studiju kursi tiek saskaņoti, apstiprināti un iekļauti Studiju programmu reģistrā un izvietoti e-studiju vidē Moodle līdz jaunā akadēmiskā gada sākumam.

35.pielikums. Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai).

36.pielikums. Studiju programmas studiju kursu apraksti.

2.2. Studiju cursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes, studiju kursu/ moduļu mērķu sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem.

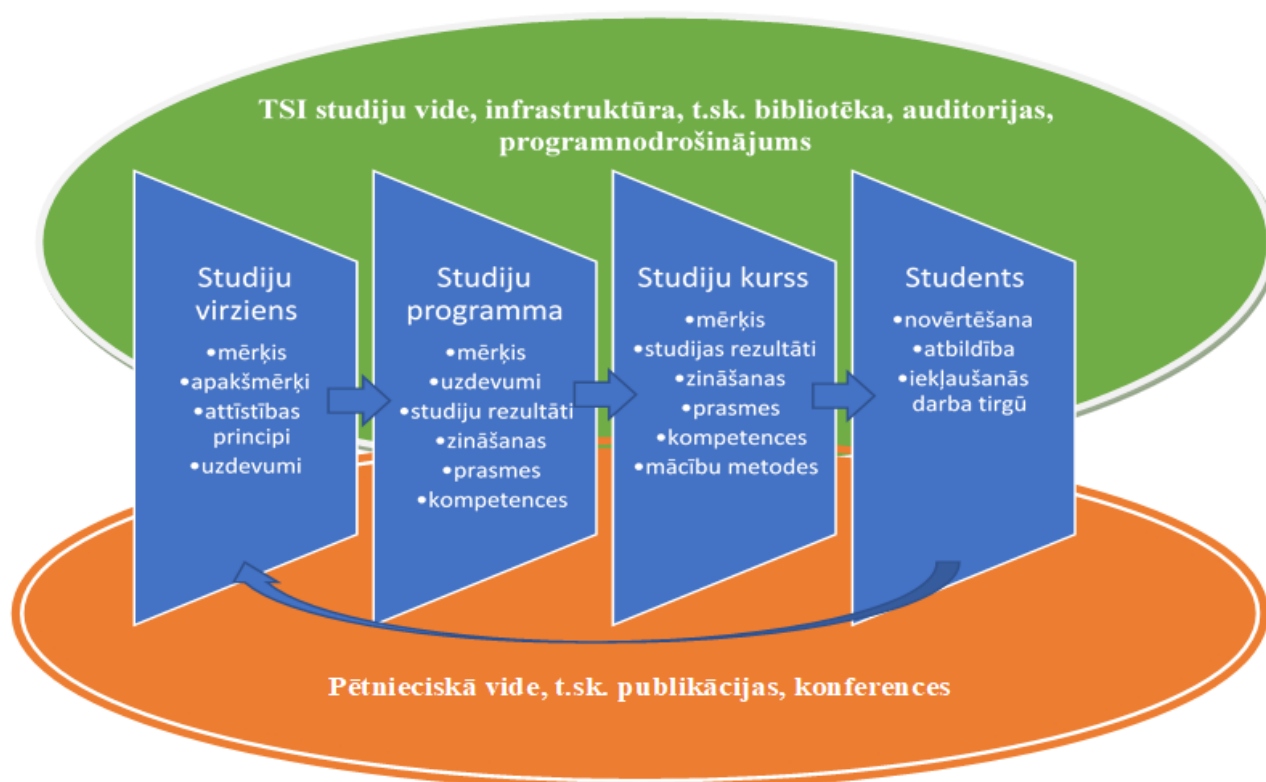
Studiju programma izstrādāta atbilstoši 13.05.2014. MK Noteikumu Nr. 240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu" prasībām.

Studiju virziens ar tajā iekļautām studiju programmām ir izstrādāts, ievērojot studiju kursu savstarpējo saistību un secīgumu, kas tādējādi dod iespēju maksimāli sasniegt studiju programmas mērķi, maģistra studiju programma "Uzņēmējdarbība un vadība" (45345), ir kā loģisks studiju turpinājums akadēmiskai bakalaura studiju programmai "Uzņēmējdarbība un vadība" (43345). Maģistra studiju programmas "Uzņēmējdarbība un vadība" (45345) galvenais mērķis ir nodrošināt zināšanu, prasmju un kompetences kopumu atbilstoši Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajām

ietvarstruktūras 7. līmeņa zināšanām, prasmēm un kompetencei.

Lai nodrošinātu studiju programmas mērķi, ir formulēti deviņpadsmit studiju programmas apguves rezultātā iegūstamie zināšanu, prasmju un kompetenču kopuma elementi. Ievērojot studiju programmas ietvaros sasniedzamos rezultātus, tika identificēti konkrēti studiju kursi, un noteikts katra atsevišķa kursa ietvaros sasniedzamais zināšanu, prasmju un kompetenču apjoms (skatīt studiju programmas kartējumu 27.pielikumā). Studiju programmas mērķu un rezultātu korelācija (sk. C zīm.) ar atsevišķu studiju kursu rezultātiem ir konstatējama katrā studiju kursa aprakstā, kurā ir sniegts apraksts par kursa saturu, noteikts kursa plāns, kursa apguves prasības, rezultāti, studiju kursu apguves metodes un izmantojamā literatūra un citi avoti. Kā arī studiju programma ir veidota secīgi īstenojot studiju kursu pēctecību. Programmas saturs nodrošina tādu studiju rezultātu sasniegšanu kas ietver padziļinātu teorētisko zināšanu iegūšanu un pētniecības iemaņu un prasmju attīstīšanu izvēlētajā vadībizinātnes jomā.

Veiksmīgai studiju programmas īstenošanai (sk. C zīm.) ir nodrošināta atbilstoša Studiju vide, infrastuktūra, kas nodrošinot gan auditorijas, gan datorklases, gan bibliotēkas resursus, kā arī IT programmatūru pētnieciskā darbu veikšanai, ieskaitot SPSS. Maģistra studiju neatņemama sastāvdaļa ir pētnieciskā vide. Maģistra studiju programmas apguves laikā maģistrants veic arī patstāvīgus pētījumus un izdara zinātnē balstītus secinājumus vai izstrādā pētniecībā balstītu radošo darbu studiju kursa Zinātniskais seminārs 1 un Zinātniskais seminārs 2 ietvaros, kā arī aizstāvēt gan kursa darbu, gan maģistra darbu. Maģistra darba aizstāvēšanas obligāts priekšnosacījums ir dalība zinātniskā konferencē, maģistra darba tēmas padziļinātai aprobācijai. Visu TSI realizēto akadēmisko un profesionālo maģistratūras studiju programmu studējošie ar sava pētnieciskā darba rezultātiem uzstājas studentu zinātniskajā konferencē "Zinātne un tehnoloģija – solis nākotnē" - RatSif, kas augstskolā notiek divas reizes gadā – decembrī un aprīlī. Konferences uzdevums ir veicināt studējošo profesionālo izaugsmi paralēli studiju kursu teorētiskā materiāla apguvei, iegūstot zinātniski pētnieciskās iemaņas pētījumu veikšanas metodikā, pētījuma metožu izvēlē, zinātnes teorētisko atziņu apkopošanā, praktiskā pētījuma izpildē, prasmē veikt pētījuma datu iegūšanu, analīzi un interpretāciju, kā arī izteikt iegūtos pētījuma rezultātus pamatotos un saprotamos slēdzienos; veicināt studentu zinātnisko jaunradi, tādējādi nostiprinot saikni starp studijām, praksi un zinātniski pētniecisko darbību.

C.Zīm. Maģistra studiju virziena mērķu sasaiste ar studentu iekļaušanos darba tirgū un studiju rezultātiem

Veidojot ikgadējo studiju programmas pašnovērtējumu, tiek aktualizēti studiju kursi par pamatu ņemot jaunākās zinātniskās atziņas, studējošo vērtējumu, darba devēju ieteikumus. Maģistra studiju programmas "Uzņēmējdarbība un vadība" (45345) plāns un studiju kursu saturs vērsts uz studiju kopējo mācību rezultātu sasniegšanu:

- Studiju programmas "Uzņēmējdarbība un vadība" mērķis atbilsts akadēmiskā maģistra grāda līmenim sociālās zinātnēs, iekļaujot jaunākās nozares atziņas;
- Studiju programmas "Uzņēmējdarbība un vadība" plāns atbilst studiju programmas mērķim un uzdevumiem;
- Katra studiju kursa mērķis un formulētie studiju rezultāti (zināšanas, prasmes, kompetences) ir vērsti uz vispārējā plānotā mācību programmas mērķa un vispārējo mācību rezultātu sasniegšanu;
- Studiju kursi ir veidoti loģiskā savstarpējā sasaiste, kas nodrošina programmas noteikto vispārējo mācību rezultātu sasniegšanu.

Studiju kursu un noslēguma darba apraksti ir izstrādāti atbilstoši normatīvo aktu prasībām; saturs ir aktuāls, savstarpēji papildinošs, atbilst programmas mērķiem un nodrošina studiju rezultātu sasniegšanu, kā arī atbilst nozares vajadzībām un zinātnes tendencēm.

Tādējādi, akadēmiskās maģistra studiju programmas "Uzņēmējdarbība un vadība" (45345) mērķis un uzdevumi, ka arī formulētie sasniedzamie rezultāti atspoguļo visu studiju programmā iekļauto studiju kursu ietvaros iegūstamo zināšanu, prasmju un kompetenču kopumu: studiju rezultāti kursu līmenī ir saistīti ar kopējiem studiju programmas rezultātiem. Analizējot studiju kursu kartēšanas rezultātus, studējošie spēj sasniegt studiju programmai izvirzītos mērķus un izprast un kritiski izvērtēt vadībzinātnes pamatlikumus un likumsakarības, spēj, izmantojot apgūtos teorētiskos pamatus un prasmes, veikt pētniecisku darbību, demonstrējot analītisku pieeju pētījuma objekta analizē, spēj pilnveidot un attīstīt savas prasmes, pieņemt lēmumus un rast radošus risinājumus mainīgos vai neskaidros apstākļos, kā arī uzņemties atbildību un iniciatīvu, veicot darbu individuāli

vai komandā. Ikvienā kursā tiek pievērsta uzmanība tam, lai studējošie spētu pielietot teorētiskās zināšanas praktisku uzdevumu risināšanā uzņēmuma vai institūcijas darbības uzlabošanai un prastu lietderīgi veikt iegūto rezultātu interpretāciju un prezentāciju speciālistu un nespeciālistu auditorijās. Viss minētais ir absolūta nepieciešamība mūsdienu uzņēmuma darbā, jo strādājot jebkurā uzņēmumā vai organizācijā regulāri nākas pielietot dažādas analīzes metodes un rast risinājumu dažādu ikdienas problēmu risinājumus.

Arī studenti un absolventi ir apmierināti ar programmas un studiju kursu rezultātiem (skatīt 2.6.sadaļu "Aptauju (studējošo, absolventu un darba devēju) rezultātu analīze un novērtējums").

37.pielikums. Studiju kursu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai.

2.3. Studiju īstenošanas metožu (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tiek izvēlētas studiju kursos/ moduļos izmantotās studiju īstenošanas (tajā skaitā vērtēšanas) metodes, kādas tās ir un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Katra studiju kursa mācību metodiskie materiāli izvietoti e-studiju vidē: studiju kursa apraksts, metodiskais plāns, lekciju materiāli, uzdevumi, prezentācijas, pārbaudījumu jautājumi, utt. Materiālu aktualizācija tiek veikta ne retāk, kā vienu reizi semestrī.

Studiju procesā tiek izmantotas dažādas studiju metodes un formas. Galvenie kritēriji apmācības metožu izvēlei – nodrošināt sniegtās informācijas apguvi un kritisku attieksmi, un kopumā - sasniegt studiju rezultātus (noteiktās zināšanas, prasmes, kompetences). Katram docētājam ir plašas iespējas pilnveidot savu metožu klāstu, bet visas metodes prasa rūpīgu sagatavošanās darbu un jārēķinās ar laikietilpīgumu.

Lai pastiprinātu akadēmisko programmu praktisko orientāciju, studiju procesā arvien vairāk tiek izmantota gadījumu izpētes un analīzes (case study) metode - reālu praktisko situāciju analīze. Šī metode ir atzīta par vienu no vispiemērotākajām un efektīvākajām vadītāju izglītības un kvalifikācijas paaugstināšanas metodēm. Gadījumu izpētes un analīzes izmantošana sekmē: 1) prasmju attīstīšanu informācijas izpratnē, grupēšanā, analīzē, sintēzē, novērtēšanā un izmantošanā, pieņemot vadības lēmumus; 2) praktisko iemaņu attīstīšanu uzņēmumu pārvaldības problēmu risināšanā; 3) komunikācijas prasmju attīstīšanu un 4) studējošo iesaistīšanu viņu pašu apmācībā. Rezultātā, mācīšanās notiek darot (learning by doing), kas padara apmācības procesu efektīvu. Daudzi mūsu docētāji ir speciāli mācījušies, kā pareizi docēšanas procesā savā lekcijās vislabāk izmantot case study metodes. Piemēram, profesore I.Kuzmina 2009.gadā tādās apmācības izgāja Central and East European Management Development Association (CEEMAN) rīkotās apmācībās International Management Teachers Academy (IMTA-2009) Slovēnijā.

Gadījumu izpētes un analīzes (case study) izmantošanas panākumi ir atkarīgi no docētāja profesionālās sagatavotības līmeņa, kurš darbojas kā mentors - treneris (koučs), un no tā, cik labi studējošie ir sagatavoti un motivēti case risināšanai. Lai pastiprinātu studentu motivāciju, docētājs mēģina radīt konkurences vidi starp atsevišķām studentu grupām (individuālām komandām) un "uzsilda" apstākļus auditorijā, tādējādi provocējot studentus rast inovatīvus un radošus risinājumus vadības problēmas risināšanai. Katra grupa izstrādā alternatīvus risinājumus, kurus grupas vadītāji prezentē auditorijai. Gadījumu izpētes un analīzes metode tiek plaši izmantota maģistra programmās, docējot tādus kursus, kā Stratēģiskā vadībinība, Finanšu vadība, Starptautiskais

mārketingu un reklāmu, Personāla vadība un līderība un citi.

Visproblemātiskākais docēšanas moments ir studējošo zināšanu novērtēšana. Kā objektīvi novērtēt studentu zināšanas? Praksē tiek izmantota šāda pieeja: 1) katra studentu grupa novērtē citu grupu prezentācijas rezultātus pēc noteiktiem kritērijiem un īpašas vērtēšanas skalas, ko iepriekš izstrādājis un darījis zināmu studentiem pats docētājs; 2) docētājs izliek atzīmi katrai studentu grupai; 3) gala vērtējumu aprēķina kā divu atzīmju vidējo svērto lielumu: 50% - vidējā atzīme, kuru izliek studentu grupas, un 50% - docētāja vērtējums.

Docēšana, izmantojot gadījumu izpēti un analīzes metodi, palīdz attīstīt studentiem tādas mūsdienīgu vadītājam nepieciešamas īpašības kā: koncentrēšanās uz rezultātu, iesaistīšanās komandas darbā, līderība, atbildība, pašorganizācija, pašnovērtējums.

Studiju programmas apguves vērtēšanas pamatprincipi un kārtība atbilst Valsts akadēmiskās izglītības standarta 40.pantā prasībām. Saskaņā ar TSI Senāta pieņemtajiem noteikumiem, studiju rezultāti akadēmiskā maģistra studiju programmā tiek vērtēti pēc diviem vērtēšanas kritērijiem: kvalitātes kritērijs – atzīme 10 ballu sistēmā un kvantitatīvais kritērijs – kredītpunkti pēc kopējā stundu skaita studiju kursā.

Tālmācībā studiju programma ir sagatavota angļu un krievu valodās (studijām krievu valodā reflektanti tika uzņemti līdz 2019.gadam). Ņemot vērā tālmācības studiju programmu specifiku, studiju kursu saturu studenti pamatā apgūst patstāvīgi, izmantojot tālmācības atbalsta līdzekļus. Studiju procesā tiek izvēlētas tādas studiju īstenošanas metodes, kā pašpārbaudes testi, video lekcijas, docētāju konsultācijas, un vērtēšanas metodes (eksāmena vai ieskaites vērtējums), lai maksimāli efektīvi sasniegtu studiju programmas mērķi un visus norādītos studiju rezultātus.

Maģistra darba novērtēšanā izmanto komplekso pieeju. Pilnībā izstrādāta maģistra darba novērtēšana notiek Gala pārbaudījumu komisijā, pie kuras maģistrants aizstāv maģistra darbu. Maģistra darbu pirms tam recenzē. Komisijas locekļi ņem vērā šādus kritērijus: 1) maģistra darba izstrādes satura kvalitāte un atbilstība studiju virzienam; 2) darba atbilstība maģistra darbu rakstīšanas metodiskajiem norādījumiem; 3) prezentācijas kvalitāte; 4) studenta prasme atbildēt uz komisijas jautājumiem; 5) recenzijā izteiktais vērtējums un piezīmes. Kopējais maģistra darba vērtējums veidojas, apkopojot katra komisijas locekļa izliktās atzīmes, un par to balsojot. Komisijas priekšsēdētājam strīdus gadījumos ir noteicošā balss. Skat.II.daļas.1.6.apakšpunktu.

Studentcentrētas izglītības principi aprakstīti III.daļas 2.3.apakšpunktā.

2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu. Norādīt, kā augstskola/ koledža studiju programmas ietvaros atbalsta studējošos studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai.

Nav attiecināms.

2.5. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Maģistra darba tēmu students izvēlas patstāvīgi no katedras piedāvātā maģistra darba pētījuma virzienu saraksta. Izstrādājot maģistra darbu, studējošais parasti apzināti izvēlas savu turpmāko pētījumu tēmu ar mērķi atrisinātu kādu konkrētu problēmu uzņēmumā, kurā viņš strādā. Studējošais var ierosināt sava pētījuma tēmu arī pats. Katedras piedāvātais iespējamo pētījumu jomu saraksts tiek atjaunināts katru gadu, ņemot vērā Latvijas uzņēmējdarbības attīstības tendences un globālās tendences ekonomikā, politikā un sabiedrībā, kas ietekmē darba tirgus vajadzības un kuru ietekmē veidojas jaunas prasības mūsdienu vadītāju izglītībai.

Atsevišķi maģistra darbu pētījumi tiek izstrādāti uzņēmumu interesēs un pēc uzņēmumu pasūtījuma. Piemēram:

- “Uzņēmuma snieguma vadība balstoties uz SMART principiem” . Darba rezultātā tika izveidots un ieviests dzīvē nekustamā īpašuma uzņēmuma Colliers International finanšu vadības modelis.
- “Kontrolings kā efektīvs uzņēmuma vadības instruments”. Darba rezultātā izstrādātas rekomendācijas vadības kontroles modeļa uzlabošanai transporta uzņēmumā (autoparka vadība) un veikts rekomendāciju efektivitātes prognozējošs novērtējums.
- “Metodikas izstrāde interneta mārketinga instrumentu integrācijai uzņēmuma mārketinga sistēmā”. Darba rezultātā tika izstrādātas rekomendācijas integrētas marketinga sistēmas izstrādei reklāmas kompānijā.

26.tabulā sniegts saraksts ar maģistru darba tematiem, kuri tika aizstāvēti pēdējā 2019.-2020. ak. gadā.

26.tabula. 2019./2020.ak.gada TSI Vadībzinātnes maģistra programmas gala pārbaudījuma darbu temati

Nr.p.k.	Darba temats	Vērtējums	Darba vadītājs	Studējošā mītnes valsts
1.	Developing Methods for Improving Service Quality in the Hospitality Industry	8	Y.Stukalina	Kazahstāna
2.	Developing the ways of improving the competitiveness of a company	9	Y.Stukalina	Indija
3.	Cost Management System Improvement in Manufacturing Companies	8	I.Kuzmina - Merlino	Indija
4.	Creating ways of improving the competitiveness of a logistics company	6	Y.Stukalina	Indija
5.	Brand as an intangible factor of a company value creation	7	I.Kuzmina - Merlino	Indija
6.	Baltijas valstu IKP pieauguma īstermiņa prognozēšana / Short-term forecasting of Baltic states' GDP growth	9	D.Pavlyuk	Krievija
7.	Biznesa modelis kā instruments kompānijas stratēģiskai vadīšanai /Business Model as a Tool of a Company's Strategic Management	9	I.Kuzmina - Merlino	Uzbekistāna
8.	Finanšu tehnoloģiju nozares ietekme uz vadības zinātņu studiju programmu	9	I.Kuzmina - Merlino	Uzbekistāna

Nr.p.k.	Darba temats	Vērtējums	Darba vadītājs	Studējošā mītnes valsts
9.	„Korporatīvā sociālā atbildība un finansiālais sniegums”/ Corporate Social Responsibility and Financial Performance	8	I.Kuzmina - Merlino	Indija
10.	Projektu vadības pieejas izmantošana materiālu resursu pārpalikuma gadījumos ražošanas uzņēmumā	8	I.Sproģe	Krievija
11.	Krājumu vadības efektivitātes paaugstināšanas metodes piena rūpniecības uzņēmumos	9	I.Sproģe	Krievija
12.	Darbinieku kompetence kā konkurences priekšrocība mūsdienu ārpusbanku kredītu organizācijās	6	I.Sproģe	Latvija
13.	Metodikas izstrāde interneta mārketinga instrumentu integrācijai uzņēmuma mārketinga sistēmā	8	Ļ.Fainglozs	Krievija
14.	Uzņēmuma mārketinga stratēģijas izveides metodikas izstrāde	8	Ļ.Fainglozs.	Ukraina
15.	Personāla darba motivācija kā vadības funkcija loģistikas uzņēmumā	7	I.Išmuhametovs	Latvija
16.	PR-tehnoloģiju izmantošana imidža izveidošanai mobilajiem operatoriem Kazahstānas telekomunikāciju tirgū	9	I.Išmuhametovs	Kazahstāna
17.	Uzņēmuma mārketinga stratēģijas izstrāde	7	Y.Stukalina	Uzbekistāna
18.	Mazo un vidējo uzņēmuma vadītāja pašorganizēšanas programmas izveide	8	I.Kuzmina-Merlino	Latvija
19.	Kontrolings kā efektīvas uzņēmuma vadības instruments	9	I.Kuzmina-Merlino	Latvija
20.	Bankrota iespējamības novērtēšanas modeļa izstrāde	9	N.Podoļakina	Latvija
21.	Studentu mobilitātes veicināšanas metožu izstrāde, starptautisko apmaiņas programmu ietvaros, privātajā augstskolā	9	Y.Stukalina	Krievija
22.	Aviokompānijas lidmašīnu parka attīstības stratēģijas analīze	7	I.Sproģe	Latvija
23.	Kriptoalūta kā pievilcīgs investīciju portfeļa veids	9	I.Kuzmina-Merlino	Krievija
24.	Uzņēmuma snieguma vadība balstoties uz SMART principiem	8	I.Kuzmina-Merlino	Latvija
25.	Līderības stilu ietekmes uz darbinieku motivāciju novērtēšana mūsdienu kompānijā	9	Y.Stukalina	The Republic of Ghana
26.	Mazo un vidējo uzņēmumu finansēšanas avoti un veidi Latvijā	9	I.Kuzmina-Merlino	Latvija

Gala pārbaudījumu komisija maģistru darbu kvalitāti raksturojusi kā labu un ļoti labu. 2018.gada vasarā, kad programmu absolvēja 7 studenti, vidējais vērtējums bija 8,4 (amplitūdā no 7 – 9), 2017.gada vasarā, kad absolvēja 11 studenti, vidējais vērtējums bija 8.

Noslēgumu darbu rezultāti liecina par to, ka studiju laikā gūtās zināšanas tiek prasmīgi izmantotas. Darbu vērtējumi ir dažādi, bet tas norāda ne tikai uz zināšanu līmeni, bet arī uz spēju koncentrēties uzstājoties publikas priekšā, spēju argumentēt, motivēt un aizstāvēt savu viedokli un priekšlikumus.

2.6. Analīze un novērtējums par studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātiem, to izmantošanu studiju satura un kvalitātes pilnveidē, sniedzot piemērus.

2019.gada aptaujā piedalījās 29,1% studiju virziena „Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” studējošo, tajā skaitā 23,5% studiju programmas studējošo. 75% aptaujāto novērtēja pozitīvi savu augstskolas izvēli. Diemžēl, šis rādītājs samazinājies par 25%, salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu.

2019.gadā vairums aptaujāto studentu pozitīvi novērtēja studijas savā programmā- 75%. Šie rādītāji ir ievērojami augstāki, salīdzinājumā ar 2018. gadu, kad pozitīvu vērtējumu deva 57,1%. Rādītāju *Docētāji iedrošina un atbalsta studējošos* pozitīvi vērtē 75% programmas studējošo.

Kopumā jāatzīmē, ka studējošos apmierina programmas materiāltehniskais nodrošinājums un e-studiju vidē Moodle pieejamie materiāli. Diemžēl tikai puse no aptaujātajiem ir apmierināti ar docētāju konsultāciju pieejamību un izliktā vērtējuma objektivitāti.

Nākotnē lielāka uzmanība fakultāte jāvelta konsultāciju organizēšanai un pieejamībai studējošajiem. Plānotās docētāju konsultācijas ir redzamas kopējā nodarbību sarakstā, tāpēc to norisi iespējams kontrolēt. Studiju kursa gala vērtējums un vērtējuma kritēriji ietverti katra studiju kursa aprakstā, kas studējošajiem pieejami e-studiju vidē Moodle. Katedras vadītāju pienākums ir pārbaudīt izlikto gala vērtējumu objektivitāti.

Secinājumā var teikt, ka studiju process augstskolā organizēts pietiekami augstā līmenī un tas atbilst studējošo prasībām un vēlmēm.

Absolventu aptaujas rezultāti liecina, ka starp aptaujātajiem nav absolventu, kas būtu palikuši neapmierināti ar studiju programmu. Studiju kvalitāti izvēlētajā programmā augstu novērtēja 57,14% respondentu, apmierinoša kvalitāte- 42,86%. Pēc rādītāja, kā absolventi vērtē studiju laikā iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču atbilstību mūsdienu darba tirgus prasībām, sniegti divi vērtējumi: atbilst – 28,57% un drīzāk atbilst nekā neatbilst – 71,43%.

83,33% aptaujāto absolventu atbalsta sadarbību ar augstskolu pēc tās absolvēšanas.

Kopumā, maģistra studiju programmas absolventi ir apmierināti ar iegūto izglītību un atzīmēja, ka studiju laikā iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču atbilstību mūsdienu tirgus prasībām.

Arī darba devēji kopumā pozitīvi novērtējuši studiju virziena absolventu sagatavotību, vienlaikus, visi atzīmē nepietiekošās praktiskās iemaņas, īpaši bakalaura līmeņa programmas absolventiem. Rekomendācijas:

- teorētisko daļu papildināt ar praktisko pieredzi, situācijām, uzdevumiem, analīzi ;

- koncentrēties uz mērķiem;
- studentu iniciatīvu un aktivitāšu palielināšana - varbūt iekļaut programmas projektos par radošo domāšanu;
- praktiskas zināšanas un prakses vietas nodrošināšana;
- apmācības/darbs grupās par komunikācijas prasmēm, stresa vadību, komandas darbu, laika menedžmentu.

Darba devēji iesaka aktīvāk uzturēt kontaktu ar uzņēmumiem, piedāvāt studentiem praksi saistībā ar profesionālo jomu, izmantot biznesa situācijas, uzdevumus. Pievērst lielāku uzmanību arī studentu personīgajai izaugsmei, iniciatīvai, kritiskai domāšanai, stresa noturībai, prasmei strādāt komanda.

2.7. Sniegt novērtējumu par studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes iespējām, izmantoto iespēju skaita dinamiku un mobilitātes laikā apgūto studiju kursu atzīšanu.

Studiju programmas studējošie izmanto izejošās mobilitātes iespējas. Pēdējos sešos gados apmaiņas mobilitātē ir devušies 13 studiju programmas studenti. Skat. 16.pielikums.

ERASMUS+ programmā apgūtie studiju kursi var tikt pārskaitīti pilnā apjomā. ERASMUS+ programmas mobilitātes laikā iegūto studiju rezultātu atzīšanu reglamentē *TSI ERASMUS+ programmas stipendiju konkursa instrukcija* (pieejama http://www.tsi.lv/sites/default/files/editor/2017.02.07._instrukcija_0.pdf).

Skat. II.daļa 5.2.punkts.

Ienākošie mobilitātes studenti tiek ieskaitīti kādā no Vadībzinātnes un ekonomikas fakultātes studiju programmām studējošo statusā apmaiņas laikā, kaut gan bieži apmaiņas studenti izvēlas apgūt atsevišķus kursus arī no citu fakultāšu programmām. Studentiem tiek nodrošināts nepieciešamais studiju kursu apjoms un atbilstošs kredītpunktu skaits. Piedāvātie kursi tiek īstenoti angļu valodā.

Ņemot vērā augstskolai pieejamo ERASMUS programmas finansējumu, ar katru gadu, kaut nedaudz, bet palielinās studējošo skaits, kas izmantojusi mobilitātes iespējas.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)

3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiāli bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus. Veicot novērtējumu iespējams norādīt atsauci uz II. daļas 3. nodaļas 3.1.- 3.3. kritērijos sniegto informāciju.

Transporta un sakaru institūtā darbs organizēts trīs fakultātēs, kuru pakļautībā atrodas vairākas katedras:

1. Vadībzinātņu un ekonomikas fakultātē:
 1. Ekonomikas, finanšu un vadības katedra
 2. Humanitāro zinātņu katedra
2. Transporta un loģistikas katedra:
 1. Aviācijas transporta katedra
 2. Transporta un loģistikas katedra
3. Datorzinātņu un telekomunikāciju fakultātē:
 1. Elektronikas un telekomunikāciju katedra
 2. Datorsistēmu programmatūras katedra
 3. Matemātisko metožu un modelēšanas katedra

Studiju virziens “Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” ar tajā ietvertajām programmām, sadarbībā ar citu TSI fakultāšu katedru docētājiem un viesdocētājiem, tiek īstenots Vadībzinātņu un ekonomikas fakultātē (VEF). Fakultāte nodrošina 46 KP (jeb 76%) programmas apjoma, tostarp pilnībā programmā ietvertās specializācijas.

Tāpat studiju procesa īstenošana iesaistītas arī citas TSI struktūrvienības.

1. Korporatīvo klientu daļa - organizē un nodrošina sadarbību ar uzņēmumiem.
2. Studiju daļa - plāno studiju procesu (nodarbību plānojumu, docētāju darbu u.tt.), organizē darbu ar studējošajiem (konsultāciju sniegšana un informēšana, darbs ar studentu dokumentāciju, studiju sekmju uzskaiti, maksājumu kontrole u.c.).
3. Tālmācības daļa - nodrošina tālmācības kursu materiālu izstrādi un izvietojumu un organizē tālmācības studentu studiju procesu.
4. Bibliotēka - nodrošina studentus un docētājus ar mācību un zinātnisko literatūru.
5. Zinātniski pētnieciskā nodaļa- nodrošina jauno zinātnieku kvalitatīvu sagatavošanu un studentu iesaistīšanu zinātniskajā pētniecībā.

Mācību nolūkiem iekārtotas datorklases, kas aprīkotas ar jauniem datoriem, lekciju auditorijas un laboratorijas. Augstskolas rīcībā ir nepieciešamā datortehnika un programmatūra studiju kursu apgūšanai, praktisko darbu un studiju darbu izpildei. Piemēram, Lietišķo programmu sistēmu laboratorija, kas nodrošina TSI studentiem, docētājiem un pētniekiem pieeju programmatūras produktiem, sākot no imitācijas modelēšanas rīkiem: PTV VISSIM & VISUM – programmatūra transporta plūsmu modelēšanai; AnyLogic – universāla modelēšanas programmatūra; Aris, BPWin, Business Object – biznesa procesu modelēšanas programmatūra; beidzot ar programmatūru datu apstrādei un matemātisko aprēķinu veikšanai: R, SPSS, STATISTICA, MatLab, Matematika un citi. Sīkāk skat.II.nodaļas 3.2.apakšpunkts.

Atbilstoši nodarbību laikiem, organizēts arī Studiju daļas, Helpdesk un Bibliotēkas darba laiks.

Nozīmīgs rīks studiju procesa organizēšanai katrā studiju kursā ir e-studiju vide jeb *Moodle* platforma. Katrā kursā šeit izvietoti mācību metodiskie materiāli, kas ietver studiju kursa aprakstu, metodisko (kalendāro) plānu kārtējam semestrim, studiju kursā plānotos patstāvīgo darbu uzdevumus, pašpārbaudes uzdevumi, eksāmenu jautājumus, citi mācību materiāli, ko izmanto studiju kursa patstāvīgai apguvei (lekciju materiāli, prezentācijas, dažādi papildmateriāli u.c.)

Tālmācības studentiem, mācībspēkiem un augstskolas administrācijai ir izveidots speciāls interneta resurss online.tsi.lv. Katrā studiju kursā sagatavotie tālmācības materiāli atšķiras no tradicionālajiem mācību materiāliem. Tie ir speciāli tālmācības vajadzībām sagatavoti materiāli – dokumenti, prezentācijas, lekciju videofaili, vingrinājumi paškontrolei, testi, kā arī uzdevumi mācību vielas apguvei.

Studenta personas kartiņa, studiju plāns visam studiju periodam un studiju kursus izlikto vērtējumi

visiem TSI studējošajiem, tostarp tālmācības, pieejami TSI iekšējā informācijas sistēmā Intranet. Šeit pat pilna laika klātienēs un nepilna laika neklātienēs studentiem un mācībspēkiem ieejams arī nodarbību saraksts.

Fakultātei tiek piešķirts konkrēts finansējumu tās realizēto virzienu resursu papildināšanai proporcionāli fakultātē realizējamo programmu skaitam. 2020 gada plānotie līdzekļi studiju virziena grāmatu iegādei kopā ir 1500 EUR. Studiju kursu aprakstā kursa apguvei docētāji norāda vismaz vienu TSI bibliotēkā pieejamo mācību līdzekli. Ārvalstu studentiem pirmās adaptācijas nedēļas laikā obligāta ir iepazīšanās nodarbība ar bibliotēkas sniegtajām iespējām. Par bibliotēkā pieejamajam grāmatām un e-grāmatu datu bāzēm docētāji stāsta arī kursa "Ievads specialitātē" ietvaros. Tālmācības studējošajiem jau informatīvajā kursā "Aktuālā informācija" tiek sniegta tieša saite uz TSI e - bibliotēku. Sīkāk skat. II.daļas 3.3.apakšpunktu.

Tā kā vairumam no maģistratūras studējošajiem jau ir pastāvīgas darba vietas, nodarbības organizētas arī darba dienu vakaros, kas ļauj apvienot studijas ar darbu. Nepilna laika neklātienēs studējošajiem nodarbības notiek sestdienās, vai pēc moduļu principa- reizi mēnesī intensīvi mācoties piektdienās, sestdienās un svētdienās.

Savas darbība nodrošināšanai, Vadībzinātņu un ekonomikas fakultātei ir atsevišķs budžets. Galvenais fakultātes un attiecīgi studiju programmas finansējuma avots ir pašu ieņēmumi no studiju maksas un saistītiem papildus pakalpojumu maksas, kas tiek segta no fizisko un juridisko personu līdzekļiem. Studiju maksas un papildus pakalpojumu maksas apmērs ik gadu tiek pārskatīts, ņemot vērā tirgus tendences un pašizmaksas rezultātus, un tiek apstiprināts ar Valdes rīkojumu 2019./2020. gada studiju maksa pilna laika studijās - 1980 EUR, nepilna laika studijās - 1640 EUR, nepilna laika tālmācībā - 1700 EUR.

Fakultātē tiek veikts studiju programmu pašizmaksas aprēķins un aprēķina analīze, kas ļauj secināt, programma ir rentabla un ļauj peļņu novirzīt fakultātes attīstībai un noteikto stratēģisko mērķu sasniegšanai. Sīkāk skat. II. nodaļas 3.1. apakšpunktu.

Kopumā studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēkas), materiāltehniskā bāze un finansiālā bāze atbilst studiju programmas specifikai, īstenošanas nosacījumiem, rada priekšnosacījumus studiju rezultātu sasniegšanai un liecina par iespēju nodrošināt kvalitatīvu studiju procesu.

3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

Nav attiecināms.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)

4.1. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

2012.gada akreditācijas laikā eksperti bija atzīmējuši studiju virziena programmu pārāk lielo tehnisko orientāciju. Daļēji tas bija saistīts ar programmas realizāciju nodrošinošo mācībspēku sastāvu. Programmas docēšanā nebija iesaistīts neviens profesors vai asociēts profesors sociālo zinātņu nozarē, visi profesori un asoc.profesori bija inženierzinātņu doktori. Programmas īstenošanā bija iesaistīti 15 akadēmiskā personāla pārstāvji, no kuriem 67% bija doktora grāds, bet tikai trīs docentiem doktora grāds bija sociālajās zinātnēs: docents I.Išmhametovs, Dr.psych., docente N.Podoļakina, Dr.oec. (pašlaik abi ir asociēti profesori), un docente A.Višņevska, Dr.paed.

Divu kursu docēšanai bija pieaicināti citu augstskolu atzīti nozares mācībspēki, bet nebija neviena ārvalstu viesdocētāja, bez kā nav iedomājama studiju programmu īstenošana pašreiz.

Pēc akreditācijas periodā augstskolā tika veikts mērķtiecīgs darbs mācībspēku sastāva komplektācijai, lai vislabākajā veidā nodrošinātu studiju programmu kvalitāti. Tika izstrādāts fakultātes cilvēkresursu attīstības plāns (aktuālais plāns iekļauts studiju virziena "Vadība, administrēšana un nekustāmo īpašumu pārvaldība" realizācijas darba plānā no 2019.-2025.gadam, 6.pielikums), kas paredz studiju programmu kvalitātes pilnveidei sekmēt esošā akadēmiskā personāla izaugsmi, piesaistīt akadēmiskajā vidē atzītus mācībspēkus, nozares ekspertus un profesionāļus, ārvalstu viesdocētājus, kā arī augstskolas doktora studiju programmas studējošos un absolventus.

Pašreiz studiju programmas īstenošanā iesaistītais mācībspēku sastāvs aprakstīts nākamajā punktā. Tas veidots, izvērtējot ārējo normatīvo aktu un augstākās izglītības kvalitātes prasības, un nodrošina studiju programmas un atbilstošo studiju kursu mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu.

4.2. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Studiju programmas docēšanu nodrošina 13 TSI ievēlēti docētāji.

Programmas studiju kursu docēšanā iesaistīti 4 profesori, tostarp 2 ar doktora grādu atbilstošajā zinātnes nozarē: Dr.oec. I.Kuzmina-Merlino un Dr.sc.admin. Y.Stukalina, un 5 asociētie profesori ar doktora grādu atbilstošajā zinātnes nozarē: Dr.sc.administr. I.Sproģe, Dr.oec. N.Podoļakina, Dr.oec. J.Popova, Dr.psych. I.Išmuhametovs, Dr.oec.,Dr.sc.ing. D.Pavlyuk.

Bez minētā profesoru sastāva programmas īstenošanā vel iesaistīti trīs docenti - Dr.oec. J.Baltgailis, Dr.sc.ing. J.Kijonoka, Dr.psych. K.Užule un viens lektors - Mg.oec. O.Zervina, kura pati pašlaik studē doktorantūrā.

Pavisam 92% programmā iesaistītā akadēmiskā personāla ir zinātnes doktora grāds.

Studiju programmā papildus piesaistīti vadošie citu augstskolu docētāji vai konkrētās zināšanu jomas speciālisti, piem., Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas RISEBA profesors A.Čirjevskis, Latvijas Pasta bankas vecākā finanšu analītiķe K.Vītola, kas programmas kvalitātes paaugstināšanai, docē studiju kursus tikai kādā no trim valodām. No pieaicinātajiem docētājiem 5 ir zinātnes doktora grāds, pārējiem - maģistra grāds.

Maģistra līmeņa programmās no 2017.gada pastāvīgi kā viesdocētāja studiju kursu "Lēmumu pieņemšanas metodoloģija" docē Nathanail Eftihia.

Docētāji veic zinātniskos pētījumus un piedalās studējošo izglītošanā. Transporta un sakaru institūts iespēju robežās nodrošina savu darbinieku profesionālo izaugsmi, un stimulē ar Latvijā konkurētspējīgu atalgojumu.

Studiju programmā iesaistīto mācībspēku kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas prasībām.

Programmā iesaistīto mācībspēku valsts valodas zināšanas atbilst MK 07.07.2008. noteikumiem Nr. 733 "Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai, pastāvīgās uzturēšanās atļaujas saņemšanai un Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusa iegūšanai un valsts nodevu par valsts valodas prasmes pārbaudi". TSI Personāla nodaļa, pieņemot darbā, pārliecinās par valsts valodas prasmēm (skat. 22. pielikumu).

Lai pārliecinātos par mācībspēku angļu valodas zināšanām, TSI periodiski tiek organizēta angļu valodas prasmju līmeņa pārbaude un nepieciešamības gadījumā papildu mācības, piemēram, pašlaik augstskolā vairāki no mācībspēkiem paaugstina angļu valodas prasmes līmeni projekta 8.2.2.ietvaros organizētosursos. 41.pielikumā Apliecinājums par programmā iesaistīto mācībspēku angļu valodas prasmes līmeni.

Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām, nodrošina studiju programmas un atbilstošo studiju kursu mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu.

27.tabula. Maģistra studiju programmas "Uzņēmējdarbība un vadība" docētāji

Kursa kods	Nosaukums	Docētājs (vārds, uzvārds, zinātniskais vai akadēmiskais grāds, amats)				Ievēlēts TSI
		ENG	LV	RU	Tālmācība	
05 C 957	Latviešu valoda ārvalstu studējošajiem	Antra Roskoša, Dr.sc.admin., pieaicināts docētājs	-	Antra Roskoša, Dr.sc.admin., pieaicināts docētājs	Antra Roskoša, Dr.sc.admin., pieaicināts docētājs	--
05 M 001	Pedagoģija un psiholoģija	Kristīne Užule, Dr.psych., docente	Kristīne Užule, Dr.psych., docente	Kristīne Užule, Dr.psych., docente	Kristīne Užule, Dr.psych., docente	Ievēlēts
05 M 004	Zinātnisko pētījumu metodoloģija	Igors Kabaškins, Dr.hab.sc.ing., profesors	Igors Kabaškins, Dr.hab.sc.ing., profesors	Igors Kabaškins, Dr.hab.sc.ing., profesors	Igors Kabaškins, Dr.hab.sc.ing., profesors	Ievēlēts

Kursa kods	Nosaukums	Docētājs (vārds, uzvārds, zinātniskais vai akadēmiskais grāds, amats)				Ievēlēts TSI
		ENG	LV	RU	Tālmācība	
05 M 339	Datu analīzes metodes un biznesa prognozēšana	Irina Jackiva, Dr.sc.ing. Profesore		Irina Jackiva, Dr.sc.ing., profesore	Irina Jackiva, Dr.sc.ing., profesore	Ievēlēts
		Dmitry Pavlyuk, Dr.sc.ing., Dr.oec, asoc.profesors		Dmitry Pavlyuk, Dr.sc.ing., Dr.oec, asoc.prof.	Dmitry Pavlyuk, Dr.sc.ing., Dr.oec, asoc.profesors	Ievēlēts
		Jeļena Kijonoka, Dr.sc.ing., docente		Jeļena Kijonoka, Dr.sc.ing., docente		Ievēlēts
			Kristīne Vītola, Dr.oec., pieaicināts docētājs			--
05 M 361	Korporatīvā pārvaldība un sociālā atbildība	Yulia Stukalina, Dr.sc.admin., profesore			Yulia Stukalina, Dr.sc.admin., profesore	Ievēlēts
			Vitālijs Šlendins, Mg.paed., pieaicināts docētājs			--
				Išgalejs Išmuhametovs, Dr.psych., asoc.prof.		Ievēlēts
05 M 602	Akadēmiskā angļu valoda	Yulia Stukalina, Dr.sc.admin., profesore	Yulia Stukalina, Dr.sc.admin., profesore,	Yulia Stukalina, Dr.sc.admin., profesore		Ievēlēts
		Kristīne Užule, Dr.psych., docente	Kristīne Užule, Dr.psych., docente	Kristīne Užule, Dr.psych., docente	Kristīne Užule, Dr.psych., docente	Ievēlēts
		Olga Zervina, Mg.oec.,lektore	Olga Zervina, Mg.oec.,lektore	Olga Zervina, Mg.oec.,lektore		Ievēlēts
B-04-142	Darba drošība, civilā un apkārtējās vides aizsardzība	Vitālijs Šlendins, Mg.paed., pieaicināts docētājs	Vitālijs Šlendins, Mg.paed., pieaicināts docētājs	Vitālijs Šlendins, Mg.paed., pieaicināts docētājs	Vitālijs Šlendins, Mg.paed., pieaicināts docētājs	--
05 M 356	Informācijas sistēmas un tehnoloģijas biznesā	Aleksandrs Avdeikins, Mg.sc.ing., pieaicināts docētājs	Aleksandrs Avdeikins, Mg.sc.ing., pieaicināts docētājs	Aleksandrs Avdeikins, Mg.sc.ing., pieaicināts docētājs	Aleksandrs Avdeikins, Mg.sc.ing., pieaicināts docētājs	--

Kursa kods	Nosaukums	Docētājs (vārds, uzvārds, zinātniskais vai akadēmiskais grāds, amats)				Ievēlēts TSI
		ENG	LV	RU	Tālmācība	
05 M 359	Globāla ekonomika un starptautiskā biznesa vide	Jurijs Baltgailis, Dr.oec., docents	Jurijs Baltgailis, Dr.oec., docents	Jurijs Baltgailis, Dr.oec., docents		Ievēlēts
					Aleksandrs Stetjuha, Dr.oec., viesdocents	--
05 M 202	Stratēģiskā vadībiznība	Yulia Stukalina, Dr.sc.admin., profesore			Yulia Stukalina, Dr.sc.admin., profesore	Ievēlēts
			Andrejs Čirjevskis, Dr.oec., pieaicināts docētājs	Andrejs Čirjevskis, Dr.oec., pieaicināts docētājs		--
05 M 355	Finanšu vadīšana	Irina Kuzmina-Merlino, Dr.oec., profesore	Irina Kuzmina-Merlino, Dr.oec., profesore	Irina Kuzmina-Merlino, Dr.oec., profesore	Irina Kuzmina-Merlino, Dr.oec., profesore	Ievēlēts
M 04 217	Kvantitatīvās metodes vadībiznātnē	Dmitry Pavlyuk, Dr.sc.ing., Dr.oec. asoc.profesors		Dmitry Pavlyuk, Dr.sc.ing., Dr.oec. asoc.profesors	Dmitry Pavlyuk, Dr.sc.ing., Dr.oec. asoc.profesors	Ievēlēts
			Kristīne Vītola, Dr.oec., pieaicināts docētājs			--
M-04-Zs	Zinātniskais seminārs I	Irina Jackiva, Dr.sc.ing., profesore	Irina Jackiva, Dr.sc.ing., profesore	Irina Jackiva, Dr.sc.ing., profesore	Irina Jackiva, Dr.sc.ing., profesore	Ievēlēts
05 M 342	Lēmumu pieņemšanas metodoloģija	Irina Jackiva, Dr.sc.ing., profesore	Irina Jackiva, Dr.sc.ing., profesore	Irina Jackiva, Dr.sc.ing., profesore	Irina Jackiva, Dr.sc.ing., profesore	Ievēlēts
		Eftihia Nathanail, Dr., viesprofesore				--
05 M 357	Starptautiskais mārketingu un reklāma	Irina Kuzmina-Merlino, Dr.oec., profesore	Irina Kuzmina-Merlino, Dr.oec., profesore			Ievēlēts
				Alevtīna Višņevska, Dr.paed., viesdocente	Alevtīna Višņevska, Dr.paed., viesdocente	--
05 M 369	Studiju projekts	Irina Kuzmina-Merlino, Dr.oec., profesore	Irina Kuzmina-Merlino, Dr.oec., profesore	Irina Kuzmina-Merlino, Dr.oec., profesore	Irina Kuzmina-Merlino, Dr.oec., profesore	Ievēlēts
M-04-Zs2	Zinātniskais seminārs II	Irina Kuzmina-Merlino, Dr.oec., profesore	Irina Kuzmina-Merlino, Dr.oec., profesore	Irina Kuzmina-Merlino, Dr.oec., profesore	Irina Kuzmina-Merlino, Dr.oec., profesore	Ievēlēts

Kursa kods	Nosaukums	Docētājs (vārds, uzvārds, zinātniskais vai akadēmiskais grāds, amats)				Ievēlēts TSI
		ENG	LV	RU	Tālmācība	
05 M 311	Projektu vadība un finansēšana	Jeļena Popova, Dr.oec., asoc.profesore		Jeļena Popova, Dr.oec., asoc.profesore		Ievēlēts
			Ilze Sproģe, Dr.sc.administr., asoc.profesore		Ilze Sproģe, Dr.sc.administr., asoc.profesore	Ievēlēts
05 M 358	Cilvēkresursu vadība un līderība	Yulia Stukalina, Dr.sc.admin., profesore			Yulia Stukalina, Dr.sc.admin., profesore	Ievēlēts
			Kristīne Užule, Dr.psych., docente			Ievēlēts
				Išgalejs Išmuhametovs, Dr.psych., asoc.profesors		Ievēlēts
05 M 372	Pārmaiņu vadība	Kristīne Čerņavska Mg.oec., pieaicināts docētājs	Kristīne Čerņavska Mg.oec., pieaicināts docētājs	Kristīne Čerņavska Mg.oec., pieaicināts docētājs	Kristīne Čerņavska Mg.oec., pieaicināts docētājs	--
05 M 373	Viedā organizācijas vadība	Kristīne Užule, Dr.psych., docente	Kristīne Užule, Dr.psych., docente			Ievēlēts
				Išgalejs Išmuhametovs, Dr.psych., asoc.profesors	Išgalejs Išmuhametovs, Dr.psych., asoc.profesors	Ievēlēts
05 M 106	Inovāciju vadība	Jeļena Popova, Dr.oec., asoc.profesore	Jeļena Popova, Dr.oec., asoc.profesore	Jeļena Popova, Dr.oec., asoc.prof.	Jeļena Popova, Dr.oec., asoc.prof.	Ievēlēts
05 M 377	Vadības finanses	Andrejs Čirjevskis, Dr.oec., pieaicināts docētājs;	Andrejs Čirjevskis, Dr.oec., pieaicināts docētājs;	Andrejs Čirjevskis, Dr.oec., pieaicināts docētājs;		--
		Ilze Sproģe, Dr.sc.administr., asoc.profesore	Ilze Sproģe, Dr.sc.administr., asoc.profesore	Ilze Sproģe, Dr.sc.administr., asoc.profesore	I.Sproģe, Dr.sc.administr., asoc.profesore	Ievēlēts
05 M 378	Finanšu un vadības analīze	I.Kuzmina-Merlino, Dr.oec., profesore	I.Kuzmina-Merlino, Dr.oec., profesore		I.Kuzmina-Merlino, Dr.oec., profesore	Ievēlēts
				Podoljakina N., Dr.oec., asoc.prof.		Ievēlēts

4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ (ja piemērojams).

Nav attiecināms.

4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu (ja attiecināms).

Nav attiecināms.

4.5. Sniegt piemērus akadēmiskā personāla iesaistei zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī (studiju programmas saturam atbilstošajās jomās) un iegūtās informācijas pielietojumam studiju procesā.

Akadēmiskā personāla pētnieciskais darbs vairumā gadījumu ir saistīts ar docētāju specializāciju programmas ietvaros un docējamiem studiju kursiem.

Akadēmiskā personāla zinātniskajam darbam ir noteicošā loma studiju programmas izstrādē un atsevišķo studiju kursu satura veidošanā. Lai izprastu pasaulē notiekošo pārmaiņu būtību, ir jāveic pētījumi attiecīgajā zināšanu jomā, ko fakultāte īsteno ar akadēmiskā personāla piedalīšanos starptautiskos zinātniskos projektos, piedalīšanos starptautiskās zinātniskās un zinātniski praktiskās konferencēs un publikāciju sagatavošanu. Un otrādi, ja darba tirgum nepieciešams sagatavot vadības jomas speciālistus ar noteiktām prasmēm un kompetencēm (piemēram, akcents uz uzņēmumu digitālo transformāciju), tad šo tēmu tiks kā prioritāru pētniecības jomu izvēlies gan docētāji, gan studenti.

Maģistra programmā studenti ir vairāk iesaistīti zinātnē, jo pētījuma temata zinātniskā novitāte ir viens no svarīgākajiem maģistra darba kvalitātes novērtēšanas kritērijiem. Docētāja un studējošā sadarbība izpaužas kopīgu zinātnisko publikāciju sagatavošanā un maģistrantu iesaiste dalībai starptautiskos zinātniskos projektos.

Jaunās tendences studiju virziena attīstībā, jaunu zināšanu jomu parādīšanās ietekmē ne tikai studijas programmas saturu, bet arī liek izglītības procesā izmantot jaunas metodes un tehnoloģijas, kuru izpēte arī ir zinātnisko pētījumu objekts. Zinātnisko publikāciju piemēri, kuru tēmas ir saistītas ar izglītības procesu:

- Kuzmina-Merlino I. (2017). "Postgraduate Financial Management for Non-Financial Specialists:

Teaching Methodology and Scientific Approach.

- Kuzmina-Merlino and I. Ishmuhametov. "Financial Literacy: What Motivates a Lerner Entrepreneur to Achieve It?".
- Ishmuhametov and I. Kuzmina-Merlino. "What Motivates a Learner Manager of a Logistic Company to Achieve Financial Literacy?"
- Kuzmina-Merlino I. and S. Saksonova. "The Knowledge and Competences Required for the Fintech Sector".
- *The Case Study Method in Post Graduate Management Education, Proceedings of the International Scientific and Educational conference Actual Problem in Education (MIP 2016),*

Ar pētījumu starpniecību docētāji savos studijuursos ienes aktuālākās nozares novitātes.

Mācībspēki sagatavo zinātniskus rakstus, piedalās konferencēs un praktiskajos semināros, izstrādā mācību grāmatas un metodiskos materiālus, piedalās projektos.

Skatīt 13. pielikumā studiju virziena īstenošanā iesaistīto mācībspēku projektu sarakstu, 14.pielikumā- studiju virziena īstenošanā iesaistīto mācībspēku zinātnisko publikāciju saraksts par atskaides periodu.

4.6. Mācībspēku sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai, studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Vairāki programmā iekļautie kursi ir starpdisciplināra, starpnozaaru rakstura, kuru izstrādē un realizācijā iesaistīti TSI docētāji un citu augstskolu mācībspēki vai industrijas profesionāļi, dažos gadījumos no atšķirīgām zinātnes nozarēm.

Studiju programmas starpdisciplinārais raksturs – tā ir tās atšķirīgā iezīme, salīdzinājumā ar citām līdzīgām studiju programmām ar nosaukumu “Uzņēmējdarbība un vadība”.

Maģistra studiju programmā “Uzņēmējdarbība un vadība” iekļauti starpdisciplināri (integrētie) studiju kursi: Informācijas sistēmu un tehnoloģiju biznesā, Datu analīzes metodēs un biznesa prognozēšanā, Kvantitatīvās metodes vadībzinātnē, Lēmumu pieņemšanas metodoloģija, Zinātniskais seminārs, Pedagoģija un psiholoģija, Viedā organizāciju vadība un citi.

Starpdisciplināros (integrētos) studiju kursus var iedalīt divos virzienos: 1) studiju kursi, kurus izstrādājuši un docē viens citas nozares docētājs (piemēram, Kvantitatīvās metodes vadībzinātnē); 2) studiju kursi, kurus īsteno 2 vai vairāki docētāji no dažādām zinātnes nozarēm (Zinātniskais seminārs, Pedagoģija un psiholoģija, Starptautiskais mārketingu un reklāma).

Piemēram, studiju kursa “Starptautiskais mārketingu un reklāma” docēšanā ārvalstu studentiem bija iesaistīti 3 docētāji: Sanmarīno Universitātes profesors M. Merlino - globālā tirgus jautājumi; P. Čui - mārketinga komunikāciju un reklāmas speciāliste un prof. I. Kuzmina -Merlino ir šī studiju kursa autore. Šī kursa pasniegšanas metodika, kā arī zināšanu pārbaudes un gala atzīmes izlikšanas metodika ir labi izstrādāta. Kursa gala eksāmens ietvēra mārketinga stratēģijas izstrādi ārvalstu uzņēmuma ienākšanai Latvijas tirgū.

Šāda sadarbība ļauj izmantot labākās mācībspēku kompetences, palīdz pilnveidot kursu docēšanas

metodes, pastiprina interesi par studijām un motivē studējošos. Integrētu studiju kursu izveide ir nepieciešama, lai nodrošinātu studiju programmas rezultātu un mērķu pilnīgu apguvi un sasniegšanu. Parasti šāda veida studiju kursus pasniedz noteiktas zināšanu jomas speciālisti, kuri dalās savā profesionālajā pieredzē ar studējošajiem, tādējādi tiek stiprināta studiju programmas praktiskā orientācija un tiek radīti labvēlīgi apstākļi, lai studējošie veiksmīgi apgūtu mūsdienu vadītāja profesionālās kompetences.

Integrētie studiju kursi veicina studentu spēju sasaistīt zināšanas dažādās zinātņu jomās, ļauj apgūt vadības un vadības lēmumu pieņemšanas instrumentus, radīt apstākļus darbam komandā, sekmēt studenta pašorganizāciju un pašrealizāciju.

Labs mācībspēku savstarpējās sadarbības piemērs ir citu fakultāšu docētāju piesaiste studējošo maģistra darbu vadīšanai. Piemēram, Ildar Farkhshatov maģistra darbs "Baltijas valstu IKP pieauguma īstermiņa prognozēšana" (Short-term forecasting of Baltic states' GDP growth), darba zinātniskais vadītājs Dr.sc. ing. D. Pavlyuk.

Kopumā var apliecināt, ka ir izveidots mehānisms mācībspēku savstarpējai sadarbībai, lai veicinātu studiju kursu/ moduļu pilnveidi un savstarpējo sasaisti.

Studējošo un mācībspēku skaita attiecība studiju programmā ir mainīga, atkarīga no semestra studiju kursu realizācijas plāna un tā, ir vai nav studentu iedalījums specializācijās attiecīgā studiju gada, konkrētā semestra ietvaros, kā arī no studiju formas. Tālmācībā vidēji tas ir 1: 1, pārējās studiju formās - 1 : 3.

Pielikumi

III. Studiju programmas raksturojums - 1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	Statistikas dati par studējošajiem magistra studiju programmā.pdf	STATISTICS ON STUDENTS, Self-Assessment report, Part IV, sub-chapter 1.2.pdf
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	34.pielikums. Atbilstība akadēmiskajam standartam.pdf	34.Appendix. Compliance of the study programme with the State Education Standard.pdf
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)		
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	37.pielikums. Studiju kursu kartējums MSc programmas rezultātu sasniegšanai.xlsx	37.Appendix. Mapping of the study courses Studiju kursu kartējums MSc EN.xlsx
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	35.pielikums. Studiju plāns.zip	35.Appendix. Study program plan.zip
Studiju kursu/ moduļu apraksti	36.pielikums. Studiju kursu apraksti.zip	36.Appendix. Course descriptions.zip
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs	42.pielikums. Diploms un pielikums.zip	42Appendix.Diploma Supplement.zip
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības iegūvi citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	23.pielikums. Līgumi programmas slegsanas gadījuma.zip	23.Appendix. Cooperation Agreement.zip
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	38.pielikums. Apliecinājums par zaudējumu kompensāciju.pdf	38.Appendix. Confirmation.pdf
Augstskolas/ koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv , ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.	41.pielikums. Apliecinājums angļu valodas prasme.pdf	41.Appendix. Confirmation.docx
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.	40.pielikums. Apliecinājums atbilstība AL.pdf	40.Appendix.Confirmation.pdf
Studiju līguma paraugs/-i	43.pielikums. Studiju līguma paraugs.pdf	43.Appendix. Sample of the study agreement.pdf
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.	39.pielikums. AIP atzinums_M_Vadibzinatne.pdf	39.Appendix. Decision.pdf

Uzņēmējdarbība un vadība

Augstākās izglītības iestāde	<i>Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Uzņēmējdarbība un vadība</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	43345
Studiju programmas veids	<i>Akadēmiskā bakalaura studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Irina</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Kuzmina-Merlino</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>Kuzmina.I@tsi.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Dr.oec., profesore</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	29610918
Studiju programmas mērķis	<i>Studiju programmas mērķis ir nodrošināt studentiem zināšanu, prasmju un kompetenču apguvi dažādās biznesa vadības jomās, un sniegt studentiem zināšanas par dažādiem digitālajiem rīkiem un finanšu vadīšanas instrumentiem, kuri var tikt efektīvi izmantoti uzņēmējdarbības vadībā globālā biznesa vidē</i>
Studiju programmas uzdevumi	<p><i>Studiju programmas uzdevumi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>• Sniegt studentiem zināšanas dažādās mūsdienu organizācijas vadības jomās;</i> <i>• Sniegt studentiem zināšanas par vadības stiliem un metodēm; attīstīt izpratni par to, kā var mainīties vadības stili un metodes globālo ekonomisko procesu un uzņēmējdarbības un sabiedrības digitalizācijas ietekmē;</i> <i>• Dot zinātniski-pētnieciskā darba iemaņas un attīstīt spējas veikt pētījumus izvēlētajā biznesa vadības jomā;</i> <i>• Nodrošināt studiju procesu ar visiem nepieciešamajiem resursiem augstas apmācību kvalitātes uzturēšanai;</i> <i>• Nodrošināt un attīstīt infrastruktūru un materiāli tehnisko bāzi atbilstoši studiju programmas īstenošanas vajadzībām;</i> <i>• Motivēt studentus pašorganizācijai un personīgo īpašību pašrealizācijai multikulturālā izglītības vidē;</i> <i>• Attīstīt starptautisko sadarbību ar radniecīgām augstākās izglītības iestādēm, uzņēmumiem un organizācijām.</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>Zināšanas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spēt formulēt ekonomisko, sociālo un organizācijas darbu raksturojošo rādītājus, kuri parāda ražošanas un vadības situāciju, apkopošanas un analīzes īpatnībām; • Interpretēt pamatkonceptijas uzņēmējdarbībā un informācijas tehnoloģijās; • Spēt raksturot cilvēkresursu, organizācijas darbības un sabiedrības digitalizācijas nozīmi; • Spēt orientēties uzņēmuma darbību reglamentējošajos dokumentos un normatīvajos aktos; • Spēt raksturot vadības zinātnes pasaules jaunākās tendences. <p>Prasmes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sagrupēt, izvērtēt un kritiski interpretēt ekonomisko un finanšu informāciju; • Izmantot informācijas tehnoloģijas, lai iegūtu, uzkrātu, veidotu, novērtētu un apmainītos ar informāciju, lai droši komunikētu un līdzdarbotos sadarbības vai sociālajos tīklos, izmantojot mūsdienu tehnoloģiju un interneta iespējas; • Pielietot plānošanas, vadības un resursu izmantošanas kontroles metodes, izmantojot informācijas tehnoloģijas un datu apstrādes metodes. • Praktiski realizēt ikdienas darījumus, operatīvos biznesa procesus un spēt ātri reaģēt uz biznesa vides pārmaiņām; • Analizēt un novērtēt uzņēmuma darbību, izmantojot dažādas ekonomiskās, vadībzinātnes, mārketinga un statistiskās analīzes metodes; • Sagatavot biznesa plānu jauna uzņēmuma dibināšanai vai uzņēmējdarbības aktivitātes paplašināšanai; • Uzņemties atbildību par darba grupu darba rezultātiem un veikt to analīzi; • Patstāvīgi organizēt savu darbu; • Argumentēti diskutēt par vadības zinātnes nozares aktuālajiem aspektiem; • Pielietot intelektuālā īpašuma un personas datu aizsardzības normas, izmantot un citēt iegūto vai atrasto informāciju, saskaņā ar atbilstošās zinātņu nozares pamatprincipiem. <p>Kompetences:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spēt uzņemties līdera lomu, plānot un organizēt komandas darbu multikulturālā vidē, lai nodrošinātu organizācijas mērķu sasniegšanu; • Spēt izveidot savu vadības „komandu” un veidot pozitīvas attiecības starp tās dalībniekiem, spēja pieņemt viedokļu daudzveidību, rūpēties par „komandu” un motivēt tās locekļus kopēju mērķu sasniegšanai; • Spēt analizēt un kritiski izvērtēt iegūtās informācijas ticamību; • Spēt novērtēt uzņēmuma finanšu un tehnoloģiskās darbības rādītājus, un pieņemt lēmumus, lai veicinātu uzņēmuma darbības optimizāciju un pelnītspējas uzlabošanu; • Spēt novērtēt uzņēmuma, kurš darbojas digitālā vidē, darbības rezultātus, ņemot vērā attiecīgos zinātniskos, sociālos un ētiskos aspektus; • Spēt noteikt savu vajadzību pēc papildu zināšanām un attīstīt savas prasmes
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Bakalaura darbs

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātiene - 3 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	3
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Vidējā izglītība</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu bakalaura grāds vadībizinātnē</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Transporta un sakaru institūts	RĪGA	LOMONOSOVA IELA 1, RĪGA, LV-1019

Pilna laika klātiene - 3 gadi - angļu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	3
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>angļu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Vidējā izglītība</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu bakalaura grāds vadībizinātnē</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Transporta un sakaru institūts	RĪGA	LOMONOSOVA IELA 1, RĪGA, LV-1019

Pilna laika klātiene - 3 gadi - krievu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	3
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>krievu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Vidējā izglītība</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu bakalaura grāds vadībizinātnē</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Transporta un sakaru institūts	RĪGA	LOMONOSOVA IELA 1, RĪGA, LV-1019

Nepilna laika neklātiene - 4 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika neklātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	4
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	120

Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Vidējā izglītība</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu bakalaura grāds vadībizinātnē</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Transporta un sakaru institūts	RĪGA	LOMONOSOVA IELA 1, RĪGA, LV-1019

Nepilna laika neklātiene - 4 gadi - angļu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika neklātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	4
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>angļu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Vidējā izglītība</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu bakalaura grāds vadībizinātnē</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Transporta un sakaru institūts	RĪGA	LOMONOSOVA IELA 1, RĪGA, LV-1019

Nepilna laika neklātiene - 4 gadi - krievu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika neklātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	4
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>krievu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Vidējā izglītība</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu bakalaura grāds vadībizinātnē</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Transporta un sakaru institūts	RĪGA	LOMONOSOVA IELA 1, RĪGA, LV-1019

Nepilna laika tālmācība - 4 gadi - angļu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika tālmācība</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	4
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>angļu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Vidējā izglītība</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu bakalaura grāds vadībizinātnē</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
------------------------------	---------	--------

Transporta un sakaru institūts	RĪGA	LOMONOSOVA IELA 1, RĪGA, LV-1019
--------------------------------	------	----------------------------------

Nepilna laika tālmācība - 4 gadi - krievu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika tālmācība</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	4
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>krievu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Vidējā izglītība</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu bakalaura grāds vadībizinātnē</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Transporta un sakaru institūts	RĪGA	LOMONOSOVA IELA 1, RĪGA, LV-1019

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)

1.1. Izmaiņu studiju programmas parametros, kas notikušas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, apraksts un analīze.

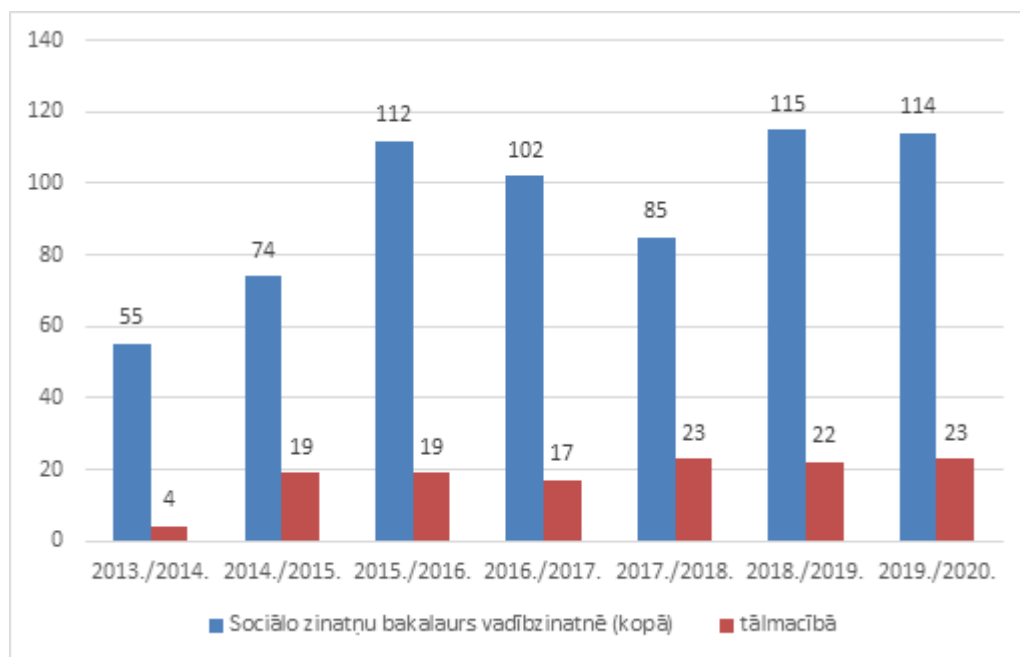
** Programmas direktore lektore, Mg.oec. Oksana Skorobogatova līdz 2020.gada februārim atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā. Uz O.Skorobogatovas prombūtnes laiku par programmas direktores v.i. ar TSI rīkojumu iecelta profesore, Dr.oec. I.Kuzmina- Merlino, kas vienlaicīgi ir arī akadēmiskās maģistra programmas direktore.*

1.2. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

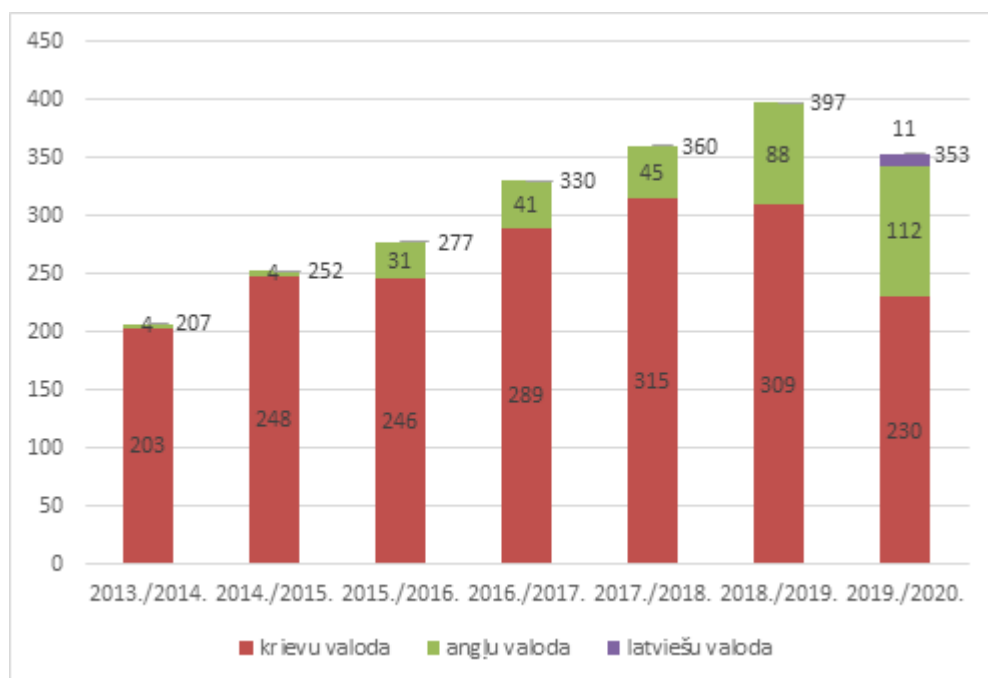
Bakalaura studiju programma „Uzņēmējdarbība un vadība” (iepriekšējais nosaukums - “Sociālo zinātņu bakalaurs vadībizinātnē”) akreditēta un tiek īstenota pilna laika klātienē un nepilna laika neklātienē latviešu, krievu un angļu valodās, nepilna laika tālmācībā no 2012.gada – krievu valodā, bet no 2018.gada- angļu valodā.

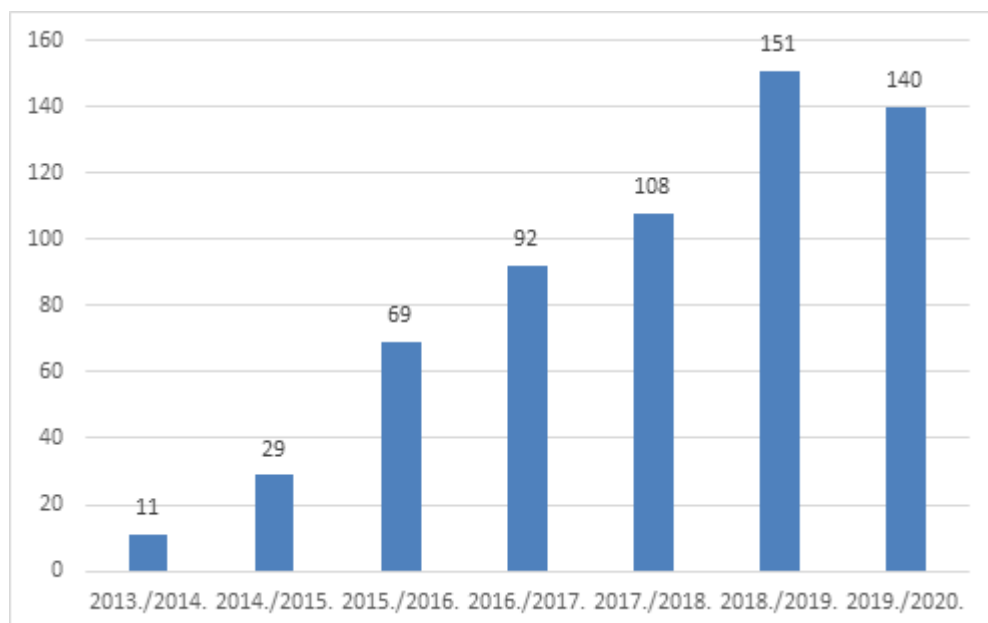
20.att. Studējošo skaita dinamika bakalaura programmā

21.att. Imatrikulēto skaita dinamika bakalaura programmā

22.att. Studējošo skaita sadalījums pa studiju programmu īstenošanas valodām bakalaura programmā

23.att. Studējošo skaits no ārvalstīm bakalura programmā

Augstāk sniegtajos grafikos līdz 2018./2019.ak.gadam redzama stabila studējošo skaita pieauguma tendence visos studiju veidos, formās un valodās.

Studējošo skaita samazinājums 2019./2020.ak.gadā saistīts ar 2018.gada 21.jūnija grozījumiem LR Augstskolu likumā, kas nosaka, ka augstskolām, kuru studiju programmu īstenošanas valoda neatbilst šā likuma 56. panta trešās daļas nosacījumiem, ir tiesības turpināt studiju programmu īstenošanu attiecīgajā valodā līdz 2022. gada 31. decembrim. Pēc 2019. gada 1. janvāra studējošo uzņemšana studiju programmās ar īstenošanas valodu, kas neatbilst šā likuma 56. panta trešās daļas nosacījumiem, nav atļauta. Tādējādi 2019./2020.ak.gadā studenti studijām krievu valodā TSI vairs netika uzņemti, kas izraisīja kopējā studējošo skaita un ārvalstu studente skaita samazināšanos.

Studējošie no ārvalstīm līdz šim tika uzņemti studijām angļu un krievu valodā, un daudzi ārvalstnieki, pārsvara no bijušajām postpadomju valstīm, izmantoja iespēju studēt krievu valodā.

2019./2020.ak.gada studējošo sadalījums pēc mītnes valsts sniegts zemāk:

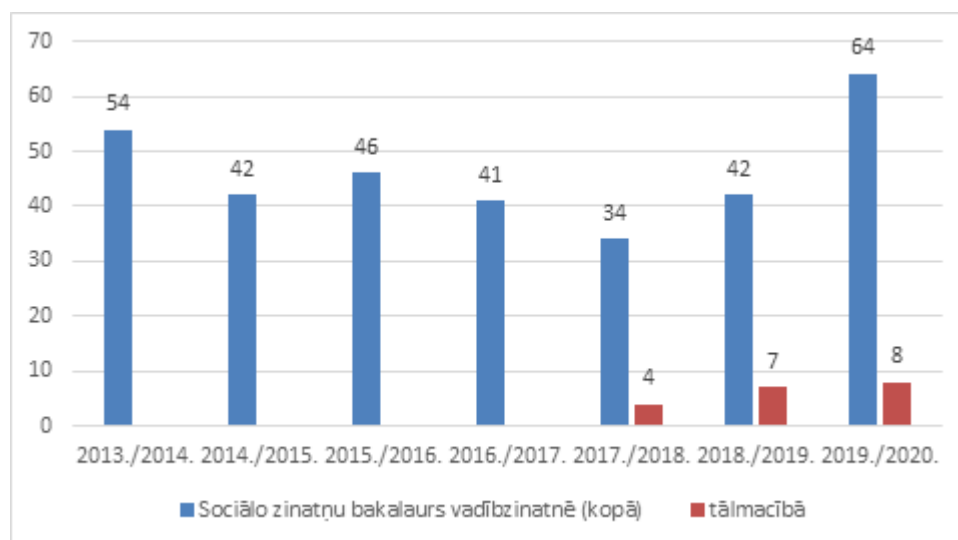
· Azerbaidžāna -	1
· Baltkrievijas Republika -	5
· Ēģiptes Arābu Republika -	1
· Igaunija -	1
· Indija -	16
· Kazahstana -	10
· Krievijas Federācija -	24
· Latvija -	210
· Nigērija-	1

· Pakistāna -	14
· Slovākija -	2
· Spānija -	5
· Šri-Lanka -	2
· Tadžikistāna -	4
· Turcija -	4
· Ukraina -	3
· Uzbekistāna -	26
· Vācija -	1

Sadalījumā pēc studiju valodas redzams, ka ievērojami palielinās studējošo skaits, kas studē angļu valodā, veidojot 32% (jeb 112) no programmas studējošo skaita. Šajā akadēmiskajā gadā pēc ilgāka pārtraukuma (kopš 2012.gada), atkal tika uzņemti studējošie, kas studē latviešu valodā. No 114 programmā imatrikulētajiem, 10 % (jeb 11) uzņemti studijām latviešu valodā. Reflektanti, kas līdz šim izvēlējās studēt krievu valodā, jo pārvalda gan valsts, gan krievu valodu, pēc jau minēto Augstskolu likuma grozījumu stāšanās spēkā, izvēlas studēt latviski. Tas liecina, ka augstskolā ir prestiža un augstu novērtēta, un reflektanti nāk studēt uz TSI, neatkarīgi no valodas, kurā viņiem būs jāstudē.

Tālmācībā šajā akadēmiskajā gadā uzņemts tikpat studējošo kā pagājušo gadu, bet salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, kad reflektantus uzņēma studijām krievu valodā, šogad pirmo gadu visi tālmācības studējošie uzņemti angļu valodā.

Pieaugot kopējam studējošo skaitam, attiecīgi pieaug arī absolventu skaits.

24.att. Absolventu skaita dinamika bakalaura programmā

Studējošo atbirums programmā vidēji veido 18-20%. 2018./2019.studiju gadā tika atskaitīti 106 studējošie, kas ir 26%. Galvenais atbiruma iemesls bija studiju plāna nepildīšana - 54 studējošie, studiju maksas kavējumi - 3 studējošie, bet pārējie norādījuši personīgu iemeslu dēļ. Tik augsts atbirums skaidrojams ar ārvalstu studējošo skaita pieaugumu programmā. No visiem atskaitītajiem

70 % (jeb 74) ir ārvalstu studējošie, bet starp atskaitītajiem studentiem, kuri nav izpildījuši studiju plānu, ārvalstnieki ir 93% (jeb 50). Atskaitītie studenti pamatā nāk no Indijas (21) un Pakistānas (16). Kaut arī ārvalstu studējošo atlase, īpaši no šīm valstīm, tiek veikta ļoti rūpīgi, ne visi ārvalstu studējošie spēj ievērot studiju kursu apguves novērtēšanai noteiktās prasības.

1.3. Analīze un novērtējums par studiju programmas nosaukuma, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti.

Studiju programmas nosaukums *Uzņēmējdarbība un vadība*, iegūstamā grāda, mērķu un uzdevumu, kā arī uzņemšanas nosacījumu savstarpējā atbilstība tika izvērtēta Studiju virziena padomē, atzīstos visu minēto parametru atbilstību.

Studiju programmas nosaukums ir veidots, ņemot vērā Latvijā un pasaulē izmantotos līdzīgu programmu nosaukumus. Veikta studiju kursu kartēšana (27.pielikums) studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai, kas ļāva īstenot padziļinātu analīzi un precizēt atsevišķu studiju kursu sasniedzamos rezultātus.

Bakalaura studiju programmas galvenais mērķis ir nodrošināt zināšanu, prasmju un kompetences kopumu atbilstoši Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajām ietvarstruktūras 6. līmeņa zināšanām, prasmēm un kompetencei.

Uzņemšanas prasības noteiktas saskaņā ar normatīvajiem aktiem: Augstskolu likuma 46. un 47.pantu, kā arī 2006.gada 10.oktobra MK noteikumiem Nr.846 "Par prasībām, kritērijiem un kārtību uzņemšanai studiju programmās".

24.pielikums. Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)

2.1. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums. Sniegt informāciju, vai, un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.

Pašreizējā ekonomikas attīstības posmā Latvijai ir nepieciešami jaunas paaudzes vadītāji, kas

sintezē akadēmiskās, profesionālās un informācijas kompetences, tostarp spēju strādāt dinamiskā un nenoteiktā globālā vidē, pieņemt lēmumus un risināt problēmas, plānot un izvirzīt prioritātes. Studentiem tiek sniegta iespēja uzlabot savas nodarbinātības perspektīvas, izmantojot modernus studiju kursus, kas vērsti uz biznesa digitālajām inovācijām, mārketinga un komunikācijas stratēģijām, emocionālās inteliģences attīstību, finanšu prasmi un līderību.

Bakalaura studiju programma "Uzņēmējdarbība un vadība" veicina nepieciešamo zināšanu iegūšanu mūsdienīga uzņēmuma vadības jomā, kas ļauj efektīvi izmantot starptautiskās biznesa vides iespējas. Klasiskā augstākā izglītība kombinācijā ar matemātikas un informācijas tehnoloģijas padziļinātām zināšanām un ar inovatīvo pieeju speciālistu sagatavošanā ir šīs programmas īpaša iezīme. Vadībzinātnes jomas studiju programmas, protams, tiek īstenotas daudzās Latvijas augstskolās, bet TSI programmā akcents tiek likts uz starpdisciplināras pieejas izmantošanu, sagatavojot mūsdienu vadītāju. Studiju programma sniedz plašu izpratni par digitālā biznesa vadību, apvienojot studiju kursus no dažādām vadības, informācijas tehnoloģiju, matemātikas, ekonomikas un citu sociālo zinātņu jomām.

Pēdējās desmitgades ir raksturīgas ar strauju informācijas tehnoloģiju attīstību un izplatību; Digitalizācija ir galvenā mūsdienu pasaules ekonomikas tendence. Sabiedrības digitalizācija - attiecībā uz atsevišķiem indivīdiem, biznesa un valsts sektoru - rada jaunus sadarbības modeļus starp cilvēkiem, uzņēmumiem un valdības institūcijām. Šī attīstība modernā vadītāja darbā ienes jaunas profesionālās kompetences, kas pieprasa inovatīvu un tehnoloģisku zināšanu pielietojumu dažādās vadības jomās. Informācijas sistēmu integrācija ar digitālajām komunikācijām organizācijas vadības sistēmā ļauj uzlabot daudzus uzņēmuma biznesa procesus, piemēram, darbu ar klientiem, ļauj uzlabot ražošanas procesu un krājumu pārvaldību, kā arī uzlabot grāmatvedības un pārskatu sistēmu, kas kopumā paaugstina vadības lēmumu efektivitāti.

Tas palielina vajadzību pēc talantīgiem absolventiem ar digitālās vadības prasmēm, kuri spēj palīdzēt uzņēmumiem konkurēt globālajā biznesa vidē.

Studiju programmas kvalitātes nodrošinājuma pamats ir sadarbība ar potenciālajiem darba devējiem, organizējot tikšanās un apspriežot jautājumus saistībā ar darba tirgus aktualitātēm, darba tirgus pieprasījumu, uzklusot ierosinājumus Studiju virziena padomē, izskatot programmu ikgadējos pašnovērtējumu ziņojumus.

Studiju kursu, t.sk. kursu aprakstu saturs tiek pārskatīts ik gadu studiju programmu un studiju virzienu ikgadējā pašnovērtējuma laikā decembra - janvāra mēnešos, atbilstoši Studiju kursu vadības noteikumiem. Pašnovērtējuma rezultātā tiek izstrādāts programmas attīstības plāns, kas ietver studiju kursu, t.sk. studiju kursu aprakstu aktualizāciju atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm. Aktualizētie studiju kursi tiek saskaņoti, apstiprināti un iekļauti Studiju programmu reģistrā un izvietoti e-studiju vidē Moodle līdz jaunā akadēmiskā gada sākumam.

Bakalaura studiju programmā ir paredzētas divas specializācijas:

- **B1 "Biznesa digitālā pārvaldība"** un
- **B2 "Vadības ekonomika"**.

Specializēto studiju kursu apjoms ir 16 KP (24 ECTS) katrā specializācijā.

B1 specializācijas "Biznesa digitālā pārvaldība" studiju kursi palīdz studējošajiem apgūt tādas jēdzienus kā "digitālā transformācija" un apgūt biznesa vadības instrumentus digitālā vidē. Digitālā transformācija nozīmē uzņēmumu un organizāciju pāreju uz digitālām pārvaldības metodēm, kas izraisa izmaiņas korporatīvajā kultūrā un organizatoriskajā uzvedībā un rada nepieciešamību ieviest jaunus digitālās pārvaldības rīkus. Digitālā transformācija paplašina organizācijas robežas un palīdz

pārstrukturēt biznesa modeļus, lai nodrošinātu ekonomisko izaugsmi, nodzēšot robežas starp ekonomikas nozarēm. Piedāvātās specializācijas multidisciplinārais raksturs ir vērsts uz studentam nepieciešamo vadības prasmju un kompetenču attīstīšanu, kas ļauj veiksmīgi īstenot digitālās transformācijas sava biznesa attīstībai.

B2 specializācijas “Vadības ekonomika” kursu apguve ļauj topošajam speciālistam apgūt mūsdienīga uzņēmuma vadības ekonomiskās metodes, neatkarīgi no uzņēmuma darbības veida, lieluma un juridiskās formas globalizācijas apstākļos. Mūsdienīgas organizācijas ekonomiskās vadības metožu apguve ir vērsta uz ilgtspējīgu uzņēmējdarbības attīstību.

Studiju programmas plāns pa specializācijām pilna laika, nepilna laika un nepilna laika tālmācībās studijām sniegts 26.pielikumā.

Studiju programmas apjoms ir 120 KP (180 ECTS) un programmas struktūra sniegta 17.tabulā.

17.tabula. Bakalaura studiju programmas “Uzņēmējdarbība un vadība” struktūra

Programmas daļa	Kursa kods	Studiju kursa nosaukums	Apjoms (KP)	Apjoms (ECTS)	Gala pārbaude
A		Obligātie studiju kursi	50	75	
1	B-04-142	Darba drošība, civilā un apkārtējās vides aizsardzība	2	3	Ieskaite
2	05 B 276	Ievads studijās ekonomikas un uzņēmējdarbības nozarē	2	3	Ieskaite
3	B 03 009/ 05 B 272	Latviešu valoda / Angļu valoda akadēmiskiem mērķiem I	2	3	Ieskaite
4	B 04 248	Matemātika biznesam	4	6	Eksāmens
5	05 B 101	Mikroekonomika	4	6	Eksāmens
6	05 B 277	Biznesa vadības pamati	4	6	Eksāmens
7	05 B 273	Angļu valoda akadēmiskiem mērķiem II	2	3	Ieskaite
8	05 B 102	Makroekonomika	4	6	Eksāmens
9	05 B 284	Studiju projekts I	2	3	Ieskaite
10	05 B 109	Tirgzinības	4	6	Eksāmens
11	05 B 110	Grāmatvedība	4	6	Eksāmens
12	05 B 206	Projektu vadīšana	2	3	Ieskaite
13	05 B 285	Studiju projekts II	2	3	Ieskaite
14	05 B 292	Vadības grāmatvedība	4	6	Eksāmens
16	05 B 177	Vadības un organizācijas teorija	2	3	Ieskaite
15	05 B 286	Studiju projekts III - Biznesa plāns	2	3	Ieskaite
16	05 B 111	Uzņēmējdarbības pamati	4	6	Eksāmens
B		Ierobežotās izvēles studiju kursi	54	81	

Programmas daļa	Kursa kods	Studiju kursa nosaukums	Apjoms (KP)	Apjoms (ECTS)	Gala pārbaude
		<i>Vispārējie nozares profesionālie studiju kursi</i>	<i>38</i>	<i>57</i>	
1	05 B 287	Biznesa psiholoģija	4	6	Eksāmens
2	BP-05-02a	Informācijas tehnoloģijas 1	2	3	Ieskaite
3	BP-05-01a	Informācijas tehnoloģijas 2	2	3	Ieskaite
4	05 B 115	Uzņēmējdarbības tiesiskā regulēšana	2	3	Ieskaite
5	05 B 274	Lietišķā komunikācija biznesā I	2	3	Ieskaite
6	05 B 337	Operāciju vadība	4	6	Eksāmens
7	B 04 247	Statistika biznesam un finansēm	4	6	Eksāmens
8	05 P 301	Loģistikas pamati	2	3	Ieskaite
9	05 B 203	Personāla vadība	4	6	Eksāmens
10	B 04 246	Ekonometrija	4	6	Eksāmens
11	05 B 275	Lietišķā komunikācija biznesā II	2	3	Ieskaite
12	05 B 281	Digitālais mārketing	2	3	Ieskaite
13	05 B 215	Risku vadība	4	6	Eksāmens
		<i>Profesionālās specializācijas studiju kursi</i>	<i>16</i>	<i>24</i>	
B1		<i>Biznesa digitālā pārvaldība</i>			
1	B-04-026	Ievads operāciju pētīšanā	2	3	Ieskaite
2	05 B 280	Ievads pārmaiņu vadībā	4	6	Eksāmens
3	05 B 289	Biznesa digitālā vide	4	6	Eksāmens
4	05 B 283	Laika menedžments	2	3	
5	05 B 288	Organizācijas rīcība un līderība	4	6	Ieskaite
B2		<i>Vadības ekonomika</i>			
1	05 B 290	Ilgtspējīga ekonomika	2	3	Ieskaite
2	05 B 282	Eiropas Savienības valstu ekonomiskās attiecības	4	6	Eksāmens
3	05 B 134	Finanšu pārskatu analīze	4	6	Eksāmens
4	05 B 291	Vadības ekonomika	4	6	Eksāmens
5	05 B 133	Publiskā sektora ekonomika	2	3	Ieskaite
C		Brīvās izvēles studiju kursi	6	9	
E		Gala pārbaudījums			
		Bakalaura darbs	10	15	

Programmas daļa	Kursa kods	Studiju kursa nosaukums	Apjoms (KP)	Apjoms (ECTS)	Gala pārbaude
Programmas apjoms:			120	180	

18.tabula. Bakalaura studiju programmas “Uzņēmējdarbība un vadība” struktūra (pilna laika studijas)

Programmas daļa (studiju kursi)	KP skaits					
	1.sem.	2.sem	3.sem.	4.sem.	5.sem.	6.sem.
Obligātā daļa (A daļa)	18	12	4	8	8	-
Ierobežotās izvēles daļa (B daļa)	2	8	16	10	2	-
Ierobežotās izvēles daļa – specializācijas kursi (B daļa)	-	-	-	-	6	10
Brīvās izvēles daļa (C daļa)	-	-	-	2	4	-
Bakalaura darbs	-	-	-	-	-	10
Kopā programmā:	20	20	20	20	20	20

19.tabula. Bakalaura studiju programmas “Uzņēmējdarbība un vadība” struktūra (nepilna laika studijas)

Programmas daļa (studiju kursi)	KP skaits							
	1.sem.	2.sem	3.sem.	4.sem.	5.sem.	6.sem.	7.sem.	8.sem.
Obligātā daļa (A daļa)	14	14	6	-	6	4	6	-
Ierobežotās izvēles daļas (B daļa)	2	2	10	14	8	2	-	-
Ierobežotās izvēles daļas – specializācijas kursi (B daļa)	-	-	-	-	-	6	10	-
Brīvās izvēles daļa (C daļa)	-	-	-	2	2	2	-	-
Bakalaura darbs	-	-	-	-	-	-	-	10
Kopā programmā:	16	16	16	16	16	14	16	10

Bakalaura studiju programma “Uzņēmējdarbība un vadība” (specializācijas “Biznesa digitālā pārvaldība” un “Vadības ekonomika”) sagatavo speciālistus ne tikai darbam Latvijas darba tirgū, bet arī sarežģītajos pasaules darba tirgos, tajā skaitā spējīgus izveidot savu start-up uzņēmumu vai strādāt kā pašnodarbinātajam. Mūsu progresīvās apmācības koncepcijas apvieno individuālos un

grupu projektus gan teorētiskā, gan praktiskā līmenī; katrā studiju kursā ir paredzēts projektēšanas darbs. Šāda izglītojoša pieeja veicina individuālo talantu atklāšanu un topošo speciālistu personīgo organizatorisko un analītisko īpašību izpausmi biznesa digitālajā vadībā.

Brīvai izvēlei tiek piedāvāti studiju kursi (C daļa), no kuriem, lai izpildītu programmas prasības, jāiegūst 6 kredītpunkti. Šo studiju kursu mērķis ir sniegt studējošiem iespēju iegūt papildus zināšanas kādā zinātņu nozarē vai apgūt profesionālajai darbībai noderīgas prasmes.

20.tabula. Brīvās izvēles (C daļas) studiju kursi

N.p.k.	Studiju kurss	KP (ECTS)
1	Resursu plānošana un kontrole	4 (6)
2	Korporatīvās finanses	4(6)
3	Nodokļi un aplikšana ar nodokļiem	2 (3)
4	Filozofija	2 (3)
5	Standartizācija un kvalitātes kontrole	2 (3)
6	Profesionāla angļu valoda uzņēmējdarbībai	4 (6)
7	Lietišķo attiecību psiholoģija	2 (3)

Papildus programmā piedāvātajiem studiju kursiem, TSI studentiem ir iespēja apmeklēt citu TSI realizēto studiju programmu A vai B daļas studiju kursus, saskaņojot to Studiju daļā ar savu nodarbību sarakstu. No 2016.gada kā brīvās izvēles studiju kurss tiek piedāvāts arī sports.

26.pielikums. Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai).

27.pielikums. Studiju programmas studiju kursu apraksti.

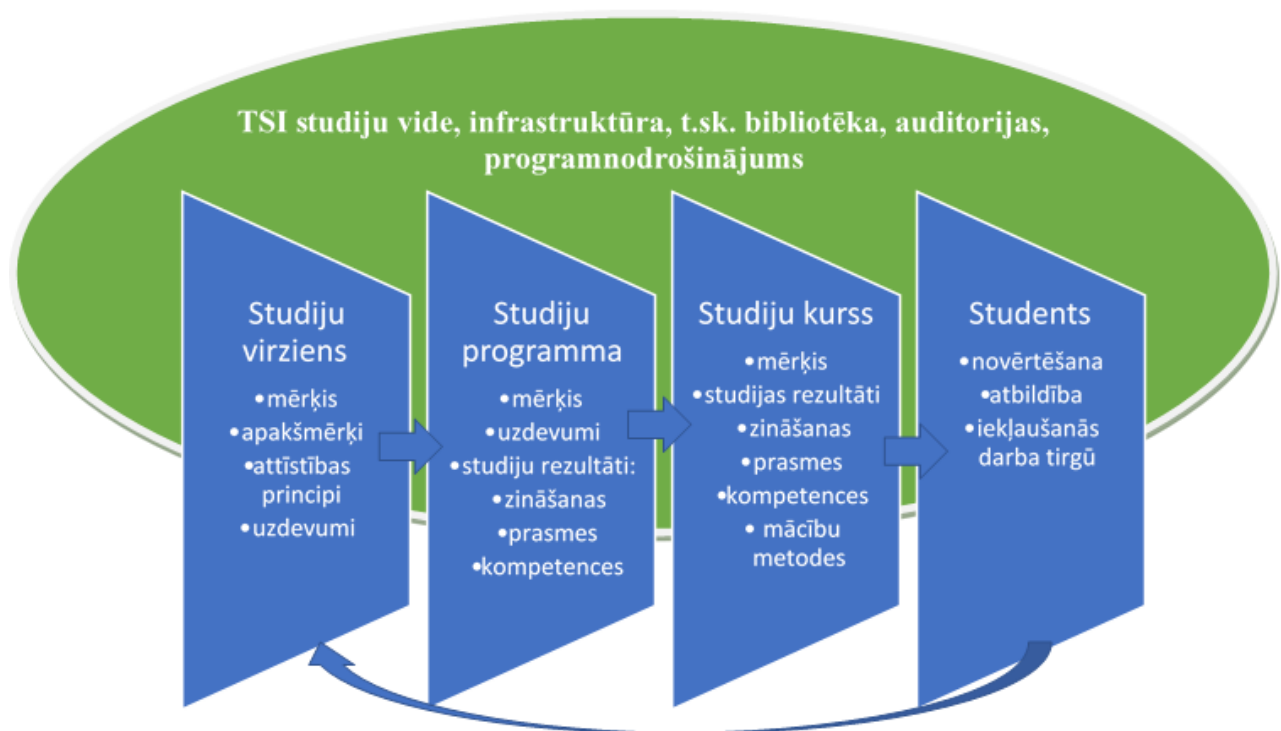
2.2. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes, studiju kursu/ moduļu mērķu sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem.

Studiju programma izstrādāta atbilstoši 13.05.2014. MK Noteikumu Nr. 240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu" prasībām. Programmas studiju rezultāti formulēti atbilstoši Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūras 6.līmeņa studijām noteiktajām zināšanām, prasmēm un kompetencēm.

Studiju virziens ar tajā iekļautām studiju programma ir izstrādāts, ievērojot studiju kursu savstarpējo saistību un secīgumu, kas tādējādi dod iespēju maksimāli sasniegt studiju programmas mērķi (skatīt B zīm.). Lai to nodrošinātu, studiju programmā formulēts divdesmit viens studiju

programmas apguves rezultātā iegūstamais zināšanu, prasmju un kompetenču kopuma elements. Ievērojot studiju programmas ietvaros sasniedzamos rezultātus, tika formulēti konkrēti studiju kursi, un noteikts katra atsevišķa kursa ietvaros sasniedzamais zināšanu, prasmju un kompetenču apjoms (skatīt studiju programmas kartējumu 27.pielikumā). Studiju programmas mērķu un rezultātu korelācija (sk. B zīm.) ar atsevišķu studiju kursu rezultātiem ir konstatējama katrā studiju kursa aprakstā, kurā ir sniegts apraksts par kursa saturu, noteikts kursa plāns, kursa apguves prasības, rezultāti, studiju kursu apguves metodes un izmantojamā literatūra un citi avoti.

Studiju kursu īstenošanā tiek izmantotas dažādas mācību metodes, kuru izvēli ietekmē TSI nodrošinātā infrastruktūra gan ar daudzām datorklasēm, kur studenti var apgūt dažādus uzņēmumu analīzes veidus, gan klientu apkalpošanas programmatūru, ko izmanto dažādos studijuursos, piemēram Grāmatvedība (C1, Tildes Jumis), kā arī citu IT programmatūru pētniecisko darbu veikšanai, ieskaitot SPSS. Neatņemama studiju vide ir bibliotēka ar tajā izmantojamām datu bāzēm.

B.Zīm. Bakalaura studiju virziena mērķu sasaiste ar studentu iekļaušanos darba tirgū un studiju rezultātiem

Studiju programma ir veidota secīgi, īstenojot studiju kursu pēctecību. Piemēram, tiek apgūti pamattkursi - Grāmatvedība, Personālvadība, Projektu vadība, un tikai pēc tam no šo kursu rezultātiem students praktizējas patstāvīgā Studiju darba - Biznesa plāna izstrādē. Studenti sākumā apgūst Grāmatvedību, tad Vadības grāmatvedību un tikai pēc tam Finanšu pārskatu analīzi. Studiju programmā ir iekļauti arī multidisciplināri studiju kursi kā piemēram, Digitālā biznesa vide, kas ir gan vadībzinības studiju kurss, gan informācijas tehnoloģijas studiju kurss, kur studenti tiek iepazīstināti ar dažādas programmatūras izmantošanu saimnieciskā darbībā, piemēra, CRM (klientu attiecību programmas, SCM - piegādes ķēžu pārvaldības u.c.).

Studiju kursu rezultātu atspoguļojums kursu aprakstos apliecina, ka kopumā, studijuursos tiek sasniegtas visas studiju programmas noteiktās zināšanas, prasmes un kompetences.

Analizējot studiju kursu kartēšanas rezultātus, redzams, ka studējošie spēj sasniegt studiju programmai izvirzītos mērķus un izprast un kritiski izvērtēt vadībzinātnes pamatlikumus un likumsakarības; izmantojot apgūtos teorētiskos pamatus un prasmes, spēj veikt pētniecisku

darbību, demonstrē analītisku pieeju pētījuma objekta analīzē, spēj pilnveidot un attīstīt savas prasmes, pieņemt lēmumus un rast radošus risinājumus mainīgos apstākļos, kā arī uzņemties atbildību un iniciatīvu, veicot darbu individuāli vai komandā. Ikvienā kursā tiek pievērsta uzmanība tam, lai studējošie spētu pielietot teorētiskās zināšanas praktisku uzdevumu risināšanai uzņēmuma vai institūcijas darbības uzlabošanai, un prastu lietderīgi veikt iegūto rezultātu interpretāciju un prezentāciju speciālistu un nespeciālistu auditorijās. Viss minētais ir absolūta nepieciešamība mūsdienu uzņēmuma darbā, jo strādājot jebkurā uzņēmumā vai organizācijā regulāri nākas pielietot dažādas analīzes metodes un rast risinājumu dažādu ikdienas problēmu risinājumus.

Studiju nobeigumā izstrādātais bakalaura darba papildus attīstīta kompetenci identificēt sociālās un ekonomiskās vides un to procesu izmaiņas, un pieņemt lēmumus par uzņēmuma (institūcijas) struktūrvienības vai uzņēmuma kopumā saimnieciskās darbības mērķu un plānu realizācijas vai maiņas nepieciešamību. Tāpat izprast profesionālās ētikas nozīmi saimnieciskajā darbībā, izvērtēt savas profesionālās darbības ietekmi uz vidi un sabiedrību.

Arī studenti un absolventi ir apmierināti ar programmas un studiju kursu rezultātiem (skatīt 2.6.sadaļu "Aptauju (studējošo, absolventu un darba devēju) rezultātu analīze un novērtējums").

27.pielikumā.Studiju kursu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai.

2.3. Studiju īstenošanas metožu (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tiek izvēlētas studiju kursos/ moduļos izmantotās studiju īstenošanas (tajā skaitā vērtēšanas) metodes, kādas tās ir un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Skat.II.daļas.1.6.apakšpunktu.

Studiju īstenošanas metodes, vērtēšanas metodes, veidi un prasības ietvertas katra studiju kursa aprakstā, kas studējošajiem pieejams e-studiju vidē Moodle.

Studiju process pamatā tiek īstenots interaktīvu lekciju,seminaru, praktisko nodarbību un studentu patstāvīgā darba formā. Studiju kursos paredzētas praktiskās nodarbības, bieži arī diskusijas, lomu spēles, komandu darbs, projektu darbs, konkrētu profesionālu uzdevumu vai konkrētu praktisku problēmu risināšana. Metodes izvēle atkarīgs no tā, kādu studiju rezultātu mācībspēks plāno sasniegt. Izmantotās metodes vērstas uz studējošā spēju attīstību: mācīties, radoši izmantot zināšanas, sadarboties, novērtēt sevi, piedāvāt alternatīvu variantu problēmu atrisināšanai, kritiski domāt, pieņemt atbildīgu lēmumu.

Pastāvīga darba veicināšanai, klātienēs un neklātienēs studentiem var tikt izmantotas tālmācības iespējas.

Katram docētājam ir plašas iespējas pilnveidot savu metožu klāstu, bet visas metodes prasa rūpīgu sagatavošanās darbu un jāreķinās ar laiktietilpīgumu.

Visi studiju kursu mācību metodiskie materiāli izvietoti e-studiju vidē Moodle.

Tālmācībā studiju programma ir sagatavota angļu un krievu valodās (studijām krievu valodā reflektanti tika uzņemti līdz 2019.gada.). Ņemot vērā tālmācības studiju programmu specifiku, studiju kursu saturu studenti pamatā apgūst patstāvīgi, izmantojot tālmācības atbalsta līdzekļus. Studiju procesā tiek izvēlētas tādas studiju īstenošanas metodes, kā pašpārbaudes testi, video

lekcijas, docētāju konsultācijas, un vērtēšanas metodes (eksāmena vai ieskautes vērtējums), lai maksimāli efektīvi sasniegtu studiju programmas mērķi un visus norādītos studiju rezultātus.

Studiju programmas apguves vērtēšanas pamatprincipi un kārtība atbilst Valsts akadēmiskās izglītības standarta 40.panta prasībām. Saskaņā ar TSI Senāta pieņemtajiem noteikumiem, studiju rezultāti akadēmiskā bakalaura studiju programmā tiek vērtēti pēc diviem vērtēšanas kritērijiem: kvalitātes kritērijs – atzīme 10 baļļu sistēmā un kvantitatīvais kritērijs – kredītpunkti pēc kopējā stundu skaita studiju kursā. Studiju programmā *Uzņēmējdarbība un vadība* studiju kursu rezultātu novērtēšanā pielieto komplekso metodi. Tā ietver studentu praktisko darbu, individuālo vai grupu darbu, starppārbaudījumu un gala pārbaudījumu (ieskautes vai eksāmena) rezultātu novērtējumu. Lai veicinātu studentu pastāvīgo darbu, ir noteikts, ka gala pārbaudījuma (ieskautes vai eksāmena) vērtējums sastāda ne vairāk kā 50% no studiju kursa gala atzīmes. Semestra sākumā studenti tiek informēti, kādā veidā tiks noteikts galīgais rezultāts (atzīme).

Praktiski novērtēšanas process notiek regulāri visa studiju laikā. Studentu zināšanu galīgo vērtējumu izliek semestra beigās pēc visu posmu: praktisko darbu, semināru, patstāvīgā darba, starp pārbaudījumu un eksāmena rezultātiem. Katra kursa docētājs ir izstrādājis novērtējuma metodiku, kur norāda, cik % no kopējā novērtējuma sastāda katrs novērtējuma kritērijs. Aktualizētajos studiju kursu aprakstos vērojama kopējā tendence palielināties starp pārbaudījumu daļai, kas vērtējama pozitīvi, jo ļauj studentam vienmērīgi apgūt studiju materiālu un saņemt iegūto zināšanu novērtējumu.

Bakalaura studiju noslēgumā students izvēlas sev interesējošu tematu un sadarbībā ar sevis izvēlēto darba vadītāju izstrādā un aizstāv bakalaura darbu.

TSI īsteno studentcentrētu izglītību, lai iedrošinātu studentus aktīvi iesaistīties studiju procesa veidošanā un nodrošināt studentu atbilstošu sekmju vērtēšanu. Studentcentrētas izglītības principi paredz, ka:

- Studējošie zina un saprot studiju programmā vai studiju kursā paredzētos studiju rezultātus, un studējošais studē, lai tos sasniegtu;
- Studenti tiek iesaistīti studiju procesa un satura pilnveidošanā;
- Pielietotās mācīšanas un pārbaudījuma metodes virzītas uz prasmju pilnveidošanu;
- Vērtēšanas kritēriji ir aprakstīti kursu aprakstos un paskaidro studentam, kādā mērā tie sasnieguši sagaidāmos studiju rezultātus; studenti saņem skaidrojumu par vērtējumu, un padomus;
- Studenti saņem atgriezenisko saiti, kura, ja nepieciešams, sniedz padomus saistībā ar mācīšanās procesu;
- Vērtēšana ir konsekventa, taisnīga piemērota visiem studentiem un tiek īstenota saskaņā ar apstiprinātām procedūrām;
- Darbojas procedūra studentu apelāciju izskatīšanai;
- Uzņemšanas procedūras un kritēriji ir atklāti;
- Lai nodrošināt studentu studiju gaitu, izveidota informācijas sistēma;
- TSI sadarbojas ar citām augstskolām, QA aģentūrām un ENIC/NARIC centriem, lai garantētu saskaņotu kvalifikāciju atzīšanu visā valstī.

Vairāk par augstskolā ievērotajiem studentcentrētas izglītības principiem II.daļas 2.5.apakšpunkta tabulas 1.3.punktā.

2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju

rezultātiem analīzi un novērtējumu. Norādīt, kā augstskola/ koledža studiju programmas ietvaros atbalsta studējošos studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai.

Nav attiecināms.

2.5. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Bakalaura darba tēmu students izvēlas patstāvīgi no katedras piedāvātā bakalaura darba pētījuma virzienu saraksta. Piedāvātās tēmas ir plašās un visaptverošas. Kopīgi ar gala bakalaura darba vadītāju students var veikt korekcijas un precizēt tēmu. Students var ierosināt sava pētījuma tēmu arī pats. Parasti tas notiek gadījumos, kad students jau strādā un izvēlētais pētījuma temats palīdzēs viņam labāk apgūt profesionālās kompetences noteiktā zināšanu jomā.

Katedras piedāvātais iespējamo pētījumu jomu saraksts tiek atjaunināts katru gadu, ņemot vērā Latvijas uzņēmējdarbības attīstības tendences un globālās tendences ekonomikā, politikā un sabiedrībā, kas ietekmē darba tirgus vajadzības un kuru ietekmē veidojas jaunas prasības mūsdienu vadītāju izglītībai.

21.tabulā sniegts saraksts ar dažiem bakalaura darba tematiem, kuri tika aizstāvēti pēdējā 2018.-2019. ak. gadā.

21.tabula. 2019./2020.ak.gada gala pārbaudījuma (bakalura darbu) darbu temati

Nr.p.k.	Bakalaura darba temats	Vērtē-jums	Darba vadītājs	Studenta mītnes valsts
1.	On-line marketinga organizēšana uzņēmumā (Organization of on-line marketing activities of the company)	9	O. Zervina	Armēnija
2.	Izmaksu vadīšanas pilnveidošanas būvniecības uzņēmumā	9	I.Kuzmina-Merlino	Latvija
3.	Klientu attiecību pārvaldības sistēma uzņēmuma vadībā	8	I.Kuzmina-Merlino	Latvija
4.	Novatoriska mārketinga izmantošana biznesa struktūras ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanai	8	O.Skorobogatova	Armēnija
5.	Organizācijas kultūras pilnveide uzņēmumā	9	A.Palma	Kazahstāna
6.	Intelektuālais kapitāls un augstākās izglītības loma tās veidošanā	9	O.Skorobogatova	Latvija
7.	Interaktīvais mārketinga, kā uzņēmuma komunikatīvās politikas realizācijas rīks	8	O.Skorobogatova	Latvija

Nr.p.k.	Bakalaura darba temats	Vērtē-jums	Darba vadītājs	Studenta mītnes valsts
8.	Uzņēmuma "36.line" interneta mārketinga stratēģijas izstrāde	9	Ļ.Fainglozs	Latvija
9.	"Austra Pak" uzņēmuma risku noteikšana un rīcības plāna izstrāde to neitralizēšanai	8	J.Baltgailis	Latvija
10.	Uzņēmuma SIA "EKL/LS" finansiālā stāvokļa novērtējums	7	I.Kuzmina-Merlino	Latvija
11.	Pakalpojumu virzīšanas sistemu izstrāde sporta klubā	7	A.Višņevska	Latvija
12.	Starptautisko reitingu izmantošana, lai identificētu valsti ar vislabvēlīgāko ekonomisko vidi IT biznesa organizēšanai Īrijā, Portugālē un Dānijā	6	J.Baltgailis	Latvija
13.	Mārketinga loma uzņēmējdarbībā	7	I.Sproģe	Uzbekistāna
14.	Organizācijas personāla darba motivēšanas sistēmas pilnveide	7	N.Podoļakina	Latvija
15.	Mārketinga attiecību izmantošana SIA "Wash Car" attīstībai	6	I.Sproģe	Latvija
16.	Personāla darba motivācijas sistēmas pilnveide pašvaldības uzņēmumā	9	A.Palma	Krievija
17.	Brenda kapitāla veidošanās kā attīstības rīks inovācijas idejai tirgū	8	O.Skorobogatova	Latvija
18.	Pakalpojuma nozares klientu lojalitātes veidošana mārketinga tehnoloģijas	8	O.Skorobogatova	Latvija
19.	Personāla izvēles un atlases procedūras pilnveidošana uzņēmumā	9	I.Išmuhametovs	Latvija
20.	Mārketinga loma uzņēmējdarbībā	7	I.Sproģe	Latvija
21.	Uzņēmuma SIA "Lauma-D" mārketinga darbības attīstība Internetā	8	A.Višņevska	Latvija
22.	Pirmsskolas izglītības iestāžu modeļa novērtēšana un pilnveide	7	E.Gončarova	Latvija
23.	Personāla mainības samazināšanas pasākumu kompleksa izstrāde	8	O.Skorobogatova	Latvija
24.	Korporatīvās kultūras pilnveide uzņēmuma "Rīgas satiksme" tramvaja depo	8	I.Išmuhametovs	Latvija
25.	Reklāmas kampaņas analīze un pilnveidošana pakalpojumu jomā	7	E.Gončarova	Latvija

Nr.p.k.	Bakalaura darba temats	Vērtē-jums	Darba vadītājs	Studenta mītnes valsts
26.	Restorānu biznesa uzņēmuma darbinieku darba motivēšana un stimulēšana	7	E.Gončarova	Latvija
27.	Holokrātijas ieviešana un adaptācija IT uzņēmumos	6	N.Podoļakina	Latvija
28.	Uzņēmuma personāla darbības analīze pakalpojumu jomā	6	E.Gončarova	Latvija
29.	Jauna telpu uzskopšanas uzņēmuma izveidošanas iespēju izvērtējums	7	Ļ.Fainglozs	Latvija
30.	Uzņēmuma "Mēness aptieka" lojalitātes programmas izstrāde	9	Ļ.Fainglozs	Latvija
31.	Transporta uzņēmuma zvanu centra pakalpojumu kvalitātes vadības sistēmas izstrāde	9	G.Utehins	Latvija
32.	Tirgus iespēju analīze uzņēmumā	7	A.Višņevska	Latvija
33.	Darba motivācija kā organizācijas personāla mainības samazināšanas faktors	8	I.Išmuhametovs	Latvija
34.	Organizācijas personāla darba motivācijas sistēmas pilnveide	8	I.Išmuhametovs	Latvija
35.	Kompānijas SIA "L`Oreal Baltic" finanšu rādītāju novērtējums	7	I.Kuzmina- Merlino	Latvija
36.	Trolejbusa tehniskā specifikācija un ekspluatācijas ekonomiskie aspekti RP SIA "Rīgas Satiksme"	9	I.Sproģe	Latvija
37.	Reklāmas efektīvas izmantošanas analīze un novērtējums firmas darbībā	7	N.Podoļakina	Latvija
38.	Pasākumu plāns Young Folks jauniešu organizācijas attīstībai	9	E. Gončarova	Latvija
39.	Motivācija kā uzņēmuma darbinieku vadības instruments SIA ELEKTRONIKA SERVISS	9	N.Podoļakina	Latvija
40.	Uzņēmuma biznesa procesu uzlabošanas iespēju noteikšana loģistikas jomā	6	O.Skorobogatova	Latvija
41.	"Evolution Gaming" uzņēmuma personāla motivēšanas sistēmas pilnveide	7	A.Palma .	Latvija
42.	Reklāmas organizēšana skaistumkopšanas salonā	8	A.Višņevska	Latvija

Nr.p.k.	Bakalaura darba temats	Vērtē-jums	Darba vadītājs	Studenta mītnes valsts
43.	Korporatīvās sociālās atbildības pētījums augstskolas piemērā (The research of corporate social responsibility on the example of the high school)	10	O.Skorobogatova	Uzbekistāna
44.	Pārdošanas apjomu atkarības analīze no sociāli-kultūras faktoriem dažādos tirgos (Analysis of sales level dependence on socio-cultural factors on different markets)	10	I.Išmuhametovs	Uzbekistāna

Gala pārbaudījumu komisija maģistru darbu kvalitāti novērtējusi kā labu un ļoti labu. 2018.gada vasarā, kad programmu absolvēja 57 studenti, vidējais vērtējums bija 7,2 (amplitūdā no 6 – 9), 2017.gada vasarā, kad absolvēja 50 studenti, vidējais vērtējums bija 7,4.

Noslēgumu darbu rezultāti liecina par to, ka studiju laikā gūtās zināšanas tiek prasmīgi izmantotas. Darbu vērtējumi ir dažādi, bet tas norāda ne tikai uz zināšanu līmeni, bet arī uz spēju koncentrēties uzstājoties publikas priekšā, spēju argumentēt, motivēt un aizstāvēt savu viedokli un priekšlikumus.

2.6. Analīze un novērtējums par studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātiem, to izmantošanu studiju satura un kvalitātes pilnveidē, sniedzot piemērus.

Aptauju laikā studējošajiem ir iespēja virzīt savus priekšlikumus studiju procesa uzlabošanai, studiju kursu satura pilnveidošanai, kā arī novērtēt programmas studiju kursus docēšanā iesaistītos mācībspēkus. Aptaujas tiek organizētas pavasara semestra sākumā, saskaņā ar “Studējošo, absolventu un darba devēju anketēšanas noteikumus” noteikto kārtību.

Aptauju kopsavilkumi tiek apspriesti un analizēti rektorāta sēdēs, katedras, fakultātes domes un Studiju virzienu padomes sēdēs, pēdējās no kurām piedalās arī nozaru darba devēju pārstāvji. Šādu aptauju rezultāti tiek izmantoti studiju programmu izstrādē, ikgadējā pašnovērtējuma, studiju kursu analīzē, sesiju un gala pārbaudījumu rezultātu analīzē, akadēmiskā personāla atestācijā.

Skat. II.daļas 2.2.punktu un 9.pielikums.

Pēdējā, 2019.gada aptaujā piedalījās 29,1% studiju virziena „Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” studējošo, starp studiju virzienā aptaujātajiem 31% studiju programmas studējošie.

Pēc kritērija “Apmierinātība ar studiju programmas izvēli” 2019.gadā 87% programmas studenti sniedza pozitīvu vērtējumu. Viņi atzīmēja augsto docēšanas kvalitāti (78.3% atbildes). Kopumā, studenti uzskata, ka studiju process augstskolā organizēts pietiekami augstā līmenī un tas atbilst studējošo prasībām un vēlmēm. Neskatoties uz to, joprojām ir daži jautājumi, kuri ir jāuzlabo: tā ir konsultāciju pieejamība studentiem, uzmanīgāka attieksme pret studentiem un viņu atbalsts.

Absolventu aptaujā atzīmētais:

1. Kopumā programmas absolventi ir apmierināti ar studiju programmas absolvēšanas rezultātā

iegūtās izglītības kvalitāti.

2. Atzinīgi vērtē studiju laikā iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču atbilstību mūsdienu darba tirgus prasībām (atbilst 16,67%, drīzāk atbilst nekā neatbilst – 75%). Iegūtā izglītība ļauj turpināt studijas Latvijas un ES augstskolās.
3. Tiek vērsta uzmanība uz nepieciešamību pilnveidot programmas saturu, prakses trūkumu programmā, un pēc lielāka augstskolas atbalsta nepieciešamība karjeras plānošanā.

2019.gada darba devēju aptaujā piedalījās pārstāvji no šādiem uzņēmumiem: JM Master SIA; Kreiss SIA; Elīza-K SIA; Vidar SIA; Redmond Baltic SIA; LDZ VAS; Privat Bank AS; Solvay SIA; Latvijas Tilti, MSC Shared Service Center.

Darba devēji studentu profesionālajā sagatavošanā piedāvā pastāvīgi uzlabot studiju procesu; regulāri pilnveidot mācību saturu, studiju kursu teorētisko daļu papildināt ar praktisko pieredzi, situācijām, uzdevumiem, analīzi; paaugstināt prasības studentiem, pastiprināt mācību kontroli, palielināt praktisko un laboratorijas nodarbību skaitu un organizētu sagatavošanas saturu, lai palielinātu studentu zināšanu un prasmju daudzveidību; iekļaut studiju procesā studiju kursus ar mērķi attīstīt komunikācijas prasmes, komandas darbu, laika menedžmentu.

Fakultātē notiek pastāvīga sadarbība ar darba devējiem, lai izprastu virzienu, kādā virzās mūsdienu organizācijas, kādas prasmes vadītāja darbā ir svarīgākās pašreizējā situācijā, ar kādām kompetencēm jābūt apveltītam mūsdienu vadītājam, lai viņš justos pieprasīts Latvijas darba tirgū.

Studējošo, darba devēju un absolventu aptauju rezultāti tiek izmantoti studiju kvalitātes pilnveidei. Pēdējā gada laikā šajā jomā paveiktais:

- pastiprināta studiju programmas praktiskā orientācija, atverot programmā divas specializācijas: “Biznesa digitāla pārvaldība” un “Vadības ekonomika”;
- paplašināta sadarbība ar uzņēmumiem un organizācijām, tiek organizēti semināri ar uzņēmumu pārstāvjiem (skat. II.daļas. 3.5.apakšpunktu), vieslekcijas ar biznesa pārstāvju piedalīšanos; uzņēmumi tiek iesaistīti bakalaura pētījumu tematu piedāvājumā;
- studiju programmas docēšanā lielāka uzmanība tiek pievērsta interaktīvajām mācību formām, galvenokārt uzmanību vēršot gadījumu izpētes plašākai izmantošanai;
- bibliotēkas fondu papildināšana ekonomikā un vadībā, un lasītavas atvēršana;
- citi iespējamie studiju procesa uzlabošanas veidi.

2.7. Sniegt novērtējumu par studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes iespējām, izmantoto iespēju skaita dinamiku un mobilitātes laikā apgūto studiju kursu atzīšanu.

Studiju programmas studējošie izmanto izejošās mobilitātes iespējas. Pēdējos sešos gados apmaiņas mobilitātē ir devušies 28 studiju programmas studējošie. Skat. 16.pielikums.

ERASMUS+ programmā apgūtie studiju kursi var tikt pārskaitīti pilnā apjomā. ERASMUS+ programmas mobilitātes laikā iegūto studiju rezultātu atzīšanu reglamentē *TSI ERASMUS+ programmas stipendiju konkursa instrukcija* (piejama http://www.tsi.lv/sites/default/files/editor/2017.02.07._instrukcija_0.pdf).

Skat. II.daļa 5.2.punkts.

Ienākošie mobilitātes studenti tiek ieskaitīti kādā no Vadībzinātnes un ekonomikas fakultātes studiju programmām studējošo statusā apmaiņas laikā, kaut gan bieži apmaiņas studenti izvēlas apgūt atsevišķus kursus arī no citu fakultāšu programmām. Studentiem tiek nodrošināts nepieciešamais

studiju kursu apjoms un atbilstošs kredītpunktu skaits. Piedāvātie kursi tiek īstenoti angļu valodā.

Ņemot vērā augstskolai pieejamo ERASMUS programmas finansējumu, ar katru gadu, kaut nedaudz, bet palielinās studējošo skaits, kas izmantojusi mobilitātes iespējas.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)

3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiāli bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus. Veicot novērtējumu iespējams norādīt atsauci uz II. daļas 3. nodaļas 3.1.- 3.3. kritērijos sniegto informāciju.

Transporta un sakaru institūtā darbs organizēts trīs fakultātēs, kuru pakļautībā atrodas vairākas katedras:

1. Vadībzinātņu un ekonomikas fakultātē:
 1. Ekonomikas, finanšu un vadības katedra
 2. Humanitāro zinātņu katedra
2. Transporta un loģistikas katedra:
 1. Aviācijas transporta katedra
 2. Transporta un loģistikas katedra
3. Datorzinātņu un telekomunikāciju fakultātē:
 1. Elektronikas un telekomunikāciju katedra
 2. Datorsistēmu programmatūras katedra
 3. Matemātisko metožu un modelēšanas katedra

Studiju virziens "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" ar tajā ietvertajām programmām, sadarbībā ar citu TSI fakultāšu katedru docētajiem un viesdocētājiem, tiek īstenots Vadībzinātņu un ekonomikas fakultātē (VEF). Fakultāte nodrošina 90 KP (jeb 82%) programmas apjoma, tostarp pilnībā programmā ietverto specializāciju docēšanu.

Tāpat studiju procesa īstenošana iesaistītas arī citas TSI struktūrvienības.

1. Korporatīvo klientu daļa - organizē un nodrošina sadarbību ar uzņēmumiem.
2. Studiju daļa - plāno studiju procesu (nodarbību plānojumu, docētāju darbu u.tt.), organizē darbu ar studējošajiem (konsultāciju sniegšana un informēšana, darbs ar studentu dokumentāciju, studiju sekmju uzskaitē, maksājumu kontrole u.c.).
3. Tālmācības daļa – nodrošina tālmācības kursu materiālu izstrādi un izvietojumu un organizē tālmācības studentu studiju procesu.
4. Bibliotēka - nodrošina studentus un docētājus ar mācību un zinātnisko literatūru.
5. Zinātniski pētnieciskā nodaļa- nodrošina jauno zinātnieku kvalitatīvu sagatavošanu un studentu iesaistīšanu zinātniskajā pētniecībā.

Mācību nolūkiem iekārtotas datorklases, kas aprīkotas ar jauniem datoriem, lekciju auditorijas un laboratorijas. Augstskolas rīcībā ir nepieciešamā datortehnika un programmatūra studiju kursu apgūšanai, praktisko darbu un studiju darbu izpildei. Piemēram, Lietišķo programmu sistēmu

laboratorija, kas nodrošina TSI studentiem, docētājiem un pētniekiem pieeju programmatūras produktiem, sākot no imitācijas modelēšanas rīkiem: PTV VISSIM & VISUM – programmatūra transporta plūsmu modelēšanai; AnyLogic – universāla modelēšanas programmatūra; Aris, BPWin, Business Object – biznesa procesu modelēšanas programmatūra; beidzot ar programmatūru datu apstrādei un matemātisko aprēķinu veikšanai: R, SPSS, STATISTICA, MatLab, Matematika un citi. Sīkāk skat.II.nodaļas 3.2.apakšpunkts.

Atbilstoši nodarbību laikiem, organizēts arī Studiju daļas, Helpdesk un Bibliotēkas darba laiks.

Nozīmīgs rīks studiju procesa organizēšanai katrā studiju kursā ir e-studiju vide jeb *Moodle* platforma. Katrā kursā šeit izvietoti mācību metodiskie materiāli, kas ietver studiju kursa aprakstu, metodisko (kalendāro) plānu kārtējam semestrim, studiju kursā plānotos patstāvīgo darbu uzdevumus, pašpārbaudes uzdevumi, eksāmenu jautājumus, citi mācību materiāli, ko izmanto studiju kursa patstāvīgai apguvei (lekciju materiāli, prezentācijas, dažādi papildmateriāli u.c.).

Tālmācības studentiem, mācībspēkiem un augstskolas administrācijai ir izveidots speciāls interneta resurss online.tsi.lv. Katrā studiju kursā sagatavotie tālmācības materiāli atšķiras no tradicionālajiem mācību materiāliem. Tie ir speciāli tālmācības vajadzībām sagatavoti materiāli – dokumenti, prezentācijas, lekciju videofaili, vingrinājumi paškontrolei, testi, kā arī uzdevumi mācību vielas apguvei.

Studenta personas kartiņa, studiju plāns visam studiju periodam un studijuursos izliktie vērtējumi visiem TSI studējošajiem, tostarp tālmācības, pieejami TSI iekšējā informācijas sistēmā Intranet. Šeit pat pilna laika klātienē un nepilna laika neklātienē studentiem un mācībspēkiem ieejams arī nodarbību saraksts.

Fakultātei tiek piešķirts konkrēts finansējumu tās realizēto virzienu resursu papildināšanai proporcionāli fakultātē realizējamo programmu skaitam. 2020 gada plānotie līdzekļi studiju virziena grāmatu iegādei kopā ir 1500 eur. Studiju kursu aprakstā kursa apguvei docētāji norāda vismaz vienu TSI bibliotēkā pieejamo mācību līdzekli. Ārvalstu studentiem pirmās adaptācijas nedēļas laikā obligata ir iepazīšanās nodarbība ar bibliotēkas sniegtajām iespējām. Par bibliotēkā pieejamajam grāmatam un e-grāmatu datu bazēm docētāji stāsta arī kursa “ievads specialitātē” ietvaros. Tālmācības studejošajiem jau informatīvajā kursā “Aktuālā informācija” tiek sniegta tieša saite uz TSI e – bibliotēku. Sīkāk skat. II.daļas 3.3.apakšpunktu.

Savas darbība nodrošināšanai Vadībinātņu un ekonomikas fakultātei ir atsevišķs budžets. Galvenais fakultātes un attiecīgi studiju programmas finansējuma avots ir pašu ieņēmumi no studiju maksas un saistītiem papildus pakalpojumu maksas, kas tiek segta no fizisko un juridisko personu līdzekļiem. Studiju maksas un papildus pakalpojumu maksas apmērs ik gadu tiek pārskatīts, ņemot vērā tirgus tendences un pašizmaksas rezultātus, un tiek apstiprināts ar Valdes rīkojumu. 2019./2020.ak.gada studiju maksa pilna laika studijās – 1780 EUR , nepilna laika studijās – 1440 EUR, nepilna laika tālmācībā - 1300 EUR.

Fakultātē tiek veikts studiju programmu pašizmaksas aprēķins un aprēķina analīze, kas ļauj secināt, programma ir rentabla un ļauj peļņu novirzīt fakultātes attīstībai un noteikto stratēģisko mērķu sasniegšanai. Sīkāk skat.II.nodaļas 3.1.apakšpunktu.

Kopumā studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēkas), materiālitehniskā bāze un finansiālā bāze atbilst studiju programmas specifikai, īstenošanas nosacījumiem, rada priekšnosacījumus studiju rezultātu sasniegšanai un liecina par iespēju nodrošināt kvalitatīvu studiju procesu.

3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības

ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

Nav attiecināms.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)

4.1. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

2012.gada akreditācijas laikā eksperti bija atzīmējuši studiju virziena programmu pārāk lielo tehnisko orientāciju. Daļēji tas bija saistīts ar programmas realizāciju nodrošinošo mācībspēku sastāvu. Programmas docēšanā bija iesaistīts tikai divi asociētie profesori ar doktora grādu ekonomikā un pedagoģijā (Dr.oec. un Dr.paed.), pārējie 3 profesori bija ar inženierzinātņu doktora grādu (Dr.sc.ing.). Vel divi docenti bija ar Dr.oec. zinātnisko grādu, un viens- ar Dr. psych. zinātnisko grādu, pašlaik šie mācībspēki jau ir asociēti profesori. Programmas īstenošanā bija iesaistīti 12 asistenti, lektori un docenti ar akadēmisko maģistra grādu ekonomikā vai pedagoģijā. Netika izmantota prakse pieaicināt atsevišķu kursu docēšanai citu augstskolu atzītus nozares mācībspēkus un ārvalstu viesdocētājus, bez kā nav iedomājama studiju programmu īstenošana pašreiz.

Pēcakreditācijas periodā augstskolā tika veikts mērķtiecīgs darbs mācībspēku sastāva komplektācijai, lai vislabākajā veidā nodrošinātu studiju programmu kvalitāti. Tika izstrādāts fakultātes cilvēkresursu attīstības plāns (aktuālais plāns iekļauts studiju virziena "Vadība, administrēšana un nekustāma īpašumu pārvaldība" realizācijas darba plānā no 2019.-2025.gadam, 6.pielikums), kas paredz studiju programmu kvalitātes pilnveidei sekmēt esošā akadēmiskā personāla izaugsmi, piesaistīt akadēmiskajā vidē atzītus mācībspēkus, nozares ekspertus un profesionāļus, ārvalstu viesdocētājus, kā arī augstskolas doktora studiju programmas studējošos un absolventus.

Pašreiz studiju programmas īstenošanā iesaistītais mācībspēku sastāvs aprakstīts nākamajā punktā. Tas veidots, izvertējot ārējo normatīvo aktu un augstākās izglītības kvalitātes prasības, un nodrošina studiju programmas un atbilstošo studiju kursu mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu.

4.2. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Studiju programmas docēšanu nodrošina 18 TSI ievēlēti docētāji.

Programmas studiju kursu docēšanā iesaistīti 2 profesori ar doktora grādu atbilstošajā zinātnes nozarē: Dr.oec. I.Kuzmina-Merlino un Dr.sc.admin. Y.Stukalina, un 6 asociētie profesori, no kuriem 5 doktora grāds ir atbilstošajā zinātnes nozarē: Dr.sc.administr.I.Sproģe, Dr.oec. N.Podoļakina, Dr.oec. J.Popova, Dr.psych. I.Išmuhametovs, bet D.Pavlyuk ir ekonomikas un inženierzinātņu doktors (Dr.oec.,Dr.sc.ing.). Ņemot vērā programmas specializāciju “Biznesa digitālā pārvaldība”, atzīstama ir arī asoc.profesora, Dr.sc.ing. M.Savrasova iesaiste programmas kursa “Biznesa digitālā vide” docēšanā.

Bez minētā profesoru sastāvā programmas īstenošanā vel iesaistīti 6 docenti un 4 lektori.

No akadēmiskā personāla tikai 4 lektorēm ir akadēmiskais maģistra grāds, un 2 no viņām pašlaik studē doktorantūrā (Mg.oec. O.Zervina un Mg.oec. O.Skorobogatova). Pavisam 82% programmā iesaistīto mācībspēku ir zinātnes doktora grāds.

Studiju programmā papildus piesaistīti vadošie citu augstskolu docētāji vai konkrētās zināšanu jomas speciālisti, piem., Latvijas Universitātes asoc.profesors K.Purmalis, Latvijas Zvērinātu advokātu kolēģijas zvērināts advokāts J.Stačenko, kas programmas kvalitātes paaugstināšanai, docē studiju kursus tikai kādā no trim valodām. No pieaicinātajiem docētājiem 6 ir zinātnes doktora grāds, pārējiem – maģistra grāds.

Bakalaura līmeņa programmā jau otro gadu kā viesdocētājs studiju kursā “Biznesa vadības pamati” pieaicināts Citibank NA/Saudi American Bank (Francija) bijušais viceprezidents Toufic R. Kavar, studiju kursu “Biznesa digitālā vide” docēs mācībspēks no Vācijas Nicolas Dolle, kurš vienlaicīgi arī plāno uzsākt studijas TSI doktorantūrā.

Docētāji veic zinātniskos pētījumus un piedalās studējošo izglītošanā. Transporta un sakaru institūts iespēju robežās nodrošina savu darbinieku profesionālo izaugsmi, un stimulē ar Latvijā konkurētspējīgu atalgojumu.

Studiju programmā iesaistīto mācībspēku kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas prasībām.

Programmā iesaistīto mācībspēku valsts valodas zināšanas atbilst MK 07.07.2008. noteikumiem Nr. 733 “Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai, pastāvīgās uzturēšanās atļaujas saņemšanai un Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusa iegūšanai un valsts nodevu par valsts valodas prasmes pārbaudi”. TSI Personāla nodaļa, pieņemot darbā, pārliecinās par valsts valodas prasmēm (skat. 22. pielikumu).

Lai pārliecinātos par mācībspēku angļu valodas zināšanām, TSI periodiski tiek organizēta angļu valodas prasmju līmeņa pārbaude un nepieciešamības gadījumā papildu mācības, piemēram, pašlaik augstskolā vairāki no mācībspēkiem paaugstina angļu valodas prasmes līmeni projekta 8.2.2.ietvaros organizētosursos. 31.pielikumā. Apliecinājums par programmā iesaistīto mācībspēku angļu valodas prasmes līmeni.

22.tabula. Studiju programmā iesaistītie mācībspēki

Kursa kods	Nosaukums	Docētājs (vārds, uzvārds, zinātniskais vai akadēmiskais grāds, amats)				Ievēlēts TSI
		ENG	LV	RU	Tālmācība	
05 B 272	Angļu valoda akadēmiskiem mērķiem I	Yulia Stukalina, Dr.sc.admin., profesore	Yulia Stukalina, Dr.sc.admin., profesore	Yulia Stukalina, Dr.sc.admin., profesore		Ievēlēts
		Kristīne Užule, Dr.psych., docente	Kristīne Užule, Dr.psych.	Kristīne Užule, Dr.psych., docente	Kristīne Užule, Dr.psych., docente	Ievēlēts
		Olga Zervina, Mg.oec., lektore		Olga Zervina, Mg.oec., lektore		Ievēlēts
B-04-142	Darba drošība, civilā un apkārtējās vides aizsardzība	Vitālijs Šlendins, Mg.paed., pieaicināts docētājs	Vitālijs Šlendins, Mg.paed., pieaicināts docētājs	Vitālijs Šlendins, Mg.paed., pieaicināts docētājs	Vitālijs Šlendins, Mg.paed., pieaicināts docētājs	--
05 B 276	Ievads studijās ekonomikas un uzņēmējdarbības nozarē	Ilze Sproģe, Dr.sc.administr., asoc.profesore	Ilze Sproģe, Dr.sc.administr., asoc.profesore			Ievēlēts
				Oksana Skorobogatova, Mg.oec., lektore	Oksana Skorobogatova, Mg.oec., lektore	Ievēlēts
BP-05-02a	Informācijas tehnoloģijas 1	Karīna Kostkina Mg.sc.ing., lektore	Karīna Kostkina Mg.sc.ing., lektore	Karīna Kostkina Mg.sc.ing., lektore		Ievēlēts
					Sergey Yunusov, Dr.sc.ing., docents	Ievēlēts
B 03 009	Latviešu valoda	Antra Roskoša, Dr.sc.admin., pieaicināts docētājs	-	Antra Roskoša, Dr.sc.admin., pieaicināts docētājs	Antra Roskoša, Dr.sc.admin., pieaicināts docētājs	--
B 04 248	Matemātika biznesam	Tatjana Šamšina, Dr.sc.ing., docente	Tatjana Šamšina, Dr.sc.ing., docente	Tatjana Šamšina, Dr.sc.ing., docente	Tatjana Šamšina, Dr.sc.ing., docente	Ievēlēts
		Anna Levicka, Mg.math., pieaicināts docētājs	Anna Levicka, Mg.math., pieaicināts docētājs			--
05 B 101	Mikroekonomika	Jeļena Popova, Dr.oec., asoc.profesore		Jeļena Popova, Dr.oec., asoc.profesore	Jeļena Popova, Dr.oec., asoc.profesore	Ievēlēts
			Elīna Gončarova, Mg.oec., lektore			Ievēlēts

Kursa kods	Nosaukums	Docētājs (vārds, uzvārds, zinātniskais vai akadēmiskais grāds, amats)				Ievēlēts TSI
		ENG	LV	RU	Tālmācība	
05 B 277	Biznesa vadības pamati	Oksana Skorobogatova, Mg.oec., lektore	Oksana Skorobogatova, Mg.oec., lektore	Oksana Skorobogatova, Mg.oec., lektore	Oksana Skorobogatova, Mg.oec., lektore	Ievēlēts
		Kawar Toufic, viesdocētājs				--
			Elīna Gončarova, Mg.oec., lektore			Ievēlēts
05 B 273	Angļu valoda akadēmiskiem mērķiem II	Yulia Stukalina, Dr.sc.admin., profesore	Yulia Stukalina, Dr.sc.admin., profesore	Yulia Stukalina, Dr.sc.admin., profesore		Ievēlēts
		Kristīne Užule, Dr.psych., docente	Kristīne Užule, Dr.psych., docente	Kristīne Užule, Dr.psych., docente	Kristīne Užule, Dr.psych., docente	Ievēlēts
		Olga Zervina, Mg.oec., lektore		Olga Zervina, Mg.oec., lektore		Ievēlēts
05 B 287	Biznesa psiholoģija	Oksana Pozdņakova, Dr.sc.soc., docente	Oksana Pozdņakova, Dr.sc.soc., docente	Oksana Pozdņakova, Dr.sc.soc., docente	Oksana Pozdņakova, Dr.sc.soc., docente	Ievēlēts
BP-05-01a	Informācijas tehnoloģijas 2	Karīna Kostkina Mg.sc.ing., lektore	Karīna Kostkina Mg.sc.ing., lektore	Karīna Kostkina Mg.sc.ing., lektore		Ievēlēts
					Sergey Yunusov, Dr.sc.ing., docents	Ievēlēts
05 B 102	Makroekonomika	Jeļena Popova, Dr.oec., asoc.profesore		Jeļena Popova, Dr.oec., asoc.profesore	Jeļena Popova, Dr.oec., asoc.profesore	Ievēlēts
			Elīna Gončarova, Mg.oec., lektore			Ievēlēts
05 B 284	Studiju projekts I	Oksana Skorobogatova, Mg.oec., lektore	Oksana Skorobogatova, Mg.oec., lektore	Oksana Skorobogatova, Mg.oec., lektore	Oksana Skorobogatova, Mg.oec., lektore	Ievēlēts
05 B 109	Tirgzinības	Alevtīna Višņevska, Dr.paed., docente	Alevtīna Višņevska, Dr.paed., docente	Alevtīna Višņevska, Dr.paed., docente	Alevtīna Višņevska, Dr.paed., docente	--
05 B 115	Uzņēmējdarbības tiesiskā regulēšana	Sergejs Stačenko Mg.jur. pieaicināts docētājs				--

Kursa kods	Nosaukums	Docētājs (vārds, uzvārds, zinātniskais vai akadēmiskais grāds, amats)				Ievēlēts TSI
		ENG	LV	RU	Tālmācība	
			Jurijs Mašošins Dr.jur. pieaicināts docētājs	Jurijs Mašošins Dr.jur. pieaicināts docētājs	Jurijs Mašošins Dr.jur. pieaicināts docētājs	--
05 B 274	Lietišķā komunikācija biznesā I	Yulia Stukalina, Dr.sc.admin., profesore	Yulia Stukalina, Dr.sc.admin., profesore	Yulia Stukalina, Dr.sc.admin., profesore		Ievēlēts
		Kristīne Užule, Dr.psych., docente	Kristīne Užule, Dr.psych.	Kristīne Užule, Dr.psych., docente		Ievēlēts
		Olga Zervina, Mg.oec., lektore	Olga Zervina, Mg.oec., lektore	Olga Zervina, Mg.oec., lektore	Olga Zervina, Mg.oec., l ektore	Ievēlēts
05 B 337	Operāciju vadība	Oksana Skorobogatova, Mg.oec., lektore		Oksana Skorobogatova, Mg.oec., lektore	Oksana Skorobogatova, Mg.oec., lektore	Ievēlēts
			Kārlis Purmalis, Dr.oec., pieaicināts docētājs			--
B 04 247	Statistika biznesam un finansēm	Dmitry Pavlyuk, Dr.sc.ing., Dr.oec, asoc.prof,		Dmitry Pavlyuk, Dr.sc.ing., Dr.oec, asoc.prof	Dmitry Pavlyuk, Dr.sc.ing., Dr.oec, asoc.prof	Ievēlēts
			Nadežda Spiridovska, Dr.sc.ing., docente			Ievēlēts
05 B 110	Grāmatvedība	Natalja Podoļakina, Dr.oec., asoc.profesore	Natalja Podoļakina, Dr.oec., asoc.profesore	Natalja Podoļakina, Dr.oec., asoc.profesore	Natalja Podoļakina, Dr.oec., asoc.profesore	Ievēlēts
05 P 301	Loģistikas pamati	Genadijs Gromovs, Dr.sc.ing., asoc.viesprofesors	Genadijs Gromovs, Dr.sc.ing., asoc.viesprofesors	Genadijs Gromovs, Dr.sc.ing., asoc.viesprofesors	Genadijs Gromovs, Dr.sc.ing., asoc.viesprofesors	--
05 B 203	Personāla vadība	Yulia Stukalina, Dr.sc.admin., profesore	Yulia Stukalina, Dr.sc.admin., profesore			Ievēlēts
				Iļgalejs Iļmuhametovs, Dr.psych., asoc.prof.	Iļgalejs Iļmuhametovs, Dr.psych., asoc.prof.	Ievēlēts

Kursa kods	Nosaukums	Docētājs (vārds, uzvārds, zinātniskais vai akadēmiskais grāds, amats)				Ievēlēts TSI
		ENG	LV	RU	Tālmācība	
B 04 246	Ekonometrija	Dmitry Pavlyuk, Dr.sc.ing., Dr.oec, asoc.prof,		Dmitry Pavlyuk, Dr.sc.ing., Dr.oec, asoc.prof	Dmitry Pavlyuk, Dr.sc.ing., Dr.oec, asoc.prof	Ievēlēts
			Nadežda Spiridovska, Dr.sc.ing., docente			Ievēlēts
		Anastasija Hismutova, Mg.sc.ing, pieaicināts docētājs		Anastasija Hismutova, Mg.sc.ing, pieaicināts docētājs		--
05 B 275	Lietišķā komunikācija biznesā II	Yulia Stukalina, Dr.sc.admin., profesore	Yulia Stukalina, Dr.sc.admin., profesore	Yulia Stukalina, Dr.sc.admin., profesore		Ievēlēts
		Kristīne Užule, Dr.psych., docente	Kristīne Užule, Dr.psych.	Kristīne Užule, Dr.psych., docente		Ievēlēts
		Olga Zervina, Mg.oec.,lektore	Olga Zervina, Mg.oec.,lektore	Olga Zervina, Mg.oec.,lektore	Olga Zervina, Mg.oec.,lektore	Ievēlēts
05 B 206	Projektu vadīšana	Jūlija Mironova, Mg.oec., viesdocētāja (projekts 8.2.2.)	Jūlija Mironova, Mg.oec., viesdocētāja (projekts 8.2.2.)	Jūlija Mironova, Mg.oec., viesdocētāja (projekts 8.2.2.)	Jūlija Mironova, Mg.oec., viesdocētāja (projekts 8.2.2.)	--
05 B 215	Risku vadība	Jurijs Baltgailis, Dr.oec., docents	Jurijs Baltgailis, Dr.oec., docents	Jurijs Baltgailis, Dr.oec., docents	Jurijs Baltgailis, Dr.oec., docents	Ievēlēts
05 B 285	Studiju projekts II	Oksana Skorobogatova Mg.oec., lektore	Oksana Skorobogatova Mg.oec., lektore	Oksana Skorobogatova Mg.oec., lektore	Oksana Skorobogatova Mg.oec., lektore	Ievēlēts
05 B 292	Vadības grāmatvedība	Irina Kuzmina- Merlino, Dr.oec., profesore	Irina Kuzmina- Merlino, Dr.oec., profesore	Irina Kuzmina- Merlino, Dr.oec., profesore	Irina Kuzmina- Merlino, Dr.oec., profesore	Ievēlēts
05 B 281	Digitālais mārketing	Olga Zervina, Mg.oec., lektore			Olga Zervina, Mg.oec., lektore	Ievēlēts
			Inna Gudele, Mg.oec., pieaicināts docētājs	Inna Gudele, Mg.oec., pieaicināts docētājs		--
05 B 177	Vadības un organizācijas teorija	Elīna Gončarova, Mg.oec., lektore	Elīna Gončarova, Mg.oec., lektore	Elīna Gončarova, Mg.oec., lektore	Elīna Gončarova, Mg.oec., lektore	Ievēlēts

Kursa kods	Nosaukums	Docētājs (vārds, uzvārds, zinātniskais vai akadēmiskais grāds, amats)				Ievēlēts TSI
		ENG	LV	RU	Tālmācība	
B-04-026	Ievads operāciju pētīšanā	Dmitry Pavlyuk, Dr.sc.ing., Dr.oec, asoc.prof,			Dmitry Pavlyuk, Dr.sc.ing., Dr.oec, asoc.prof,	Ievēlēts
			Tatjana Šamšina, Dr.sc.ing., docente	Tatjana Šamšina, Dr.sc.ing., docente		Ievēlēts
05 B 280	Ievads pārmaiņu vadībā	Oksana Skorobogatova Mg.oec., lektore	Oksana Skorobogatova Mg.oec., lektore	Oksana Skorobogatova Mg.oec., lektore	Oksana Skorobogatova Mg.oec., lektore	Ievēlēts
		Katerīna Čerņavska Mg.oec., pieaicināts docētājs	Katerīna Čerņavska Mg.oec., pieaicināts docētājs	Katerīna Čerņavska Mg.oec., pieaicināts docētājs		
05 B 290	Ilgspējīga ekonomika	Jeļena Popova, Dr.oec., asoc.profesore	Jeļena Popova, Dr.oec., asoc.profesore	Jeļena Popova, Dr.oec., asoc.profesore	Jeļena Popova, Dr.oec., asoc.profesore	Ievēlēts
05 B 282	Eiropas Savienības valstu ekonomiskās attiecības	Jurijs Baltgailis, Dr.oec., docents	Jurijs Baltgailis, Dr.oec., docents	Jurijs Baltgailis, Dr.oec., docents	Jurijs Baltgailis, Dr.oec., docents	Ievēlēts
05 B 286	Studiju projekts III - Biznesa plāns	Oksana Skorobogatova Mg.oec., lektore	Oksana Skorobogatova Mg.oec., lektore	Oksana Skorobogatova Mg.oec., lektore	Oksana Skorobogatova Mg.oec., lektore	Ievēlēts
05 B 111	Uzņēmējdarbības pamati	Olga Zervina, Mg.oec., lektore			Olga Zervina, Mg.oec., lektore	Ievēlēts
			Elīna Gončarova, Mg.oec., lektore	Elīna Gončarova, Mg.oec., lektore		Ievēlēts
				Oksana Skorobogatova Mg.oec., lektore		Ievēlēts
05 B 289	Biznesa digitālā vide	Nicolas Dolle, Msc. pieaicināts docētājs			Nicolas Dolle, Msc., pieaicināts docētājs	--
			Mihails Savrasovs, Dr.sc.ing. asoc.profesors	Mihails Savrasovs, Dr.sc.ing. asoc.profesors		Ievēlēts
05 B 283	Laika menedžments	Ilze Sproģe, Dr.sc.administr., pieaicināts docētājs	Ilze Sproģe, Dr.sc.administr., pieaicināts docētājs	Ilze Sproģe, Dr.sc.administr., pieaicināts docētājs	Ilze Sproģe, Dr.sc.administr., pieaicināts docētājs	Ievēlēts

Kursa kods	Nosaukums	Docētājs (vārds, uzvārds, zinātniskais vai akadēmiskais grāds, amats)				Ievēlēts TSI
		ENG	LV	RU	Tālmācība	
05 B 288	Organizācijas rīcība un līderība	Išgalejs Išmuhametovs, Dr.psych., asoc.profesors	Išgalejs Išmuhametovs, Dr.psych., asoc.profesors	Išgalejs Išmuhametovs, Dr.psych., asoc.profesors	Išgalejs Išmuhametovs, Dr.psych., asoc.profesors	Ievēlēts
05 B 134	Finanšu pārskatu analīze	Natalja Podoļakina, Dr.oec., asoc.profesore	Natalja Podoļakina, Dr.oec., asoc.profesore	Natalja Podoļakina, Dr.oec., asoc.profesore	Natalja Podoļakina, Dr.oec., asoc.profesore	Ievēlēts
05 B 291	Vadības ekonomika	Jeļena Popova, Dr.oec., asoc.profesore	Jeļena Popova, Dr.oec., asoc.profesore	Jeļena Popova, Dr.oec., asoc.profesore	Jeļena Popova, Dr.oec., asoc.profesore	Ievēlēts
05 B 133	Publiskā sektora ekonomika	Ilze Sproģe, Dr.sc.administr., asoc.profesore	Ilze Sproģe, Dr.sc.administr., asoc.profesore	Ilze Sproģe, Dr.sc.administr., asoc.profesore	.	Ievēlēts
					Aleksandrs Stetjuha, Dr.oec., pieaicināts docētājs	--

4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ (ja piemērojams).

Nav attiecināms.

4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu (ja attiecināms).

Nav attiecināms.

4.5. Sniegt piemērus akadēmiskā personāla iesaistei zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī (studiju programmas saturam atbilstošajās jomās) un iegūtās informācijas pielietojumam studiju procesā.

Skat.II.daļas 4.2. -4.6.apakšpunktus.

Visi akadēmiskā personāla darbības veidi (zinātniskais, metodiskais, organizatoriskais darbs) ir savstarpēji saistīti. Studiju programmas struktūra un tās saturs ir atkarīgs no pašreizējām ekonomikas attīstības tendencēm un šo tendenču ietekmē mainīgajām darba tirgus prasībām vadības jomas speciālistu sagatavošanai.

Akadēmiskā personāla pētnieciskais darbs vairumā gadījumu ir saistīts ar docētāju specializāciju programmas ietvaros un docējamiem studiju kursiem.

Akadēmiskā personāla zinātniskajam darbam ir noteicošā loma studiju programmas izstrādē un atsevišķo studiju kursu satura veidošanā. Lai izprastu pasaulē notiekošo pārmaiņu būtību, ir jāveic pētījumi attiecīgajā zināšanu jomā, ko fakultāte īsteno ar akadēmiskā personāla piedalīšanos starptautiskos zinātniskos projektos, piedalīšanos starptautiskās zinātniskās un zinātniski praktiskās konferencēs un publikāciju sagatavošanu. Un otrādi, ja darba tirgum nepieciešams sagatavot vadības jomas speciālistus ar noteiktām prasmēm un kompetencēm (piemēram, akcents uz uzņēmumu digitālo transformāciju), tad šo tēmu tiks kā prioritāru pētniecības jomu izvēlēsies gan docētāji, gan studenti.

Ar pētījumu starpniecību docētāji savos studijuursos ienes aktuālākās nozares novitātes.

Mācībspēki sagatavo zinātniskus rakstus, piedalās konferencēs un praktiskajos semināros, izstrādā mācību grāmatas un metodiskos materiālus, piedalās projektos.

Skatīt 13. pielikumā studiju virziena īstenošanā iesaistīto mācībspēku projektu sarakstu, 14.pielikumā - studiju virziena īstenošanā iesaistīto mācībspēku zinātnisko publikāciju saraksts par atskaides periodu.

Augstskolā katrs docētājs gatavo pārskatus par zinātniskā, metodiskā un organizatoriskā darba izpildi. Pārskatu katrs docētājs iesniedz katedrā līdz 1.septembrim- jaunā mācību gada sākumam. Informācija tiek izmantota, sagatavojot ikgadējos studiju programmu un studiju virzienu pašnovērtējumu ziņojumus. Docētāja individuālais pārskats par zinātnisko, metodisko un organizatorisko darbību satur šādu informāciju: 1) zinātniskās publikācijas, 2) zinātniskās publikācijas, kas sagatavotas kopīgi ar studējošajiem; 3) dalība zinātniskās un profesionālās konferencēs; 4) cits zinātniskais darbs; 5) dalība programmu komitejās vai redakcijas padomēs; 6) dalība padomju, asociāciju u.c. darbā; 7) novadītas vieslekcijas pēc uzņēmumu un citu augstskolu uzaicinājuma; 8) dalība apmaiņas programmās, tostarp ERSMUS; 9) metodiskais darbs; 10) pārējie zinātnisko un metodisko darbības veidi.

4.6. Mācībspēku sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai, studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Studiju programmu īsteno dažādu katedru un dažādu zinātnes nozaru docētāji, jo studiju programmu veido ne tikai klasiskie vadības studiju kursi, bet iekļauti arī starpdisciplināra (integrēta) rakstura studiju kursi.

Vairāki programmā iekļautie kursi ir starpdisciplināra, starpnozaru rakstura, kuru izstrādē un realizācijā iesaistīti TSI docētāji un citu augstskolu mācībspēki vai industrijas profesionāļi, dažos gadījumos atšķirīgām zinātnes nozarēm. Studiju programmā tiek atvērta specializācija "Biznesa digitālā pārvaldība", kurā iekļauts studiju kurss Biznesa digitāla vide. Kursu kopīgi izstrādāja TSI Datorzinātņu un telekomunikāciju fakultātes asoc.profesors Dr.sc.ing.M.Savrasovs un mācībspēks no Vācijas Msc. Economics and Engineering, Nicolas Dolle.

Nicolas Dolle vada savu uzņēmumu "P-A-Systems UG", kas sniedz konsaltinga pakalpojumus kompānijām digitālās transformācijas jautājumos (<https://p-a-systems.com>), kā arī izveidojis uzņēmumu "StepByStep.Transformation" (risina digitalizācijas un digitālās transformācijas jautājumus, <https://sbs-transformation.de>).

Viesdocētājam Toufic R. Kawar ir liela pieredze vadības konsaltinga jomā, no 2010.gada uzņēmuma TRAK Consulting LLC (Florida, USA) prezidents, CEO. Viņam ir liela darba pieredze kā auditoram, tostarp finanšu jomā.

Bakalaura studiju programmā "Uzņēmējdarbība un vadība" iekļauti šādi starpdisciplināri (integrētie) studiju kursi: Informācijas tehnoloģijas, Darba drošība, civilā un apkārtējās vides aizsardzība, Matemātika biznesam, Lietišķas komunikācijas biznesā, Biznesa psiholoģija, Statistika biznesam un finansēm, Loģistikas pamati, Digitālais mārketinga, Biznesa digitāla vide, Vadības ekonomika un citi.

Starpdisciplināros (integrētos) studiju kursus var sagrupēt divos virzienos: 1) studiju kursi, kurus izstrādājuši un docē viens citas nozares docētājs (piemēram, Biznesa psiholoģija, Matemātika biznesam); 2) studiju kursi, kurus īsteno 2 vai vairāki docētāji no dažādām zinātnes nozarēm (Biznesa digitāla vide, Digitālais mārketinga).

Šāda sadarbība ļauj izmantot labākās docētāju kompetences, palīdz pilnveidot kursu pasniegšanā, pastiprina interesi par studijām un motivē studējošos. Integrētu studiju kursu izveide ir nepieciešama, lai nodrošinātu studiju programmas rezultātu un mērķu pilnīgu apguvi un sasniegšanu. Parasti šāda veida studiju kursus pasniedz noteiktas zināšanu jomas speciālisti, kuri dalās savā profesionālajā pieredzē ar studējošajiem, tādējādi tiek stiprināta studiju programmas praktiskā orientācija un tiek radīti labvēlīgi apstākļi, lai studējošie veiksmīgi apgūtu mūsdienu vadītāja profesionālās kompetences.

Kopumā var apliecināt, ka ir izveidots mehānisms mācībspēku savstarpējai sadarbībai, lai veicinātu studiju kursu/ moduļu pilnveidi un savstarpējo sasaisti.

Studējošo un mācībspēku skaita attiecība studiju programmā ir mainīga, atkarīga no semestra studiju kursu realizācijas plāna un tā, ir vai nav studentu iedalījums specializācijās attiecīgā studiju gada, konkrētā semestra ietvaros, kā arī no studiju formas. Tālmācībā vidēji tas ir 1: 5, pārējās studiju formās - 1 : 8.

Pielikumi

III. Studiju programmas raksturojums - 1.Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	Statistikas dati par studentiem. Pasnovertējuma III.dalas 1.2.punkts.pdf	STATISTICS ON STUDENTS, Self-Assessment report, Part III, sub-chapter 1.2.pdf
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	24.pielikums. Atbilstība izglītības standartam.pdf	24.Appendix.Compliance with the State Education Standard.pdf
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)		
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	27.pielikums. Studiju kursu kartējums BSc programmas rezultātu sasniegšanai.xlsx	27.Appendix. Mapping of the study course Studiju kursu kartējums BSc EN.xlsx
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	25.pielikums. Studiju plāni.zip	25.Appendix. Study programm plan.zip
Studiju kursu/ moduļu apraksti	26.pielikums. Studiju kursu apraksti.zip	26.Appendix.Course description.zip
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Par studiju programmas apgušanu izsniedzamā diploma paraugs	32.pielikums. Diploms un pielikums.zip	32. Appendix Diploma Supplement.zip
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvī citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	23.pielikums. Līgumi programmas slegsanas gadījuma.zip	23.Appendix. Cooperation Agreement.zip
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	28.pielikums. Apliecinājums par zaudējumu kompensāciju.pdf	28.Appendix. Confirmation.pdf
Augstskolas/ koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv, ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.	31.pielikums. Apliecinājums angļu valodas prasme.pdf	31.Appendix. Confirmation.pdf
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.	30.pielikums. Apliecinājums atbilstība AL.pdf	30.Appendix.Confirmation.pdf
Studiju līguma paraugs/-i	33.pielikums. Studiju līguma paraugs.pdf	33.Appendix. Sample of the study agreement.pdf
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.	29.pielikums. AIP atzinums_B_Vadibzinatne.pdf	29.Appendix. Decision.pdf